NATIONALE ENQUÊTE ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN 2011

Methodologie en globale resultaten

TNO innovation for life

Centraal Bureau voor de Statistiek

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

L.L.J. Koppes (TNO)
E.M.M. de Vroome (TNO)
M.E.M. Mol (CBS)
B.J.M. Janssen (CBS)
M.H.J. van Zwieten (TNO)
S.N.J. van den Bossche (TNO)

TNO-rapport

Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2011

Methodologie en globale resultaten

TNO innovation for life

NATIONALE ENQUÊTE ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN 2011

Methodologie en globale resultaten

TNO
Innovatiegebied Arbeid
Polarisavenue 151
Postbus 718
2130 AS Hoofddorp
088 866 6100
www.tno.nl/arbeid

Deze publicatie is gratis te downloaden via www.tno.nl/nea
Deze publicatie is te bestellen bij TNO via receptie-hd@tno.nl
Prijs € 19,- excl. BTW

ISBN 978-90-5986-403-0
© 2012 TNO

Auteurs
Dr. Lando Koppes (TNO)
Dr. Ernest de Vroome (TNO)
Dr. Martine Mol (CBS)
Drs. Boukje Janssen (CBS)
Drs. Marianne van Zwieten (TNO)
Drs. Seth van den Bossche (TNO)

Met dank aan

Ministerie van SZW:	Hein Kroft, Eric van Luijk, Arjan van Sluijs, Peter Sleegers, Camiel Jansen en Piet Venema
Intomart GfK:	Eliane Boorsma en Peter van de Vijver.
CBS:	Hendrika Lautenbach, Paul Lemmens, Vincent de Heij en Henk-Jan Dirven.
TNO:	Anita Venema, Irene Houtman, Jolanda ter Laak en Dick van Putten

Vormgeving Coek Design, Zaandam
Drukwerk Zalsman, Zwolle

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van TNO.

Inhoudsopgave

1 Inleiding 9
1.1 Doel en inhoud van dit rapport 9
1.2 Openbaarmaking NEA-resultaten 9
1.3 Gebruik van de NEA door derden 10
1.4 Pilot alternatieve aanschrijving NEA-steekproef 10

2 Verantwoording van de vragen uit de NEA 2011 11
2.1 Overzicht van NEA-onderwerpen 11
2.2 Herkomst onderwerpen in de NEA 11
2.2.1 Persoonsgegevens 11
2.2.2 Uw dienstverband 12
2.2.3 Uw beroep 14
2.2.4 Uw bedrijf 14
2.2.5 Uw werkomstandigheden 15
2.2.6 Klanten en collega's 16
2.2.7 Computergebruik 17
2.2.8 Arbeidsongevallen 17
2.2.9 Arbo-maatregelen 18
2.2.10 Bedrijfsveiligheid 19
2.2.11 Uw gezondheid 19
2.2.12 Ziekteverzuim 19
2.2.13 De laatste keer dat u heeft verzuimd 19
2.2.14 Chronische ziekte of aandoening 20
2.2.15 Functioneren en inzetbaarheid 20
2.2.16 Arbeidsvoorwaarden 20
2.2.17 Opleiding en ontwikkeling 21
2.2.18 Werk en thuis 21
2.2.19 Uw verdere loopbaan 22
2.2.20 Tevredenheid 22
2.3 Verrijking van de NEA met registerdata 26

3 Dataverzameling 29
3.1 Steekproef 29
3.1.1 Doelpopulatie 29
3.1.2 Steekproefkader 29
3.1.3 Steekproefomvang 30
3.1.4 Steekproeftrekking 30

3.2 Veldwerk 31
3.2.1 Wijze van dataverzameling 31
3.2.2 Responsperiode en verzenddata 32
3.2.3 Responsverhogende maatregelen 32
3.2.4 Dataverwerking 34
3.2.5 Bescherming persoonsgegevens 36
3.3 Respons 37
3.4 Non-responsanalyse 38
3.4.1 Vergelijking respons met steekproefkader 38
3.4.2 Redenen voor non-respons 42
3.5 Weging 43
3.5.1 Het bepalen van de gewichten 43
3.5.2 De gebruikte stratificaties en achtergrondgegevens 44
3.5.3 De gewichten 45

4 Kwaliteit van de NEA 2011 53
4.1 Item non-respons 55
4.2 Betrouwbaarheid van de vragen 55
4.3 Bruikbaarheid van de 2011-gegevens voor NEA-trendbeschrijving 56

5 Resultaten NEA 2011 59

Literatuur 85

A Wijzigingenoverzicht NEA 2010 - NEA 2011 89

B NEA-vragenlijst, begeleidende folder, webenquête 93
B.1 NEA-vragenlijst 93
B.2 Begeleidende folder 109
B.3 Screenshots webenquête 111

C Reminderbrief 117

D Belprotocol non-responsonderzoek 119

E Screenshots NEA-website 123

F Vergelijking tussen respons en steekproefkader 125

1 Inleiding

De Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden (NEA) is een grootschalige enquête onder werknemers in Nederland. In 2011 voerden TNO en CBS de achtste NEA uit, waarbij de dataverzameling is uitbesteed aan Intomart GfK.
Evenals de NEA's van 2007, 2008, 2009 en 2010 (Van den Bossche e.a., 2008; Koppes e.a., 2009; 2010; 2011), heeft de NEA 2011 een brede focus op arbeid. Arbeidsomstandigheden, arbeidsinhoud, arbeidsverhoudingen en arbeidsvoorwaarden zijn de vier hoofdelementen van de arbeidssituatie van werknemers die in deze NEA worden bevraagd. Eerdere edities van de NEA (2003, 2005 en 2006; zie Van den Bossche e.a., 2004, 2006 en 2007) waren primair bedoeld om arbeidsomstandigheden in Nederland te monitoren.
Vanaf 2011 maakt de NEA deel uit van het Meerjarenprogramma Arbeid (2011-2014) van TNO. Dit overheidsgefinancierde programma richt zich op kennisontwikkeling op middellange termijn. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) is regievoerder van het programma. Het ministerie levert tevens een directe financiële bijdrage aan het veldwerk van de NEA. De steekproeftrekking en onderzoeksprocedure van de NEA 2011 zijn nagenoeg ongewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren. De bruto steekproefomvang bedroeg wederom 80.000 personen, wat heeft geleid tot een netto respons van 22.989 werknemers.

1.1 Doel en inhoud van dit rapport

Dit rapport is bedoeld als methodologische verantwoording van de NEA 2011. Tevens presenteren we de globale resultaten. In hoofdstuk 2 beschrijven we de herkomst van de verschillende vragen. In hoofdstuk 3 wordt verslag gedaan van de dataverzameling. Hoofdstuk 4 gaat in op de kwaliteit en betrouwbaarheid van de NEA 2011-gegevens. Hoofdstuk 5 geeft ten slotte de globale resultaten van de NEA 2011 in tabelvorm. De bijlagen bevatten onder meer de vragenlijst en een vergelijking tussen respons en steekproefkader.

1.2 Openbaarmaking NEA-resultaten

De NEA-resultaten worden via verschillende media publiekelijk gemaakt. In de eerste plaats via dit rapport en via de brochure NEA 2011 die te downloaden zijn via de TNO-website www.tno.nl/nea. Ten tweede zal een aantal belangrijke gegevens van de NEA worden geplaatst op Statline (www.cbs.nl/statline), de internet-databank van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Ten derde zullen TNO en CBS diverse publicaties uitgeven op basis van de NEA, zoals wetenschappelijke artikelen, pers- en nieuwsberichten, rapporten naar aanleiding van secundaire analyses, artikelen in het CBS

webmagazine, etc. Ook de Arbobalans van het ministerie van SZW maakt in belangrijke mate gebruik van NEA-gegevens. Een overzicht van publicaties op basis van de NEA is te vinden via www.tno.nl/nea.

1.3 Gebruik van de NEA door derden

Begin 2013 zullen de NEA 2011-data -onder voorwaarden- aan derden toegankelijk worden gemaakt via het Centrum voor Beleidsstatistiek van het CBS. Hierbij bestaat de mogelijkheid om de NEA-gegevens te koppelen aan andere databronnen uit het Sociaal Statistisch Bestand van het CBS. Meer informatie hierover is te vinden op www.cbs.nl/cvb.

1.4 Pilot alternatieve aanschrijving NEA-steekproef

Naast de reguliere NEA-metingen heeft in 2010 een pilot plaatsgevonden van een alternatieve manier van aanschrijven van personen in de NEA-steekproef. Het alternatief hield in dat de initiële verzending geen schriftelijke vragenlijst betrof, maar een brief waarmee werd uitgenodigd tot deelname aan de NEA via Internet, waarbij de volledige schriftelijke vragenlijst pas later werd verstuurd in de vorm van een reminder. TNO en CBS hebben in 2011 de effecten van de alternatieve aanschrijfmethode bestudeerd ten aanzien van de responsaantallen en -inhoud. Op basis van de resultaten is besloten niet over te gaan op deze alternatieve aanschrijfprocedure. De voordelen van de alternatieve aanschrijfprocedure wegen volgens TNO, CBS en het ministerie van SZW niet op tegen de nadelen, zoals trendbreuken.

2 Verantwoording van de vragen uit de NEA 2011

Het doel van de NEA is om tegemoet te komen aan de informatiebehoefte op het gebied van arbeid in Nederland van de overheid, werkgevers, vakbonden, branche-organisaties, etc. Daartoe is het van belang om een aantal aspecten van arbeid periodiek na te vragen bij werknemers om trends te kunnen volgen. Daarnaast zijn er ontwikkelingen die de opname van nieuwe onderwerpen in de NEA rechtvaardigen. In dit hoofdstuk geven we een beknopt overzicht van de herkomst en operationalisatie van onderwerpen die zijn opgenomen in de NEA 2011. De keuze van onderwerpen is gezamenlijk bepaald door TNO, het CBS en het ministerie van SZW.

2.1 Overzicht van NEA-onderwerpen

In tabel 2.1 (op pagina 23-25) geven we een overzicht van de onderwerpen die in de enquête aan bod komen. Per module laten we zien hoeveel vragen deze omvat en van welke onderzoeken de vragen zijn afgeleid. In de tabel is te zien dat de schriftelijke NEA 2011-vragenlijst uit 197 vragen bestaat. In de internetvariant van de 2011-vragenlijst zijn deze 197 vragen ook opgenomen, met daarnaast nog 2 extra vragen. De 2011-vragenlijst is daarmee 6 vragen langer dan de 2010-vragenlijst (waarvan de schriftelijke en internetvariant respectievelijk 191 en 193 vragen bevatten). Ten opzichte van de NEA 2010 zijn 46 vragen verwijderd en 52 vragen nieuw toegevoegd aan zowel de schriftelijke vragenlijst als de internetvragenlijst. Vijf vragen in de internetvragenlijst hebben een extra component gekregen. Er zijn 147 vragen gelijk gebleven ten opzichte van NEA 2010. Het merendeel, namelijk 46, van de nieuw toegevoegde vragen is afkomstig van NEA 2009, en twee nieuw toegevoegde vragen zijn afgeleid van vragen in de 2008-vervolgvragenlijst van het NEA-cohortonderzoek. De overige 4 nieuw toegevoegde vragen zijn geheel nieuw in de NEA. In Bijlage A staat een overzicht beschreven van alle wijzigingen.

2.2 Herkomst onderwerpen in de NEA

In deze paragraaf bespreken we de herkomst van de vragen uit de NEA 2011 in detail.

2.2.1 Persoonsgegevens

De volgende sociale en demografische kenmerken van de respondenten komen aan bod:

- geslacht;
- geboortejaar;
- opleiding;

- samenstelling huishouden;
- tijdsbesteding huishoudelijke taken en zorgtaken;
- aantal betaalde banen;
- partner betaalde baan.

Informatie over geslacht, leeftijd en enkele andere achtergrondkenmerken van de respondenten is ook beschikbaar via registraties van het CBS. Meer informatie hierover is te vinden in paragraaf 2.3. De vraag naar opleiding is ontleend aan de Monitor Arboconvenanten (Dijkstra e.a., 2004).
De vraag naar het aantal betaalde banen dat iemand heeft, is afkomstig uit de TNO Arbeidssituatie Survey (TAS; Smulders e.a., 2001). De reden om deze vraag op te nemen is tweeledig. Ten eerste is de vraag bedoeld om personen die geen werknemer zijn -en de lijst ten onrechte zouden invullen- te kunnen identificeren en te excluderen. De doelgroep van de NEA bestaat immers alleen uit werknemers. Echter, omdat het veldwerk van de NEA een klein jaar na de peildatum van het steekproefkader plaatsvindt, is een deel van de aangeschrevenen geen werknemer meer op het moment van ontvangst van de vragenlijst. De personen in de steekproef worden in de begeleidende folder gewezen op de deelnamecriteria, maar dus ook via bovengenoemde vraag naar het aantal betaalde banen. Ten tweede is deze vraag opgenomen om werknemers met één betaalde baan te kunnen vergelijken met werknemers die meer betaalde banen hebben.
De vraag of de (eventuele) partner van de werknemer een betaalde baan heeft is eveneens afkomstig uit de TAS.

2.2.2 *Uw dienstverband*

Ten aanzien van de arbeidsmarktpositie van respondenten zijn de volgende aspecten bevraagd:
- aard van het dienstverband;
- omvang dienstverband;
- gewenste omvang dienstverband;
- aantal dagen werkzaam in de week;
- afwijkende werktijden;
- overwerk;
- uitbetaling overwerk;
- aantal uren overwerk;
- tijd besteed aan pauze;
- tijd besteed aan woon-werkverkeer;
- aantal uren thuiswerk;
- duur werkzaam bij huidige werkgever;
- duur werkzaam in huidige functie;
- bedrijfsgrootte;
- leiding geven;
- veranderingen in het bedrijf.

De opbouw van de NEA staat het niet toe dat vragen over de arbeidssituatie betrekking hebben op meer dan één dienstverband. De respondenten zijn in het begin van de enquête (na de module 'Persoonsgegevens') daarom gevraagd om alle verdere vragen in de enquête alleen te beantwoorden met betrekking tot het dienstverband waaraan men gemiddeld de meeste tijd besteedt.

De vraag naar de aard van het dienstverband is afgeleid van de TAS. De opties 'freelancer', 'zelfstandig ondernemer' en 'meewerkend in gezinsbedrijf' zijn buiten beschouwing gelaten aangezien de NEA zich uitsluitend richt op werknemers. Ten opzichte van de TAS is tevens de categorie 'Werkzaam via Wet Sociale Werkvoorziening' toegevoegd.
De vragen rond de omvang van het dienstverband en het aantal dagen waarover men de arbeidsuren verspreidt zijn ontleend aan de Monitor Arboconvenanten. De gewenste omvang van het dienstverband wordt gemeten met een vraag afkomstig uit de TAS. De drie vragen rond afwijkende werktijden zijn ontleend aan het Permanent Onderzoek Leefsituatie (POLS) van het CBS (CBS, 2003). De formulering van de laatste twee van deze drie vragen is enigszins anders dan in de POLS. De originele POLS vraagstelling 'Heeft u het afgelopen jaar wel eens in het weekeinde gewerkt? (antwoordcategorieën 'ja' of 'nee') resulteert namelijk in hoge percentages bevestigende antwoorden, maar geeft weinig inzicht in de mate waarin op afwijkende werktijden wordt gewerkt. De nieuwe vraagstelling (zonder de toevoeging 'wel eens') geeft een preciezer beeld ten aanzien van werk op afwijkende werktijden, door te vragen naar de mate waarin men hiermee te maken heeft (antwoordcategorieën: 'ja, regelmatig', 'ja, soms', en 'nee').
De eerste twee vragen rond overwerk (structurele aard van overwerken en het aantal overwerkuren) zijn afkomstig uit de Monitor Arboconvenanten. De vraag naar uitbetaling van overuren is afkomstig van het NEA cohortonderzoek.
In de NEA wordt één vraag gesteld over pauzes. Deze vraag is in 2007 opgesteld voor de NEA.
De vragen over de tijd die men kwijt is aan woon-werkverkeer en het aantal uren dat thuiswerk verricht wordt, zijn afgeleid van TAS-vragen. In vergelijking met de vraag uit de TAS over woon-werkverkeer is in de NEA expliciet gemaakt dat de tijd uitgedrukt dient te worden per werkdag. Tevens wordt in de NEA de tijd uitgedrukt in minuten, wat leidt tot een grotere precisie dan de uitdrukking in uren zoals bij TAS.
Ook de vraag naar thuiswerk is aangepast ten opzichte van de TAS. In de NEA wordt namelijk geëxpliciteerd dat overwerk niet meegerekend dient te worden door de respondent. Tevens wordt in de NEA gevraagd naar het gemiddelde aantal uren thuiswerk per week, terwijl de TAS gebruik maakt van een grovere driedeling (merendeel van werkzaamheden thuis, minder dan helft thuis, geen thuiswerk).
Anciënniteit wordt in de NEA in kaart gebracht met twee vragen. We meten hoe lang een werknemer werkzaam is bij de huidige werkgever en hoe lang in zijn of haar huidige functie. Aangezien de NEA uitsluitend gericht is op werknemers terwijl de TAS ook zelfstandigen bevat is de TAS-vraag 'Hoe lang bent u reeds werkzaam in uw bedrijf?' voor de NEA vervangen door de vraag 'Hoe lang bent u werkzaam bij uw

huidige werkgever?'. De vraag 'Hoe lang bent u werkzaam in uw huidige functie?' is in 2007 nieuw toegevoegd.
De vraag over bedrijfsgrootte is ontleend aan de Monitor Arboconvenanten.
De TAS-vraag 'Geeft u leiding aan personeel of heeft u personeel in dienst?' is voor de NEA vervangen door de vraag 'Geeft u in uw huidige functie leiding?'. De afkappunten van de hoogste drie antwoordcategorieën van de vraag naar leidinggeven zijn aangepast zodat deze meer in overeenstemming zijn met de antwoordcategorieën van de voorafgaande vraag.
De vraag naar veranderingen in het bedrijf die in de voorafgaande 12 maanden hebben plaatsgevonden betreft een bewerking van internationaal veel gebruikte vragen, zoals die in Nederland onder meer door de OSA zijn gehanteerd. Dit zijn drie vragen uit de telefonische ronde van het OSA-vraagpanel 2005-2006 waarin gevraagd werd of organisatorische veranderingen hebben plaatsgevonden, wat de veranderingen inhielden en waartoe ze hebben geleid.

2.2.3 *Uw beroep*

De open vraag naar beroep of functie is opgenomen in de NEA met als doel beroep in meer detail uit te splitsen dan op basis van de gesloten vraag mogelijk was. De vraag naar beroepsklasse is afgeleid van de Standaard Beroepen Classificatie 1992 van het CBS. Op basis van tellingen afkomstig uit de Enquête Beroepsbevolking (EBB) is deze indeling ingedikt tot de meest voorkomende groepen. Deze 'hoofdgroep-indeling' is ook gehanteerd in de TAS.

2.2.4 *Uw bedrijf*

De NEA-vragenlijst bevat twee vragen over de bedrijfstak waarin respondenten werkzaam zijn. Met behulp van een open vraag wordt nagegaan bij welk type bedrijf of instelling men op dit moment werkt. De antwoorden op deze open vraag zijn op 5-digit niveau (SBI '93, versie 2004) gecodeerd door TNO waarbij zorg is gedragen voor consistentie met de codering van open antwoorden in NEA's 2005-2010 (zie ook Dataverwerking, paragraaf 3.2.4). Vanwege de overgang van SBI-93 naar SBI-2008 in het bronbestand (Polisadministratie) zijn de SBI-93-codes van de zelfrapportage van de NEA 2011-respondenten met een door TNO gemaakte syntax vertaald naar SBI-2008-codes. Deze vertaling heeft recent ook plaatsgevonden voor de 5-digit codes van NEA's 2005-2010. Naast deze 5-digit-indeling worden enkele ingedikte versies van de Standaard Bedrijfsindeling 2008 gebruikt, zoals een indeling in 40 sectoren voor de weging (zie paragraaf 3.5) en een indeling in 13 sectoren in de resultatentabel van hoofdstuk 5. Naast de 5-digit SBI-gegevens op basis van zelfrapportage zijn ook 5-digit SBI-gegevens beschikbaar op basis van registratie in de Polisadministratie. De zelfgerapporteerde bedrijfstak en geregistreerde bedrijfstak komen vaak niet (exact) overeen. In paragraaf 2.3 staat beschreven welke keuzes zijn gemaakt voor de bepaling van de definitieve bedrijfstak van een respondent.
De tweede vraag over bedrijfstak ('Kunt u aangeven in welke van onderstaande categorieën uw bedrijf of instelling het beste past?'), die ook werd gehanteerd in de NEA's

van 2003-2010, is niet gebruikt bij de uiteindelijke vaststelling van de bedrijfstak van respondenten. De vraag onderscheidt enkele sectoren, die niet als zodanig in de SBI-indeling te vinden zijn (zoals provincies en gemeenten).

2.2.5 *Uw werkomstandigheden*

In deze module zijn vragen gesteld over de volgende fysieke en psychosociale werkomstandigheden:

- gevaarlijk werk;
- kracht zetten;
- trillingen;
- ongemakkelijke werkhouding;
- herhalende bewegingen;
- geluid;
- gevaarlijke stoffen;
- autonomie;
- werkdruk;
- emotionele belasting;
- cognitieve belasting;
- innovatief klimaat/innovatief gedrag;
- ontwikkelingsmogelijkheden/gevarieerd werk.

Met behulp van één vraag wordt vastgesteld hoe vaak een werknemer, naar eigen zeggen, gevaarlijk werk dient te verrichten. Deze vraag is overgenomen uit het Permanent Onderzoek LeefSituatie (POLS) van het CBS. De vragen over kracht zetten en trillingen zijn ontleend aan de EBB. Ook de vragen over werkhouding en herhalende bewegingen zijn gebaseerd op de EBB. In de EBB zijn beide aspecten van fysieke belasting echter gecombineerd in één vraag.

Blootstelling aan geluid wordt met twee vragen gemeten. Beide vragen zijn afgeleid van POLS en de EBB van het CBS. Als eerste wordt gevraagd of de werknemer zijn stem moet verheffen om zich verstaanbaar te maken op het werk, als indicatie voor een kritiek geluidsniveau van 80dB(A). De tweede vraag gaat over het gebruik van gehoorbeschermers tijdens het werk in lawaai. De toevoeging ‘wanneer u werkt in lawaai’ bij deze tweede vraag maakt een preciezer beeld mogelijk van het gehoorbeschermende gedrag van respondenten.

Vier vragen zijn opgenomen over gevaarlijke stoffen. Het betreft een vraag naar het werken met water of waterige oplossingen, vragen naar huidcontact en het inademen van stoffen, en een vraag naar contact met mogelijk besmettelijke personen, dieren of materiaal. De vragen zijn afgeleid van de uitgebreide NEA 2006-module over gevaarlijke stoffen.

Autonomie oftewel zelfstandigheid verwijst naar de mate waarin een werknemer in staat is zijn eigen werk te reguleren. Het gaat dan zowel om de keuzevrijheid ten aanzien van de manier van werken, als de planning en volgorde van werkzaamheden. De eerste vijf autonomie-indicatoren zijn ontleend aan POLS en de Job Content Questionnaire (JCQ) van Karasek (1985, 1998). Hieraan is in 2011 een nieuwe vraag

toegevoegd die meer inzicht geeft in de autonomie over werktijden. Deze vraag is ontwikkeld voor de NEA.
Zes vragen zijn opgenomen in de NEA over werktempo en tijdsdruk. De eerste twee vragen zijn afkomstig uit de EBB en POLS van het CBS. De werktempo-vraag is sinds 1977 gehanteerd door het CBS, de vraag naar tijdsdruk is in 1996 voor het eerst opgenomen in CBS-enquêtes. De laatste vier vragen zijn ontleend aan de JCQ van Karasek en zijn ook in de TAS gebruikt om werkdruk te meten.
De drie items die emotionele belasting beogen te meten zijn een vertaling van vragen afkomstig uit de Copenhagen Psychosocial Questionnaire (Kristensen en Borg, 2000) en zijn eveneens in de TAS gebruikt.
De complexiteit van het werk ('cognitieve belasting') is gemeten met behulp van drie vragen die zijn afgeleid van de Job Content Questionnaire (JCQ) van Karasek (1985, 1998). De vragen geven een indicatie van de kwalitatieve kant van werkdruk, i.c. het beslag dat het werk geestelijk legt op de werknemer. Ook deze vragen maakten deel uit van de TAS.
In deze module zijn vier vragen opgenomen rond het thema innovatief vermogen. Deze vragen waren niet opgenomen in NEA 2010, maar wel in NEA 2007 en 2009. De vraag over de aanmoediging om na te denken over manieren om het werk beter te doen is –met aanpassing– afkomstig van de General Nordic Questionnaire for Psychological and Social Factors at Work (Lindström e.a., 1997). De vraag over tijd krijgen voor het ontwikkelen van nieuwe ideeën is afgeleid van een vraag die in Vlaanderen in 2004 is gesteld in het Panel Survey of Organisations, het PASO-werkgeverspanel (KU Leuven, 2004). De twee vragen over het bedenken en verbeteren van (nieuwe) producten/diensten zijn afgeleid van vragen uit de Erasmus Concurrentie en Innovatiemonitor 2006 voor werkgevers (Jansen e.a., 2006).
Ten slotte wordt in deze module de vraag gesteld of het werk gevarieerd is, of het werk vereist dat nieuwe dingen geleerd worden en of het werk creativiteit vereist. Deze drie vragen beogen het concept 'skill discretion' ofwel ontwikkelingsmogelijkheden in het werk te meten (Karasek e.a., 1985 & 1998) en zijn ook gebruikt in de TAS.

2.2.6 *Klanten en collega's*

Ten aanzien van de omgang met klanten en collega's worden de volgende aspecten in kaart gebracht:
- contacten;
- sociale steun door leidinggevende;
- sociale steun door collega's;
- conflicten;
- ongewenst gedrag;
- discriminatie.

Vier voor de NEA ontwikkelde vragen zijn opgenomen over de contacten die men heeft bij de uitvoering van het werk. Hierbij is opgesplitst naar contacten met collega's van het eigen team en van andere teams, afdelingen of vestigingen, contacten met klanten, en contacten met toeleveranciers of onderaannemers. De Community

Innovation Survey (CIS IV) van Eurostat (2004) en de vragenlijst van het Deense DISKO-werkgeverspanel (Nielsen & Danmarks Statistik, 2001) hebben hierbij als inspiratiebron gediend. Deze vragen waren niet opgenomen in NEA 2010, maar wel in NEA 2007 - 2009.

Sociale steun door de leidinggevende is opgenomen in de NEA met vier vragen. De vier vragen zijn ontleend aan het door Karasek ontwikkelde begrip 'Supervisory support', en zijn door Houtman e.a. (1995) vertaald. De vragen waren ook opgenomen in de TAS.

De vier vragen over sociale steun door collega's zijn ontleend aan het door Karasek ontwikkelde begrip 'Co-worker support', en zijn door Houtman e.a. (1995) vertaald en tevens gebruikt in de TAS.

Het optreden van conflicten in de voorgaande 12 maanden is in de NEA nagevraagd met betrekking tot conflicten met collega's, leidinggevende en werkgever. Deze drie vragen zijn ontwikkeld voor de NEA.

Vervolgens wordt een achttal vragen gesteld over de prevalentie van ongewenst gedrag op het werk. Het gaat daarbij om ongewenste seksuele aandacht, intimidatie, lichamelijk geweld en pesten. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen interne agressie (door leidinggevenden of collega's) en externe agressie (door klanten, patiënten, leerlingen, etc.). De eerste vragen zijn een bewerkte vertaling van vragen uit de European Survey van de European Foundation for the Improvement of Working and Living Conditions (Paoli & Merllié, 2001) en zijn eerder gebruikt in de TAS. De twee vragen over pesten zijn in 2005 toegevoegd aan de NEA. Deze module sluit af met de vraag of men in het afgelopen jaar persoonlijk is gediscrimineerd op het werk. Deze nieuwe vraag is in 2011 ontwikkeld voor de NEA.

2.2.7 *Computergebruik*

De eerste vraag in de module 'Computergebruik' betreft de gemiddelde duur van werkgerelateerd beeldschermwerk. Deze vraag is afkomstig uit de Monitor Arboconvenanten. De tweede vraag gaat over het al dan niet uitvoeren van telewerk. Deze vraag is afkomstig uit de TAS.

2.2.8 *Arbeidsongevallen*

De NEA bevat zes vragen over arbeidsongevallen. De eerste vraag heeft betrekking op het aantal ongevallen dat een werknemer in het afgelopen jaar overkomen is. De overige vijf vragen worden uitsluitend beantwoord door werknemers die in het afgelopen jaar een arbeidsongeval hebben gehad. Deze vragen spitsen zich toe op het meest recente ongeval. Respectievelijk wordt nagegaan welk soort letsel is opgelopen, of er sprake was van verzuim als gevolg van het ongeval, de duur van dit verzuim, of men is behandeld voor het ongeval en wat de aanleiding van het ongeval was. De eerste vier vragen uit de module zijn afgeleid van de EBB van het CBS. De formulering van de vragen in de NEA wijkt af van de EBB, hetgeen tot verschillen in ongevallenpercentages leidt (zie ook Ybema e.a., 2006 en Granzier e.a., 2008). Tot afwijking van de EBB-formulering is besloten om de definitie van een arbeidsongeval in de NEA aan

te laten sluiten bij de standaarddefinitie van een arbeidsongeval, zoals deze is vastgesteld in de Monitor Arbeidsongevallen (Jettinghoff e.a., 2008). Dit houdt in dat zowel lichamelijk letsel als geestelijke schade als gevolg van een ongeval of voorval tijdens het werk in deze definitie betrokken wordt, terwijl het in de CBS-definitie uitsluitend om lichamelijk letsel gaat. De specificatie 'tijdens het werk' betekent: terwijl de betrokkene bezig was met arbeid gedurende op het werk doorgebrachte tijd. Dit omvat ook ongevallen in het wegverkeer tijdens het werk. Ongevallen tijdens het woon-werkverkeer vallen buiten de definitie. De antwoordcategorieën bij de vraag naar de duur van het verzuim maken een operationalisatie van de Eurostat-definitie van ongevallen mogelijk (Eurostat, 2001). De vraag over waar of door wie een eventuele behandeling is uitgevoerd, betreft een bewerking van een vraag uit het OBiN-onderzoek (Ongevallen en Bewegen in Nederland) van Consument en Veiligheid (Vriend e.a., 2005). De vraag over het ontstaansmechanisme is gebaseerd op de ESAO-classificatie[1] van Eurostat (2001) en een vraag uit OBiN. In de internetvariant wordt respondenten bij de laatste twee vragen gevraagd middels een open antwoord nadere toelichting te geven over de behandeling, respectievelijk, het ontstaansmechanisme van het ongeval. Dit wordt echter uitsluitend gevraagd aan de internetrespondenten die het antwoord 'Anders' hebben aangevinkt.

2.2.9 *Arbo-maatregelen*

De mate waarin werknemers het wenselijk achten dat hun werkgever maatregelen treft wordt nagevraagd ten aanzien van elf arbo-risico's. De eerste 10 items van deze vraag zijn in 2003 nieuw geformuleerd ten behoeve van de NEA, het elfde item –over virussen, bacteriën en schimmels– is in 2009 nieuw toegevoegd. Er is gekozen om die arbo-risico's op te nemen die volgens het ministerie van SZW de meeste beleidsrelevantie hebben. In 2008 is besloten de vraagstelling iets aan te passen zodat deze eenduidiger geïnterpreteerd zal worden. Tevens is het aantal antwoordcategorieën uitgebreid van drie naar vier. Hierdoor wordt niet alleen inzicht verkregen in de vraag òf maatregelen zijn genomen, maar ook in de vraag of maatregelen wenselijk zijn.
In 2009 zijn in deze module twee nieuwe vragen opgenomen die voor de NEA zijn ontwikkeld. Het betreft een vraag naar de aanwezigheid van een preventiemedewerker of arbocoördinator, en een vraag naar de aanwezigheid van een arbocatalogus. In 2010 is daar een nieuwe vraag aan toegevoegd die voor de NEA is opgesteld. Het betreft de vraag of de werknemer weet waarvoor hij bij de preventiemedewerker terecht kan. Ten slotte is in 2011 een nieuwe vraag opgenomen naar de aanwezigheid van een Risico-Inventarisatie en Evaluatie (RI&E). Ook deze vraag is voor de NEA ontwikkeld.

1 Europese Statistiek van Arbeidsongevallen

2.2.10 Bedrijfsveiligheid

Met een vijftal vragen wordt een beeld verkregen van de veiligheidscultuur binnen bedrijven. De vragen waren niet opgenomen in NEA 2010, maar wel in eerdere NEA's. De eerste vier vragen zijn ontleend (vertaald en ingekort) aan Zohar & Luria (2005). De vijfde vraag, over het houden aan regels over veilig werken is opgesteld ten bate van de NEA.

2.2.11 Uw gezondheid

Om de effecten van werk op gezondheid te kunnen vaststellen zijn diverse gezondheidsindicatoren opgenomen. Deze indicatoren zijn:

- algemene gezondheidstoestand;
- klachten aan het bewegingsapparaat;
- burnout;
- lichaamslengte en -gewicht

De algemene gezondheidstoestand van werknemers wordt in kaart gebracht met één vraag. Deze vraag is ontleend aan POLS van het CBS en is ook gebruikt in de TAS.

De eerste vier vragen naar klachten aan het bewegingsapparaat geven inzicht in het voorkomen van RSI-gerelateerde gezondheidsklachten in de voorafgaande 12 maanden. Deze vragen zijn afkomstig uit TAS en gebaseerd op werk van Blatter (2000). In 2008 zijn hier vragen naar klachten aan de rug en aan heupen/benen/knieën/voeten aan toegevoegd. Deze vragen naar klachten aan het bewegingsapparaat waren niet opgenomen in NEA 2010, maar wel in eerdere NEA's.

Burnout, oftewel emotionele uitputting door het werk, wordt gemeten met vijf vragen die zijn overgenomen uit POLS. De vragen uit POLS zijn een bewerking van items uit de Utrechtse Burnout Schaal (de UBOS van Schaufeli & van Dierendonck, 2000).

Vragen naar lengte en gewicht zijn in 2008 nieuw geformuleerd voor de NEA.

2.2.12 Ziekteverzuim

Met een drietal vragen wordt het verzuimverleden van de werknemer in de 12 maanden voorafgaand aan de enquête nagegaan. Voorafgaand aan deze vragen geven we een definitie van verzuim. In de eerste plaats gaan we na of er sprake was van verzuim. Indien sprake was van verzuim worden ook vragen gesteld over het aantal keren verzuim (de verzuimfrequentie) en de totale verzuimduur (in werkdagen). De vragen zijn een bewerking van vragen uit de TAS en de Monitor Arboconvenanten.

2.2.13 De laatste keer dat u heeft verzuimd

Vijf vragen zijn opgenomen over het laatste verzuimgeval van werknemers. Dit laatste verzuimgeval kan eventueel langer dan 12 maanden geleden zijn, zodat ook een antwoord gegeven kan worden door werknemers die niet in de afgelopen 12 maanden, maar wel daarvoor hebben verzuimd. Als eerste vragen we naar de soort klachten waarmee men de laatste keer heeft verzuimd. Deze vraag is in de internetvariant aangepast ten opzichte van NEA 2010, en dan uitsluitend bij respondenten die het antwoord 'Overige klachten' hebben aangevinkt. Deze respondenten werd gevraagd

middels een open antwoord nadere toelichting te geven over de klacht. Vervolgens gaan we na wat de duur van het verzuim was, of de klachten aan werk gerelateerd waren, welke aspecten van het werk hebben bijgedragen aan het ontstaan van de klachten en of verzuimcontrole heeft plaatsgevonden. De vraag naar de duur van het laatste verzuim is door TNO opgesteld in 2003. De andere vragen over het laatste verzuimgeval zijn een bewerking van vragen uit het onderdeel 'verzuimgegevens' van de module 'Verzuim' (Zwart e.a., 2002) van de Monitor Arboconvenanten.

2.2.14 Chronische ziekte of aandoening

In deze module wordt ten eerste gevraagd of werknemers één of meer van de genoemde langdurige ziekten, aandoeningen of handicaps hebben. In de internetvariant is deze vraag aangepast ten opzichte van NEA 2010, en dan uitsluitend bij respondenten die het antwoord 'Anders' hebben aangevinkt. Deze respondenten werd gevraagd middels een open antwoord nadere toelichting te geven over de langdurige ziekte, aandoening of handicap. Ten tweede gaan we na of men door deze gezondheidsproblemen belemmerd wordt bij het uitvoeren van het werk. Vervolgens wordt gevraagd waardoor de ziekte of aandoening is veroorzaakt. Deze vraag is in de internetvariant aangepast ten opzichte van NEA 2010. Respondenten die het antwoord 'Anders' hebben aangevinkt werd gevraagd middels een open antwoord nadere toelichting te geven over de oorzaak van de ziekte of aandoening. Ten slotte wordt gevraagd of er in verband met de gezondheidstoestand aanpassingen zijn verricht op het werk en of verdere aanpassingen nodig zijn. Ook deze twee vragen zijn in de internetvariant aangepast ten opzichte van NEA 2010. Het gaat uitsluitend om respondenten die het antwoord 'Ja, andere aanpassingen' hebben aangevinkt. Deze respondenten werd gevraagd middels een open antwoord nadere toelichting te geven over de aanpassingen. De vragen uit deze module zijn afgeleid van de module 'Arbeidsgehandicapten' van de EBB.

2.2.15 Functioneren en inzetbaarheid

Deze module bestaat uit zeven vragen. Ten eerste wordt met drie vragen vastgesteld hoe de werknemer zijn prestaties ten aanzien de eigen functie beoordeelt ('in-role behavior'). Dit betreft vragen naar het behalen van werkdoelen, het goed kunnen uitvoeren van werktaken, en het goed presteren in het werk. Deze drie vragen zijn in 2007 nieuw ontwikkeld voor de NEA. De prestatie-indicatoren genoemd door Goodman en Svyantek (1999) waren een inspiratiebron voor deze vragen. Vervolgens zijn vier vragen gesteld over inzetbaarheid. Allereerst twee vragen over het werkvermogen, i.c. de fysieke en psychische geschiktheid voor de huidige baan. Vervolgens twee vragen over 'loopbaan self efficacy', namelijk het gemak waarmee een een nieuwe baan/functie verkregen kan worden. Deze vragen zijn in 2010 nieuw ontwikkeld voor de NEA.

2.2.16 Arbeidsvoorwaarden

De module 'Arbeidsvoorwaarden' bestaat uit tien onderdelen met 28 vragen die zijn opgesteld in nauw overleg met het ministerie van SZW. In de NEA 2010 waren andere

vragen over arbeidsvoorwaarden opgenomen, maar in de NEA 2007 en 2009 waren respectievelijk 26 en 27 van de 28 huidige vragen over arbeidsvoorwaarden wel opgenomen. Het item dat in 2011 nieuw is toegevoegd is de vraag naar tevredenheid over het type dienstverband/ contractvorm. Allereerst wordt in deze module de vraag gesteld naar de belangrijkste aspecten voor de keuze van de huidige baan. Gevraagd wordt de drie belangrijkste aspecten aan te kruisen (uit een lijst van 16 aspecten). Bij het tweede onderdeel van deze module wordt gevraagd een rapportcijfer te geven voor de tevredenheid met een veertiental arbeidsvoorwaarden. De eerste twee onderdelen (15 vragen) van de module arbeidsvoorwaarden betreft een bewerking van vragen uit de AVON-monitor[2] (Ten Have e.a., 2007) en de TAS. Bij het derde onderdeel wordt gevraagd een rapportcijfer te geven voor het belang dat men acht aan het bestaan van vakbonden, personeelsvertegenwoordigingen en CAO's. Deze vragen zijn eveneens afgeleid van de AVON. Vervolgens wordt gevraagd of de werknemer lid is van een vakbond (cf. AVON) en, indien ontkennend wordt geantwoord, naar de redenen om geen lid te zijn (in 2007 opgesteld ten behoeve van de NEA). Ook wordt in deze module de vraag gesteld naar de aanwezigheid van een vorm van personeelsvertegenwoordiging in het bedrijf (cf. AVON) en of deze actief is op het gebied van arbeidsomstandigheden (in 2009 nieuw opgesteld ten behoeve van de NEA). De aanwezigheid van een CAO in het bedrijf wordt nagevraagd in combinatie met de tevredenheid met die CAO (indien aanwezig). Deze twee vragen zijn gebaseerd op AVON-vragen. Ten slotte wordt in deze module gevraagd een rapportcijfer te geven voor de tevredenheid over de vertegenwoordiging van de belangen van de werknemer door personeelszaken, de leidinggevende, de personeelsvertegenwoordiging en de vakbond. Deze tevredenheidvragen zijn in 2007 opgesteld ten behoeve van de NEA.

2.2.17 Opleiding en ontwikkeling

Deze module richt zich op de 'employability' van werknemers en omvat twee vragen over opleiding, twee vragen over functieverandering, één vraag over promotie, en één vraag over de aansluiting van kennis en vaardigheden bij het werk dat men doet. Bij de eerste vijf vragen wordt de voorafgaande twee jaar als referentieperiode genomen. Deze vragen zijn afkomstig uit de TAS en zijn oorspronkelijk ontleend aan Verboon e.a. (1999). De laatste vraag is in 2010 nieuw toegevoegd, onder andere met het doel inzicht te verlenen in veroudering van kennis en vaardigheden. Deze vraag is gebaseerd op dergelijke items in de vragenlijst voor werkenden van het OSA arbeidsaanbodpanel 2008.

2.2.18 Werk en thuis

De module 'Werk en thuis' betreft een tweetal vragen over de wederzijdse beïnvloeding van de werk- en thuissituatie en één vraag over de financiële situatie van het huishouden. De thuis-werk interferentie en werk-thuis interferentie zijn ontleend aan

2 Monitor Arbeidsvoorwaarden en arbeidsverhoudingen op ondernemingsniveau.

de TAS, maar zijn oorspronkelijk opgesteld door Fox en Dwyer (1999). De in 2010 nieuw opgenomen vraag over de financiële situatie van het huishouden is in aangepaste vorm overgenomen uit de vragenlijst voor werkenden van het OSA arbeidsaanbodpanel 2008.

2.2.19 Uw verdere loopbaan

Ten aanzien van de verdere loopbaan zijn vragen over de volgende onderwerpen opgenomen:

– werkzekerheid;
– vertrekwens;
– doorwerkleeftijd.

Over werkzekerheid zijn twee vragen opgenomen naar het risico om de huidige baan te verliezen en naar de bezorgdheid over het behoud van de huidige baan. Over verloopgeneigdheid zijn drie vragen in de NEA opgenomen. De eerste twee hebben het afgelopen jaar als referentieperiode en gaan na of de werknemer heeft nagedacht, respectievelijk, iets heeft ondernomen om ander werk te zoeken dan het werk bij de huidige werkgever. De laatste vraag betreft een aspecifieke tevredenheidvraag, namelijk naar de wenselijkheid om over vijf jaar nog bij hetzelfde bedrijf te werken.

De vragen over werkzekerheid en vertrekwens zijn afkomstig uit TAS. De vragen over werkzekerheid en de eerste twee vragen over vertrekwens zijn oorspronkelijk ontleend aan Goudswaard e.a. (1998). De vraag over de wenselijkheid om over vijf jaar nog bij hetzelfde bedrijf te werken is oorspronkelijk ontleend aan de Vragenlijst Arbeid en Gezondheid (Gründemann, e.a. 1993).

Ten slotte zijn twee nieuwe vragen opgenomen over de leeftijd tot waarop men wil doorwerken en de leeftijd tot waarop men denkt (lichamelijk en geestelijk) in staat te zijn het huidige werk voort te zetten. De eerste vraag is afkomstig van het NEA-cohortonderzoek. De tweede vraag is in 2011 nieuw geformuleerd voor de NEA en afgeleid van een vraag uit het NEA-cohortonderzoek. Deze twee vragen bieden meer informatie en zijn meer valide dan de verwijderde NEA-vragen die specifiek refereerden naar de – tot voor kort geldende – pensioengerechtigde leeftijd van 65 jaar. Naast deze twee vragen die aan alle respondenten zijn gesteld worden in de internetvariant van de vragenlijst, en uitsluitend bij werknemers van 45 jaar en ouder, twee vragen gesteld over determinanten van willen en kunnen doorwerken (zie de schermafdrukken in Bijlage B3). Deze vragen zijn in 2010 nieuw ontwikkeld voor de NEA.

2.2.20 Tevredenheid

Het laatste onderdeel van de NEA betreft tevredenheid met arbeidsomstandigheden en met het werk in het algemeen. Het gaat hierbij om een totaaloordeel over alle aspecten van arbeidsomstandigheden, respectievelijk, van het werk. Beide vragen zijn door TNO opgesteld ten behoeve van de NEA.

TABEL 2.1
Overzicht onderwerpen NEA 2011

MODULE (AANTAL ITEMS)	ITEMS (AANTAL)	HERKOMST
01 Persoonsgegevens (7)	Geslacht (1)	NEA
	Geboortejaar (1)	TAS
	Opleiding (1)	MA [a]
	Samenstelling huishouden (1)	TAS [a]
	Uren huishouden (1)	TAS
	Aantal betaalde banen (1)	TAS
	Partner betaalde baan (1)	TAS [a]
	Provincie	Uit CBS-registraties (zie par. 2.3)
	Stedelijkheid	Uit CBS-registraties (zie par. 2.3)
	Herkomst	Uit CBS-registraties (zie par. 2.3)
	Generatie	Uit CBS-registraties (zie par. 2.3)
02 Uw dienstverband (18)	Aard dienstverband (1)	TAS [a]
	Omvang dienstverband (1)	MA [a]
	Gewenste omvang dienstverband (1)	TAS
	Dagen werk in de week (1)	MA [a]
	Afwijkende werktijden (3)	POLS [a]
	Overwerk (1)	MA [a]
	Overwerkuren per week (1)	MA [a]
	Uitbetaling overuren (1)	NEA
	Tijd besteed aan pauze (1)	NEA
	Tijd besteed aan woon-werkverkeer (1)	TAS [a]
	Thuiswerkuren per week (1)	TAS [a]
	Duur bij huidige werkgever (1)	TAS [a]
	Duur in huidige functie (1)	TAS [a]
	Bedrijfsgrootte (1)	MA [a]
	Leidinggeven (1)	TAS [a]
	Veranderingen in het bedrijf (1)	OSA-vraagpanel 2005-2006 [a]
03 Uw Beroep (2)	Beroep (1)	NEA
	Beroepsgroep (1)	TAS [a]
04 Uw Bedrijf (2)	Bedrijfstak (SBI)	Uit CBS-registraties (zie par. 2.3)
	Soort bedrijf (1)	NEA [b]
	Bedrijfstak (1)	TAS [a]

MODULE (AANTAL ITEMS)	ITEMS (AANTAL)	HERKOMST
05 Uw werkomstandigheden (36)	Gevaarlijk werk (1)	POLS
	Kracht zetten (1)	POLS/EBB
	Trillingen (1)	EBB
	Ongemakkelijke werkhouding (1)	EBB [a]
	Herhalende bewegingen (1)	EBB [a]
	Geluid (1)	POLS/EBB
	Gebruik gehoorbeschermers (1)	POLS/EBB [a]
	Gevaarlijke stoffen (3)	NEA
	Besmettelijke personen, dieren of materiaal (1)	Arbeidsinspectie: Arbomonitor 2002 [a]
	Autonomie (6)	POLS/EBB (vraag 1-5); NEA [d] (vraag 6)
	Werktempo en tijdsdruk (6)	POLS/EBB (vraag 1-2); TAS (vraag 3-6)
	Emotionele belasting (3)	TAS
	Cognitieve belasting (3)	TAS
	Innovatief vermogen (4)	QPS Nordic [a,c] (vraag 1); PASO [a,c] (vraag 2); ECI [a,c] (vraag 3-4);
	Ontwikkelingsmogelijkheden/gevarieerd werk (3)	TAS
06 Klanten en collega's (24)	Contacten (4)	NEA [c]
	Sociale steun door leidinggevende (4)	TAS [a]
	Sociale steun door collega's (4)	TAS
	Conflict (3)	NEA
	Ongewenst gedrag (8)	TAS
	Discriminatie (1)	NEA [d]
07 Computergebruik (2)	Beeldschermwerk (1)	MA
	Telewerk (1)	TAS
08 Arbeidsongevallen (6)	Arbeidsongeval (6)	EBB [a] (vraag 1-4); OBIN [a,f] (vraag 5-6)
09 Arbo-maatregelen (15)	Benodigde Arbo-maatregelen (11)	NEA
	Arbocatalogus (1)	NEA
	RI&E (1)	NEA [d]
	Preventiemedewerker (2)	NEA
10 Bedrijfsveiligheid (5)	Bedrijfsveiligheid (5)	NEA [c]
11 Uw gezondheid (14)	Algemene gezondheidstoestand (1)	POLS/TAS
	Klachten bewegingsapparaat (6)	TAS (vraag 1-4); NEA (vraag 5-6) [c]
	Burnout (5)	POLS
	Lengte en gewicht (2)	NEA
12 Ziekteverzuim (3)	Ziekteverzuim (3)	NEA
13 Laatste verzuimgeval (5)	Soort klacht (1)	MA [a,e,f]
	Verzuimduur (1)	NEA
	Werkgebondenheid (2)	MA (vraag 1); MA [a] (vraag 2)
	Verzuimcontrole (1)	MA [a]

MODULE (AANTAL ITEMS)	ITEMS (AANTAL)	HERKOMST
14 Chronische ziekte of aandoening (5)	Chronische aandoening (5)	EBB [a,e,f] (vraag 1, 3-5); EBB [a] (vraag 2)
15 Functioneren en inzetbaarheid (7)	Productiviteit (3) Werkgeschiktheid (2) Loopbaan self efficacy (2)	NEA NEA NEA
16 Arbeidsvoorwaarden (28)	Belang arbeidsvoorwaarden (1) Tevredenheid met arbeidsvoorwaarden (14) Belang van bonden, PVT's en CAO's (3) Lidmaatschap vakbond (2) Aanwezigheid PVT (1) PVT actief op arbeidsomstandigheden (1) Aanwezigheid en tevredenheid met CAO (2) Tevredenheid belangenvertegenwoordiging (4)	Avon [a,c] Avon [a,c] (vraag 1-13); NEA [d] (vraag 14) Avon [c] Avon [c] (vraag 1); NEA [c] (vraag 2) Avon [c] NEA [c] Avon [c] NEA [c]
17 Opleiding en ontwikkeling (6)	Opleiding (2) Functieverandering (2) Promotie (1) Aansluiting kennis en vaardigheden bij werk (1)	TAS TAS TAS OSA aanbodpanel 2008, werkenden [a]
18 Werk en thuis (3)	Werk-thuisrelatie (2) Financiële situatie huishouden (1)	TAS OSA aanbodpanel 2008, werkenden [a]
19 Uw verdere loopbaan (7+2 internetvragen)	Werkzekerheid (2) Vertrekwens (3) Doorwerkleeftijd (2) Omstandigheden langer doorwerken (2: Internet)	TAS TAS NEA-cohortonderzoek [d] (vraag 1); [a,d] (vraag 2) NEA
20 Tevredenheid (2)	Tevredenheid arbeidsomstandigheden (1) Tevredenheid werk (1)	NEA TAS
TOTAAL	**199 vragen (waarvan 2 uitsluitend via Internet)**	

a aangepast t.o.v. originele vraagstelling;
b open vraag, gecodeerd (SBI'2008, 5 digit-niveau);
c vraag niet in NEA 2010, wel in NEA 2009, of daarvoor;
d nieuw in NEA 2011;
e internetvariant is aangepast ten opzichte van NEA 2010
f internetvariant bevat na een van de antwoordopties een additionele open vraag.

NEA: Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden;
TAS: TNO Arbeidssituatie Survey;
MA: Monitor Arboconvenanten;
POLS: Permanent Onderzoek Leefsituatie;
EBB: Enquête Beroepsbevolking;
QPS Nordic: General Nordic Questionnaire for Psychological and Social Factors at Work;

PASO: Panel Survey of Organisations;
ECI: Erasmus Concurrentie en Innovatiemonitor;
Avon: Monitor Arbeidsvoorwaarden en arbeidsverhoudingen op ondernemingsniveau;
RI&E: Risico-Inventarisatie en -Evaluatie;
PVT: Personeelsvertegenwoordiging.

2.3 Verrijking van de NEA met registerdata

Doordat het CBS bij de steekproeftrekking aan iedere respondent een uniek volgnummer toekent is het mogelijk om in een later stadium gegevens over deze respondenten uit andere CBS-registraties te koppelen aan data uit de NEA. Het databestand van de NEA wordt bij oplevering bovendien standaard verrijkt met enkele variabelen die bij de weging worden gebruikt (zie ook paragraaf 3.5). Deze informatie is afkomstig uit de Polisadministratie die als steekproefkader dient voor de NEA, en de GBA (Gemeentelijke Basis Administratie) (zie paragraaf 3.1). Het gaat om 1) geslacht, 2) leeftijd, 3) bedrijfstak, 4) herkomst/generatie 5) regio/provincie en 6) stedelijkheid.
Na de verrijking zijn van elke respondent dus twee waarden voor geslacht, leeftijd en bedrijfstak bekend. Ten eerste is bekend wat de respondent zelf in de vragenlijst heeft ingevuld, en ten tweede is de informatie uit de Polisadministratie of GBA bekend. De gegevens uit de enquête komen niet altijd overeen met die uit de Polisadministratie of GBA. Mogelijk hebben sommige mensen aan wie de vragenlijst was toegestuurd de vragenlijst door iemand anders laten invullen. Het risico hierop is groot wanneer op het aangeschreven adres twee of meer personen wonen met eenzelfde naam en voorletter(s). Het is ook denkbaar dat respondenten per abuis of vanuit privacyoverwegingen onjuiste gegevens hebben genoteerd. In het geval van bedrijfstak is daarnaast een aantal oorzaken van een eventuele mismatch tussen de Polisadministratie en de NEA denkbaar. Ten eerste komt de informatie uit de Polisadministratie met een vertraging beschikbaar. De peildatum voor de NEA 2011 ligt in 2010 (eind december). Er vindt dus mismatch tussen de enquête en informatie uit de Polisadministratie plaats wanneer een werknemer na die tijd van bedrijfstak is gewisseld. Ten tweede wordt in de Polisadministratie de (primaire) bedrijfstak van een werknemer bepaald op basis van de grootste loonsom, terwijl in de enquête wordt gevraagd de vragen in te vullen voor de baan waaraan de meeste tijd gespendeerd wordt. Wanneer een persoon meer dan één dienstverband heeft kan het voorkomen dat de baan met de meeste uren niet de baan is waarin ook het meeste verdiend wordt. Ten derde wordt bedrijfstak in de enquête in kaart gebracht middels een open vraag, die vervolgens gecodeerd wordt. Bij het omschrijven van het soort bedrijf of instelling door de respondent en bij de codering daarvan door TNO kan uiteraard ook misclassificatie optreden. Ten vierde wordt bedrijfstak in de registraties bepaald bij inschrijving van een bedrijf of instelling bij de Kamer van Koophandel. Onjuistheid kan ontstaan op het moment van inschrijving door onduidelijke of onjuiste omschrijving van het bedrijf door de inschrijver en bij de codering door de medewerker van de Kamer van Koophandel. Ten vijfde kan mismatch ontstaan doordat de activiteiten van het bedrijf in de jaren na inschrijving zijn veranderd zodat deze niet meer volledig passen bij de sector waartoe het bedrijf op het moment van oprichting behoorde. De Kamers van Koophandel controleren echter regelmatig of de beschrijving van de hoofdactiviteit nog juist is, waardoor verandering van bedrijfsactiviteiten waarschijnlijk geen grote bron is van discrepantie tussen zelfrapportage en registratie. Ten slotte leveren veel bedrijven meer dan één type producten of diensten, waardoor deze bedrijven tot meer bedrijfs-

takken gerekend kunnen worden. In een dergelijk geval kan in de registratie de ene (sub)sector staan terwijl de respondent de (sub)sector rapporteert behorend tot een andere bedrijfsactiviteit van hetzelfde bedrijf.

Hieronder staat beschreven welke keuzes zijn gemaakt in het geval van een mismatch tussen de zelfgerapporteerde gegevens en die uit de Polisadministratie en GBA. Bij het maken van deze keuzes wordt gebruik gemaakt van registratiegegevens van leeftijd, geslacht en bedrijfstak, de zelfrapportagegegevens en scans van schriftelijk ingevulde vragenlijsten.

Keuze van leeftijd & geslacht
Indien het geboortejaar of geslacht van de respondent niet genoteerd staat in de zelfrapportage of in de registratie, dan is gekozen voor de waarde die wel beschikbaar is. In geval van discrepantie op leeftijd en/of geboortejaar wordt een iets andere procedure gevolgd voor de bepaling van de definitieve leeftijd en het geslacht voor schriftelijke respondenten dan voor Internetrespondenten. Alle schriftelijk ingevulde vragenlijsten zijn gescand en als pdf-bestand beschikbaar. Allereerst zijn 433 pdf-bestanden van respondenten met discrepantie tussen zelfrapportage en registratie op het oog beoordeeld. In 151 gevallen bleek uit deze visuele inspectie dat de discrepantie is ontstaan door een scanfout. In deze gevallen is de discrepantie opgeheven door correctie van de zelfrapportage. In de resterende 282 gevallen van discrepantie heeft inspectie van de pdf-bestanden niet geleid tot het opheffen van de discrepantie. Vervolgens is voor schriftelijke en Internetrespondenten eenzelfde procedure gevolgd. Namelijk, indien er discrepantie was op geslacht, dan is de zelfrapportage gekozen als bron voor het definitieve geslacht en geboortejaar. Indien er uitsluitend discrepantie was op geboortejaar èn een type- of schrijffout bij de zelfrapportage van geboortejaar is waarschijnlijk, dan is gekozen voor het geboortejaar dat in de registratie staat. Indien er uitsluitend discrepantie was op geboortejaar èn een type- of schrijffout bij de zelfrapportage van geboortejaar is niet waarschijnlijk, dan is gekozen voor het geboortejaar dat in de zelfrapportage staat. Een type- of schrijffout is waarschijnlijk in de volgende drie gevallen: 1) wanneer leeftijd is ingevuld in plaats van geboortejaar (laatste twee digits; dit is het geval als de zelfrapportagewaarde = 111 minus de registratiewaarde); 2) wanneer één van de twee digits verschilt (bijvoorbeeld 54 in plaats van 51, of 60 in plaats van 90); en 3) wanneer de twee digits zijn omgewisseld (bijvoorbeeld 78 in plaats van 87).
De leeftijd van respondenten wordt vervolgens afgeleid van het geboortejaar, en in geval van de keuze voor registratie ook de geboortemaand. Indien is gekozen voor het geboortejaar uit de registratie (het merendeel van de gevallen, 98,7%; slechts in 301 gevallen niet), is 30 september 2011 gekozen als peildatum voor de bepaling van de leeftijd van de respondent, aangezien deze datum ongeveer overeenkomt met de start van het veldwerk. Aangezien alleen het geboortejaar en niet de maand bekend is bij respondenten waarvoor de keuze is gevallen op de zelfrapportage, is bij hen 31 december 2011 gebruikt als peildatum voor de bepaling van de leeftijd.

Keuze van bedrijfstak

Van alle respondenten is de geregistreerde bedrijfstak bekend, aangezien dit een selectiecriterium was bij de steekproeftrekking. Bij respondenten van wie de zelfgerapporteerde gegevens ontbreken of niet eenduidig tot een 'SBI-sector' waren te herleiden, is de geregistreerde bedrijfstak hun definitieve bedrijfstak geworden (N=807/22.989; 3,5%). Daarnaast is er in ruim een derde van de gevallen geen discrepantie tussen de zelfgerapporteerde en de geregistreerde bedrijfstak, en hoeft geen keuze te worden gemaakt (N=7.852/22.989; 34,2%). Bij de overige respondenten was er wel discrepantie tussen de zelfgerapporteerde en de geregistreerde bedrijfstak. Als er discrepantie was op bedrijfstak én geslacht, dan is gekozen voor de zelfgerapporteerde bedrijfstak (N=140/22.989; 0,6%). Was er geen discrepantie op geslacht, maar wel op bedrijfstak en geboortejaar (en was het bovendien niet waarschijnlijk dat er door de respondent een type- of schrijffout is gemaakt bij het geboortejaar), dan is eveneens gekozen voor de zelfgerapporteerde bedrijfstak (N=152/22.989; 0,7%). Voor de overblijvende respondenten is gekozen voor de zelfgerapporteerde bedrijfstak als men aangaf 11 maanden of korter bij de huidige werkgever in dienst te zijn (N=1.399/22.989; 6,1%). Bij deze korte dienstduur weerspiegelt de zelfgerapporteerde bedrijfstak naar alle waarschijnlijkheid het beste de bedrijfstak ten tijde van het invullen van de NEA-vragenlijst. In enkele gevallen ontbrak het gegeven omtrent de anciënniteit bij de huidige werkgever, en is de tijdsduur die men werkzaam was in de huidige functie als proxy gebruikt. Bij de rest van de respondenten met discrepantie tussen zelfgerapporteerde en geregistreerde bedrijfstak is gekozen voor de geregistreerde bedrijfstak (N=12.639/22.989; 55,0%). Dit zijn dus de respondenten die aangaven al een jaar of langer in dienst te zijn bij de huidige werkgever, of waarbij de diensttijd en de functieduur onbekend waren.

3 Dataverzameling

3.1 Steekproef

3.1.1 Doelpopulatie

De doelpopulatie van de NEA 2011 zijn werknemers die in Nederland wonen en werken. Feitelijk gaat het om alle personen van 15 tot en met 64 jaar die, op het moment van uitvoering van de NEA 2011, betaald werk verrichtten in loondienst. Tot de doelpopulatie behoren ook personen die in november en december 2011 een dienstverband hadden, maar op dat moment geen arbeidsprestaties leverden wegens ziekte, zwangerschapsverlof, zorgverlof of een andere tijdelijke loopbaanonderbreking.

3.1.2 Steekproefkader

Aan de basis van het steekproefkader voor de steekproef van de NEA 2011 staat de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens (GBA). Door de GBA te koppelen aan de Polisadministratie van het UWV kan een selectie gemaakt worden van de personen in de GBA die betaald werk in loondienst verrichten. De Polisadministratie bevat gegevens over alle banen van werknemers die verzekerd zijn voor de werknemersverzekeringen en voor wie loonbelasting verschuldigd is. Net als voor de NEA 2010 is voor de NEA 2011 de Polisadministratie van december van het voorafgaande jaar gebruikt als steekproefkader. Dit bestand van de Polisadministratie heeft 31 december 2010 als peildatum. Een nadeel van het gebruik van een bestand met een peildatum die vóór het eigenlijke veldwerk ligt, is dat mensen die na deze peildatum zijn begonnen met werken in dit bestand ontbreken. Deze instroom in een werknemersbaan bedraagt jaarlijks ongeveer 10 procent en bestaat voornamelijk uit jongeren die hun opleiding net hebben afgerond. Jongeren die op de peildatum naast hun studie een vakantie- of bijbaantje hadden, zijn overigens wèl vertegenwoordigd in de Polisadministratie. Anderzijds bevat de Polisadministratie personen die na december 2010 zijn uitgestroomd uit een werknemersbaan. Daardoor is een deel niet langer werkzaam ten tijde van de enquêtering en zal ten onrechte in de steekproef terecht komen. Rond 6 procent van alle werknemers verlaat jaarlijks de arbeidsmarkt. Dit betreft ouderen die met (vervroegd) pensioen zijn gegaan en mensen die werkloos of arbeidsongeschikt zijn geworden. Ook personen die de overstap van werknemer naar zelfstandige hebben gemaakt en mensen die om een andere reden met werken zijn gestopt, behoren in 2011 niet meer tot de doelpopulatie van werknemers. Ondanks deze beperkingen vormt de Polisadministratie van 2010 een goede benadering van de populatie werknemers in 2011. De meeste werknemers van 2010 hebben één jaar later nog steeds een baan als werknemer. Omgekeerd geldt ook dat de meeste werknemers in 2011 één jaar eerder ook al als werknemer te boek stonden.

Uit de Polisadministratie zijn alle werknemers geselecteerd die bij aanvang van de veldwerkfase, één oktober 2011, minimaal 15 jaar en maximaal 64 jaar oud zijn.

Werknemers die tevens als zelfstandige werkzaam zijn, komen ook in het steekproefkader terecht. Personen die uitsluitend als zelfstandige werkzaam zijn worden uitgesloten uit het steekproefkader. De omvang van het steekproefkader was 7.132.758 personen. Aan het steekproefkader is een aantal achtergrondvariabelen toegevoegd (zie tabel 3.1). Op basis van de leeftijd op de peildatum is de variabele leeftijdsklasse gemaakt. Van de indeling naar bedrijfsklasse, volgens de standaardbedrijfsindeling (SBI'08), zijn het sectienummer en de sectieletter vastgelegd. Werknemers die meer dan één baan hebben, zijn ingedeeld op basis van hun hoofdbaan. Dit is de baan op 31 december 2010 met het hoogste maandloon. Verder is het COROP-gebied (een regionale indeling in 40 gebieden) afgeleid uit de gemeentecode.

3.1.3 Steekproefomvang

Het gewenste aantal respondenten van de NEA 2011 bedroeg 25.000. In 2010 bedroeg de respons 33,2%. Op basis hiervan verwachtten we dat in 2010 de respons tussen de 30% en de 35% zou liggen. De bruto steekproefomvang zou, gezien deze verwachting, grofweg tussen de 71.500 en de 83.500 moeten liggen. Om te compenseren voor eventuele ruis in de steekproeftrekking werd de uiteindelijke bruto steekproefomvang, net als in 2010, vastgesteld op 80.000. Het is algemeen bekend dat het responspercentage onder jongeren en niet-westerse allochtonen lager ligt dan bij anderen. Om te zorgen dat er toch voldoende jongeren en niet-westerse allochtonen aan het onderzoek meedoen, is de trekkingskans van deze twee groepen met 50 procent verhoogd. Jongeren en niet-westerse allochtonen zijn dus oververtegenwoordigd in de steekproef van 80.000 personen. Bij de NEA 2005, 2006, 2007 en 2008 heeft een oversampling plaatsgevonden van personen die ten tijde van het veldwerk 15 tot en met 24 jaar waren. Bij de NEA 2009 en 2010 waren dat de 15- tot en met 23-jarigen. De peildatum voor de leeftijd voor de oversampling van jongeren bij NEA 2011 is weer anders dan bij NEA 2010. Bij NEA 2011 was de peildatum 1 oktober 2010, terwijl 1 januari 2010 is gehanteerd bij NEA 2010. Doordat leeftijdscategorieën (10-jaarsklassen) als weegfactor zijn opgenomen in het weegmodel van de NEA heeft deze verandering geen consequenties voor de verdeling van respondenten over deze leeftijdscategorieën.

3.1.4 Steekproeftrekking

De steekproef is een systematische *Probability Proportional to Size*-steekproef. Alle personen in het steekproefkader hebben dezelfde trekkingskans, behalve de jongeren (de personen die bij aanvang van het veldwerk 23 jaar of jonger zijn) en de niet-westerse allochtonen. Deze personen hebben een trekkingskans die anderhalf keer zo groot is.

Het steekproefkader is eerst gesorteerd op geslacht, leeftijdsklasse, COROP-gebied en bedrijfsklasse. Daarna zijn de personen binnen een groep van hetzelfde geslacht, dezelfde leeftijdsklasse, hetzelfde COROP-gebied en dezelfde bedrijfsklasse, in willekeurige volgorde geplaatst. Door het steekproefkader op deze manier te 'schudden' laten de personen in de steekproef vrijwel dezelfde verdeling zien naar geslacht, leef-

tijdsklasse, COROP-gebied en economische activiteit van het bedrijf waar zij werken, als de personen in het steekproefkader.
Uit dit kader is een steekproef getrokken van 100.000 personen. Vervolgens zijn via de GBA de namen en adressen van de getrokken personen opgevraagd. Van de personen die zijn uitgeschreven uit het GBA, krijgt het CBS geen namen en adressen. Een aantal personen heeft bij de gemeente te kennen gegeven dat zij niet willen dat de gemeente hun persoonsgegevens aan derden leveren. Deze personen worden verwijderd uit de steekproef, net zoals personen die wonen in een institutioneel huishouden of een asielzoekerscentrum. Ook worden personen verwijderd uit de steekproef, die op een adres wonen dat het afgelopen jaar al is benaderd voor een CBS-steekproefonderzoek. Tenslotte worden personen uit de steekproef verwijderd die in de steekproef van de NEA 2010 zaten. Na het verwijderen van deze personen blijft er een steekproef over van bijna 90.000 personen. Uit deze steekproef wordt volledig willekeurig de definitieve steekproef van 80.000 personen getrokken. In tabel 3.1 staat een overzicht van de gegevens die van iedere persoon bij de steekproeftrekking zijn vastgelegd.

TABEL 3.1
Vastgelegde gegevens bij steekproeftrekking

BRON	VARIABELEN
Polisadministratie	Bedrijfsklasse volgens de standaardbedrijfsindeling uit 2008 (SBI)
	Maandloon van december 2010
GBA	Geslacht
	Leeftijd op 1 oktober 2010
	Gemeentecode
	Herkomst
	Herkomst generatie

3.2 Veldwerk

3.2.1 Wijze van dataverzameling

Bij de NEA wordt gebruik gemaakt van twee methoden van dataverzameling, namelijk met een schriftelijke vragenlijst (PAper and Pencil Interviewing, PAPI) en met een internetvragenlijst (Computer Assisted Web Interviewing, CAWI). Bovendien bestaat de mogelijkheid tot telefonische afname. Dit is van toepassing op de personen die op eigen initiatief naar de helpdesk belden of mailden en aangaven problemen te hebben met het invullen van de vragenlijst. Van deze mogelijkheid is echter geen gebruik gemaakt.
Alle personen uit de steekproef zijn door Intomart GfK schriftelijk benaderd op hun woonadres. Het adressenbestand van 80.000 personen is begin week 37 door het CBS aan Intomart GfK geleverd. Iedere persoon uit het bestand ontving een vragenlijst

met daarbij een folder waarin het onderzoek werd toegelicht en men werd uitgenodigd om deel te nemen (zie bijlage B). De ingevulde schriftelijke vragenlijst kon kosteloos worden teruggezonden naar Intomart GfK. Op de voor- en achterzijde van de vragenlijst stond een inlogcode vermeld, waarmee men de enquête via internet kon invullen.

3.2.2 *Responsperiode en verzenddata*

De beoogde netto respons van de NEA bedraagt 25.000 werknemers. Om deze respons te halen is een bruto steekproef van 80.000 personen getrokken (zie ook paragraaf 3.1). De 80.000 vragenlijsten voor deze personen zijn van 12 tot 14 oktober 2011 uitgestuurd.

De remindervragenlijsten zijn verstuurd van 16 tot 19 november aan in totaal 67.482 personen. Dit betrof alle personen van wie op 2 november nog geen reactie was ontvangen. Na enkele dagen bleek echter dat op alle enveloppen het huisnummer ontbrak. Intomart heeft de terugbezorgde enveloppen (57.571) vervolgens alsnog voorzien van een huisnummer en deze opnieuw verstuurd van 23 tot 26 november. Van 14 tot 17 december zijn reminderbrieven verstuurd aan de 62.072 personen die op 29 november nog niet hadden gereageerd. De responsperiode is afgesloten op 17 januari 2012.

3.2.3 *Responsverhogende maatregelen*

De volgende maatregelen zijn getroffen om een zo hoog mogelijke respons te realiseren:

1. Waarborging privacy

Het onderzoek voldoet volledig aan de Wet bescherming persoonsgegevens (zie paragraaf 3.2.5). Er zijn diverse maatregelen getroffen om respondenten maximaal te beschermen tegen schendingen van de privacy. Via de begeleidende folder (bijlage B.2) zijn de respondenten hierover geïnformeerd.

2. Lengte, inhoud en lay-out van de vragenlijst en informatiefolder

Om de aantrekkelijkheid van het invullen zo groot mogelijk te maken, is veel aandacht besteed aan de inhoud en lay-out van de vragenlijst en folder. Een professioneel DTP-bureau ontwikkelde in 2005 een herkenbare NEA-huisstijl die ook in de jaren daarna is toegepast. Deze huisstijl is ook gebruikt voor de lay-out van de internetvragenlijst. De verwachte invultijd (circa 20 minuten) is op de begeleidende folder en in de vragenlijst vermeld.

Hiernaast zijn interviewtechnische controles uitgevoerd op de vragenlijst (zowel de schriftelijke als de internetvariant) en de folder door medewerkers van TNO, Intomart GfK, CBS, en in voorgaande jaren door TNS NIPO. Hierbij is gelet op duidelijkheid, begrijpelijkheid, formulering, spelling, grammatica, lay-out en volgorde van de vragen en antwoordcategorieën. Naar aanleiding van deze controles zijn nog enkele wijzigingen in de vragenlijst doorgevoerd.

De vragen in de enquête zijn helder en eenduidig geformuleerd en er is gebruik gemaakt van elkaar uitsluitende antwoordcategorieën. Het aantal doorverwijzingen is zoveel mogelijk beperkt. In de enquête komen slechts twee open vragen voor die aan alle respondenten worden gesteld, naast tien open vragen die uitsluitend zijn gesteld aan kleine selecties van (Internet)respondenten die bij bepaalde vragen een specifiek antwoord hebben gegeven.

3. Mixed-mode aanpak
Zoals reeds in paragraaf 3.2.1 is toegelicht, heeft iedere respondent de keuze uit een schriftelijke- en internetvariant van de enquête. Bovendien kon de enquête, indien noodzakelijk, telefonisch worden afgenomen. Van deze laatste mogelijkheid is geen gebruik gemaakt. Het invullen van de internetvragenlijst kon tussentijds worden afgesloten en op een later moment worden voortgezet.

4. Helpdesk
Gedurende de volledige periode van dataverzameling konden respondenten bellen met een helpdesk, als zij vragen hadden over het onderzoek. In de brochure die men ontving bij de vragenlijst, stond het gratis telefoonnummer van de helpdesk vermeld. De helpdesk was op werkdagen bereikbaar van 10.00 tot 17.00 uur, en van 19.00 tot 21.00 uur. In totaal maakten 267 personen gebruik van de telefonische helpdesk. De meest voorkomende reden om de helpdesk te bellen was om aan te geven dat men niet tot de doelgroep van het onderzoek behoort. Daarnaast belden relatief veel personen de helpdesk om aan te geven dat ze niet wilden deelnemen aan het onderzoek of omdat ze een reminder hadden ontvangen terwijl ze reeds hadden gerespondeerd.
Respondenten konden ook mailen naar het speciale mailadres nea-intomart@gfk.com. In totaal zijn 659 e-mails binnengekomen en beantwoord. Er zijn ook twee vragen binnengekomen via de website van TNO die voor beantwoording zijn doorgestuurd naar Intomart GfK. Naast de hierboven voor de telefonische helpdesk genoemde redenen kwamen bij de emailhelpdesk veel reacties binnen van personen die aangaven dat de vragenlijst onjuist geadresseerd was, bijvoorbeeld vanwege verhuizing.
Naast de telefonische en email-helpdesk was een internethelpdesk beschikbaar (zie bijlage E). Deze helpdesk bestond uit diverse webpagina's. Onder meer was er een pagina met informatie over privacy en anonimiteit, een pagina met informatie over de uitvoerders van de NEA en een pagina met antwoorden op veelgestelde vragen. Voor deze laatste pagina is gebruik gemaakt van veel voorkomende vragen in voorgaande NEA's.

5. Periode van aanschrijving
Het veldwerk is in oktober gestart. Volgens het CBS is de respons in deze periode van het jaar doorgaans het hoogst.

6. Reminders

Er zijn op twee momenten gedurende de enquêteperiode schriftelijke reminders ingezet. Na ongeveer 5 weken is de volledige vragenlijst als reminder gestuurd (met op de voorzijde aangegeven dat het een herinnering betreft), en na 9 weken is een schriftelijke reminder gestuurd in de vorm van een brief, voorzien van de inlogcode voor de internetvragenlijst. De reminders zijn alleen naar die personen verstuurd, waarvan op het moment van het drukken van de betreffende reminder nog geen respons was ontvangen. De herinneringsbrief is te vinden in bijlage C. Aangezien de respons achterbleef is op 23 december 2011 gestart met het telefonisch benaderen van personen die de internetvragenlijst al voor een deel hadden ingevuld en van personen die nog helemaal niet hadden gerespondeerd. In totaal is van 49% van de beschikbare adressen een telefoonnummer gevonden. Deze 28.721 personen zijn tot en met 12 januari 2012 telefonisch benaderd met de vraag of zij alsnog wilden deelnemen aan het onderzoek.

7. Beloning

Als tegemoetkoming voor deelname zijn 500 Staatsloten van € 26,– en 500 VVV cadeaubonnen ter waarde van € 25,– verloot. In de vragenlijst konden de deelnemers aangeven waar hun keuze naar uitging. In plaats van deelname aan de verloting konden de respondenten ook kiezen voor het steunen van een goed doel. Voor iedere ingevulde vragenlijst werd in dat geval € 2,50 overgemaakt naar het goede doel van de keuze van de respondent. Er kon gekozen worden uit vier goede doelen, namelijk: KWF Kankerbestrijding, Amnesty International, War Child en Wereld Natuur Fonds. In week 3 van 2012 zijn de 1.000 prijzen verloot. De prijswinnaars hebben hun prijs thuisgestuurd gekregen en de winnende codes zijn op de website bekendgemaakt. De volgende bedragen zijn overgemaakt naar de goede doelen: KWF Kankerbestrijding: € 11.145,00, Amnesty International: € 1.625,–, War Child: € 3.192,50, en Wereld Natuur Fonds: € 2.662,50,–.

8. Terugkoppeling resultaten

Op de website www.tno.nl/nea wordt een overzicht gegeven van publicaties die zijn verschenen op basis van de NEA. Via de internethelpdesk en via de internetvragenlijst worden respondenten op het bestaan van deze site geattendeerd. In de informatiefolder wordt aangegeven dat de resultaten van de NEA 2011 vanaf mei 2012 publiekelijk worden gemaakt middels rapporten en persberichten.

3.2.4 Dataverwerking

Schriftelijke vragenlijsten zijn optisch ingelezen (gescand). De gescande vragenlijsten zijn vervolgens steeds door twee medewerkers onafhankelijk van elkaar ingevoerd. De gescande vragenlijsten zijn dus dubbel ingevoerd. Daarna zijn de door beide medewerkers ingevoerde gegevens met elkaar vergeleken. Velden die niet overeenkwamen zijn nagekeken en opnieuw ingevuld. Verder heeft een aanvullende controle plaats-

gevonden van alle open vragen. Ten slotte is een steekproefsgewijze controle uitgevoerd op de ingescande enquêtes.
De schriftelijke en internetrespons zijn vastgelegd in SPSS-bestanden die vervolgens zijn samengevoegd. De data zijn door Intomart GfK globaal opgeschoond. Deze opschoning bestond uit het verwijderen van dubbele cases en het verwijderen van cases die minder dan 75% van de items hadden ingevuld (exclusief items die vanwege doorverwijzing niet voor elke respondent van toepassing zijn).
Het coderen van de open antwoorden op de vraag naar het soort bedrijf of de instelling is tot en met NEA 2010 door het veldwerkbureau uitgevoerd. Deze codering werd niet altijd consistent uitgevoerd. In veel gevallen werd aan eenzelfde omschrijving (in verschillende jaren) verschillende SBI-codes toebedeeld. In 2011 heeft TNO deze inconsistenties in de codering van de open antwoorden op deze vraag in NEA's van 2005 tot en met 2010 opgeheven. Twee dezelfde omschrijvingen hebben na deze synchronisatie consequent eenzelfde (SBI-93) bedrijfstakcode gekregen. De resultaten van deze codering zijn voor de NEA 2011 gebruikt om de 22.378 (97,3%) antwoorden op de open vraag naar het soort bedrijf of instelling te coderen. Het merendeel van de open antwoorden (16.179) betrof een omschrijving die ook al door een of meer – van de ruim 130.000 – respondenten in NEA 2005 tot en met NEA 2010 was gegeven. Deze omschrijvingen hebben in NEA 2011 dezelfde SBI-93-bedrijfstakcode gekregen als – na synchronisatie – ook aan alle eerdere respondenten met zo'n omschrijving was toebedeeld. Zevenentwintig procent van de NEA 2011-respondenten (6.199) gaf een open antwoord dat nog niet in eerdere NEA's was gegeven. Deze open antwoorden zijn door TNO van een SBI-93-bedrijfstakcode voorzien. Deze codering vond plaats met behulp van een programma waarbij eenvoudig keuzes gemaakt konden worden op basis van omschrijvingen met bijbehorende codes die in voorgaande jaren waren gegeven. In 196 gevallen was het open antwoord van de respondent zodanig onduidelijk dat er geen bedrijfstakcode bepaald kon worden. Vanwege de overgang van SBI-93 naar SBI-2008 in het bronbestand (Polisadministratie) zijn de SBI-93-codes van de zelfrapportage van de NEA 2011-respondenten met een door TNO gemaakte syntax vertaald naar SBI-2008-codes.

TNO heeft tien, random geselecteerde, pdf-bestanden van gescande schriftelijk ingevulde vragenlijsten vergeleken met het geanonimiseerde SPSS-databestand dat zij van Intomart GfK ontvingen. Hierbij heeft TNO geen systematische scanfouten gevonden.
Vervolgens is dezelfde procedure gehanteerd als voor de NEA 2010. TNO heeft het zelfrapportagebestand gekoppeld aan een van CBS ontvangen bestand met geregistreerde geboortejaar, geslacht en 5-digit bedrijfstakgegevens van alle 80.000 personen uit de steekproef. Uit dit gekoppelde bestand zijn de cases verwijderd waarvan geen zelfrapportage is verkregen. Bij een aantal cases verschilde de zelfrapportage en registratie van geboortejaar, geslacht en/of 5-digit bedrijfstakcode. Voordat TNO het bestand doorstuurde naar CBS voor de weging en verdere verrijking heeft TNO deze discrepanties opgeheven door de in paragraaf 2.3 beschreven beslisregels toe

te passen. Voor de NEA 2010 en de NEA 2011 is dus voorafgaand aan de weging bepaald wat het definitieve geslacht en geboortejaar en de definitieve bedrijfstakcode zijn. Bij de NEA's tot en met 2009 vond dit plaats na afloop van de weging waardoor betreffende gewichten in die bestanden niet volledig aansluiten bij de definitieve leeftijd, geslacht en/of bedrijfstakgegevens.
Het CBS heeft de data daarna verder verrijkt met gegevens uit de Polisadministratie en de gemeentelijke basisadministratie (GBA; zie paragraaf 2.3) en voorzien van weegfactoren (zie paragraaf 3.5). De start van het veldwerk is gekozen als peildatum voor de bepaling van de definitieve leeftijd (i.c. 1 oktober 2011). Respondenten waarvoor de zelfrapportage is gekozen als definitieve geboortejaar hebben echter een definitieve leeftijd gekregen op basis van hun zelfgerapporteerde geboortejaar, en hebben 31 december 2011 als peildatum voor de leeftijd (omdat uit de zelfrapportage alleen geboortejaar beschikbaar is en niet de geboortedag of -maand).
Vervolgens zijn door TNO enkele afgeleide variabelen toegevoegd. TNO en CBS hebben, onafhankelijk van elkaar, diverse plausibiliteitschecks uitgevoerd op het geanonimiseerde bestand. TNO heeft de bevindingen van alle controles verwerkt in een centraal opschoningsprogramma (in SPSS). Met behulp van dit programma is het databestand vrijgemaakt van inconsistenties.

3.2.5 *Bescherming persoonsgegevens*

De gegevens die uit de NEA voortvloeien, worden volstrekt vertrouwelijk behandeld door zowel TNO, CBS als Intomart GfK. Het onderzoek voldoet volledig aan de voorschriften uit de Wet Bescherming Persoonsgegevens.
De dataverzameling vindt plaats door Intomart GfK. Intomart GfK ontvangt daartoe een adressenbestand van het CBS. Alle personen in het adressenbestand zijn door Intomart GfK voorzien van een unieke, random aangemaakte, code. Deze code is op de voor- en achterzijde van iedere vragenlijst geprint in de vorm van een inlogcode voor de internetvragenlijst en een barcode. Het werken met de code dient drie doelen. Ten eerste is de code nodig om de beloning te kunnen versturen (zie paragraaf 3.2.3). Zonder code is de link tussen de adressen en ingevulde vragenlijsten immers niet te leggen. Ten tweede maakt de code het mogelijk om gerichte herinneringen te versturen. Zodoende hoeven niet alle personen uit de steekproef opnieuw benaderd te worden, maar alleen zij die op een bepaald moment nog niet hebben gereageerd. Ten slotte is de code nodig om respondenten in een later stadium aan het Sociaal Statistisch Bestand (zie www.cbs.nl/cvb) te kunnen koppelen. Na afronding van het veldwerk heeft Intomart GfK het NEA 2011-databestand aan TNO geleverd. Dit bestand dat TNO van Intomart GfK ontvangt bevat geen naam-, adres- of woonplaatsgegevens. Na de verzending van de beloningen aan de respondenten is het adressenbestand door Intomart GfK vernietigd.
Na de vernietiging van het adressenbestand kan uitsluitend het CBS de link leggen tussen de gegevens uit de enquête en andere informatiebronnen (Sociaal Statistisch Bestand). Dit gebeurt met behulp van een speciaal koppelnummer (het zogenaamde RIN-nummer). Het CBS voert dergelijke koppelingen alleen uit met goed beveiligde

computersystemen waartoe onbevoegden geen toegang hebben. Naast het CBS beschikken alleen TNO en SZW over het databestand. De bestanden zijn volledig geanonimiseerd. Via het Centrum voor Beleidsstatistiek van het CBS is het voor onderzoeksinstituten mogelijk om – onder voorwaarden – analyses uit te voeren op het geanonimiseerde NEA-bestand. De informatie die op basis van de NEA, al dan niet in combinatie met andere bronnen, naar buiten wordt gebracht is nooit herleidbaar naar individuele personen.
In de begeleidende folder bij de NEA (zie bijlage B.2) zijn potentiële respondenten uitgebreid geïnformeerd over de waarborging van hun privacy.

3.3 Respons

Een overzicht van de totale respons is weergegeven in tabel 3.2 en figuur 3.1. In tabel 3.2 is te zien dat van de 80.000 personen die een uitnodiging tot deelname aan de enquête hebben ontvangen, 24.829 bruikbare vragenlijsten retour zijn ontvangen (inclusief dubbelen). Dit komt neer op een bruto respons van 31,0%.
Een deel van de aangeschreven personen behoorde echter niet tot het steekproef kader. Dit hangt onder meer samen met het feit dat de peildatum voor het steekproefkader (Polisadministratie) van de NEA 2011 in december 2010 ligt. Een aantal personen heeft na die datum het arbeidsproces verlaten of is volledig als zelfstandige gaan werken. Hoe groot de steekproefvervuiling is, wordt voor de non-respondenten geschat op basis van een telefonische non-responsenquête. Voor de respondenten wordt het bepaald op basis van het antwoord op de zesde vraag van de enquête, die luidt: “Heeft u momenteel een betaalde baan?”. Indien deze vraag negatief wordt beantwoord behoort de betreffende respondent niet tot het steekproefkader. Op basis van de berekeningen onder respondenten en onder non-respondenten is de steekproefvervuiling geschat op 11,3%, waardoor de netto steekproef feitelijk bestond uit ongeveer 70.930 personen. Na correctie voor deze geschatte steekproefvervuiling komt de netto respons uit op 32,4%. Het merendeel van de respondenten (56,3%) vulde de vragenlijst schriftelijk in, terwijl 43,7% de internetvariant verkoos. De redenen waarom de meeste respondenten voor de schriftelijke variant hebben gekozen, zijn niet bekend. Mogelijk ervaren de meeste werknemers het invullen van een schriftelijke vragenlijst als minder omslachtig. Een andere reden kan zijn dat men het ook makkelijker vindt om tussentijds te stoppen en later weer verder te gaan met de schriftelijke vragenlijst, dan met de internetvragenlijst.

TABEL 3.2
Responsoverzicht NEA 2011

	N	%
Bruto steekproef	80.000	100,0
Non-respons	55.349	69,0
Niet bruikbare respons:		
Te weinig ingevulde antwoorden (eis: >75%)	1.551	1,9
Dubbel	178	
Niet scanbaar	111	
Bruikbare respons:		
Schriftelijk	12.938	
Internet	10.051	
Totaal (responspercentage, bruto)	22.989	28,7
Steekproefvervuiling	9.070	11,3
RESPONSPERCENTAGE (netto, na correctie voor steekproefvervuiling)		**32,4%**

FIGUUR 3.1
Responsverloop NEA 2011

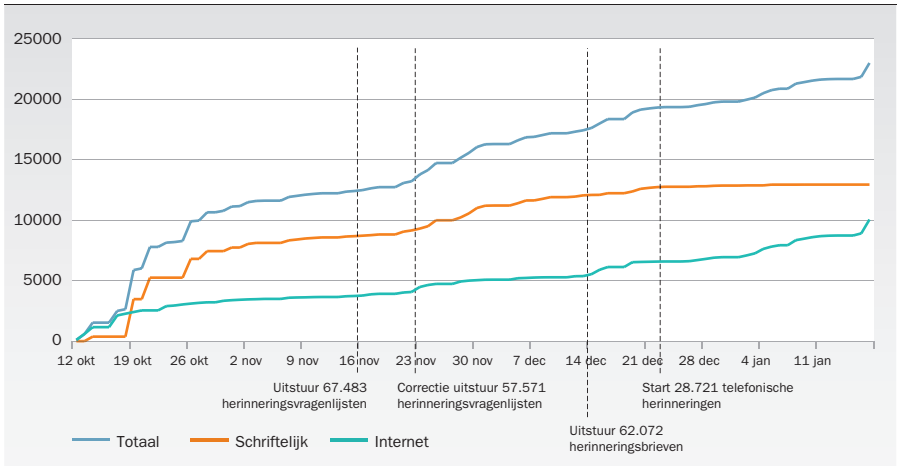

3.4 Non-responsanalyse

3.4.1 Vergelijking respons met steekproefkader

Vormen de personen die aan de NEA hebben meegedaan een goede afspiegeling van het steekproefkader? Om deze vraag te beantwoorden, vergelijken we de verdeling van een aantal achtergrondkenmerken, zoals geslacht en leeftijd, tussen de respondenten

van de NEA en het steekproefkader. Tabel 3.3 toont de verdeling van mannen en vrouwen in de NEA-respons en in de Polisadministratie. Deze tabel laat zien dat er in verhouding minder mannen en meer vrouwen aan de NEA hebben meegedaan, ten opzichte van de populatie (de Polisadministratie).

TABEL 3.3
Samenstelling van de respons (NEA) en het steekproefkader (Polisadministratie): geslacht

	NEA		POLISADMINISTRATIE		VERSCHIL
	N	%	N	%	%-punt
Mannen	11.046	48	3.764.054	53	-5
Vrouwen	11.943	52	3.368.704	47	5
TOTAAL MANNEN EN VROUWEN	**22.989**	**100**	**7.132.758**	**100**	

Vergelijking van de procentuele omvang van leeftijdscategorieën tussen de respons en het steekproefkader laat zien dat mannen tussen de 45 en de 54 jaar zijn oververtegenwoordigd in de respons (tabel 3.4). Het verschil bedraagt 5 procentpunt. Ook de mannen in de leeftijdcategorie tussen de 55 en de 64 jaar zijn met 6 procentpunten oververtegenwoordigd in de respons. Mannen in de leeftijdscategorie van 15 tot en met 44 jaar zijn in de NEA juist iets minder goed vertegenwoordigd dan in de Polisadministratie. Net als bij mannen blijkt ook bij de vrouwen de leeftijdscategorie van 45 tot en met 64 jaar oververtegenwoordigd te zijn en de 15- tot en met 34-jarigen ondervertegenwoordigd. Jongeren van 15 tot en met 24 jaar zijn ondervertegenwoordigd in de respons ondanks de 50 procent oversampling in de steekproef.

TABEL 3.4
Samenstelling van de respons (NEA) en het steekproefkader (Polisadministratie): leeftijd naar geslacht

	NEA		POLISADMINISTRATIE		VERSCHIL
	N	%	N	%	%-punt*
Mannen					
15-24 jaar	1.011	9	542.342	14	-5
25-34 jaar	1.654	15	760.960	20	-5
35-44 jaar	2.493	23	892.515	24	-1
45-54 jaar	3.317	30	929.952	25	5
55-64 jaar	2.571	23	638.285	17	6
TOTAAL MANNEN	**11.046**	**100**	**3.764.054**	**100**	
Vrouwen					
15-24 jaar	1.384	12	548.031	16	-5
25-34 jaar	2.357	20	738.710	22	-2
35-44 jaar	2.890	24	815.496	24	0
45-54 jaar	3.363	28	818.298	24	4
55-64 jaar	1.949	16	448.169	13	3
TOTAAL VROUWEN	**11.943**	**100**	**3.368.704**	**100**	

* Door afronding kunnen deze verschillen maximaal 1 procentpunt afwijken van het verschil tussen eerdergenoemde percentages.

Tabel 3.5 toont de samenstelling van de NEA en de Polisadministratie naar herkomst en geslacht. Zowel bij de mannen als bij de vrouwen zijn de autochtonen met 5 procentpunt oververtegenwoordigd. Ondanks de oversampling van niet-westerse allochtonen, zijn de niet-westerse allochtonen in de NEA iets ondervertegenwoordigd.

TABEL 3.5

Samenstelling van de respons (NEA) en het steekproefkader (Polisadministratie): herkomst naar geslacht

	NEA		POLISADMINISTRATIE		VERSCHIL
	N	%	N	%	%-punt*
Mannen					
Autochtoon	9.654	87	3.097.513	82	5
Westers allochtoon, 1e generatie	241	2	125.341	3	-1
Westers allochtoon, 2e generatie	528	5	188.431	5	0
Niet-westers allochtoon, 1e generatie	470	4	247.059	7	-2
Niet-westers allochtoon, 2e generatie	153	1	105.710	3	-1
TOTAAL MANNEN	**11.046**	**100**	**3.764.054**	**100**	
Vrouwen					
Autochtoon	10.388	87	2.753.003	82	5
Westers allochtoon, 1e generatie	322	3	135.460	4	-1
Westers allochtoon, 2e generatie	547	5	170.444	5	0
Niet-westers allochtoon, 1e generatie	450	4	199.756	6	-2
Niet-westers allochtoon, 2e generatie	236	2	110.041	3	-1
TOTAAL VROUWEN	**11.943**	**100**	**3.368.704**	**100**	

* Door afronding kunnen deze verschillen maximaal 1 procentpunt afwijken van het verschil tussen eerdergenoemde percentages.

Bijlage F toont de samenstelling van de NEA en de Polisadministratie naar bedrijfstak, stedelijkheid en regio. De verdeling van de NEA naar opleidingsniveau wordt vergeleken met de verdeling in de Enquête Beroepsbevolking (EBB) 2010, omdat de Polisadministratie geen informatie over opleiding bevat. Hieruit blijkt dat ruim 1 op de 4 respondenten een hogere beroepsopleiding heeft genoten, terwijl volgens de EBB ongeveer 1 op de 5 werknemers een hogere beroepsopleiding heeft gehad. Mensen met een hogere beroepsopleiding zijn dus oververtegenwoordigd in de NEA ten opzichte van de EBB. Het aandeel werknemers met basisonderwijs, HAVO, VWO en MBO in de NEA is vergelijkbaar met het aandeel in de EBB. Ook het aandeel respondenten dat een wetenschappelijke opleiding heeft gevolgd, is vergelijkbaar met de EBB. Werknemers met MAVO/VMBO zijn in de NEA iets ondervertegenwoordigd ten opzichte van de EBB.

De samenstelling van de NEA naar bedrijfstak laat zien dat vrijwel alle 40 bedrijfstakken goed vertegenwoordigd zijn. Alleen werknemers in 1) verhuur en lease van auto's, consumentenartikelen, machines en overige goederen, arbeidsbemiddeling, uitzendbureaus, 2) detailhandel en 3) logiesverstrekking, eet- en drinkgelegenheden zijn in de NEA meer dan een procentpunt ondervertegenwoordigd. Respondenten werkzaam in

1) openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen, 2) onderwijs en 3) gezondheids- en welzijnszorg zijn juist iets oververtegenwoordigd in de NEA. Wat betreft stedelijkheid en regio vormt de NEA een goede afspiegeling van het steekproefkader. Alleen werknemers in zeer sterk stedelijke regio's zijn met 3 procentpunt ondervertegenwoordigd en werknemers in weinig stedelijke regio's met 2 procentpunt oververtegenwoordigd.

3.4.2 *Redenen voor non-respons*

Intomart GfK heeft vanaf 23 december 2011 tot en met 12 januari 2011 een telefonische non-responsenquête uitgevoerd. Dit jaar is dit non-respons onderzoek gekoppeld aan de telefonische rappel die is uitgevoerd om de respons te verhogen. Het belprotocol voor de telefonisten van het callcenter van Intomart GfK, is te vinden in bijlage D.

In totaal heeft met 7.654 personen uit de steekproef een gesprek plaatsgevonden over de reden waarom zij niet hebben deelgenomen aan de NEA. Tabel 3.6 toont het overzicht van de antwoorden die de ondervraagden gaven.

TABEL 3.6
Resultaten non-responsenquête

	AANTAL	%
Heeft de vragenlijst niet ingevuld, want:		
niet werkzaam: (pre)pensioen/VUT	*280*	*3,7*
niet werkzaam: schoolgaand	*460*	*6,0*
niet werkzaam: WAO	*102*	*1,3*
niet werkzaam: WW	*295*	*3,9*
werkzaam als zelfstandige	*431*	*5,6*
niet werkzaam, anders	*240*	*3,1*
geen interesse	3.534	46,2
geen tijd/te druk	1.340	17,5
vragenlijst onduidelijk	61	0,8
anders, namelijk	781	10,2
weet niet/geen opgave	130	1,7
TOTAAL	**7.654**	**100,0**

Cursief in tabel 3.6 staan de personen die onterecht in de NEA steekproef zaten. Dit zijn in totaal 1.808 mensen van de 7.654 non-respondenten. Dit is 'steekproefvervuiling' van de Polisadministratie onder non-respondenten. De totale steekproefvervuiling in 2011 onder respondenten en non-respondenten samen wordt geschat op 11,3%. Het aantal mensen dat onterecht in de steekproef van de NEA 2011 zat, is daarmee vergelijkbaar met vorige jaren.

3.5 Weging

Verschillen tussen de doelpopulatie en de NEA-respons – bijvoorbeeld in de verdeling van mannen en vrouwen en van jonge en oudere werknemers – kunnen de representativiteit van NEA-bevindingen verminderen. Om de vertekening door selectiviteit van de respons tot een minimum te beperken, wordt de respons gewogen. Zo blijkt de respons bij de mannen lager te zijn dan bij de vrouwen. Daarom krijgen mannen gemiddeld een hoger gewicht toegekend en vrouwen gemiddeld een lager gewicht. Bij de steekproeftrekking werd al rekening gehouden met een lagere respons onder jongeren en onder niet-westerse allochtonen en werd de steekproeffractie voor deze bevolkingsgroepen verhoogd (oversampling). Indien er ondanks deze oversampling toch een ongelijke verdeling tussen respons en doelpopulatie bestaat wordt hiervoor door de weging alsnog gecorrigeerd. Het toepassen van gewichten wordt ophogen genoemd als de gewichten optellen tot de populatieomvang. Deze gewichten worden ophooggewichten genoemd. Bij analyses wordt ook vaak gewerkt met gewichten die zodanig genormeerd zijn dat het gemiddelde van de gewichten 1 is. In dat geval komt de som van de gewichten overeen met het aantal respondenten.

Voor de NEA 2011 is vrijwel hetzelfde weegmodel gebruikt als voor de NEA 2010. De enige wijziging betreft de overstap naar SBI2008 (standaard bedrijfsindeling). In de voorgaande jaren werd nog de SBI-classificatie uit 1993 gebruikt (SBI93). De categorieën in SBI2008 verschillen van de categorieën in SBI93. Hierdoor zijn ook de categorieën in de weging aangepast. De volgende paragraaf beschrijft kort de toegepaste methode voor het bepalen van gewichten. De publicatie Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2005 (van den Bossche et al., 2006) bevat een uitgebreidere beschrijving van de weging.

3.5.1 Het bepalen van de gewichten

Bij de NEA is er met ongelijke kansen getrokken én is er sprake van responsverschillen. Hierdoor zal de samenstelling van zowel de steekproef als de respons verschillen van de samenstelling van de populatie. De basistechniek die dit kan verhelpen, is poststratificatie. Bij poststratificatie wordt de populatie opgesplitst in strata, bijvoorbeeld leeftijdscategorieën. Aan elke persoon binnen een stratum wordt een gewicht toegekend, zodanig dat de som van de gewichten binnen het stratum gelijk is aan het populatietotaal binnen hetzelfde stratum. Bij de NEA wordt een aantal stratificaties achtereenvolgens toegepast. Eerst wordt het gewicht voor het eerste stratum bepaald. Dit gewicht dient als uitgangspunt voor het volgende stratum. De gewichten worden indien nodig aangepast om uit te komen op het populatietotaal voor het volgende stratum. Deze procedure wordt herhaald totdat alle stratificaties zijn doorlopen. Dit is het einde van de eerste iteratieslag. Daarna begint een tweede iteratieslag waarbij weer alle stratificaties worden doorlopen.
In het algemeen convergeren de gewichten naar eindgewichten waarbij de geschatte stratumtotalen voor alle stratificaties overeenkomen met het vooraf vastgestelde

populatietotaal. Deze methode staat bekend onder de naam IPF (Iterative Proportional Fitting) en RR-estimation (Ranking Ratio estimation). Deze methode kan worden toegepast met behulp van het weegprogramma BASCULA, een onderdeel van BLAISE, dat is ontwikkeld door het CBS.

3.5.2 *De gebruikte stratificaties en achtergrondgegevens*

De NEA-respons wordt gewogen naar de volgende variabelen:

1. geslacht
2. leeftijd in vijf 10-jaarsklassen
3. bedrijfstak in 40 secties en subsecties van de standaardbedrijfsindeling (SBI2008)
4. herkomst in vijf klassen: autochtoon, westerse allochtoon en niet-westerse allochtoon, waarbij de allochtonen zijn ingedeeld in eerste en tweede generatie
5. regio: de provincies en de vier grootste gemeenten apart
6. stedelijkheid in vijf klassen
7. opleiding in vijf klassen

Voor de bepaling van de weegcoëfficiënten zijn de volgende stratificaties toegepast:

1. geslacht x leeftijdsklasse x herkomst
2. bedrijfstak
3. regio x stedelijkheid
4. geslacht x leeftijdsklasse x opleiding

Het x-teken geeft aan dat de strata worden gevormd door de combinaties van de weergegeven variabelen.

De eerste zes variabelen zijn afkomstig uit het steekproefkader (de Polisadministratie). De stratumindeling komt dus rechtstreeks uit het steekproefkader. Voor de variabele opleiding geldt dit niet. De Polisadministratie bevat namelijk geen informatie over opleiding. De stratumverdeling van de variabele opleiding is gebaseerd op de uitkomsten van de Enquête Beroepsbevolking (EBB) van 2010. Een nadeel is dat zowel bij de NEA als bij de EBB de opleiding niet van alle respondenten bekend is. Deze personen worden voor de weging toegevoegd aan de categorie Basisonderwijs. NEA-respondenten die aangeven dat ze geen opleiding hebben gevolgd worden ook aan deze categorie toegevoegd. Daar komt bij dat de EBB is gebaseerd op de gehele bevolking, waar een schatting uit wordt verkregen van de verdeling over opleidingscategorieën van werknemers van 15 tot en met 64 jaar. Daarentegen is de NEA gebaseerd op werknemers die geregistreerd staan in de Polisadministratie. Door deze verschillen kan met de weging naar opleidingsverdeling uit de EBB een kleine afwijking geïntroduceerd worden. Om twee redenen is toch besloten om de NEA 2011 te wegen naar opleiding. Ten eerste omdat de respons op allerhande factoren sterk varieert met opleiding. Ten tweede willen we aansluiten bij de ophoogprocedure van voorgaande NEA's, waarbij opleiding ook als weegfactor is meegenomen.

3.5.3 *De gewichten*

Tabel 3.7 toont de eindgewichten van de vijf leeftijdsklassen van mannen en vrouwen. Voor alle mannen samen geldt dat zij in de NEA zijn ondervertegenwoordigd. Ze hebben dus een weegcoëfficiënt groter dan 1. Mannen tussen 45 en 64 jaar zijn daarentegen weer oververtegenwoordigd en hebben een gemiddeld gewicht kleiner dan 1. Vrouwen zijn in de NEA oververtegenwoordigd en hebben een weegcoëfficiënt kleiner dan 1. Vrouwen van 15 tot en met 34 jaar zijn echter ondervertegenwoordigd waardoor hun gemiddelde gewicht weer hoger is dan 1.
In het algemeen clusteren de weegcoëfficiënten dicht rond de 1.

TABEL 3.7
Leeftijd naar geslacht: aantallen in de respons (NEA) en het steekproefkader (Polisadministratie), gemiddelden en standaarddeviaties van de weegcoëfficiënten

	n (NEA)	N (Polis-administratie)	WEEGCOËFFICIËNTEN	
			gem.	st.dev.
Mannen				
15-24 jaar	1.011	542.342	1,73	1,16
25-34 jaar	1.654	760.960	1,48	0,38
35-44 jaar	2.493	892.515	1,15	0,35
45-54 jaar	3.317	929.952	0,90	0,25
55-64 jaar	2.571	638.285	0,80	0,23
TOTAAL MANNEN	**11.046**	**3.764.054**	**1,10**	**0,54**
Vrouwen				
15-24 jaar	1.384	548.031	1,28	0,83
25-34 jaar	2.357	738.710	1,01	0,39
35-44 jaar	2.890	815.496	0,91	0,28
45-54 jaar	3.363	818.298	0,78	0,28
55-64 jaar	1.949	448.169	0,74	0,26
TOTAAL VROUWEN	**11.943**	**3.368.704**	**0,91**	**0,43**
TOTAAL MANNEN EN VROUWEN	**22.989**	**7.132.758**	**1,00**	**0,50**

De eindgewichten van de indeling naar herkomst en geslacht staan in tabel 3.8. Bij de mannen hebben de niet-westerse allochtonen van de 2de generatie de hoogste gemiddelde weegcoëfficiënt. Ook bij de vrouwen zijn de niet-westerse allochtonen van de 2de generatie het sterkst ondervertegenwoordigd. De autochtonen hebben de laagste weegcoëfficiënt.

TABEL 3.8

Herkomst naar geslacht: aantallen in de respons (NEA) en het steekproefkader (Polisadministratie), gemiddelden en standaarddeviaties van de weegcoëfficiënten

	n (NEA)	N (Polis-administratie)	WEEGCOËFFICIËNTEN gem.	st.dev.
Mannen				
Autochtoon	9.654	3.097.513	1,03	0,48
Westers allochtoon, 1e generatie	241	125.341	1,68	0,67
Westers allochtoon, 2e generatie	528	188.431	1,15	0,51
Niet Westers allochtoon, 1e generatie	470	247.059	1,68	0,52
Niet Westers allochtoon, 2e generatie	153	105.710	2,26	1,08
TOTAAL MANNEN	**11.046**	**3.764.054**	**1,10**	**0,54**
Vrouwen				
Autochtoon	10.388	2.753.003	0,85	0,38
Westers allochtoon, 1e generatie	322	135.460	1,36	0,52
Westers allochtoon, 2e generatie	547	170.444	1,00	0,41
Niet Westers allochtoon, 1e generatie	450	199.756	1,40	0,46
Niet Westers allochtoon, 2e generatie	236	110.041	1,56	0,88
TOTAAL VROUWEN	**11.943**	**3.368.704**	**0,91**	**0,43**
TOTAAL MANNEN EN VROUWEN	**22.989**	**7.132.758**	**1,00**	**0,50**

In de NEA zijn werknemers met basisonderwijs ondervertegenwoordigd evenals werknemers met een mavo/VMBO diploma (tabel 3.9). Zij hebben een weegcoëfficiënt die groter is dan 1. Werknemers met HBO zijn oververtegenwoordigd evenals vrouwelijke academici.

TABEL 3.9

Opleiding naar geslacht: aantallen in de respons (NEA) en de Enquête Beroepsbevolking (EBB 2010), gemiddelden en standaarddeviaties van de weegcoëfficiënten*

	n (NEA)	N (EBB)	WEEGCOËFFICIËNTEN gem.	st.dev.
Mannen				
Basisonderwijs	688	248.563	1,20	0,50
Mavo/vmbo	1.808	764.611	1,37	0,94
Havo/vwo/mbo	4.457	1.509.288	1,11	0,40
Hbo	2.744	724.773	0,88	0,35
WO	1.349	430.607	1,07	0,32
TOTAAL MANNEN	**11.046**	**3.677.842**	**1,10**	**0,54**
Vrouwen				
Basisonderwijs	532	186.011	1,14	0,47
Mavo/vmbo	1.823	634.884	1,12	0,73
Havo/vwo/mbo	4.978	1.496.634	0,96	0,32
Hbo	3.372	748.594	0,71	0,30
WO	1.238	327.394	0,85	0,28
TOTAAL VROUWEN	**11.943**	**3.393.516**	**0,91**	**0,43**
TOTAAL MANNEN EN VROUWEN	**22.989**	**7.071.357**	**1,00**	**0,50**

* Omdat de EBB een schatting geeft van het aantal werknemers en de Polisadministratie een integraal register van alle werknemers is, is de totale N van de EBB niet exact gelijk aan de totale N van de Polisadministratie. De totale N van de EBB is niet gebruikt in de weging. De populatie-aantallen per opleidingsniveau zijn bepaald door de procentuele verdeling uit de EBB toe te passen op het populatietotaal van de Polisadministratie.

In verreweg de meeste bedrijfsklassen liggen de gemiddelde weegcoëfficiënten dicht bij 1 (tabel 3.10). Bij de bedrijfsklasse “Huishoudens met huishoudelijk personeel (zoals dienstmeisjes, koks, tuinlieden)” blijkt de weegcoëfficiënt relatief groot te zijn. De landelijke dekking van de NEA blijkt goed te zijn. De weegcoëfficiënten van de indeling naar stedelijkheid (tabel 3.11) en regio (tabel 3.12) liggen dicht bij de 1. Het feit dat de vier grote steden voldoende zijn vertegenwoordigd in de NEA hangt samen met het feit dat jongeren en niet-westerse allochtonen zijn oververtegenwoordigd in de steekproef. Deze twee groepen wonen namelijk vaker dan anderen in de grote steden.

Geconcludeerd wordt dat de NEA wat betreft geslacht, leeftijd en herkomst en bedrijfstak een redelijk goede afspiegeling vormt van het steekproefkader. Qua stedelijkheid en regio komt de NEA zeer goed overeen met het steekproefkader. Ten slotte, weging corrigeert de verdeling van de variabelen die in het weegmodel zijn opgenomen. In het weegmodel zijn demografische kenmerken opgenomen, die samenhangen met zowel de non-respons als de arbeidsomstandigheden in brede zin (het hoofdonderwerp van de NEA).

TABEL 3.10

Bedrijfstak: aantallen in de respons (NEA) en het steekproefkader (Polisadministratie), gemiddelden en standaarddeviaties van de weegcoëfficiënten

	n (NEA)	N (Polis-administratie)	N (Polis-administratie, bijgeschaald)	Weegcoëfficiënten	
				gem.	st.dev.
Landbouw, bosbouw en visserij	193	80.688	80.688	1,35	0,63
Winning van delfstoffen	29	7.157	7.157	0,80	0,38
Vervaardiging van voedingsmiddelen, vervaardiging van dranken en vervaardiging van tabaksproducten	381	116.680	116.680	0,99	0,38
Vervaardiging van kleding, vervaardiging van leer, lederwaren en schoenen	31	13.876	13.876	1,44	0,24
Primaire houtbewerking en vervaardiging van artikelen van hout, kurk, riet en vlechtwerk (geen meubels) Vervaardiging van papier, karton en papier- en karton-waren en vervaardiging van drukkerijen, reproductie van opgenomen media	192	57.013	57.013	0,96	0,30
Vervaardiging van cokesovenprodukten en aardolieverwerking	19	5.320	5.320	0,90	0,22
Vervaardiging van chemische producten	159	41.353	41.353	0,84	0,29
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	72	16.052	16.052	0,72	0,34
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof en vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten	184	51.459	51.459	0,90	0,33
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en vervaardiging van producten van metaal (geen machines en apparaten)	288	98.831	98.831	1,11	0,36
Vervaardiging van computers en elektronische en optische apparatuur	97	25.341	25.341	0,84	0,30
Vervaardiging van elektrische apparatuur	58	18.268	18.268	1,02	0,49
Vervaardiging van overige machines en apparaten	222	69.290	69.290	1,01	0,39
Vervaardiging van autos, aanhangwagens en opleggers en vervaardiging van overige transportmiddelen	115	34.296	34.296	0,96	0,38
Vervaardiging van meubels, vervaardiging van overige goederen, reparatie en installatie van machines en apparaten	515	176.235	176.236	1,10	0,36
Productie in distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht	91	22.464	22.464	0,80	0,24
Winning en distributie van water, afvalwaterinzameling en -behandeling, voorbereiding tot recycling	118	35.765	35.765	0,98	0,38

	n (NEA)	N (Polis-administratie)	N (Polis-administratie, bijgeschaald)	Weegcoëfficiënten	
				gem.	st.dev.
Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw en projectontwikkeling, grond-, water- en wegenbouw (geen grondverzet), gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw	1.047	348.701	348.702	1,07	0,43
Handel in en reparatie van autos, motorfietsen en aanhangers	283	110.145	110.145	1,25	0,51
Groothandel en handelsbemiddeling (niet in autos en motorfietsen)	1.191	423.489	423.490	1,15	0,37
Detailhandel (niet in autos)	1.816	668.283	668.285	1,19	0,73
Vervoer- over land, water, luchtvaart, opslag en dienstverlening, post en koeriers	1.033	336.861	336.862	1,05	0,43
Logiesverstrekking, eet- en drinkgelegenheden	553	276.271	276.272	1,61	0,74
Uitgeverijen, productie en distributie van films en televisieprogrammas, maken en uitgeven van geluidsopnamen, verzorgen en uitzenden van radio- en televisieprogrammas	142	49.117	49.117	1,11	0,37
Telecommunicatie	78	31.057	31.057	1,28	0,42
Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatietechnologie en op het gebied van informatie	404	133.059	133.059	1,06	0,41
Financiële instellingen (geen verzekeringen en pensioenfondsen), verzekeringen en pensioenfondsen (geen verplichte sociale verzekeringen), overige financiële dienstverlening	909	287.976	287.977	1,02	0,28
Verhuur van en handel in onroerend goed	201	64.755	64.755	1,04	0,37
Rechtskundige dienstverlening, accountancy, belastingadvisering en administratie, holdings (geen financiële), concerndiensten binnen eigen concern en managementadvisering, architecten, ingenieurs en technisch ontwerp en advies, keuring en controle	1.113	347.439	347.440	1,01	0,32
Speur- en ontwikkelingswerk	131	31.807	31.807	0,78	0,37
Reclame en marktonderzoek, Industrieel ontwerp en vormgeving, fotografie, vertaling en overige consultancy, veterinaire dienstverlening personeelsbeheer, reisbemiddeling, reisorganisatie, toeristische informatie en reserveringsbureaus, beveiliging en opsporing	172	68.884	68.884	1,29	0,50
Verhuur en lease van autos, consumentenartikelen, machines en overige goederen, arbeidsbemiddeling, uitzendbureaus	1.241	650.228	650.230	1,69	0,52

	n (NEA)	N (Polis-administratie)	N (Polis-administratie, bijgeschaald)	Weegcoëfficiënten gem.	st.dev.
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen, extraterritoriale organisaties en lichamen	2.080	497.793	497.794	0,77	0,33
Onderwijs	2.112	481.922	481.923	0,74	0,32
Gezondheidszorg	2.023	456.830	456.831	0,73	0,32
Verpleging, verzorging en begeleiding met overnachting	1.689	402.005	402.006	0,77	0,34
Maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting	1.225	337.358	337.359	0,89	0,33
Kunst, culturele uitleencentra, openbare archieven, musea, dieren- en plantentuinen, natuurbehoud, loterijen en kansspelen, sport en recreatie	328	104.458	104.458	1,03	0,46
Levensbeschouwelijke en politieke organisaties, belangen- en ideële organisaties, hobbyclubs, reparatie van computers en consumentenartikelen, Wellness en overige dienstverlening, uitvaartbranche	434	135.901	135.901	1,01	0,46
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel, Niet-gespecificeerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik	20	18.310	18.310	2,95	0,22
Onbekend	0	21	.	.	.
TOTAAL	**22.989**	**7.132.758**	**7.132.758**	**1,00**	**0,50**

TABEL 3.11

Stedelijkheid: aantallen in de respons (NEA) en het steekproefkader (Polisadministratie), gemiddelden en standaarddeviaties van de weegcoëfficiënten

	n (NEA)	N (Polis-administratie)	WEEGCOËFFICIËNTEN gem.	st.dev.
Zeer sterk stedelijk	3.748	1.395.966	1,20	0,53
Sterk stedelijk	6.425	2.031.073	1,02	0,47
Matig stedelijk	4.655	1.395.530	0,97	0,48
Weinig stedelijk	5.474	1.565.847	0,92	0,48
Niet stedelijk	2.687	744.342	0,89	0,49
TOTAAL	**22.989**	**7.132.758**	**1,00**	**0,50**

TABEL 3.12

Regio: aantallen in de respons (NEA) en het steekproefkader (Polisadministratie), gemiddelden en standaarddeviaties van de weegcoëfficiënten

	n (NEA)	N (Polis-administratie)	WEEGCOËFFICIËNTEN	
			gem.	st.dev.
Amsterdam	803	332.717	1,34	0,52
Rotterdam	594	243.000	1,32	0,56
Den Haag	522	198.716	1,23	0,58
Utrecht (stad)	430	148.901	1,12	0,48
Groningen	715	237.599	1,07	0,46
Friesland	880	260.425	0,95	0,46
Drenthe	656	196.587	0,97	0,42
Overijssel	1.626	484.690	0,96	0,50
Flevoland	504	174.677	1,12	0,41
Gelderland	2.915	861.482	0,95	0,48
Utrecht	1.332	405.950	0,98	0,49
Noord-Holland	2.716	828.739	0,98	0,48
Zuid-Holland	3.392	1.070.295	1,02	0,49
Zeeland	528	153.274	0,94	0,49
Noord-Brabant	3.703	1.077.009	0,94	0,49
Limburg	1.673	458.697	0,88	0,49
TOTAAL	**22.989**	**7.132.758**	**1,00**	**0,50**

4 Kwaliteit van de NEA 2011

In dit hoofdstuk gaan we in op de non-respons per item, die mogelijk veroorzaakt wordt door onduidelijke formulering, problemen in de lay-out, niet-optimale doorverwijzing (routing) of andere redenen. Daarnaast staan we stil bij de betrouwbaarheidswaarden van de gebruikte schalen die uit meerdere items bestaan. Ten slotte geven we een overzicht van de bruikbaarheid van de gegevens voor NEA-trendbeschrijvingen. Hiermee krijgen we tevens een indicatie van mogelijke verbeterpunten in de enquête.

4.1 Item non-respons

De hoofdtabel in hoofdstuk 5 geeft de respons per item in absolute aantallen weer [N]. Hierin is te zien dat de respons op de items van de NEA in het algemeen goed is. Op enkele items is echter sprake van een relatief grote mate van non-respons. In tabel 4.1 zijn de 10 items met het hoogste non-responspercentage te zien. Het gaat daarbij om de non-respons van degenen die betrokken item ‘hadden moeten invullen’, gegeven hun voorgaande antwoorden. Non-respons door doorverwijzingen (routing) wordt met andere woorden niet beschouwd als ‘non-respons’. Zo hadden er 408 personen een specificatie ‘moeten’ geven van het aantal arbeidsongevallen als dat er twee of meer waren, maar van die subgroep heeft 15,7% die specificatie niet gegeven; een non-respons dus van 15,7%.
In de uiteindelijke resultatentabel (hoofdstuk 5) is de antwoordcategorie ‘niet van toepassing’ op ‘missing’ gezet en is niet meegeteld bij het berekenen van percentages. Dit betreft de items 5f (gebruik gehoorbeschermers), 6b (4 items over de leidinggevende), 6c (4 items over collega’s), en alle ‘rapportcijfers’ omtrent arbeidsvoorwaarden (16b, 16c, 16h, en 16i). Dit is ook toegepast op de vragen onder welke omstandigheden men tot een hogere leeftijd door zou willen, respectievelijk kunnen werken, die alleen aan de internetrespondenten van ten minste 45 jaar oud zijn gevraagd. De antwoordpercentages zijn voor deze twee vragen berekend op de subgroep van 3.821 internetrespondenten van 45 jaar of ouder die deze vragen daadwerkelijk hebben beantwoord.

TABEL 4.1

Percentage non-respons van de 10 items met het hoogste non-responspercentage in 2011

	TOTAAL	MAN	VROUW	15-24 jr	25-54 jr	55-64 jr
8a. Specificatie aantal arbeidsongevallen in de afgelopen 12 maanden [N=408]	15,7%	14,3%	17,8%	11,4%	15,2%	24,3%▲
2m. Hoeveel van uw normale betaalde arbeid verricht u gemiddeld thuis? (Uur/week, overwerk niet meetellen) [N=22.989]	8,8%	6,9%▼	11,0%▲	7,0%▼	8,3%▼	13,0%▲
11b.d. Polsen/handen [N=22.989]	5,7%	5,2%▼	6,3%▲	2,6%▼	5,5%	9,6%▲
16j.d. Kunt u met een rapportcijfer aangeven hoe tevreden u bent over de vertegenwoordiging van uw belangen door de vakbond? [N=10.734]	5,6%	4,1%▼	7,6%▲	10,1%▲	4,9%▼	5,7%
11b.c. Armen/ellebogen [N=22.989]	5,5%	4,8%▼	6,4%▲	2,9%▼	5,3%▼	9,2%▲
2c. Hoeveel uur per week zou u willen werken? [N=22.989]	5,3%	5,1%	5,6%	4,0%▼	4,2%▼	11,9%▲
15e Zijn er volgens u (verdere) aanpassingen nodig in uw werkplek of uw werkzaamheden in verband met uw gezondheid? [N=22.989]	5,0%	4,5%▼	5,5%▲	4,4%	4,9%	6,2%▲
5f. Wanneer u werkt in lawaai, gebruikt u dan gehoorbeschermers, zoals oorkappen of oordopjes? [N=7.691]	4,8%	2,2%▼	12,2%▲	1,9%▼	4,8%	7,7%▲
2f. Heeft u het afgelopen jaar 's avonds of 's nachts gewerkt? [N=22.989]	4,1%	3,7%▼	4,5%▲	2,5%▼	3,8%▼	7,4%▲
18b. Mist of verwaarloost u uw werkzaamheden door familie- en gezinsverantwoordelijkheden? [N=22.989]	4,1%	3,7%▼	4,5%▲	2,9%▼	3,8%▼	6,6%▲

▼/▲: p<0,05. Tussen rechte haakjes het aantal respondenten dat op de betrokken vraag een antwoord 'had moeten geven'.

Bij enkele vragen met een relatief hoge non-respons speelt vermoedelijk een rol dat de betreffende vraag niet van toepassing is op de respondent, maar dat de respondent heeft verzuimd om 'nee', '0', of 'niet van toepassing' daadwerkelijk in te vullen. Bij de opschoning van het bestand is echter terughoudend omgegaan met het voorwaardelijk imputeren van missende waarden (bijvoorbeeld als de rest van de pagina wel grotendeels is ingevuld). Dat wil zeggen dat missende waarden in de meeste gevallen niet zijn vervangen door '0' of 'nooit' en dergelijke.

De non-respons was evenals in 2010 relatief hoog op de items omtrent het aantal arbeidsongevallen en het thuiswerken. Het item over thuiswerken (2m) heeft men waarschijnlijk vaak niet ingevuld indien dit niet van toepassing was. Men 'vergeet' met andere woorden om zelf expliciet '0' in te vullen en laat het hokje leeg. Daarnaast is het waarschijnlijk dat respondenten het bij deze vraag moeilijk vinden om een gemiddelde in te schatten. De toevoeging 'overwerk niet meetellen' draagt mogelijk bij aan de 'complexiteit' van wat aan de respondent wordt voorgelegd.

Tabel 4.2 laat zien dat de non-respons van alle in 2011 nieuw (niet eerder in NEA) opgenomen vragen acceptabel is.

TABEL 4.2
Item non-respons van niet eerder in NEA opgenomen vragen

IN 2011 NIEUW OPGENOMEN VRAAG		NON-RESPONS
5.h6.	Kunt u zelf bepalen op welke tijden u werkt?	0,67%
6g.	Bent u in de afgelopen 12 maanden persoonlijk gediscrimineerd op uw werk?	0,75%
9p.	Is er in uw bedrijf of instelling een Risico-Inventarisatie en –Evaluatie (RI&E) opgesteld?	1,01%*
16b.n.	Tevredenheid over type dienstverband / contractvorm (vast, tijdelijk, uitzendkracht e.d.)	1,85%*
19b.a.	Tot welke leeftijd wilt u doorgaan met werken?	0,51%*
19b.a.	Tot welke leeftijd denkt u – lichamelijk en geestelijk – in staat te zijn om uw huidige werk voort te zetten?	0,55%*

* 'Weet niet' en 'niet van toepassing' zijn als valide antwoorden gerekend.

Als we de non-respons uitsplitsen naar geslacht en leeftijd (tabel 4.1) dan komt er een zeer consistent (en vrijwel altijd significant) verschilpatroon naar voren, en dat is dat de item-non-respons onder vrouwen beduidend hoger is dan onder mannen, en dat de item-non-respons meestal toeneemt naarmate de respondent ouder is. Vrouwen en ouderen zijn met andere woorden meer terughoudend met het toevertrouwen van hun antwoorden aan de onderzoekers. Of andersom geredeneerd, mannen en jongeren zijn verhoudingsgewijs consciëntieuzer in het invullen van deze vragenlijst.

4.2 Betrouwbaarheid van de vragen

De NEA-vragenlijst omvat diverse items die zijn beoogd om samengevoegd te worden tot een 'schaal'. Dit geldt onder meer voor de items over autonomie, tijdsdruk, emotionele belasting en burn-out. Op deze schalen zijn betrouwbaarheidsanalyses uitgevoerd, waarbij gekeken is of alle items voldoende onderdeel zijn van het concept dat de schaal pretendeert te meten. Indien een item binnen een schaal duidelijk afwijkend is van de overige items, dan haalt het de interne consistentie of betrouwbaarheid van de schaal omlaag. Een 'vuistregel' (De Heus e.a., 1995) is dat een schaal met een

betrouwbaarheidscoëfficiënt of Cronbach's alfa van 0,80 in het algemeen als 'goed' wordt betiteld. Ligt de alfa tussen 0,60 en 0,80 dan is de betrouwbaarheid 'redelijk' en ligt de alfa onder 0,60 dan kan de schaal niet als betrouwbaar door de beugel.

In tabel 4.3 worden de resultaten van de betrouwbaarheidsanalyses weergegeven. Hieruit blijkt dat de betrouwbaarheid van 'zelfstandigheid/autonomie', 'gevarieerd werk' en 'employability' redelijk tot goed is, en de betrouwbaarheid van de overige schalen goed.

TABEL 4.3
Betrouwbaarheid van de NEA-concepten in 2011

CONCEPT	VRAAGITEMS	AANTAL ITEMS	α
Zelfstandigheid/autonomie	5h.a t/m 5h.e	5	0,77
Zelfstandigheid/autonomie incl. 'zelf bepalen op welke tijden men werkt'	5h.a t/m 5h.f	6	0,77
Tijdsdruk	5i.a en 5i.b	2	0,82
Taakeisen	5j.a t/m 5j.d	4	0,86
Emotionele belasting	5k.a t/m 5k.c	3	0,83
Cognitieve belasting	5l.a t/m 5l.c	3	0,82
Gevarieerd werk	5m.a t/m 5m.c	3	0,79
Innovatief vermogen	5n.a t/m 5n.d	4	0,83
Sociale steun leidinggevende	6b.a t/m 6b.d	4	0,89
Sociale steun collega's	6c.a t/m 6c.d	4	0,85
Veiligheidscultuur	10a t/m 10d	4	0,91
Veiligheidscultuur incl. 'houdt men zich aan de regels over veilig werken'	10a t/m 10e	5	0,93
Burn-out	11c.a t/m 11c.e	5	0,87
In-role performance	15a.a t/m 15a.c	3	0,84
Employability	15b.a t/m 15b.d	4	0,74

4.3 Bruikbaarheid van de 2011-gegevens voor NEA-trendbeschrijving

De vragenlijst NEA 2011 is op een aantal punten aangepast ten opzichte van de NEA-vragenlijst van 2010 (zie eventueel Hoofdstuk 2 en bijlage A). Door deze veranderingen kan het zijn dat de resultaten van vragen die in 2010 en 2011 op dezelfde wijze waren geformuleerd, toch niet goed vergelijkbaar zijn. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn als de context waarin de vraag wordt gesteld gewijzigd is tussen 2010 en 2011, waardoor respondenten de vraag anders interpreteren. Naast veranderingen in de vragenlijst zelf kunnen ook veranderingen in de onderzoeksmethodiek (bijvoorbeeld bij de steekproeftrekking en verwerking van de gegevens) het gevolg hebben dat de resultaten van het ene en het andere jaar niet 100% te vergelijken zijn. In dergelijke

gevallen ontstaat een trendbreuk in de resultaten die door een methodenverandering is veroorzaakt. In deze paragraaf beschrijven we dergelijke veranderingen.

Verandering van de context waarin vragen gesteld zijn kan weerslag hebben op de beantwoording van vragen die constant zijn gebleven. Veranderingen in de vragenlijst tussen 2010 en 2011 lijken geen effect te hebben gehad op de vragen die constant zijn gebleven, behalve voor vraag 5a (Moet u gevaarlijk werk doen?). In NEA 2010 werd hierop een vervolgvraag (5b) gesteld naar het belangrijkste gevaar dan men in het werk loopt. De prevalenties van de antwoordcategorieën van vraag 5a in NEA 2011 zijn niet vergelijkbaar met de prevalenties in NEA 2010 door het achterwege blijven van deze vervolgvraag. De context van deze vraag in NEA 2011 is echter identiek aan de context van deze vraag in NEA 2009 en NEA 2007, en trendbeschrijving ten opzichte van die NEA's is daardoor wel mogelijk.
Ook een kleine verandering van de formulering van een vraag of antwoordoptie kan leiden tot andere beantwoording. In NEA 2011 is in de internetvariant van de vragenlijst, een kleine verandering doorgevoerd in vijf vragen. Het betreft vervolgvragen die uitsluitend zijn gesteld aan internetrespondenten die het antwoord:

- 'Overige klachten' hebben aangevinkt bij vraag 12a ('Met wat voor soort klachten heeft u de laatste keer verzuimd?');
- 'Anders' hebben aangevinkt bij vraag 13a ('Heeft u één of meer van de volgende ziekten …?');
- 'Anders' hebben aangevinkt bij vraag 13c ('Waardoor is de ziekte veroorzaakt?');
- 'Ja, andere aanpassingen' hebben aangevinkt bij vraag 13d ('Zijn er … aanpassingen verricht in uw werkplek of uw werkzaamheden?');
- 'Ja, andere aanpassingen' hebben aangevinkt bij vraag 13e ('Zijn er … aanpassingen nodig in uw werkplek of uw werkzaamheden?').

Na het aanvinken van deze antwoordopties kregen zij de vervolgvraag 'Overige klachten, namelijk …?', respectievelijk, Anders, namelijk …?' en 'Andere aanpassingen, namelijk …?' voorgelegd, waarop een open antwoord gegeven kon worden. De toevoeging van deze specificatie heeft geen nadelig effect gehad op de bruikbaarheid van deze vijf vragen ten bate van trendbeschrijving.

Van de vragen die tussen 2010 en 2011 constant zijn gebleven zijn de gevonden waarden en veranderingen conform de verwachtingen van de werkelijke trends. Met uitzondering van vraag 5a kan derhalve van alle factoren een valide beschrijving van de verandering tussen 2010 en 2011 worden gemaakt.

5 Resultaten NEA 2011

In dit hoofdstuk presenteren we de (gewogen) frequentieverdeling van alle vragen in de NEA, uitgesplitst naar geslacht, leeftijd (3 klassen) en bedrijfstak (13 klassen). Tevens geven we de gemiddelde schaalscores en de scores op enkele afgeleide variabelen en indicatoren, zoals het verzuim- en ongevallenpercentage. De NEA-gegevens kunnen ook naar andere en meer gedetailleerde leeftijdscategorieën en SBI-indelingen worden uitgesplitst, of naar geheel andere factoren, zoals bijvoorbeeld bedrijfsgrootte of geografische regio. Vanwege de ruimte die additionele uitsplitsing op papier inneemt is daarvoor in dit rapport niet gekozen.

Aanpassing Standaard Bedrijfsindeling
Met ingang van de NEA 2011 wordt bedrijfstak niet meer gebaseerd op de Standaard Bedrijfs Indeling (SBI) versie 1993, maar op de SBI versie 2008 (http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/methoden/classificaties/overzicht/sbi/sbi-2008/default.htm).

TABEL 5.1

Overzicht van de in NEA 2011 gehanteerde SBI2008-indeling in 13 categorieën

NEA	SBI2008-LETTER (en eerste twee digits)	SBI-AANDUIDING	VERKORTE AANDUIDING IN NEA-RESULTATENTABEL	GEWOGEN AANTAL RESPONDENTEN (EN PERCENTAGE) IN NEA 2011
1	A (01-03)	Landbouw, bosbouw en visserij	Landbouw en visserij	260 (1,1%)
2	B-E (06-39)	Industrie (incl. delfstoffen/nuts/afval)	Industrie	2.544 (11,1%)
3	F (41-43)	Bouwnijverheid	Bouwnijverheid	1.124 (4,9%)
4	G (45-47)	Groot- en detailhandel	Handel	3.874 (16,9%)
5	H (49-53)	Vervoer en opslag	Vervoer en opslag	1.086 (4,7%)
6	I (55-56)	Horeca	Horeca	890 (3,9%)
7	J (58-63)	Informatie en communicatie	Informatie en communicatie	687 (3,0%)
8	K (64-66)	Financiële instellingen	Financiële instellingen	928 (4,0%)
9	L-N (68-82)	Zakelijke dienstverlening/onroerend goed	Zakelijke dienstverlening	3.749 (16,3%)
10	O (84)	Openbaar bestuur	Openbaar bestuur	1.603 (7,0%)
11	P (85)	Onderwijs	Onderwijs	1.553 (6,8%)
12	Q (86-88)	Gezondheids- en welzijnszorg	Gezondheids- en welzijnszorg	3.855 (16,8%)
13	R-U (90-99)	Cultuur, sport en recreatie/overige dienstverlening	Cultuur en overige dienstverlening	835 (3,6%)
TOTAAL				22.989 (100%)

De 13 bedrijfstakken waar naar wordt uitgesplitst, zijn gebaseerd op het meest algemene niveau in de SBI2008, de letters 'A' tot en met 'U'(ofwel de eerste twee digits van de in totaal vijf-cijferige SBI2008). Een aantal van deze categorieën is vanwege hun geringe omvang en voor het overzicht samengenomen, en bovendien gebruiken we in de kop van de hoofdtabel verkorte aanduidingen; zie daarvoor tabel 5.1. Hoewel deze verkorte aanduidingen qua formulering en volgorde veelal gelijk zijn aan de terminologie en volgorde in voorgaande NEA-rapporten, zijn deze indelingen niet identiek, omdat in voorgaande NEA-rapporten is uitgegaan van de SBI93-indeling. Om die reden kunnen bedrijfstak-specifieke resultaten uit vorige rapporten niet rechtstreeks worden doorgetrokken naar dit rapport.

In de grote resultatentabel op de volgende pagina's is elk verschil tussen een onderscheiden groep enerzijds (bijvoorbeeld 'mannen' of de leeftijdscategorie '55-64 jaar') en alle andere cases anderzijds, getoetst op significantie. Een gemarkeerde groep is op het betrokken gegeven significant verschillend van alle andere cases op dezelfde regel. We gebruiken het teken '▲' (of '△') wanneer een groep significant hoger scoort dan het totaal, en het teken '▼' (of '▽') voor een significant lager scorende groep ($p<0,05$). Percentages zijn getoetst met de Pearson χ^2 toets; gemiddelden met de t-test.

Of er een gesloten ('▲') of een open (of '△') symbool wordt gebruikt, hangt af van de grootte van het corresponderende verschil, herberekend naar Cohen's d (Cohen, 1977). Bij verhoudingsgewijs grote verschillen tussen groepen (Cohen's $d \geq 0,20$) gebruiken we een gesloten symbool ('▲'); bij verhoudingsgewijs kleine verschillen (Cohen's $d < 0,20$) gebruiken we een open symbool ('△'). Er is daarmee náást het significantiecriterium ook een grootte-criterium in acht genomen (Cohen's d is de grootte van het verschil tussen groepen in verhouding tot de standaarddeviatie in de gemeten variabele). De reden voor de opname van dit extra criterium is het feit dat door het grote aantal respondenten in de NEA ook relatief kleine verschillen al snel een p-waarde hebben die kleiner is dan 0,05. Door naast de p-waarde ook naar de effectgrootte te kijken, en dat weer te geven in het al dan niet gesloten zijn van het significantiesymbool, ontstaat een gedifferentieerder beeld.

		GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFSTAK (SBI2008)												
	Totaal	Man	Vrouw	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële instellingen	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
N:	22.989	12.132	10.857	3.514	15.973	3.502	260	2.544	1.124	3.874	1.086	890	687	928	3.749	1.603	1.553	3.855	835
%:		53%	47%	15%	69%	15%	1,1%	11%	4,9%	17%	4,7%	3,9%	3,0%	4,0%	16%	7,0%	6,8%	17%	3,6%
1 PERSOONSGEGEVENS																			
Geslacht [N=22.989]																			
1 Man	52,8%	100%	0%	49,7%▽	52,1%▽	58,7%△	67,4%▲	76,7%▲	89,6%▲	53,3%	76,5%▲	48,0%▽	75,6%▲	55,9%	56,4%△	61,9%△	38,2%▼	16,1%▼	37,9%▼
2 Vrouw	47,2%	0%	100%	50,3%△	47,9%△	41,3%▽	32,6%▼	23,3%▼	10,4%▼	46,7%	23,5%▼	52,0%△	24,4%▼	44,1%	43,6%▽	38,1%▽	61,8%▲	83,9%▲	62,1%▲
Leeftijd [N=22.989]																			
1 15-24	15,3%	14,4%▽	16,3%△	100%	0%▼	0%▼	31,3%▲	6,7%▼	10,8%▽	32,4%▲	10,7%▽	41,8%▲	8,2%▼	3,9%▼	14,3%	4,9%▼	6,2%▼	12,1%▽	15,8%
2 25-34	21,0%	20,2%▽	21,9%△	0%▼	30,3%▲	0%▼	15,2%▽	17,4%▽	22,8%	18,1%▽	16,9%▽	21,8%	25,7%△	21,2%	27,0%△	19,8%	21,6%	20,9%	20,9%
3 35-44	23,9%	23,7%	24,2%	0%▼	34,5%▲	0%▼	20,7%	27,7%△	27,4%△	21,5%▽	24,8%	12,0%▼	33,5%▲	35,1%▲	25,7%△	23,5%	19,8%▽	22,1%▽	20,8%▽
4 45-54	24,5%	24,7%	24,3%	0%▼	35,3%▲	0%▼	19,9%	30,5%△	23,6%	18,2%▽	28,5%△	15,7%▼	21,7%	27,2%	20,6%▽	30,3%△	27,9%△	28,3%△	24,8%
5 55-64	15,2%	17,0%△	13,3%▽	0%▼	0%▼	100%	12,9%	17,8%△	15,5%	9,9%▽	19,2%△	8,7%▽	10,8%▽	12,6%▽	12,4%▽	21,6%△	24,5%▲	16,6%△	17,6%
- Gemiddelde	39,9	40,6△	39,2▽	20,0▼	40,2△	58,5▲	36,2▼	43,2▲	40,6	34,9▼	42,5▲	32,2▼	39,9	41,9△	38,6▽	43,9▲	43,9▲	41,4△	40,5
- Minimum	15	15	15	15	25	55	15	15	16	15	16	15	17	16	15	17	17	16	16
- Maximum	64	64	64	24	54	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64	64
Provincie (bron: CBS) [N=22.989]																			
1 Groningen	3,3%	3,3%	3,3%	3,2%	3,3%	3,5%	2,2%	3,4%	2,6%	2,7%▽	2,6%	2,5%	2,9%	1,5%▽	4,1%△	3,5%	4,2%	4,0%△	3,1%
2 Friesland	3,7%	3,6%	3,7%	3,8%	3,6%	3,9%	4,7%	3,8%	4,3%	3,6%	4,4%	4,0%	0,9%▽	4,1%	3,3%	3,0%	4,0%	3,9%	3,9%
3 Drenthe	2,8%	2,8%	2,8%	2,3%	2,7%	3,3%△	1,1%	2,6%	2,5%	2,7%	2,6%	3,7%	1,8%	2,7%	2,5%	3,1%	2,8%	3,3%△	1,9%
4 Overijssel	6,8%	7,1%	6,5%	6,7%	6,9%	6,2%	5,2%	8,9%△	9,2%△	6,0%▽	5,4%	7,6%	5,0%	5,0%▽	6,0%▽	6,1%	8,2%△	7,3%	5,7%
5 Gelderland	12,1%	12,1%	12,1%	12,6%	12,0%	11,9%	10,3%	12,7%	14,3%△	12,4%	10,9%	11,9%	8,7%▽	9,0%▽	11,9%	10,3%▽	12,4%	13,7%△	10,7%
6 Utrecht	7,8%	7,9%	7,7%	8,0%	7,9%	7,2%	2,1%▼	5,3%▽	6,9%	8,4%	5,8%▽	8,4%	13,7%▲	10,9%△	7,7%	8,3%	9,3%△	7,4%	7,2%
7 Noord-Holland	16,3%	15,8%▽	16,8%△	14,3%▽	16,7%△	16,4%	8,7%▼	13,1%▽	11,5%▽	15,0%▽	19,0%△	17,8%	21,7%△	22,8%△	18,2%△	16,2%	14,4%▽	15,7%	21,1%△
8 Zuid-Holland	21,2%	20,8%	21,6%	21,4%	21,2%	21,1%	31,2%▲	16,3%▽	20,0%	19,9%▽	25,6%△	16,9%▽	21,8%	22,5%	22,9%△	26,8%△	21,1%	20,1%	24,3%△
9 Zeeland	2,1%	2,3%	2,0%	2,0%	2,2%	2,1%	3,7%	3,3%△	3,0%	2,0%	2,3%	1,8%	0,9%▽	1,3%	2,2%	1,7%	1,5%	2,2%	2,0%
10 Noord-Brabant	15,1%	15,4%	14,8%	17,0%△	14,7%▽	14,8%	18,0%	19,1%△	17,4%△	17,4%△	13,0%▽	16,3%	13,7%	12,1%▽	13,5%▽	12,9%▽	14,0%	13,9%▽	13,1%
11 Limburg	6,4%	6,6%	6,2%	6,5%	6,3%	6,9%	11,1%△	8,5%△	6,0%	7,2%△	5,8%	6,7%	4,8%	4,9%	5,9%	5,4%	5,2%▽	6,6%	4,9%
12 Flevoland	2,4%	2,4%	2,5%	2,1%	2,5%	2,7%	1,8%	2,8%	2,2%	2,7%	2,8%	2,4%	4,0%△	3,1%	1,7%▽	2,7%	3,0%	2,0%▽	2,0%
Stedelijkheid (bron: CBS) [N=22.989]																			
1 Zeer sterk stedelijk	19,6%	18,9%▽	20,3%△	17,0%▽	20,6%△	17,4%▽	7,0%▼	12,9%▽	10,7%▼	14,7%▽	20,4%	19,9%	29,5%▲	23,2%△	25,3%△	24,5%△	22,6%△	18,6%	28,5%▲
2 Sterk stedelijk	28,5%	28,2%	28,8%	25,6%▽	28,8%	29,7%	7,5%▼	27,4%	23,8%▽	27,4%	28,8%	25,9%	34,3%△	31,9%△	28,4%	30,4%	31,6%△	29,7%	28,3%
3 Matig stedelijk	19,6%	19,7%	19,5%	20,1%	19,0%▽	21,5%△	23,3%	19,5%	19,7%	23,0%△	18,8%	22,2%△	21,0%	20,7%	17,2%▽	18,4%	18,9%	18,4%▽	17,7%
4 Weinig stedelijk	22,0%	22,5%△	21,4%▽	25,5%△	21,2%▽	22,0%	40,3%▲	27,7%△	30,5%▲	24,6%△	20,6%	23,2%	10,9%▼	16,9%▽	19,6%▽	17,2%▽	18,9%▽	21,7%	16,7%▽
5 Niet stedelijk	10,4%	10,7%	10,1%	11,8%△	10,4%	9,4%▽	21,9%▲	12,4%△	15,3%△	10,3%	11,5%	8,9%	4,4%▼	7,3%▽	9,5%▽	9,5%	8,1%▽	11,6%△	8,8%
Herkomstgroep (bron: CBS) [N=22.989]																			
1 Autochtoon	82,0%	82,3%	81,7%	81,4%	81,2%▽	86,6%△	86,3%	81,8%	90,5%▲	83,3%△	81,0%	73,7%▼	82,2%	84,7%△	77,0%▽	82,4%	82,6%	84,6%△	79,3%▽
2 Westerse allochtoon	8,7%	8,3%▽	9,1%△	6,3%▽	9,1%△	9,3%	9,0%	8,5%	5,0%▽	7,3%▽	8,4%	9,5%	10,0%	8,6%	10,0%△	8,8%	11,3%△	7,9%▽	11,8%△
3 Niet-westerse allochtoon	9,3%	9,4%	9,2%	12,3%△	9,8%△	4,1%▼	4,7%▽	9,6%	4,4%▽	9,3%	10,6%	16,7%▲	7,8%	6,7%▽	13,0%△	8,8%	6,1%▽	7,5%▽	8,9%
Methode [N=22.989]																			
1 Schriftelijk	55,5%	48,7%▼	63,1%▲	51,3%▽	55,3%	60,8%△	56,1%	55,6%	53,9%	52,5%▽	57,0%	57,9%	34,9%▼	53,1%	54,1%	55,9%	52,6%▽	64,1%▲	57,2%
2 Internet	44,5%	51,3%▲	36,9%▼	48,7%△	44,7%	39,2%▽	43,9%	44,4%	46,1%	47,5%△	43,0%	42,1%	65,1%▲	46,9%	45,9%	44,1%	47,4%△	35,9%▼	42,8%
1c. Wat is de hoogste opleiding die u heeft afgemaakt? [N=22.844]																			
1 Geen opleiding gevolgd/afgemaakt	1,6%	1,7%△	1,4%▽	0,8%▽	1,6%	2,1%△	4,1%▲	3,1%△	1,6%	1,5%	2,9%△	3,0%△	0,6%▽	0,4%▽	1,9%	0,5%▽	0,2%▽	1,0%▽	0,7%▽
2 Basisonderwijs	4,1%	4,5%△	3,6%▽	6,2%△	2,9%▽	7,1%△	7,9%△	7,5%△	4,6%	6,1%△	6,6%△	7,0%△	0,8%▽	0,5%▽	4,0%	1,4%▽	0,7%▽	2,3%▽	2,8%▽
3 MAVO	10,4%	8,9%▽	12,1%△	19,8%▲	8,2%▼	11,0%	13,6%	8,9%▽	6,7%▽	16,7%▲	15,2%△	17,2%▲	5,0%▽	8,7%	9,4%▽	9,9%	4,0%▼	8,4%▽	9,4%
4 Voorbereidend beroepsonderwijs	9,4%	11,7%△	6,8%▽	16,6%▲	7,4%▼	11,3%△	22,8%▲	13,5%△	22,4%▲	13,0%△	14,4%△	13,2%△	3,3%▼	1,2%▼	7,7%▽	4,6%▽	1,7%▼	5,9%▽	9,4%
5 HAVO/VWO	9,4%	8,4%▽	10,6%△	20,8%▲	7,3%▼	7,5%▽	10,6%	5,3%▽	4,0%▽	13,7%△	10,3%	17,8%▲	13,1%△	14,8%△	9,5%	10,0%	5,1%▽	6,5%▽	10,5%
6 Middelbaar beroepsonderwijs	33,1%	32,6%	33,6%	25,5%▽	35,6%△	29,4%▽	31,3%	37,7%△	45,8%▲	34,3%	36,2%△	32,1%	19,7%▼	26,2%▽	31,1%▽	27,2%▽	11,6%▼	42,0%▲	32,4%
7 Hoger beroepsonderwijs	21,1%	20,1%▽	22,3%△	8,9%▼	23,9%▲	20,6%	6,9%▼	16,6%▽	12,9%▼	10,6%▼	10,9%▼	8,1%▼	33,1%▲	29,1%▲	22,2%	26,0%△	52,7%▲	24,2%△	19,8%
8 Wetenschappelijk onderwijs	10,9%	12,0%△	9,7%▽	1,4%▼	13,0%▲	10,9%	2,8%▼	7,4%▽	2,0%▼	4,1%▼	3,5%▼	1,6%▼	24,3%▲	19,2%▲	14,3%△	20,3%▲	24,0%▲	9,7%▽	15,0%△

		GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFSTAK (SBI2008)												
	Totaal	Man	Vrouw	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële instellingen	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
1c. Hoogst voltooide opleiding [N=22.844]																			
1 Laag (≤VMBO)	25,4%	26,9%△	23,8%▽	43,5%▲	20,1%▼	31,5%△	48,5%▲	33,0%△	35,3%▲	37,3%▲	39,1%▲	40,4%▲	9,7%▼	10,8%▼	23,0%▽	16,5%▼	6,7%▼	17,6%▼	22,2%▽
2 Midden (HAVO-MBO)	42,5%	41,1%▽	44,2%△	46,3%△	42,9%	37,0%▽	41,9%	43,1%	49,8%△	48,0%△	46,5%△	49,9%△	32,9%▼	40,9%	40,6%▽	37,2%▽	16,6%▼	48,5%△	42,9%
3 Hoog (HBO-WO)	32,0%	32,1%	32,0%	10,2%▼	37,0%▲	31,5%	9,7%▼	23,9%▽	14,9%▼	14,7%▼	14,4%▼	9,7%▼	57,4%▲	48,3%▲	36,5%△	46,3%▲	76,7%▲	33,9%△	34,8%
1d. Hoe is uw huishouden samengesteld? [N=22.891]																			
1 Gehuwd of samenwonend zonder thuiswonende kinderen	26,2%	25,8%	26,6%	11,3%▼	22,1%▼	59,7%▲	20,8%▽	26,1%	25,9%	20,9%▽	28,1%	18,3%▽	26,5%	28,6%	28,2%△	30,0%△	31,1%△	27,0%	27,1%
2 Gehuwd of samenwonend met thuiswonende kinderen	43,8%	44,7%△	42,8%▽	6,2%▼	56,9%▲	22,2%▼	39,5%	50,3%△	52,1%△	38,5%▽	42,0%	28,9%▼	45,5%	50,3%△	40,9%▽	47,3%△	46,1%	46,0%△	41,9%
3 Eénouder-huishouden	3,7%	2,1%▽	5,5%△	3,6%	4,0%△	2,4%▽	3,4%	3,0%	1,7%▽	3,5%	2,7%	5,2%△	3,1%	2,9%	3,5%	3,3%	3,8%	5,2%△	4,8%
4 Alleenstaand	14,9%	15,6%△	14,1%▽	18,7%△	14,2%▽	14,7%	10,1%▽	14,5%	10,9%▽	12,8%▽	17,6%△	18,9%△	19,8%△	15,2%	18,0%△	14,8%	13,9%	14,0%	14,0%
5 Anders	11,3%	11,7%	11,0%	60,2%▲	2,9%▼	1,0%▼	26,3%▲	6,1%▽	9,4%▽	24,4%▲	9,6%	28,7%▲	5,2%▽	2,9%▼	9,4%▽	4,6%▼	5,1%▼	7,8%▽	12,3%
1e. Hoeveel uur per dag besteedt u gemiddeld aan huishoudelijke taken en zorgtaken? [N=22.514] [Gemiddelde]	2,71	2,05▼	3,45▲	1,73▼	2,98▲	2,43▽	2,05▼	2,55▽	2,17▼	2,42▽	2,36▽	2,44▽	2,32▽	2,46▽	2,64	2,55▽	2,88△	3,59▲	3,00△
- Minimum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Maximum	16	16	16	15	16	16	11	16	16	16	16	14	16	16	16	16	16	16	16
1f. Heeft u momenteel een betaalde baan? [N=22.989]																			
2 Ja, één betaalde baan	94,4%	95,2%△	93,5%▽	88,4%▼	95,5%△	95,5%△	95,6%	96,7%△	97,5%△	94,4%	94,8%	92,9%	96,9%△	97,0%△	94,4%	96,3%△	93,0%▽	92,0%▽	89,0%▼
3 Ja, meerdere betaalde banen	5,6%	4,8%▽	6,5%△	11,6%▲	4,5%▽	4,5%▽	4,4%	3,3%▽	2,5%▽	5,6%	5,2%	7,1%	3,1%▽	3,0%▽	5,6%	3,7%▽	7,0%△	8,0%△	11,0%▲
1g. Heeft uw partner een betaalde baan? [N=22.118]																			
1 Ja, heeft betaalde baan	61,6%	56,9%▼	66,9%▲	24,1%▼	71,3%▲	55,0%▽	51,5%▼	60,7%	61,2%	53,5%▽	56,1%▽	44,6%▼	62,6%	69,8%△	61,0%	68,0%△	68,2%△	69,5%△	61,9%
2 Nee, heeft geen betaalde baan	12,7%	17,2%▲	7,6%▼	5,8%▼	10,6%▼	29,1%▲	15,1%	18,6%△	20,1%▲	10,5%▽	17,4%△	8,5%▽	13,2%	13,2%	12,4%	13,0%	12,3%	8,5%▽	12,2%
3 Geen partner	25,7%	25,9%	25,5%	70,1%▲	18,1%▼	15,9%▼	33,4%△	20,7%▽	18,7%▽	36,0%▲	26,4%	46,9%▲	24,2%	17,0%▼	26,6%	19,0%▽	19,5%▽	22,0%▽	25,9%
2 UW DIENSTVERBAND																			
2a. Wat is de aard van uw dienstverband? [N=22.857]																			
1 Werknemer met vast dienstverband (voor onbepaalde tijd)	78,6%	79,8%△	77,3%▽	36,3%▼	85,3%▲	90,8%▲	69,3%▼	82,5%△	88,1%▲	74,3%▽	80,7%	52,5%▼	87,0%▲	90,8%▲	69,3%▼	91,5%▲	83,8%△	82,5%△	72,0%▽
2 Werknemer met tijdelijk dienstverband met uitzicht op vast	7,6%	7,3%▽	8,0%△	18,2%▲	6,6%▽	1,4%▼	6,5%	4,9%▽	6,9%	8,8%△	7,3%	10,5%△	6,9%	4,0%▽	10,8%△	3,4%▽	7,4%	7,0%	10,2%△
3 Werknemer met tijdelijk dienstverband voor bepaalde tijd	7,5%	6,5%▽	8,7%△	25,0%▲	4,7%▼	2,9%▼	9,0%	3,5%▽	2,8%▽	11,6%△	7,8%	19,0%▲	4,1%▽	3,6%▽	8,5%△	3,7%▽	7,4%	6,3%▽	10,8%△
4 Uitzendkracht	2,0%	2,3%△	1,6%▽	3,8%△	1,6%▽	1,8%	2,6%	1,4%▽	0,9%▽	0,9%▽	1,3%	0,9%▽	0,7%▽	1,1%	8,2%▲	0,8%▽	0,2%▽	0,1%▽	0,5%▽
5 Oproepkracht/invalkracht	3,5%	3,1%▽	3,9%△	16,6%▲	1,0%▼	1,6%▽	12,7%▲	1,7%▽	1,0%▽	4,3%△	2,9%	17,0%▲	1,4%▽	0,5%▽	3,0%	0,2%▽	1,2%▽	4,1%△	6,3%△
6 Werkzaam via Wet Sociale Werkvoorziening	0,8%	1,0%△	0,5%▽	0,2%▽	0,7%	1,5%△	0%	6,1%▲	0,3%	0,1%▽	0%▽	0,2%▽	0%▽	0%▽	0,1%▽	0,4%	0%▽	0%▽	0,3%
2b. Wat is de omvang van uw dienstverband? [N=22.776] [Gemiddelde]	30,3	34,9▲	25,1▼	20,0▼	32,4▲	31,1△	28,6▽	35,0▲	37,5▲	27,4▼	32,8▲	22,6▼	35,2▲	33,7▲	31,4△	33,9▲	30,7	25,5▼	26,8▼
- Minimum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Maximum	98	98	90	96	98	86	60	98	85	96	90	84	90	70	90	90	90	60	60
2c. Hoeveel uur per week zou u willen werken? [N=21.760] [Gemiddelde]	30,3	34,3▲	25,8▼	23,7▼	31,9▲	29,7▽	29,2	33,5▲	36,1▲	27,7▼	33,3▲	25,9▼	33,4▲	32,6▲	31,9△	32,8▲	29,9	26,3▼	28,1▼
- Minimum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Maximum	90	90	90	80	90	80	60	84	84	84	90	82	60	70	90	60	80	70	60
2d. Op hoeveel dagen per week werkt u doorgaans? [N=22.787]																			
0	0,2%	0,2%	0,1%	0,7%△	0,1%▽	0,1%	0%	0,2%	0%	0,1%	0%	1,2%▲	0%	0%	0,2%	0,1%	0%	0,1%	0%
1	3,2%	2,7%▽	3,9%△	16,9%▲	0,7%▼	1,1%▽	15,8%▲	1,7%▽	0,9%▽	6,9%▲	4,1%	9,9%▲	1,3%▽	0,6%▽	2,9%	0,5%▽	1,0%▽	2,1%▽	2,1%
2	6,6%	3,3%▼	10,4%▲	19,6%▲	4,2%▼	4,7%▽	2,1%▽	1,9%▼	1,3%▼	13,2%▲	4,5%▽	15,6%▲	2,1%▽	2,3%▽	4,3%▽	2,4%▽	6,8%	8,5%△	10,4%△
3	13,6%	4,0%▼	24,3%▲	13,6%	13,5%	14,0%	9,8%	6,4%▼	3,6%▼	15,0%△	7,9%▽	16,4%△	6,9%▼	13,6%	10,9%▽	8,8%▽	19,6%△	23,8%▲	16,1%△
4	21,9%	14,5%▼	30,2%▲	14,0%▼	22,6%△	26,6%△	12,4%▼	14,0%▼	7,9%▼	15,5%▽	12,4%▼	14,8%▽	18,7%▽	32,5%▲	16,7%▽	33,9%▲	29,6%△	36,5%▲	27,4%△
5	50,5%	70,5%▲	28,2%▼	31,2%▼	54,9%▲	49,5%	53,5%	71,9%▲	84,7%▲	46,4%▽	61,8%▲	36,2%▼	67,3%▲	49,0%	60,5%▲	52,0%	40,6%▼	24,4%▼	37,6%▼
6	2,3%	3,3%△	1,3%▽	2,2%	2,3%	2,5%	5,8%▲	2,7%	0,9%▽	2,1%	5,7%▲	3,3%	2,7%	1,4%	3,2%△	0,9%▽	1,6%▽	1,4%▽	3,8%△
7	1,6%	1,7%	1,6%	1,7%	1,6%	1,6%	0,5%	1,2%	0,7%▽	0,7%▽	3,6%△	2,6%△	1,0%	0,6%▽	1,3%	1,3%	0,9%▽	3,2%△	2,7%△
- Gemiddelde	4,23	4,63▲	3,78▼	3,35▼	4,40▲	4,33△	4,05▽	4,65▲	4,80▲	3,90▼	4,55▲	3,68▼	4,61▲	4,34△	4,42△	4,42△	4,10▽	3,89▼	4,10▽
2e. Werkt u in ploegendienst? [N=22.110]																			
1 Ja, regelmatig	13,2%	13,1%	13,4%	24,9%▲	11,6%▽	8,7%▽	7,3%▽	16,3%△	2,3%▼	11,8%▽	23,8%▲	18,9%△	3,8%▼	1,7%▼	10,0%▽	12,7%	1,2%▼	26,0%▲	8,0%▽
2 Ja, soms	3,1%	3,6%△	2,5%▽	6,3%▲	2,6%▽	2,1%▽	4,5%	3,2%	1,9%▽	3,3%	3,7%	6,6%▲	3,2%	0,8%▽	2,8%	2,6%	0,6%▽	4,0%△	3,1%
3 Nee	83,7%	83,3%	84,1%	68,8%▼	85,8%△	89,2%△	88,2%	80,5%▽	95,9%▲	84,9%△	72,5%▼	74,5%▼	93,0%▲	97,5%▲	87,2%△	84,6%	98,2%▲	69,9%▼	88,9%△

		GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFSTAK (SBI2008)												
	Totaal	Man	Vrouw	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële instellingen	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
2f. Heeft u het afgelopen jaar 's avonds of 's nachts gewerkt? [N=22.045]																			
1 Ja, regelmatig	23,8%	24,3%	23,3%	40,9%▲	21,8%▽	15,3%▼	10,2%▼	19,1%▽	7,4%▼	23,6%	36,7%▲	61,4%▲	19,9%▽	13,8%▼	18,4%▽	18,9%▽	11,0%▼	35,6%▲	28,1%△
2 Ja, soms	27,8%	32,9%▲	22,0%▼	24,9%▽	29,4%△	23,3%▽	29,9%	27,3%	30,5%△	28,3%	24,2%▽	18,4%▼	40,0%▲	29,6%	30,3%△	31,8%△	36,0%△	19,2%▼	29,3%
3 Nee	48,4%	42,9%▼	54,7%▲	34,2%▼	48,8%	61,4%▲	59,8%▲	53,6%△	62,1%▲	48,1%	39,1%▽	20,2%▼	40,1%▽	56,6%△	51,3%△	49,3%	53,0%△	45,3%▽	42,6%▽
2g. Heeft u het afgelopen jaar in het weekend gewerkt? [N=22.092]																			
1 Ja, regelmatig	29,6%	27,8%▽	31,6%△	61,9%▲	24,9%▼	18,0%▼	34,0%	19,6%▼	8,9%▼	41,5%▲	42,2%▲	73,1%▲	20,2%▼	9,6%▼	19,9%▼	19,6%▼	10,8%▼	42,0%▲	39,7%▲
2 Ja, soms	26,3%	32,5%▲	19,4%▼	17,7%▼	28,7%△	24,6%▽	30,8%	28,1%△	34,4%△	27,0%	26,7%	13,6%▼	39,5%▲	30,6%△	31,1%△	29,3%△	26,6%	15,0%▼	28,0%
3 Nee	44,1%	39,6%▽	49,0%△	20,4%▼	46,5%△	57,5%▲	35,2%▽	52,4%△	56,8%▲	31,5%▼	31,1%▼	13,4%▼	40,3%▽	59,9%▲	49,0%△	51,1%△	62,6%▲	43,0%	32,3%▼
2h. Werkt u over, dat wil zeggen meer uren dan contractueel is vastgelegd? [N=22.630]																			
1 Ja, structureel	26,6%	30,2%△	22,5%▽	24,1%▽	28,2%△	21,4%▽	27,8%	24,8%▽	26,3%	27,1%	42,1%▲	31,4%△	30,0%△	24,3%	25,1%▽	17,6%▼	34,3%△	23,7%▽	26,4%
2 Ja, incidenteel	47,1%	46,5%▽	47,8%△	39,2%▽	49,5%△	44,1%▽	34,6%▼	48,9%	42,2%▽	44,2%▽	36,8%▼	34,2%▼	53,1%△	53,4%△	48,7%△	54,3%△	42,4%▽	52,2%△	44,8%
3 Nee, nooit	26,3%	23,3%▽	29,7%△	36,7%▲	22,3%▼	34,5%▲	37,7%▲	26,3%	31,4%△	28,7%△	21,2%▽	34,4%△	16,9%▼	22,3%▽	26,1%	28,1%	23,3%▽	24,1%▽	28,8%
2i. Hoeveel overuren maakt u gemiddeld per week? (Zowel betaald als onbetaald overwerk; Werkt nooit over = 0 uur) Gecorrigeerd voor extreme waardes: [N=22.059] [Gemiddelde]	3,38	3,93▲	2,77▼	2,93▽	3,55△	3,08▽	3,78	3,22	3,55	3,28	5,66▲	3,70	3,88△	3,17	3,58△	2,41▼	3,70△	2,87▽	3,31
- Minimum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Maximum	88	88	48	48	88	50	35	34	40	47	88	45	45	30	50	32	47	40	40
2j. Worden uw overuren uitbetaald? [N=16.554]																			
1 Ja, volledig	37,4%	37,9%	36,8%	61,9%▲	33,9%▼	32,8%▽	54,3%▲	45,2%△	43,5%△	43,2%△	59,6%▲	43,5%△	22,4%▼	26,7%▼	39,1%△	25,6%▼	7,9%▼	39,0%△	29,5%▽
2 Ja, deels	14,4%	14,7%	14,1%	17,8%△	14,1%	12,8%▽	17,5%	14,9%	12,9%	14,2%	16,3%	13,0%	17,3%△	10,4%▽	11,8%▽	19,5%△	6,6%▼	18,4%△	14,4%
3 Nee	48,2%	47,5%▽	49,1%△	20,3%▼	52,0%▲	54,4%△	28,3%▼	40,0%▽	43,6%▽	42,7%▽	24,1%▼	43,5%▽	60,3%▲	62,9%▲	49,0%	54,9%△	85,5%▲	42,6%▽	56,2%△
2k. Hoe lang pauzeert u in totaal op een gemiddelde werkdag? (Minuten/dag) [N=22.408] [Gemiddelde]	40,1	43,3▲	36,5▼	41,1△	40,1	39,0▽	55,8▲	43,7△	46,5▲	45,1▲	46,2▲	32,8▼	37,2▽	36,5▽	38,6▽	38,4▽	38,6▽	34,2▼	37,7▽
- Minimum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Maximum	240	240	240	240	240	240	130	240	180	190	240	160	120	240	240	240	240	240	150
2l. Hoeveel tijd besteedt u op een gemiddelde werkdag aan woon-werkverkeer? (Minuten, s.v.p. heen- en terugreis optellen) [N=22.514] [Gemiddelde]	51,9	56,9▲	46,3▼	37,4▼	54,5▲	54,5△	38,3▼	51,3	62,2▲	41,9▼	48,1▽	36,9▼	77,1▲	66,1▲	59,3▲	63,7▲	50,5	46,1▽	47,2▽
- Minimum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Maximum	240	240	240	240	240	240	240	240	240	240	240	240	240	240	240	240	240	240	240
2m. Hoeveel van uw normale betaalde arbeid verricht u gemiddeld thuis? (Uur/week, overwerk niet meetellen) [N=20.956] [Gemiddelde]	1,75	2,04△	1,40▽	0,48▼	1,92△	2,25△	0,72▼	1,35▽	1,08▽	1,31▽	0,99▽	1,20▽	4,48▲	2,93▲	2,05△	1,54	3,36▲	1,18▽	2,35△
- Minimum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Maximum	66	66	60	40	60	66	36	40	60	40	50	40	40	40	66	40	42	53	40
2m. Thuiswerker (werkt ten minste 1 uur per week thuis) [N=20.956] [% ja]	28,3%	30,2%△	26,1%▽	10,5%▼	31,1%▲	33,8%△	12,8%▼	20,3%▽	19,0%▼	16,6%▼	17,7%▼	16,8%▼	54,3%▲	43,5%▲	27,3%	33,0%△	64,6%▲	27,4%	36,2%△
2m. Aantal uur dat thuiswerkers thuis werken [N=5.926] [Gemiddelde]	6,18	6,76△	5,39▽	4,64▼	6,18	6,67△	5,59	6,65	5,69	7,87▲	5,58	7,16	8,25▲	6,75	7,51▲	4,66▼	5,20▽	4,31▼	6,49
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	66	66	60	40	60	66	36	40	60	40	50	40	40	40	66	40	42	53	40
2n.j. Hoe lang bent u werkzaam bij uw huidige werkgever (jaar+maanden/12)? [N=22.681] [Gemiddelde]	9,88	10,9▲	8,76▼	2,19▼	9,56▽	19,1▲	8,68▽	13,2▲	11,3△	8,01▼	11,0△	5,68▼	9,03▽	12,5▲	7,14▼	14,5▲	11,8▲	9,68	8,28▽
- Minimum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Maximum	53	51	53	12	42	53	40	48	46	46	51	46	42	44	48	45	45	53	43
2o.j Hoe lang bent u werkzaam in uw huidige functie (jaar+maanden/12)? [N=22.477] [Gemiddelde]	7,25	7,56△	6,91▽	1,96▼	6,98▽	13,8▲	8,50△	8,48△	10,4▲	6,26▽	9,22▲	4,79▼	5,07▼	5,88▽	5,68▼	6,58▽	10,1▲	7,92△	6,97
- Minimum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Maximum	50	50	46	12	40	50	41	50	50	46	50	50	38	42	46	42	44	45	47
2p. Hoeveel personen werken er ongeveer in uw bedrijf of instelling? (Van de vestiging waar u werkt) [N=22.461]																			
1 1 tot en met 4	5,5%	4,9%▽	6,2%△	7,3%△	5,1%▽	5,8%	9,7%△	2,8%▽	5,9%	8,9%△	2,1%▽	10,8%▲	2,7%▽	4,1%	8,1%△	0,5%▼	1,2%▼	3,5%▽	14,8%▲
2 5 tot en met 9	9,6%	8,5%▽	10,9%△	13,9%△	9,1%▽	7,8%▽	21,4%▲	6,5%▽	9,1%	16,9%▲	5,5%▽	12,3%△	6,7%▽	5,8%▽	12,8%△	1,4%▼	4,1%▽	6,9%▽	15,4%▲
3 10 tot en met 49	28,0%	26,7%▽	29,4%△	36,6%▲	26,7%▽	24,8%▽	49,7%▲	22,2%▽	38,8%▲	34,9%△	25,5%	45,9%▲	19,7%▽	13,6%▼	27,1%	9,3%▼	37,5%▲	25,3%▽	33,3%△

		GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFSTAK (SBI2008)													
	Totaal	Man	Vrouw	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële instellingen	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
4 50 tot en met 99	14,0%	14,1%	13,8%	16,4%△	13,4%▽	14,0%	9,0%▽	14,2%	18,6%△	15,8%△	18,4%△	12,2%	12,3%	8,5%▽	14,3%	9,3%▽	15,9%△	12,7%▽	13,3%
5 100 tot en met 499	22,4%	24,3%△	20,1%▽	16,7%▽	23,2%△	24,4%△	8,2%▼	31,8%▲	19,0%▽	17,1%▽	27,9%△	12,8%▼	26,6%△	28,2%△	20,2%▽	33,6%▲	22,8%	20,0%▽	18,0%▽
6 500 tot en met 999	6,2%	5,8%▽	6,5%△	3,0%▽	6,7%△	7,1%△	2,1%▽	7,9%△	2,5%▽	2,4%▽	4,5%▽	2,0%▽	7,1%	8,6%△	5,6%	15,1%▲	3,8%▽	9,5%△	2,2%▽
7 1.000 of meer	14,4%	15,6%△	13,1%▽	6,0%▼	15,9%△	16,2%△	0%▼	14,7%	6,2%▼	4,0%▼	16,1%	4,0%▼	25,0%▲	31,2%▲	11,8%▽	30,8%▲	14,7%	22,2%▲	3,1%▼
- Gemiddelde	4,14	4,24△	4,03▽	3,54▼	4,24△	4,30△	2,91▼	4,48▲	3,68▼	3,39▼	4,42△	3,26▼	4,75▲	5,01▲	3,90▽	5,42▲	4,25△	4,56▲	3,23▼
2q. Geeft u in uw huidige functie leiding? (Personeel waaraan u via anderen leidinggeeft ook meetellen) [N=22.708]																			
1 Nee	73,3%	65,3%▼	82,4%▲	83,5%▲	71,0%▽	73,7%	73,3%	69,7%▽	56,9%▼	71,1%▽	79,0%△	62,7%▼	68,3%▽	77,1%△	73,0%	75,5%△	76,7%△	81,8%▲	73,0%
2 Ja, aan 1 - 4 medewerkers	12,2%	15,2%△	8,8%▽	10,2%▽	12,8%△	11,6%	15,6%	13,5%△	22,6%▲	14,4%△	8,0%▽	17,0%△	15,1%△	8,6%▽	13,9%△	6,8%▽	9,4%▽	7,5%▽	13,5%
3 Ja, aan 5 - 9 medewerkers	6,2%	8,2%△	4,0%▽	3,6%▽	6,9%△	5,7%	6,4%	7,1%△	9,4%△	7,2%△	4,9%	8,9%△	7,2%	6,4%	6,0%	6,5%	5,5%	3,4%▽	6,9%
4 Ja, aan 10 - 49 medewerkers	6,6%	9,0%▲	3,9%▼	2,2%▼	7,5%△	6,9%	4,0%	7,7%△	10,1%△	5,8%▽	5,6%	9,6%△	8,1%	7,0%	5,4%▽	8,9%△	6,7%	5,5%▽	5,5%
5 Ja, aan 50 - 99 medewerkers	0,9%	1,2%△	0,5%▽	0,4%▽	0,9%	1,1%	0,8%	0,8%	0,8%	0,7%	1,2%	1,3%	0,5%	0,4%	1,0%	1,1%	0,7%	0,9%	0,6%
6 Ja, aan 100 of meer medewerkers	0,8%	1,1%△	0,4%▽	0,1%▽	0,9%△	1,1%△	0%	1,2%△	0,2%▽	0,8%	1,2%	0,4%	0,7%	0,6%	0,6%	1,2%△	1,0%	0,8%	0,5%
- Gemiddelde	1,52	1,69▲	1,33▼	1,26▼	1,57△	1,54	1,43	1,60△	1,76▲	1,53	1,46▽	1,71△	1,59△	1,47	1,49	1,57△	1,48	1,39▽	1,49
2r. Vonden in de afgelopen 12 maanden één of meer van de volgende veranderingen plaats in uw bedrijf (vestiging/locatie)? [N=22.382]																			
a. Een grote reorganisatie	16,6%	18,0%△	14,9%▽	9,2%▼	17,9%△	17,8%△	6,1%▼	15,6%	7,3%▼	7,9%▼	19,6%△	7,5%▼	31,3%▲	33,0%▲	13,2%▽	44,6%▲	12,2%▽	17,8%△	13,7%▽
b. Overname door een andere organisatie	4,6%	5,1%△	4,0%▽	4,5%	4,7%	4,2%	1,5%▽	6,3%△	4,8%	6,0%△	5,7%	5,3%	10,2%▲	5,5%	5,1%	1,5%▽	0,9%▽	3,1%▽	3,0%▽
c. Overname van een andere organisatie	4,2%	5,2%△	3,1%▽	2,3%▽	4,7%△	3,8%	2,3%	4,9%	6,6%△	4,2%	4,9%	2,1%▽	13,5%▲	7,0%△	5,6%△	1,0%▽	1,3%▽	2,6%▽	2,2%▽
d. Inkrimping zonder gedwongen ontslagen	12,6%	12,3%	13,1%	5,5%▼	13,7%△	14,9%△	2,9%▼	11,2%▽	7,3%▽	8,4%▽	10,6%▽	7,1%▽	14,0%	11,2%	10,5%▽	26,6%▲	18,4%△	15,9%△	12,5%
e. Inkrimping met gedwongen ontslagen	10,9%	11,9%△	9,8%▽	6,4%▽	12,0%△	10,6%	2,9%▼	11,0%	12,7%	7,7%▽	12,7%	6,3%▽	26,1%▲	24,1%▲	10,6%	13,4%△	10,9%	8,5%▽	9,7%
f. Fusie met een ander bedrijf	5,0%	4,4%▽	5,6%△	2,5%▽	5,5%△	5,3%	1,4%▽	4,6%	3,5%▽	2,3%▽	4,4%	1,2%▽	6,4%	9,0%△	4,4%	5,5%	4,2%	9,4%▲	3,4%▽
g. Uitbesteding van ondersteunende diensten	7,7%	8,9%△	6,4%▽	3,7%▽	8,5%△	8,4%	3,1%▽	9,3%△	5,6%▽	4,1%▽	9,6%△	3,4%▽	20,5%▲	13,4%▲	7,0%	12,6%△	4,9%▽	7,7%	7,8%
h. Verplaatsing van bedrijfsactiviteiten naar het buitenland	2,6%	3,7%△	1,5%▽	0,4%▽	3,2%△	2,3%	0,9%	6,4%▲	0,7%▽	2,5%	2,5%	0,1%▽	18,0%▲	4,6%△	3,3%△	0,3%▽	0,2%▽	0,0%▽	1,1%▽
i. Automatisering van bedrijfsactiviteiten	8,9%	10,2%△	7,3%▽	4,9%▽	9,8%△	8,4%	7,5%	10,8%△	4,8%▽	7,8%▽	9,8%	2,6%▼	16,7%▲	16,8%▲	7,9%▽	13,5%△	6,0%▽	8,2%	7,9%
j. Geen van bovenstaande veranderingen	54,2%	52,4%▽	56,2%△	72,3%▲	51,1%▼	50,2%▽	77,1%▲	49,9%▽	61,6%△	65,9%▲	51,9%	74,7%▲	35,1%▼	36,0%▼	56,9%△	28,8%▼	56,2%	51,4%▽	59,8%△
3 UW BEROEP																			
3b. Kunt u aangeven in welke categorie uw beroep of functie het beste past? [N=22.411]																			
1 Schilders	0,5%	0,9%△	0,1%▽	0,7%	0,4%▽	0,7%	0%	0,5%	5,7%▲	0,2%▽	0,2%	0,3%	0%	0%▽	0,4%	0,0%▽	0%▽	0,1%▽	0,2%
2 Loodgieters, fitters, lassers, plaat- en constructiewerkers, e.d.	1,3%	2,3%▲	0,1%▼	1,5%	1,1%▽	1,6%△	1,5%	3,8%▲	9,9%▲	0,6%▽	0,5%▽	0,2%▽	0%▽	0,3%▽	0,7%▽	0%▽	0,8%	0,1%▽	0,1%▽
3 Metselaars, timmerlieden en andere bouwvakkers	2,0%	3,8%▲	0,1%▼	1,9%	2,0%	2,4%	0,7%	1,9%	27,0%▲	0,4%▽	0,1%▽	0,2%▽	0,3%▽	0,3%▽	1,5%▽	0,2%▽	1,0%▽	0,0%▽	1,4%
4 Drukkers en verwante functies	0,5%	0,8%△	0,3%▽	0,2%▽	0,6%△	0,5%	0%	2,8%▲	0%▽	0,4%	0,2%	0,2%	1,1%	0,2%	0,7%	0,1%▽	0,0%▽	0,1%▽	0,1%
5 Voedingsmiddelen- en drankenbereiders	1,8%	2,0%△	1,5%▽	3,2%△	1,5%▽	1,7%	0%▽	5,8%▲	0%▽	3,4%△	0,4%▽	8,6%▲	0,1%▽	0,3%▽	0,7%▽	0,0%▽	0,0%▽	0,4%▽	0,2%▽
6 Kleermakers, kostuumnaaisters, stoffeerders, confectiemedewerkers, e.d.	0,2%	0,2%	0,2%	0,1%▽	0,2%	0,3%	0%	0,4%△	0,3%	0,7%△	0%	0%	0%	0%	0,1%	0%	0%	0,0%▽	0,4%
7 Elektromonteurs, reparateurs van elektrische apparaten	1,4%	2,6%▲	0,2%▼	1,5%	1,5%	1,3%	0%	3,5%△	9,3%▲	1,4%	1,1%	0,4%▽	1,1%	0,1%▽	0,9%▽	0,6%▽	0,2%▽	0,2%▽	1,1%
8 Machinebankwerkers, monteurs, instrumentmakers, reparateurs van machines, e.d.	2,2%	4,0%▲	0,1%▼	1,8%	2,2%	2,4%	1,5%	9,2%▲	1,1%▽	4,3%△	2,0%	0,3%▽	0,2%▽	0,2%▽	1,3%▽	0,4%▽	0,1%▽	0,0%▽	0,6%▽
9 Overige ambachtelijke en industriële beroepen	3,6%	5,6%▲	1,3%▼	2,7%▽	3,8%	3,8%	1,3%▽	15,5%▲	4,1%	4,9%△	2,1%▽	0,8%▽	0,4%▽	0,7%▽	3,0%▽	1,2%▽	0,3%▽	0,1%▼	1,9%▽
10 Buschauffeurs, treinbestuurders, zeelieden, e.d.	0,8%	1,2%△	0,3%▽	0,3%▽	0,7%	1,6%△	0%	0,2%▽	0,2%▽	0,1%▽	12,8%▲	0%▽	0%▽	0,1%▽	0,5%▽	0,2%▽	0,1%▽	0,1%▽	0,4%
11 Vrachtwagenchauffeurs	1,5%	2,7%▲	0,1%▼	0,7%▽	1,6%△	1,4%	1,9%	0,9%▽	1,3%	1,2%	19,3%▲	0%▽	0%▽	0%▽	0,7%▽	0,6%▽	0,0%▽	0,0%▽	0,1%▽
12 Laders, lossers, inpakkers, grondwerk- en kraanmachinisten, e.d.	1,3%	2,2%△	0,3%▽	1,8%△	1,3%	1,0%	6,3%▲	1,8%△	2,5%△	2,2%△	4,8%▲	0,1%▽	0%▽	0,1%▽	1,8%△	0,2%▽	0%▽	0,0%▽	0,2%▽
13 Overige transportberoepen	1,7%	2,5%△	0,9%▽	1,9%	1,7%	1,9%	0%▽	1,6%	0,8%▽	1,7%	16,8%▲	0,8%▽	0,3%▽	1,3%	1,5%	0,6%▽	0,2%▽	0,3%▽	0,4%▽
14 Secretaressen, typisten, e.d.	2,7%	0,2%▼	5,6%▲	1,7%▽	2,8%	3,1%	0,9%	1,7%▽	1,9%	1,7%▽	1,1%▽	0,5%▽	2,9%	4,3%△	4,6%△	2,6%	3,8%△	3,0%	2,7%
15 Boekhouders, kassiers, e.d.	2,3%	1,8%▽	2,9%△	1,1%▽	2,5%△	2,6%	2,4%	2,7%	2,7%	2,4%	1,4%▽	0,9%▽	2,4%	2,6%	4,6%△	2,1%	0,7%▽	0,9%▽	1,7%
16 Postdistributiepersoneel	0,4%	0,4%	0,4%	0,7%△	0,3%▽	0,7%△	0%	0,2%	0%▽	0,1%▽	5,7%▲	0,1%	0%	0,4%	0,2%	0,4%	0%▽	0,0%▽	0,2%
17 Overige administratieve beroepen	6,1%	3,6%▼	8,9%▲	3,1%▽	6,8%△	6,3%	2,2%▽	4,9%▽	4,6%▽	4,8%▽	3,1%▽	2,3%▽	6,6%	18,5%▲	9,6%△	12,3%▲	3,5%▽	2,7%▽	6,6%
18 Vertegenwoordigers, handelsagenten	1,2%	1,9%△	0,4%▽	0,4%▽	1,4%△	0,9%	0,4%	1,6%△	0,4%▽	3,5%▲	0,7%	0,3%▽	1,9%	0,8%	1,2%	0%▽	0,1%▽	0%▽	0,9%
19 Winkeliers, winkelbedienden en andere verkopers	6,9%	4,2%▼	9,9%▲	24,1%▲	3,9%▼	3,6%▽	1,2%▼	1,9%▼	0,9%▼	36,1%▲	0,1%▼	2,5%▽	2,4%▽	1,2%▼	1,3%▼	0%▼	0,3%▼	0,1%▼	2,0%▼
20 Verzekeringsagenten, makelaars, tussenpersonen, e.d.	0,9%	0,9%	0,9%	0,5%▽	1,0%△	0,6%▽	0%	0%▽	0%▽	0,1%▽	0,1%▽	0%▽	0,1%▽	16,9%▲	0,9%	0%▽	0%▽	0%▽	0,5%
21 Overige commerciële beroepen	3,5%	3,8%△	3,1%▽	2,1%▽	4,0%△	2,6%▽	1,2%▽	3,0%	1,6%▽	5,3%△	1,6%▽	1,4%▽	6,6%△	13,8%▲	6,9%▲	0,5%▽	0,5%▽	0,1%▼	1,6%▽

		GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFSTAK (SBI2008)													
	Totaal	Man	Vrouw	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële instellingen	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
22 Koks, kelners, buffetbedienden	2,7%	2,3%▽	3,2%△	9,1%▲	1,7%▼	1,4%▽	0,9%	0,4%▽	0%▽	0,4%▽	0,1%▽	48,2%▲	0,2%▽	0,2%▽	2,0%▽	0,5%▽	0,1%▽	1,0%▽	5,7%△
23 Huisbewaarders, schoonmaakpersoneel (in gebouwen, e.d.)	1,6%	0,8%▽	2,4%△	1,0%▽	1,6%	1,9%	0,3%	0,8%▽	0,1%▽	0,3%▽	0,4%▽	4,2%▲	0,2%▽	0,1%▽	5,5%▲	0,2%▽	0,5%▽	1,5%	1,7%
24 Politiepersoneel, brandweer, bewakers, e.d.	1,8%	2,8%△	0,6%▽	1,0%▽	1,9%△	1,8%	0%▽	0,4%▽	0,3%▽	0,1%▽	0,5%▽	0,5%▽	0%▽	0,2%▽	3,1%△	15,9%▲	0,1%▽	0,1%▽	0,4%▽
25 Kappers, schoonheidsspecialisten	0,3%	0,0%▽	0,6%△	0,4%	0,3%	0,0%▽	0%	0%▽	0%	0,1%▽	0,1%	0,3%	0%	0%	0%▽	0%▽	0,1%	0,0%▽	7,0%▲
26 Overige dienstverlenende functies	4,3%	4,0%▽	4,6%△	3,8%	3,9%▽	6,5%△	0,4%▽	1,9%▽	0,2%▼	1,9%▽	8,2%▲	9,0%▲	2,3%▽	4,0%	6,2%△	14,2%▲	0,9%▽	2,1%▽	10,7%▲
27 Geneeskundigen, tandartsen, dierenartsen	1,0%	0,6%▽	1,6%△	0,6%▽	1,2%△	0,8%	0%	0,2%▽	0%▽	0,3%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0,3%▽	0,4%▽	0,4%▽	0,2%▽	4,8%▲	1,2%
28 Verpleegkundigen, ziekenverzorgenden	4,5%	1,0%▼	8,5%▲	4,8%	4,4%	4,7%	0%▼	0,1%▼	0%▼	0,2%▼	0%▼	0,1%▼	0%▼	0,2%▼	0,4%▼	0,9%▽	0,5%▼	25,3%▲	1,0%▽
29 Bejaardenverzorgers, kinderverzorgers, gezinshulpen, alphahulpen, e.d.	3,6%	0,2%▼	7,3%▲	4,5%△	3,4%▽	3,4%	0%▽	0,4%▽	0%▼	0,1%▼	0,2%▽	0,3%▽	0%▽	0%▼	1,0%▽	0%▼	0,2%▽	18,9%▲	3,9%
30 Overige gezondheidszorgberoepen	5,6%	1,8%▼	9,9%▲	3,9%▽	5,8%	6,5%△	0%▼	0,7%▼	0,1%▼	2,5%▽	0,2%▼	0,8%▼	0%▼	0,8%▼	0,8%▼	0,7%▼	0,7%▼	27,5%▲	4,5%
31 Docenten basisonderwijs	1,9%	0,5%▼	3,5%▲	1,0%▽	2,0%	2,5%△	0,4%	0,1%▽	0,1%▽	0%▽	0,2%▽	0%▽	0%▽	0,1%▽	0,2%▽	0,1%▽	26,0%▲	0,1%▽	1,2%
32 Docenten voortgezet onderwijs	1,3%	1,3%	1,4%	0,5%▽	1,3%	2,3%△	0%	0%▽	0%▽	0,0%▽	0%▽	0%▽	0,2%▽	0%▽	0,2%▽	0,3%▽	18,6%▲	0,0%▽	0,5%▽
33 Docenten hoger onderwijs	0,6%	0,7%	0,5%	0,1%▽	0,6%	1,2%△	0%	0%▽	0%▽	0,0%▽	0%▽	0%▽	0,3%	0%▽	0%▽	0,1%▽	8,6%▲	0,0%▽	0,6%
34 Overige onderwijsberoepen	1,7%	1,3%▽	2,1%△	0,5%▽	1,7%	3,0%△	0%▽	0,3%▽	0,2%▽	0,1%▽	0,1%▽	0,3%▽	0,4%▽	0,2%▽	0,6%▽	0,7%▽	16,6%▲	1,0%▽	3,6%△
35 Architecten, ingenieurs en verwante technici, tekenaars, e.d.	2,6%	4,5%▲	0,6%▼	0,4%▽	3,1%△	2,6%	0%▽	5,0%△	7,3%▲	0,6%▽	0,7%▽	0%▽	2,7%	0,1%▽	7,2%▲	4,0%△	0,5%▽	0,1%▽	0,4%▽
36 Statistici, wiskundigen, systeemanalisten, ICT-functies en verwante vakspecialisten	3,6%	6,1%▲	0,8%▼	0,9%▽	4,4%△	2,7%▽	0,4%▽	2,3%▽	1,1%▽	2,2%▽	1,3%▽	0,3%▽	38,3%▲	10,2%▲	3,7%	4,6%△	1,9%▽	1,0%▽	1,3%▽
37 Kunstenaars	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0%	0,1%	0%	0,1%	0%	0%	0%	0%	0,1%	0,0%	0,4%△	0%▽	0,9%▲
38 Overige vakspecialisten	3,1%	3,9%△	2,3%▽	0,8%▽	3,6%△	3,3%	4,9%	3,4%	2,3%	1,5%▽	0,7%▽	0,2%▽	5,0%△	6,6%▲	5,2%△	7,0%▲	2,6%	0,9%▽	5,9%△
39 Akkerbouwers	0,1%	0,2%△	0,0%▽	0,4%△	0,0%▽	0,1%	5,0%▲	0%	0%	0,1%	0%	0%	0%	0%	0,0%	0%	0%	0%	0%
40 Veehouders, pluimveehouders	0,1%	0,2%△	0,1%▽	0,2%	0,1%	0,1%	3,1%▲	0,1%	0%	0,1%	0%	0%	0%	0%	0,3%△	0%	0,0%	0,0%▽	0%
41 Tuinbouwers, bollenkwekers, boomkwekers, hoveniers, e.d.	1,1%	1,7%△	0,5%▽	2,4%△	0,9%▽	1,0%	40,4%▲	1,5%	0,2%▽	0,5%▽	0,5%▽	0%▽	0%▽	0,1%▽	1,9%△	0,7%	0,1%▽	0%▽	1,0%
42 Vissers, viskwekers, jagers, e.d.	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%△	0,0%▽	0,0%	0,8%▲	0,0%	0,3%△	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
43 Overige agrarische beroepen	0,5%	0,7%△	0,3%▽	0,4%	0,6%	0,5%	14,8%▲	0,6%	0,1%▽	0,6%	0%▽	0%▽	0,1%	0%▽	0,6%	0,4%	0,1%▽	0%▽	1,0%
44 Leidinggevende functies	6,0%	8,5%▲	3,2%▼	1,5%▼	7,0%△	6,2%	3,4%	8,5%△	9,2%△	5,7%	6,0%	6,4%	11,3%▲	8,1%△	4,6%▽	8,3%△	4,8%▽	3,5%▽	6,1%
45 Overige beroepen	8,8%	9,1%△	8,3%▽	9,8%△	9,1%△	6,2%▽	3,8%▽	9,5%	4,1%▽	6,8%▽	6,9%▽	9,7%	12,6%△	6,7%▽	12,5%△	18,9%▲	4,9%▽	3,7%▼	18,2%▲
3. Beroep of functie (ingedikt) [N=22.411]																			
1 Ambachtelijk, industrieel	13,6%	22,3%▲	3,8%▼	13,4%	13,3%	14,7%△	4,9%▼	43,4%▲	57,5%▲	16,3%△	6,4%▼	10,8%▽	3,3%▼	2,0%▼	9,4%▽	2,6%▼	2,4%▼	1,1%▼	6,1%▼
2 Transport	5,3%	8,6%▲	1,5%▼	4,8%	5,3%	5,8%	8,2%△	4,5%	4,8%	5,2%	53,7%▲	0,9%▼	0,3%▼	1,5%▽	4,5%▽	1,6%▽	0,3%▼	0,4%▼	1,1%▽
3 Administratief	11,6%	6,1%▼	17,7%▲	6,6%▽	12,4%△	12,7%△	5,4%▽	9,4%▽	9,2%▽	9,1%▽	11,2%	3,9%▼	11,9%	25,8%▲	19,1%▲	17,4%△	8,1%▽	6,6%▽	11,3%
4 Commercieel	12,4%	10,8%▽	14,3%△	27,1%▲	10,2%▼	7,8%▽	2,8%▼	6,5%▼	2,9%▼	45,0%▲	2,5%▼	4,2%▼	11,0%	32,7%▲	10,4%▽	0,5%▼	0,9%▼	0,3%▼	4,9%▼
5 Dienstverlenend	10,7%	10,0%▽	11,5%△	15,2%△	9,5%▽	11,7%△	1,7%▼	3,5%▼	0,6%▼	2,8%▼	9,3%	62,1%▲	2,7%▼	4,5%▼	16,7%▲	30,9%▲	1,7%▼	4,7%▼	25,4%▲
6 Gezondheidszorg, hulpverlening	14,8%	3,6%▼	27,3%▲	13,9%	14,8%	15,4%	0%▼	1,4%▼	0,1%▼	3,2%▼	0,4%▼	1,2%▼	0%▼	1,4%▼	2,6%▼	1,9%▼	1,6%▼	76,5%▲	10,6%▽
7 Leerkracht, docent	5,6%	3,8%▽	7,6%△	2,0%▽	5,6%	9,0%△	0,4%▼	0,4%▼	0,3%▼	0,2%▼	0,3%▼	0,3%▼	0,9%▼	0,4%▼	1,0%▼	1,2%▼	69,7%▲	1,2%▼	5,7%
8 (Vak-)specialist	9,5%	14,6%▲	3,8%▼	2,2%▼	11,2%△	8,8%	5,3%▽	10,8%△	10,7%	4,4%▼	2,7%▼	0,5%▼	46,0%▲	16,8%▲	16,3%▲	15,7%▲	5,3%▽	2,0%▼	8,6%
9 Agrarisch	1,9%	2,8%△	0,9%▽	3,4%△	1,6%▽	1,6%	64,1%▲	2,2%	0,7%▽	1,3%▽	0,5%▽	0%▽	0,1%▽	0,1%▽	2,9%△	1,1%▽	0,2%▽	0,0%▽	1,9%
10 Leidinggevend	6,0%	8,5%▲	3,2%▼	1,5%▼	7,0%△	6,2%	3,4%	8,5%△	9,2%△	5,7%	6,0%	6,4%	11,3%▲	8,1%△	4,6%▽	8,3%△	4,8%▽	3,5%▽	6,1%
11 Overige beroepen	8,8%	9,1%△	8,3%▽	9,8%△	9,1%△	6,2%▽	3,8%▽	9,5%	4,1%▽	6,8%▽	6,9%▽	9,7%	12,6%△	6,7%▽	12,5%△	18,9%▲	4,9%▽	3,7%▼	18,2%▲
4 UW BEDRIJF																			
4. Kunt u aangeven in welke van onderstaande categorieën uw bedrijf of instelling het beste past? [N=22.445]																			
1 Voedings- en genotmiddelenindustrie	3,6%	4,2%△	2,9%▽	5,6%△	3,2%▽	3,2%	4,1%	13,7%▲	0,1%▽	7,2%▲	2,0%▽	5,7%△	0,3%▽	0,3%▽	2,3%▽	0,1%▼	0,0%▼	0,1%▼	1,3%▽
2 Aardolie- en chemische industrie	1,8%	2,8%△	0,7%▽	0,5%▽	2,0%△	2,1%	0%▽	7,4%▲	1,5%	1,4%	1,5%	0,1%▽	0,8%▽	0,1%▽	3,4%△	0%▽	0,0%▽	0%▽	0,1%▽
3 Metaalproducentenindustrie	1,9%	3,0%△	0,6%▽	1,2%▽	1,9%	2,5%△	0%▽	12,9%▲	0,7%▽	1,4%▽	0,2%▽	0%▽	0%▽	0,2%▽	1,0%▽	0,1%▽	0%▽	0,1%▽	0,1%▽
4 Metaal- en elektronische industrie	2,7%	4,5%▲	0,7%▼	1,4%▽	2,9%△	3,2%	0%▽	11,7%▲	12,4%▲	2,5%	0,5%▽	0,3%▽	0,8%▽	0%▽	1,6%▽	0,0%▽	0,1%▽	0,0%▽	1,4%▽
5 Machine-industrie	0,9%	1,5%△	0,2%▽	0,4%▽	1,1%△	0,7%	1,2%	4,1%▲	0,5%	1,1%	0,3%▽	0,3%▽	0,4%	0,1%▽	1,2%	0%▽	0%▽	0,0%▽	0,1%▽
6 Ander type industrie	2,7%	3,9%△	1,4%▽	1,0%▽	3,0%△	3,0%	0,4%▽	14,0%▲	1,9%	3,0%	1,0%▽	0,2%▽	1,3%▽	0,4%▽	2,2%▽	0,1%▽	0,2%▽	0,2%▽	0,8%▽
7 Bouwbedrijven	2,8%	4,6%▲	0,8%▼	2,3%▽	2,9%	2,9%	0%▽	2,1%▽	39,8%▲	0,8%▽	0,5%▽	0,2%▽	0%▽	0,4%▽	2,1%▽	0,0%▽	0,9%▽	0,0%▼	1,5%▽
8 Bouwinstallatiebedrijven	0,8%	1,4%△	0,2%▽	0,5%▽	0,9%△	0,6%	0%	0,5%	13,2%▲	0,3%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0,1%▽	0,4%▽	0%▽	0,1%▽	0,0%▽	0%▽
9 Afwerking van gebouwen	0,6%	1,1%△	0,1%▽	0,5%	0,6%	0,8%	0%	1,2%△	8,1%▲	0,3%▽	0%▽	0%▽	0,1%	0,2%	0,3%▽	0%▽	0%▽	0,0%▽	0%▽
10 Ander type bouwbedrijf	1,0%	1,7%△	0,2%▽	1,1%	1,0%	0,7%▽	3,8%▲	2,2%△	8,2%▲	0,8%	0,3%▽	0,2%▽	0,2%▽	0,5%	0,7%▽	0,1%▽	0,4%▽	0%▽	0,1%▽

		GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFSTAK (SBI2008)												
	Totaal	Man	Vrouw	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële instellingen	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
11 Autohandel en -reparatie	1,2%	1,9%△	0,4%▽	1,7%△	1,1%	0,9%	0%	0,3%▽	0,1%▽	6,3%▲	0,4%▽	0,1%▽	0%▽	0%▽	0,3%▽	0,0%▽	0%▽	0%▽	0,3%▽
12 Groothandel machines en apparaten	0,5%	0,8%△	0,2%▽	0,4%	0,6%	0,4%	0%	0,4%	0%▽	2,1%▲	0,1%	0,1%	0%	0%▽	0,5%	0,0%▽	0%▽	0%▽	0,8%
13 Warenhuizen en supermarkten	3,9%	3,0%▽	4,8%△	14,8%▲	2,0%▼	1,7%▽	0%▼	0,4%▼	0%▼	20,9%▲	1,3%▽	1,2%▽	0,3%▽	0%▼	0,9%▽	0%▼	0,3%▼	0,1%▼	0,8%▽
14 Ander type groot- en detailhandel	6,0%	5,5%▽	6,5%△	10,6%▲	5,3%▽	4,2%▽	2,8%▽	2,2%▽	0,8%▼	29,6%▲	2,1%▽	0,6%▼	1,0%▼	1,5%▽	2,0%▼	0,3%▼	0,1%▼	0,1%▼	2,4%▽
15 Wegvervoer (exclusief openbaar vervoer)	1,9%	3,1%△	0,6%▽	1,1%▽	2,0%	2,4%△	1,2%	0,3%▽	0,6%▽	0,3%▽	33,6%▲	0%▽	0%▽	0,1%▽	1,2%▽	0,1%▽	0,1%▽	0%▽	0,1%▽
16 Post en telecommunicatie	1,3%	1,6%△	0,9%▽	1,8%△	1,1%▽	1,6%	0%	0,4%▽	0,1%▽	0,6%▽	14,2%▲	0%▽	9,3%▲	0,1%▽	1,0%	0,3%▽	0%▽	0,0%▽	0,1%▽
17 Ander type vervoer en communicatie	1,7%	2,4%△	1,1%▽	1,1%▽	1,9%△	1,8%	0,6%	0,8%▽	0,7%▽	0,6%▽	22,7%▲	0,1%▽	3,3%△	1,1%	1,6%	0,2%▽	0,1%▽	0,0%▽	0,4%▽
18 Bankwezen	2,0%	2,1%	1,9%	0,4%▽	2,5%△	1,5%▽	0%▽	0%▽	0,1%▽	0,1%▽	0%▽	0%▽	0,3%▽	43,9%▲	1,1%▽	0,1%▽	0%▽	0,0%▽	0%▽
19 Ander type financiële instellingen	2,0%	2,1%	1,8%	1,0%▽	2,4%△	1,1%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0,1%▽	0,6%▽	0%▽	0,7%▽	32,6%▲	2,8%△	0,7%▽	0%▽	0,1%▽	0,9%▽
20 Computerservice en informatietechnologie	2,6%	4,1%△	1,0%▽	1,1%▽	3,3%△	1,4%▽	0%▽	0,6%▽	0,2%▽	2,7%	0,5%▽	0%▽	50,7%▲	1,0%▽	2,9%	0,4%▽	0,1%▽	0,0%▽	0,2%▽
21 Juridische en economische dienstverlening	1,3%	1,1%▽	1,5%△	1,0%	1,5%△	0,7%▽	0%	0,0%▽	0%▽	0,1%▽	0%▽	0%▽	0,8%	2,2%△	6,7%▲	0,4%▽	0,3%▽	0,1%▽	1,0%
22 Architecten- en ingenieursbureaus	1,0%	1,5%△	0,4%▽	0,3%▽	1,2%△	0,8%	0%	0%▽	0,3%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0,3%	0,1%▽	5,7%▲	0,3%▽	0%▽	0%▽	0%▽
23 Ander type zakelijke dienstverlening	3,8%	3,8%	3,9%	1,3%▽	4,4%△	3,8%	0,8%▽	1,0%▽	0,9%▽	0,9%▽	1,5%▽	1,1%▽	6,3%△	6,1%△	16,4%▲	0,4%▽	1,2%▽	0,5%▼	3,1%
24 Basis- en speciaal onderwijs	2,6%	0,9%▼	4,6%▲	1,2%▽	2,7%	3,8%△	0,4%▽	0,2%▽	0,1%▽	0,0%▽	0,1%▽	0%▽	0%▽	0,1%▽	0,5%▽	0,1%▽	33,7%▲	0,6%▽	2,7%
25 Voortgezet onderwijs	1,9%	1,7%▽	2,1%△	0,6%▽	1,8%	3,3%△	0%▽	0,2%▽	0,1%▽	0,1%▽	0%▽	0%▽	0,5%▽	0%▽	0,3%▽	0,3%▽	24,7%▲	0,1%▽	1,1%
26 Hoger onderwijs	1,5%	1,4%	1,7%	0,5%▽	1,6%	2,6%△	0%▽	0,1%▽	0%▽	0,1%▽	0%▽	0%▽	0,4%▽	0%▽	0,3%▽	0,1%▽	20,0%▲	0,3%▽	1,2%
27 Ander type onderwijs	1,1%	0,8%▽	1,4%△	0,5%▽	1,1%	2,1%△	0%	0,1%▽	0%▽	0,0%▽	0,1%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0,5%▽	0,2%▽	12,0%▲	0,8%▽	1,7%
28 Ziekenhuizen	3,8%	1,6%▼	6,3%▲	2,9%▽	3,9%	4,0%	0%▼	0,0%▼	0%▼	0,1%▼	0,3%▽	0,1%▽	0%▼	0,2%▽	0,5%▼	0,1%▼	0,4%▽	21,4%▲	0,5%▽
29 Ander type gezondheidszorg	5,2%	1,7%▼	9,1%▲	3,3%▽	5,6%△	5,3%	0,3%▼	0,8%▼	0%▼	2,8%▽	0,2%▼	0,9%▼	0%▼	0,7%▼	1,1%▼	1,0%▼	0,3%▼	24,6%▲	3,7%▽
30 Verpleeg- en verzorgingshuizen	4,0%	0,8%▼	7,6%▲	4,5%	3,7%▽	5,1%△	0,4%▽	0,2%▼	0%▼	0,3%▼	0,1%▼	0,6%▽	0%▼	0,2%▼	0,5%▼	0%▼	0,2%▼	22,1%▲	2,7%▽
31 Ander type welzijnszorg	4,7%	1,3%▼	8,5%▲	4,3%	4,7%	5,0%	0%▼	0,9%▼	0%▼	0,7%▼	0,2%▼	0,6%▼	0%▼	0,5%▼	1,5%▽	0,2%▼	0,2%▼	23,1%▲	7,3%△
32 Gemeenten, provincies	3,1%	3,4%	2,9%	0,3%▽	3,4%△	4,8%△	0,5%▽	2,4%▽	0,1%▽	0,1%▼	0,5%▽	0%▽	0%▽	0,2%▽	1,2%▽	36,7%▲	0,2%▽	0,2%▼	0,3%▽
33 Ministeries	1,6%	2,0%△	1,1%▽	0,5%▽	1,7%	2,3%△	0,5%	0,1%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0,1%▽	0%▽	0,6%▽	20,4%▲	0,1%▽	0,2%▽	0,3%▽
34 Justitie (exclusief het ministerie zelf)	0,5%	0,5%	0,5%	0,0%▽	0,6%△	0,6%	0%	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%	0%▽	0,5%	5,6%▲	0%▽	0,1%▽	0%▽
35 Politie	0,9%	1,1%△	0,6%▽	0,3%▽	0,9%	1,1%	0%	0,1%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0,1%▽	0%▽	0%▽	0,1%▽	11,9%▲	0,2%▽	0%▽	0%▽
36 Ander type openbaar bestuur/overheid	1,7%	1,9%△	1,5%▽	0,9%▽	1,9%△	1,8%	0%▽	0,8%▽	0,2%▽	0%▽	0,9%▽	0,1%▽	0,2%▽	1,2%	2,1%	13,2%▲	0,5%▽	0,5%▽	4,0%△
37 Cultuur, sport en recreatie	1,6%	1,3%▽	1,9%△	2,5%△	1,4%▽	1,6%	0,4%	0,4%▽	0,4%▽	0,3%▽	0,4%▽	6,2%▲	1,7%	0,2%▽	1,3%	0,7%▽	0,9%▽	0,2%▽	21,9%▲
38 Ander type cultuur en overige dienstverlening	1,0%	0,9%	1,1%	0,5%▽	1,1%△	1,0%	1,0%	0,3%▽	0,2%▽	0,1%▽	0,9%	0,9%	1,8%△	0,3%▽	1,6%△	0,7%	0,5%	0,8%	8,2%▲
39 Landbouw, bosbouw en visserij	1,9%	2,8%△	0,9%▽	3,3%△	1,6%▽	1,8%	70,6%▲	1,7%	0,7%▽	1,3%▽	0,8%▽	0%▽	0,1%▽	0,3%▽	2,9%△	0,5%▽	0,2%▽	0,0%▽	2,5%
40 Energie- en waterleidingbedrijven	0,8%	1,1%△	0,4%▽	0,2%▽	0,8%	1,1%△	0%	3,5%▲	1,5%△	0,1%▽	0%▽	0%▽	0,2%	0,1%▽	1,5%△	0,1%▽	0,3%▽	0%▽	0,1%▽
41 Horeca	3,9%	3,6%▽	4,4%△	12,0%▲	2,7%▼	1,6%▽	0,3%▽	0,5%▼	0%▼	1,0%▽	0%▼	77,6%▲	0,2%▼	0,7%▽	2,7%▽	0,4%▽	0,2%▼	0,3%▼	4,3%
42 Overige bedrijven	10,1%	9,6%▽	10,7%△	10,7%	10,2%	9,0%▽	10,7%	11,8%△	6,5%▽	9,9%	12,6%△	2,4%▼	18,0%▲	4,2%▼	22,3%▲	3,9%▼	1,5%▼	3,1%▼	22,3%▲
SBI2008 (bron: CBS - gecorrigeerd met zelfrapportage) [N=22.989]																			
1 A (01-03). Landbouw, bosbouw en visserij	1,1%	1,4%△	0,8%▽	2,3%△	0,9%▽	1,0%	100%	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽
2 B (06-09). Winning van delfstoffen	0,1%	0,2%△	0,0%▽	0,0%	0,1%	0,1%	0%	0,9%▲	0%	0%▽	0%	0%	0%	0%	0%▽	0%	0%	0%▽	0%
3 CA (10-12). Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten	1,6%	1,9%△	1,3%▽	1,8%	1,6%	1,4%	0%▽	14,8%▲	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽
4 CB (13-15). Vervaardiging van textiel, kleding, leer, lederwaren en schoenen	0,2%	0,2%	0,1%	0,0%▽	0,2%	0,2%	0%	1,8%▲	0%	0%▽	0%	0%	0%	0%	0%▽	0%	0%	0%▽	0%
5 CC (16-18). Primaire houtbewerking en vervaardiging van artikelen van hout en papier; drukkerijen	0,8%	1,2%△	0,4%▽	0,1%▽	0,9%△	0,9%	0%	7,2%▲	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽
6 CD (19). Vervaardiging van cokesovenproducten en aardolieverwerking	0,1%	0,1%△	0%▽	0%	0,1%	0,1%	0%	0,7%▲	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
7 CE (20). Vervaardiging van chemische producten	0,6%	0,9%△	0,3%▽	0,0%▽	0,7%△	0,7%	0%	5,2%▲	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽
8 CF (21). Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	0,2%	0,3%	0,2%	0%▽	0,3%△	0,1%	0%	2,0%▲	0%	0%▽	0%	0%	0%	0%	0%▽	0%▽	0%	0%▽	0%
9 CG (22-23). Vervaardiging van producten van rubber, kunststof en overige niet-metaalhoudende minerale producten	0,7%	1,2%△	0,2%▽	0,2%▽	0,9%△	0,5%	0%	6,5%▲	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽
10 CH (24-25). Vervaardiging van metalen in primaire vorm en producten van metaal (geen machines en apparaten)	1,4%	2,3%△	0,3%▽	0,7%▽	1,5%△	1,5%	0%	12,5%▲	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽
11 CI (26). Vervaardiging van computers en elektronische en optische apparatuur	0,4%	0,5%△	0,1%▽	0,0%▽	0,4%△	0,4%	0%	3,2%▲	0%▽	0%▽	0%▽	0%	0%	0%	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%
12 CJ (27). Vervaardiging van elektrische apparatuur	0,3%	0,4%△	0,1%▽	0,2%	0,3%	0,2%	0%	2,3%▲	0%	0%▽	0%	0%	0%	0%	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%
13 CK (28). Vervaardiging van overige machines en apparaten	1,0%	1,6%△	0,2%▽	0,4%▽	1,1%△	1,1%	0%	8,8%▲	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽

		GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFSTAK (SBI2008)												
	Totaal	Man	Vrouw	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële instellingen	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
14 CL (29-30). Vervaardiging van auto's, aanhangwagens, opleggers en overige transportmiddelen	0,5%	0,8%△	0,1%▽	0,2%▽	0,5%	0,6%	0%	4,3%▲	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽
15 CM (31-33). Vervaardiging van meubels en overige goederen; reparatie en installatie van machines en apparaten	2,5%	3,2%△	1,6%▽	0,9%▽	2,5%	4,0%△	0%▽	22,3%▲	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽
16 D (35). Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht	0,3%	0,5%△	0,1%▽	0,0%▽	0,3%	0,5%△	0%	2,8%▲	0%	0%▽	0%	0%	0%	0%	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%
17 E (36-39). Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	0,5%	0,7%△	0,2%▽	0,2%▽	0,6%	0,6%	0%	4,5%▲	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽
18 F (41-43). Bouwnijverheid	4,9%	8,3%▲	1,1%▼	3,4%▽	5,2%△	5,0%	0%▼	0%▼	100%	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼
19 GA (45). Handel in en reparatie van auto's, motorfietsen en aanhangers	1,5%	2,5%△	0,5%▽	1,9%	1,6%	1,1%▽	0%▽	0%▽	0%▽	9,2%▲	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽
20 GB (46). Groothandel en handelsbemiddeling (niet in auto's en motorfietsen)	5,9%	7,9%△	3,8%▽	3,1%▽	6,8%△	5,0%▽	0%▼	0%▼	0%▼	35,2%▲	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼
21 GC (47). Detailhandel (niet in auto's)	9,4%	6,7%▽	12,4%△	30,7%▲	5,7%▼	4,8%▽	0%▼	0%▼	0%▼	55,6%▲	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼
22 H (49-53). Vervoer en opslag	4,7%	6,8%▲	2,3%▼	3,3%▽	4,8%	6,0%△	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	100%	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼
23 I (55-56). Logiesverstrekking en eet- en drinkgelegenheden	3,9%	3,5%▽	4,3%△	10,6%▲	2,8%▽	2,2%▽	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	100%	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼
24 JA (58-60). Uitgeverijen; productie, distributie, verzorgen en uitzenden van films en radio- en televisieprogramma's	0,7%	0,8%	0,6%	0,4%	0,8%△	0,6%	0%	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	23,0%▲	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽
25 JB (61). Telecommunicatie	0,4%	0,6%△	0,3%▽	0,2%	0,5%	0,5%	0%	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	14,6%▲	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%
26 JC (62-63). Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie en informatietechnologie	1,9%	2,9%△	0,7%▽	0,9%▽	2,3%△	1,0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	62,4%▲	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽
27 K (64-66). Financiële instellingen	4,0%	4,3%	3,8%	1,0%▽	4,9%△	3,3%▽	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	100%	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼
28 L (68). Verhuur van en handel in onroerend goed	0,9%	0,8%	1,0%	0,5%▽	0,9%	1,2%△	0%	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	5,6%▲	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽
29 MA (69-71). Rechtskundige dienstverlening en accountancy; holdings (geen financiële); architecten en ingenieurs	4,9%	5,6%△	4,0%▽	2,3%▽	5,7%△	3,8%▽	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	29,9%▲	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼
30 MB (72). Speur- en ontwikkelingswerk	0,4%	0,6%△	0,3%▽	0,2%▽	0,5%△	0,4%	0%	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%	0%▽	2,7%▲	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽
31 MC (73-75). Reclame en marktonderzoek; industrieel ontwerp en vormgeving; veterinaire dienstverlening	1,0%	0,8%▽	1,2%△	1,0%	1,0%	0,7%	0%	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	5,9%▲	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽
32 N (77-82). Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening	9,1%	9,6%△	8,5%▽	11,2%△	9,1%	7,2%▽	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	55,9%▲	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼
33 O&U (84; 99). Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen; extraterritoriale organisaties	7,0%	8,2%△	5,6%▽	2,2%▼	7,4%△	9,9%△	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	100%▲	0%▼	0%▼	0,2%▼
34 P (85). Onderwijs	6,8%	4,9%▽	8,8%△	2,8%▽	6,7%	10,9%△	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	100%	0%▼	0%▼
35 QA (86). Gezondheidszorg	6,4%	2,8%▼	10,4%▲	4,2%▽	6,9%△	6,6%	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	38,2%▲	0%▼
36 QB1 (87). Verpleging, verzorging en begeleiding met overnachting	5,6%	1,5%▼	10,2%▲	5,2%	5,6%	6,3%	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	33,6%▲	0%▼
37 QB2 (88). Maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting	4,7%	0,8%▼	9,1%▲	3,8%▽	4,8%	5,4%	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	28,2%▲	0%▼
38 R (90-93). Cultuur, sport en recreatie	1,5%	1,2%▽	1,8%△	1,9%△	1,3%▽	1,6%	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	40,3%▲
39 S (94-96). Overige dienstverlening	1,9%	1,4%▽	2,5%△	1,7%	1,9%	2,2%	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	52,5%▲
40 T (97). Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens	0,3%	0,0%▽	0,5%△	0,1%▽	0,3%	0,3%	0%	0%▽	0%	0%▽	0%	0%	0%	0%	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	7,1%▲
SBI2008 (bron: CBS - gecorrigeerd met zelfrapportage) [N=22.989]																			
1 A (01-03). Landbouw, bosbouw en visserij	1,1%	1,4%△	0,8%▽	2,3%△	0,9%▽	1,0%	100%	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▽
2 B-E (06-39). Industrie (incl. delfstoffen/nuts/afval)	11,1%	16,1%▲	5,5%▼	4,8%▼	12,0%△	12,9%△	0%▼	100%	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼
3 F (41-43). Bouwnijverheid	4,9%	8,3%▲	1,1%▼	3,4%▽	5,2%△	5,0%	0%▼	0%▼	100%	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼
4 G (45-47). Groot- en detailhandel	16,9%	17,0%	16,7%	35,7%▲	14,0%▼	11,0%▽	0%▼	0%▼	0%▼	100%	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼
5 H (49-53). Vervoer en opslag	4,7%	6,8%▲	2,3%▼	3,3%▽	4,8%	6,0%△	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	100%	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼
6 I (55-56). Horeca	3,9%	3,5%▽	4,3%△	10,6%▲	2,8%▽	2,2%▽	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	100%	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼
7 J (58-63). Informatie en communicatie	3,0%	4,3%△	1,5%▽	1,6%▽	3,5%△	2,1%▽	0%▽	0%▽	0%▽	0%▼	0%▽	0%▽	100%	0%▽	0%▼	0%▽	0%▽	0%▼	0%▽
8 K (64-66). Financiële instellingen	4,0%	4,3%	3,8%	1,0%▽	4,9%△	3,3%▽	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	100%	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼
9 L-N (68-82). Zakelijke dienstverlening/onroerend goed	16,3%	17,4%△	15,1%▽	15,2%	17,2%△	13,3%▽	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	100%	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼
10 O (84). Openbaar bestuur	7,0%	8,2%△	5,6%▽	2,2%▼	7,4%△	9,9%△	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	100%	0%▼	0%▼	0%▼
11 P (85). Onderwijs	6,8%	4,9%▽	8,8%△	2,8%▽	6,7%	10,9%△	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	100%	0%▼	0%▼
12 Q (86-88). Gezondheids- en welzijnszorg	16,8%	5,1%▼	29,8%▲	13,2%▽	17,2%△	18,3%△	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	100%	0%▼
13 R-U (90-99). Cultuur, sport en recreatie/overige dienstverlening	3,6%	2,6%▽	4,8%△	3,8%	3,5%	4,2%	0%▽	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	0%▼	100%

		GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFSTAK (SBI2008)												
	Totaal	Man	Vrouw	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële instellingen	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
5 UW WERKOMSTANDIGHEDEN																			
5a. Moet u gevaarlijk werk doen? [N=22.875]																			
1 Ja, regelmatig	3,4%	5,5%▲	1,2%▼	2,8%▽	3,8%△	2,3%▽	3,2%	5,2%△	8,7%▲	2,0%▽	5,2%△	2,0%▽	0,4%▽	0%▽	3,8%	8,4%▲	0,4%▽	2,7%▽	1,4%▽
2 Ja, soms	16,9%	21,9%▲	11,2%▼	18,8%△	17,0%	14,4%▽	23,0%△	22,3%△	33,6%▲	13,0%▽	20,1%△	20,5%△	4,7%▼	2,6%▼	13,3%▽	18,6%	7,9%▼	22,7%△	14,4%
3 Nee	79,7%	72,6%▼	87,6%▲	78,4%▽	79,2%▽	83,3%△	73,8%▽	72,5%▽	57,7%▼	85,0%△	74,8%▽	77,5%	94,9%▲	97,4%▲	82,9%△	73,0%▽	91,8%▲	74,6%▽	84,1%△
5c. Doet u werk waarbij u veel kracht moet zetten? [N=22.848]																			
1 Ja, regelmatig	19,5%	21,3%△	17,5%▽	31,7%▲	18,0%▽	14,3%▽	29,8%▲	21,9%△	33,5%▲	26,0%△	24,3%△	27,4%▲	2,9%▼	1,2%▼	13,6%▽	7,0%▼	3,2%▼	29,1%▲	15,7%▽
2 Ja, soms	23,2%	23,6%	22,6%	37,1%▲	20,6%▽	20,8%▽	36,3%▲	25,4%△	25,1%	32,8%▲	27,6%△	42,9%▲	8,9%▼	4,5%▼	15,3%▼	13,8%▼	15,4%▽	26,3%△	23,4%
3 Nee	57,3%	55,1%▽	59,8%△	31,2%▼	61,4%▲	65,0%△	33,8%▼	52,6%▽	41,4%▼	41,2%▼	48,1%▽	29,7%▼	88,2%▲	94,3%▲	71,0%▲	79,2%▲	81,4%▲	44,6%▼	60,9%△
5d.a. Maakt u bij uw werk gebruik van een gereedschap, apparaat of voertuig dat trillingen of schudden veroorzaakt? [N=22.451]																			
1 Ja, regelmatig	9,4%	15,3%▲	2,8%▼	11,2%△	9,4%	7,6%▽	24,8%▲	17,5%▲	29,7%▲	9,9%	22,1%▲	7,5%▽	1,0%▼	0,7%▼	8,2%▽	5,0%▽	1,3%▼	3,6%▼	8,4%
2 Ja, soms	8,7%	13,1%▲	3,7%▼	11,2%△	8,3%▽	8,1%	26,6%▲	16,5%▲	22,9%▲	8,8%	11,2%△	9,7%	1,5%▼	1,4%▼	6,9%▽	5,8%▽	4,3%▽	5,0%▽	7,7%
3 Nee	81,9%	71,6%▼	93,6%▲	77,6%▽	82,3%△	84,4%△	48,6%▼	66,1%▼	47,4%▼	81,3%	66,7%▼	82,8%	97,6%▲	97,9%▲	84,9%△	89,2%▲	94,4%▲	91,4%▲	83,8%
5d.b. Doet u werk in een ongemakkelijke werkhouding? [N=22.450]																			
1 Ja, regelmatig	10,8%	12,0%△	9,4%▽	10,8%	10,9%	10,0%	16,5%△	12,6%△	23,7%▲	10,5%	10,5%	11,1%	2,4%▼	1,4%▼	8,8%▽	5,4%▽	3,0%▼	16,2%▲	12,4%
2 Ja, soms	27,0%	26,1%▽	27,9%△	36,1%▲	25,7%▽	23,2%▽	45,1%▲	30,1%△	30,9%△	30,6%△	25,3%	33,4%△	15,4%▼	8,9%▼	19,5%▼	17,6%▼	21,9%▽	38,2%▲	23,8%▽
3 Nee	62,3%	61,9%	62,7%	53,0%▼	63,4%△	66,8%△	38,4%▼	57,3%▽	45,4%▼	58,9%▽	64,1%	55,5%▽	82,2%▲	89,6%▲	71,7%▲	77,0%▲	75,1%▲	45,6%▼	63,7%
5d.c. Doet u werk waarbij u herhalende bewegingen moet maken? [N=22.485]																			
1 Ja, regelmatig	34,9%	34,1%▽	35,9%△	44,3%▲	33,6%▽	31,4%▽	62,0%▲	36,6%	39,8%△	41,6%△	46,7%▲	48,7%▲	27,5%▽	29,6%▽	34,2%	26,9%▽	13,3%▼	32,4%▽	35,9%
2 Ja, soms	22,4%	24,3%△	20,3%▽	30,3%▲	21,4%▽	18,9%▽	19,9%	24,2%△	27,1%△	25,3%△	20,7%	27,6%△	22,8%	15,8%▽	20,2%▽	19,5%▽	17,3%▽	23,5%	22,2%
3 Nee	42,7%	41,6%▽	43,8%△	25,4%▼	45,0%△	49,7%△	18,1%▼	39,2%▽	33,1%▼	33,1%▼	32,6%▼	23,8%▼	49,7%△	54,6%▲	45,7%△	53,6%▲	69,4%▲	44,1%	42,0%
5e. Is er op uw werkplek zoveel lawaai, dat u hard moet praten om u verstaanbaar te maken? [N=22.816]																			
1 Ja, regelmatig	6,8%	10,3%▲	3,0%▼	6,9%	7,0%	6,2%	11,5%△	18,7%▲	15,6%▲	5,4%▽	10,0%△	7,4%	2,8%▽	0,8%▼	5,6%▽	2,5%▽	4,9%▽	2,7%▽	5,8%
2 Ja, soms	18,0%	22,8%▲	12,7%▼	20,7%△	17,6%▽	17,0%	36,0%▲	27,5%▲	36,2%▲	16,0%▽	22,8%△	23,7%△	9,1%▼	8,5%▼	14,9%▽	15,5%▽	19,7%	12,2%▽	16,6%
3 Nee	75,2%	66,9%▼	84,4%▲	72,4%▽	75,4%	76,8%△	52,5%▼	53,9%▼	48,2%▼	78,7%△	67,1%▽	68,9%▽	88,1%▲	90,7%▲	79,5%△	82,0%△	75,4%	85,2%▲	77,6%
5f. Wanneer u werkt in lawaai, gebruikt u dan gehoorbeschermers, zoals oorkappen of oordopjes? [N=7.319]																			
1 Ja, regelmatig	37,8%	47,2%▲	8,5%▼	32,4%▽	39,3%△	36,0%	47,0%△	59,3%▲	70,1%▲	28,0%▼	24,7%▼	8,7%▼	16,1%▼	11,6%▼	40,1%	33,4%▽	10,6%▼	7,5%▼	24,8%▼
2 Ja, soms	19,7%	23,7%▲	7,2%▼	19,1%	19,9%	19,7%	21,9%	22,7%△	23,2%△	22,5%△	21,7%	9,8%▼	15,0%	8,1%▼	20,5%	24,3%△	11,8%▼	6,6%▼	23,6%
3 Nee	42,5%	29,0%▼	84,3%▲	48,5%△	40,8%▽	44,4%	31,1%▼	18,0%▼	6,7%▼	49,5%△	53,6%▲	81,5%▲	68,9%▲	80,3%▲	39,4%▽	42,3%	77,7%▲	85,8%▲	51,7%△
5g.a. Werkt u met water of waterige oplossingen? [N=22.745] [% vaak-altijd]	16,7%	13,4%▽	20,5%△	23,3%▲	15,8%▽	14,5%▽	23,1%△	15,6%	16,9%	10,4%▼	6,3%▼	54,0%▲	1,4%▼	2,1%▼	14,7%▽	4,6%▼	5,0%▼	34,1%▲	24,6%▲
5g.b. Krijgt u tijdens uw werk stoffen op uw huid? (Zoals lijm, verf, schoonmaakmiddelen, geneesmiddelen, bestrijdingsmiddelen) [N=22.709] [% vaak-altijd]	9,5%	8,1%▽	11,1%△	14,8%▲	8,8%▽	7,2%▽	5,6%▽	9,8%	16,1%▲	7,7%▽	3,0%▼	24,6%▲	0,8%▼	1,1%▼	9,9%	2,1%▼	3,6%▼	16,1%▲	12,0%△
5g.c. Ademt u tijdens het werk stoffen in? (Zoals damp van oplosmiddel, uitlaatgas, lasrook, graanstof, stof van steen en beton) [N=22.696] [% vaak-altijd]	8,2%	11,0%▲	5,0%▼	8,0%	8,5%△	7,2%▽	8,7%	15,1%▲	20,7%▲	7,9%	12,6%△	7,9%	1,2%▼	1,2%▼	7,9%	3,1%▼	3,5%▽	6,1%▽	8,9%
5g.d. Komt u in contact met mogelijk besmettelijke personen, dieren of materiaal? [N=22.686] [% vaak-altijd]	7,2%	6,1%▽	8,3%△	8,2%△	7,1%	6,5%	6,5%	5,6%▽	6,9%	5,6%▽	6,2%	9,5%△	0,9%▼	1,8%▼	4,9%▽	4,5%▽	5,6%▽	15,9%▲	8,0%
5h.a-e. Zelfstandigheid/autonomie (schaal: 1=nee - 3=ja, regelmatig; 5 items) [N=22.928] [Gemiddelde]	2,48	2,55▲	2,41▼	2,20▼	2,53▲	2,53△	2,34▼	2,55△	2,62▲	2,41▽	2,32▼	2,29▼	2,71▲	2,68▲	2,53△	2,65▲	2,37▼	2,39▼	2,54△
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
5h.a-f. Zelfstandigheid/autonomie (schaal: 1=nee - 3=ja, regelmatig; 6 items; incl. 'zelf tijden bepalen') [N=22.926] [Gemiddelde]	2,35	2,41▲	2,28▼	2,09▼	2,40▲	2,39△	2,22▼	2,39△	2,43△	2,27▼	2,18▼	2,18▼	2,63▲	2,58▲	2,41△	2,56▲	2,23▼	2,25▼	2,41△
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

		GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFSTAK (SBI2008)												
	Totaal	Man	Vrouw	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële instellingen	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
5h1. Kunt u zelf beslissen hoe u uw werk uitvoert? [N=22.897]																			
1 Ja, regelmatig	61,2%	66,2%▲	55,7%▼	35,6%▼	65,3%▲	68,4%△	47,4%▼	64,7%△	70,0%△	53,3%▽	53,9%▽	45,6%▼	78,7%▲	72,3%▲	63,3%△	71,0%▲	66,3%△	55,4%▽	69,2%△
2 Ja, soms	27,1%	25,2%▽	29,2%△	45,1%▲	24,8%▽	19,6%▽	36,2%▲	23,3%▽	24,9%	31,8%△	26,6%	38,8%▲	16,0%▼	20,8%▽	24,5%▽	22,5%▽	25,9%	31,6%△	22,8%▽
3 Nee	11,7%	8,7%▽	15,0%△	19,3%▲	9,9%▽	12,0%	16,4%△	12,0%	5,1%▼	14,9%△	19,5%▲	15,6%△	5,4%▼	6,9%▽	12,2%	6,5%▽	7,8%▽	13,0%△	8,0%▽
5h2. Bepaalt u zelf de volgorde van uw werkzaamheden? [N=22.880]																			
1 Ja, regelmatig	63,5%	65,8%△	61,0%▽	37,3%▼	68,0%▲	69,2%△	39,2%▼	65,8%△	71,8%△	58,0%▽	48,0%▼	50,8%▼	77,8%▲	81,0%▲	67,6%△	75,1%▲	63,1%	57,9%▽	67,4%△
2 Ja, soms	23,4%	22,9%	24,0%	37,5%▲	21,5%▽	18,1%▽	33,2%▲	20,9%▽	22,1%	25,6%△	26,4%△	32,2%▲	17,9%▽	15,6%▽	20,3%▽	17,4%▽	24,5%	28,4%△	20,6%
3 Nee	13,1%	11,3%▽	15,0%△	25,2%▲	10,5%▼	12,7%	27,6%▲	13,3%	6,1%▼	16,5%△	25,6%▲	16,9%△	4,4%▼	3,4%▼	12,1%	7,5%▽	12,4%	13,8%	11,9%
5h3. Kunt u zelf uw werktempo regelen? [N=22.835]																			
1 Ja, regelmatig	59,3%	62,7%△	55,4%▽	39,5%▼	62,5%▲	64,5%△	57,3%	65,5%△	65,4%△	57,4%▽	53,3%▽	43,1%▼	71,0%▲	71,2%▲	63,3%△	68,0%△	54,2%▽	49,4%▼	63,9%△
2 Ja, soms	27,4%	26,9%	28,0%	41,0%▲	25,7%▽	21,6%▽	28,9%	25,1%▽	27,4%	29,2%△	26,7%	35,7%△	23,4%▽	22,3%▽	25,3%▽	24,3%▽	25,8%	32,0%△	23,8%▽
3 Nee	13,3%	10,4%▽	16,6%△	19,5%▲	11,8%▽	13,9%	13,8%	9,3%▽	7,2%▽	13,5%	19,9%▲	21,2%▲	5,6%▼	6,6%▼	11,4%▽	7,7%▽	20,0%▲	18,6%△	12,4%
5h4. Moet u in uw werk zelf oplossingen bedenken om bepaalde dingen te doen? [N=22.753]																			
1 Ja, regelmatig	68,0%	72,5%▲	63,0%▼	43,2%▼	73,1%▲	69,6%△	50,8%▼	69,4%	75,9%△	58,2%▼	54,3%▼	52,6%▼	85,9%▲	77,6%▲	69,6%△	79,2%▲	78,8%▲	66,5%▽	71,2%△
2 Ja, soms	27,1%	23,5%▽	31,1%△	44,9%▲	23,5%▼	25,5%▽	33,8%△	25,1%▽	22,7%▽	34,5%▲	36,7%▲	38,1%▲	12,4%▼	20,5%▽	24,7%▽	18,5%▼	19,4%▽	30,3%△	23,7%▽
3 Nee	4,9%	4,0%▽	5,9%△	11,9%▲	3,4%▼	4,9%	15,4%▲	5,5%	1,4%▽	7,3%△	9,0%▲	9,2%▲	1,7%▽	1,9%▽	5,6%△	2,3%▽	1,8%▽	3,2%▽	5,1%
5h5. Kunt u verlof opnemen wanneer u dat wilt? [N=22.803]																			
1 Ja, regelmatig	49,3%	54,2%▲	43,9%▼	38,0%▼	50,8%△	54,3%△	61,0%▲	59,7%▲	55,7%△	46,2%▽	43,2%▽	37,3%▼	66,8%▲	63,9%▲	56,2%△	66,4%▲	22,5%▼	37,5%▼	51,2%
2 Ja, soms	33,4%	32,4%▽	34,6%△	42,0%▲	32,8%▽	27,5%▽	26,5%▽	31,2%▽	35,5%	37,0%△	37,5%△	41,9%△	26,5%▽	28,9%▽	32,5%	25,1%▽	21,1%▼	39,9%△	32,4%
3 Nee	17,2%	13,4%▼	21,5%▲	20,0%△	16,4%▽	18,2%	12,5%▽	9,1%▼	8,7%▼	16,8%	19,3%	20,9%△	6,7%▼	7,3%▼	11,3%▽	8,4%▼	56,4%▲	22,5%△	16,4%
5h6. Kunt u zelf bepalen op welke tijden u werkt? [N=22.834]																			
1 Ja, regelmatig	21,9%	23,6%△	20,0%▽	15,5%▽	22,9%△	23,7%△	20,0%	19,7%▽	13,2%▼	15,3%▽	14,0%▼	18,1%▽	43,3%▲	39,1%▲	26,2%△	40,7%▲	16,5%▽	17,0%▽	25,6%△
2 Ja, soms	24,2%	24,5%	23,9%	25,2%	24,8%△	20,5%▽	21,4%	21,1%▽	20,0%▽	25,3%	21,2%▽	26,1%	32,9%▲	32,0%△	25,9%△	27,4%△	20,2%▽	22,4%▽	23,5%
3 Nee	53,9%	51,9%▽	56,2%△	59,3%△	52,3%▽	55,9%△	58,6%	59,2%△	66,8%▲	59,4%△	64,8%▲	55,7%	23,8%▼	28,9%▼	47,8%▽	32,0%▼	63,3%▲	60,6%△	50,9%
5i.a-b. Tijdsdruk: hoog tempo, hoge tijdsdruk (schaal: 1=nee - 3=ja, regelmatig; 2 items) [N=22.586] [Gemiddelde]	2,15	2,17△	2,13▽	1,98▼	2,20▲	2,09▽	1,97▼	2,07▽	2,17	2,07▽	2,11▽	2,23△	2,34▲	2,31▲	2,16	2,15	2,22△	2,20△	2,06▽
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
5i1. Moet u in een hoog tempo werken? [N=22.672]																			
1 Ja, regelmatig	36,1%	35,2%▽	37,1%△	28,1%▽	38,7%△	32,4%▽	26,9%▽	30,6%▽	34,6%	33,6%▽	30,5%▽	43,1%△	46,1%▲	45,0%△	36,7%	32,4%▽	39,9%△	39,9%△	31,2%▽
2 Ja, soms	49,6%	51,4%△	47,6%▽	56,7%△	48,5%▽	47,5%▽	57,6%△	49,8%	54,6%△	51,5%△	50,1%	49,4%	43,8%▽	45,7%▽	49,0%	54,3%△	46,5%▽	47,3%▽	49,7%
3 Nee	14,3%	13,4%▽	15,3%△	15,2%	12,8%▽	20,1%△	15,4%	19,7%△	10,8%▽	14,9%	19,4%△	7,5%▼	10,1%▽	9,3%▽	14,3%	13,3%	13,6%	12,8%▽	19,1%△
5i2. Moet u onder hoge tijdsdruk werken? [N=22.620]																			
1 Ja, regelmatig	30,0%	31,0%△	29,0%▽	17,8%▼	33,0%▲	28,6%▽	16,2%▼	26,9%▽	28,6%	24,4%▽	30,8%	32,3%	41,6%▲	38,1%△	31,5%△	28,0%	34,9%△	32,5%△	26,3%▽
2 Ja, soms	48,4%	50,6%△	45,8%▽	47,2%	48,8%	47,9%	49,2%	49,7%	53,8%△	46,1%▽	48,2%	45,1%	49,1%	50,2%	47,2%	54,6%△	48,6%	47,1%	46,6%
3 Nee	21,6%	18,4%▽	25,2%△	35,0%▲	18,2%▼	23,5%△	34,6%▲	23,4%△	17,6%▽	29,5%▲	21,0%	22,5%	9,3%▼	11,7%▼	21,3%	17,4%▽	16,5%▽	20,4%▽	27,1%△
5j.a-d. Taakeisen (schaal: 1=nooit - 4=altijd; 4 items) [N=22.919] [Gemiddelde]	2,31	2,31	2,30	2,12▼	2,36▲	2,27▽	2,06▼	2,25▽	2,33	2,25▽	2,20▽	2,41△	2,46▲	2,41△	2,32	2,27▽	2,42△	2,33△	2,21▽
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5j.a. Moet u erg snel werken? [N=22.919] [% vaak-altijd]	32,5%	32,1%	32,9%	28,6%▽	33,7%△	30,7%▽	26,6%▽	29,9%▽	35,0%	32,1%	29,3%▽	47,5%▲	38,2%△	36,1%△	34,9%△	26,9%▽	28,9%▽	32,1%	28,2%▽
5j.b. Moet u heel veel werk doen? [N=22.883] [% vaak-altijd]	41,4%	41,5%	41,4%	30,6%▼	44,2%△	39,9%▽	34,6%▽	38,6%▽	42,8%	37,8%▽	32,0%▼	42,0%	49,1%△	47,5%△	42,5%	38,9%▽	52,2%▲	43,3%△	37,6%▽
5j.c. Moet u extra hard werken [N=22.865] [% vaak-altijd]	26,1%	25,6%	26,7%	18,4%▼	28,2%△	24,1%▽	16,3%▼	22,9%▽	26,5%	24,3%▽	20,2%▽	31,9%△	33,1%△	31,1%△	26,7%	20,0%▽	35,0%▲	27,4%	23,8%
5j.d. Is uw werk hectisch? [N=22.831] [% vaak-altijd]	36,1%	36,5%	35,7%	20,8%▼	39,9%▲	34,0%▽	14,4%▼	34,8%	31,8%▽	30,1%▽	33,3%	35,0%	48,9%▲	41,4%△	35,9%	38,4%△	47,0%▲	39,7%△	28,8%▽
5k.a-c. Emotioneel zwaar werk (schaal: 1=nooit - 4=altijd; 3 items) [N=22.911] [Gemiddelde]	1,68	1,63▽	1,75△	1,40▼	1,73▲	1,75△	1,36▼	1,58▽	1,49▼	1,49▼	1,56▼	1,54▼	1,65	1,63▽	1,58▽	1,76△	2,01▲	2,03▲	1,74△
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5k.a. Brengt uw werk u in emotioneel moeilijke situaties? [N=22.906] [% vaak-altijd]	7,9%	7,0%▽	8,8%△	3,8%▽	8,6%△	8,9%△	2,2%▼	6,1%▽	3,5%▽	4,7%▽	6,0%▽	4,5%▽	5,5%▽	4,6%▽	5,6%▽	9,6%△	11,7%△	16,1%▲	9,3%

		GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFSTAK (SBI2008)												
	Totaal	Man	Vrouw	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële instellingen	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
5k.b. Is uw werk emotioneel veeleisend? [N=22.889] [% vaak-altijd]	12,0%	10,5%▽	13,7%△	6,8%▽	12,8%△	13,7%△	1,8%▼	8,0%▽	4,5%▼	5,8%▼	7,2%▽	9,5%▽	7,6%▽	7,8%▽	8,0%▽	14,0%△	22,3%▲	26,3%▲	12,8%
5k.c. Raakt u emotioneel betrokken bij uw werk? [N=22.858] [% vaak-altijd]	13,4%	13,2%	13,7%	8,2%▽	14,1%△	15,6%△	8,2%▽	13,0%	11,2%▽	10,9%▽	10,3%▽	14,0%	14,5%	9,9%▽	10,6%▽	10,5%▽	26,3%▲	16,7%△	17,1%△
5l.a-c. Moeilijkheidsgraad (schaal: 1=nooit - 4=altijd; 3 items) [N=22.913] [Gemiddelde]	2,97	3,03△	2,91▽	2,55▼	3,04▲	3,09△	2,57▼	2,97	3,07△	2,73▼	2,99	2,61▼	3,22▲	3,19▲	2,97	3,06△	3,25▲	3,05△	2,88▽
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5l.a. Vereist uw werk intensief nadenken? [N=22.895] [% vaak-altijd]	56,8%	61,5%△	51,7%▽	29,7%▼	61,9%▲	60,9%△	32,5%▼	58,5%	63,4%△	41,5%▼	49,2%▽	29,5%▼	79,0%▲	78,1%▲	57,7%	68,9%▲	73,2%▲	59,6%△	48,5%▽
5l.b. Vergt uw werk dat u er uw gedachten bij houdt? [N=22.881] [% vaak-altijd]	83,1%	84,8%△	81,1%▽	69,1%▼	85,4%▲	86,7%△	64,0%▼	83,1%	87,7%△	73,8%▼	85,8%△	73,6%▼	90,7%▲	91,5%▲	82,1%	88,3%△	91,4%▲	86,1%△	81,5%
5l.c. Vergt uw werk veel aandacht van u? [N=22.855] [% vaak-altijd]	74,6%	76,5%△	72,5%▽	55,6%▼	77,7%▲	79,9%△	58,3%▼	74,1%	78,8%△	63,2%▼	73,1%	59,7%▼	83,8%▲	84,0%▲	74,0%	78,7%△	89,8%▲	79,5%△	72,5%
5n.a-d. Innovatief vermogen (schaal: 1=nooit - 4=altijd; 4 items) [N=22.883] [Gemiddelde]	2,25	2,31△	2,19▽	2,01▼	2,31▲	2,26	2,03▼	2,29△	2,24	2,11▼	1,97▼	2,11▼	2,53▲	2,45▲	2,25	2,31△	2,49▲	2,30△	2,31△
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5n.a. Op mijn werk worden werknemers aangemoedigd om na te denken over manieren om het werk beter te doen [N=22.881] [% vaak-altijd]	50,9%	51,0%	50,9%	43,1%▽	53,2%△	48,2%▽	33,9%▼	51,6%	52,0%	42,5%▼	37,9%▼	41,0%▼	61,1%▲	66,8%▲	49,9%	50,7%	60,3%▲	57,8%△	49,0%
5n.b. In mijn werk krijg ik tijd om nieuwe ideeën te ontwikkelen [N=22.864] [% vaak-altijd]	35,2%	37,3%△	32,7%▽	26,7%▼	37,0%△	35,0%	28,0%▽	37,4%△	32,2%▽	29,7%▽	22,3%▼	25,3%▼	49,7%▲	44,6%▲	34,8%	37,7%△	45,9%▲	35,4%	40,3%△
5n.c. In mijn werk lever ik een duidelijke bijdrage aan het bedenken van nieuwe producten/diensten van mijn bedrijf [N=22.857] [% vaak-altijd]	26,2%	29,5%△	22,4%▽	15,6%▼	28,6%△	25,8%	21,0%	26,8%	21,9%▽	22,0%▽	16,8%▼	21,5%▽	40,3%▲	28,7%	26,0%	29,1%△	38,5%▲	25,4%	30,2%△
5n.d. In mijn werk lever ik een duidelijke bijdrage aan het verbeteren van producten/diensten van mijn bedrijf [N=22.807] [% vaak-altijd]	33,6%	38,1%▲	28,5%▼	21,2%▼	36,2%△	34,1%	28,4%	36,5%△	30,8%▽	27,8%▽	24,0%▼	28,7%▽	49,1%▲	39,8%△	33,4%	36,4%△	44,8%▲	31,8%▽	37,3%△
5m.a-c. Gevarieerd werk (schaal: 1=nooit - 4=altijd; 3 items) [N=22.936] [Gemiddelde]	2,63	2,69△	2,58▽	2,40▼	2,68△	2,66△	2,36▼	2,58▽	2,76△	2,43▼	2,40▼	2,40▼	2,87▲	2,71△	2,58▽	2,74△	3,01▲	2,74△	2,73△
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5m.a. Is uw werk gevarieerd? [N=22.887] [% vaak-altijd]	64,4%	66,8%△	61,7%▽	50,7%▼	66,8%△	67,3%△	59,4%	63,6%	70,6%△	54,4%▼	54,9%▼	54,0%▼	69,5%△	66,9%	61,2%▽	72,4%△	80,8%▲	69,3%△	68,1%△
5m.b. Vereist uw baan dat u nieuwe dingen leert? [N=22.894] [% vaak-altijd]	44,9%	47,0%△	42,5%▽	39,1%▽	46,7%△	42,2%▽	28,2%▼	37,9%▽	44,5%	35,0%▼	31,1%▼	27,8%▼	63,9%▲	57,9%▲	43,8%	53,6%△	64,6%▲	51,0%△	46,6%
5m.c. Vereist uw baan creativiteit? [N=22.906] [% vaak-altijd]	55,6%	59,8%△	51,0%▽	41,5%▼	58,1%△	58,7%△	37,8%▼	53,0%▽	65,3%▲	44,6%▼	41,7%▼	44,5%▼	69,0%▲	54,3%	52,7%▽	58,3%△	78,8%▲	62,2%△	62,0%△
6 KLANTEN EN COLLEGA'S																			
6a.a. Collega's van uw eigen team [N=22.852] [% paar keer per week-dagelijks]	92,9%	94,1%△	91,6%▽	92,5%	93,6%△	90,1%▽	93,5%	95,1%△	94,7%△	94,9%△	90,7%▽	92,0%	93,1%	96,1%△	91,6%▽	96,9%△	95,3%△	88,4%▼	88,3%▽
6a.b. Collega's van andere teams, afdelingen of vestigingen [N=22.719] [% paar keer per week-dagelijks]	68,8%	73,0%△	64,1%▽	59,2%▼	71,5%△	65,7%▽	57,8%▼	76,7%△	66,4%	66,4%▽	71,4%	54,1%▼	76,5%△	86,5%▲	68,1%	84,1%▲	54,0%▼	66,6%▽	58,6%▼
6a.c. Klanten (of patiënten, leerlingen of passagiers) [N=22.705] [% paar keer per week-dagelijks]	73,8%	67,6%▼	80,7%▲	79,3%△	73,1%▽	71,6%▽	46,7%▼	44,7%▼	72,5%	81,7%▲	75,3%	83,1%▲	64,5%▼	67,1%▽	70,3%▽	65,3%▼	88,1%▲	88,7%▲	75,3%
6a.d. Toeleveranciers, onderaannemers [N=22.605] [% paar keer per week-dagelijks]	34,5%	40,1%▲	28,1%▼	33,2%	35,7%△	30,0%▽	35,2%	35,3%	68,4%▲	48,6%▲	35,8%	49,1%▲	35,0%	26,8%▽	34,2%	21,9%▼	14,0%▼	22,5%▼	28,5%▽
6b.a-d. Sociale steun leidinggevende (schaal: 1=weinig - 4=veel steun; 4 items) [N=21.742] [Gemiddelde]	2,89	2,89	2,89	3,05▲	2,87▽	2,81▽	3,06▲	2,86▽	2,86	2,89	2,79▽	2,99△	2,95△	2,95△	2,89	2,86▽	2,92	2,88	2,89
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
6b.a. Mijn leidinggevende heeft oog voor het welzijn van de medewerkers [N=22.030] [% (helemaal) mee eens]	80,4%	80,2%	80,6%	85,7%△	79,9%▽	77,1%▽	83,3%	78,4%▽	79,9%	80,1%	75,3%▽	83,5%△	85,4%△	82,8%	79,9%	81,3%	80,8%	81,5%	77,8%
6b.b. Mijn leidinggevende besteedt aandacht aan wat ik zeg [N=22.068] [% (helemaal) mee eens]	81,2%	80,7%▽	81,9%△	82,9%△	81,3%	79,3%▽	84,3%	79,2%▽	79,7%	79,7%▽	76,2%▽	81,5%	88,2%△	85,2%△	80,6%	82,6%	84,9%△	82,5%△	79,3%
6b.c. Mijn leidinggevende helpt het werk gedaan te krijgen [N=21.278] [% (helemaal) mee eens]	68,6%	70,1%△	66,8%▽	78,9%▲	67,6%▽	62,3%▽	83,9%▲	68,7%	70,0%	72,2%△	69,6%	80,9%▲	69,3%	66,5%	70,5%△	63,2%▽	66,2%▽	62,0%▽	68,1%
6b.d. Mijn leidinggevende kan mensen goed laten samenwerken [N=21.191] [% (helemaal) mee eens]	68,9%	68,7%	69,2%	79,9%▲	67,2%▽	65,5%▽	79,8%▲	66,7%▽	66,6%	69,3%	65,2%▽	75,1%△	71,6%	71,3%	69,2%	67,3%	67,8%	70,0%	65,1%▽

		GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFSTAK (SBI2008)												
	Totaal	Man	Vrouw	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële instellingen	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
6c.a-d. Sociale steun collega's (schaal: 1=weinig - 4=veel steun; 4 items) [N=22.249] [Gemiddelde]	3,28	3,25▽	3,32△	3,39▲	3,27▽	3,21▽	3,27	3,21▽	3,23▽	3,27	3,23▽	3,29	3,32	3,32△	3,27	3,27	3,31△	3,36△	3,30
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
6c.a. Mijn collega's helpen om het werk gedaan te krijgen [N=21.923] [% (helemaal) mee eens]	91,7%	91,6%	91,7%	93,9%△	91,6%	89,5%▽	93,9%	90,3%▽	93,6%△	91,9%	89,8%▽	92,1%	94,9%△	92,1%	91,1%	91,2%	89,7%▽	93,0%△	92,1%
6c.b. Mijn collega's hebben persoonlijke belangstelling voor me [N=22.103] [% (helemaal) mee eens]	91,1%	89,5%▽	92,8%△	92,8%△	91,0%	89,8%▽	89,4%	87,8%▽	89,9%	90,1%▽	86,0%▽	91,9%	91,8%	92,5%	89,8%▽	92,7%△	94,2%△	94,0%△	93,7%△
6c.c. Mijn collega's zijn vriendelijk [N=22.350] [% (helemaal) mee eens]	96,9%	96,7%	97,1%	97,5%△	96,9%	96,1%▽	95,7%	95,0%▽	96,9%	97,1%	96,3%	96,5%	98,2%△	97,7%	96,1%▽	97,8%△	98,5%△	97,6%△	96,7%
6c.d. Mijn collega's zijn goed in hun werk [N=22.217] [% (helemaal) mee eens]	92,7%	91,6%▽	93,8%△	93,4%	92,5%	92,4%	93,1%	90,9%▽	92,2%	91,9%	93,0%	90,4%▽	94,3%	94,3%	91,8%▽	92,6%	94,6%△	94,3%△	93,4%
6d.a. Heeft u in de afgelopen 12 maanden een conflict gehad met één of meer directe collega's? [N=22.859]																			
1 Nee	74,5%	71,7%▽	77,8%△	77,3%△	72,8%▽	79,6%△	75,4%	70,0%▽	72,5%	74,1%	75,8%	71,7%	73,5%	78,2%△	75,5%	70,8%▽	78,1%△	77,3%△	74,9%
2 Ja, kortdurig	23,0%	25,6%△	20,2%▽	20,8%▽	24,6%△	18,3%▽	23,2%	26,7%△	25,9%△	23,4%	21,9%	26,4%△	24,5%	19,0%▽	21,8%	26,8%△	19,4%▽	20,7%▽	22,9%
3 Ja, langdurend	2,4%	2,8%△	2,1%▽	1,9%▽	2,6%△	2,1%	1,3%	3,3%△	1,6%	2,5%	2,3%	1,9%	2,0%	2,8%	2,7%	2,3%	2,6%	1,9%▽	2,3%
6d.b. Heeft u in de afgelopen 12 maanden een conflict gehad met uw direct leidinggevende? [N=22.822]																			
1 Nee	81,5%	78,9%▽	84,4%△	85,2%△	80,8%▽	81,0%	86,0%	77,9%▽	79,1%▽	80,5%	79,8%	78,6%▽	82,6%	83,4%	81,7%	81,5%	83,6%△	84,8%△	81,5%
2 Ja, kortdurig	15,8%	18,1%△	13,3%▽	12,3%▽	16,6%△	15,9%	11,8%	19,4%△	18,3%△	16,8%	17,3%	17,6%	15,2%	15,0%	15,5%	16,1%	13,5%▽	12,9%▽	15,1%
3 Ja, langdurend	2,7%	3,0%△	2,3%▽	2,6%	2,6%	3,1%	2,2%	2,7%	2,6%	2,7%	2,9%	3,7%△	2,2%	1,6%▽	2,8%	2,4%	2,9%	2,3%	3,5%
6d.c. Heeft u in de afgelopen 12 maanden een conflict gehad met uw werkgever? [N=22.789]																			
1 Nee	89,3%	87,1%▽	91,9%△	90,9%△	89,0%▽	89,1%	86,2%	87,7%▽	86,3%▽	87,3%▽	85,4%▽	85,1%▽	90,5%	92,6%△	88,1%▽	93,5%△	92,4%△	93,5%△	86,3%▽
2 Ja, kortdurig	8,6%	10,3%△	6,6%▽	7,8%	8,8%△	8,0%	12,7%△	9,9%△	10,6%△	10,5%△	11,1%△	12,4%△	7,7%	6,2%▽	9,8%△	4,9%▽	5,3%▽	5,1%▽	10,6%△
3 Ja, langdurend	2,1%	2,6%△	1,5%▽	1,3%▽	2,1%	2,8%△	1,1%	2,4%	3,1%△	2,2%	3,5%△	2,4%	1,8%	1,2%▽	2,1%	1,6%	2,3%	1,4%▽	3,1%△
6d.b/d/f/h. Intern ongewenst gedrag (incl. pesten) [N=22.916] [% enkele keer t/m zeer vaak]	15,9%	17,0%△	14,7%▽	12,6%▽	16,5%△	16,2%	13,2%	20,3%△	12,1%▽	15,1%	19,2%△	17,8%	16,0%	14,0%	15,6%	17,4%	15,3%	14,1%▽	15,1%
6d.a/c/e/g. Extern ongewenst gedrag (incl. pesten) [N=22.907] [% enkele keer t/m zeer vaak]	24,1%	18,6%▼	30,3%▲	26,5%△	23,8%	23,3%	6,7%▼	9,7%▼	9,4%▼	25,0%	25,1%	27,8%△	12,4%▼	17,7%▽	18,9%▽	28,7%△	28,5%△	42,3%▲	23,1%
6e.a. Ongewenste seksuele aandacht van klanten (of patiënten, leerlingen of passagiers, e.d.)? [N=22.886] [% ja, enkele keer-zeer vaak]	5,0%	1,8%▼	8,6%▲	9,5%▲	4,4%▽	3,0%▽	0,4%▼	1,3%▽	0,9%▽	4,2%▽	3,2%▽	9,0%△	2,0%▽	2,4%▽	3,1%▽	2,5%▽	3,0%▽	13,9%▲	6,1%
6e.b. Ongewenste seksuele aandacht van leidinggevenden of collega's? [N=22.890] [% ja, enkele keer-zeer vaak]	1,7%	0,8%▽	2,7%△	2,1%△	1,8%	0,9%▽	1,8%	1,4%	0,8%▽	2,0%	1,7%	2,9%△	2,0%	2,4%	2,0%	1,5%	1,5%	1,2%▽	1,6%
6e.c. Intimidatie door klanten (of patiënten, leerlingen of passagiers, e.d.)? [N=22.846] [% ja, enkele keer-zeer vaak]	19,5%	15,7%▼	23,7%▲	18,8%	19,5%	19,7%	3,8%▼	7,5%▼	7,6%▼	21,9%△	21,0%	22,0%△	9,6%▼	16,2%▽	15,8%▽	25,9%△	22,6%△	31,0%▲	17,1%
6e.d. Intimidatie door leidinggevenden of collega's? [N=22.844] [% ja, enkele keer-zeer vaak]	11,1%	12,4%△	9,7%▽	6,3%▽	11,8%△	13,0%△	6,9%▽	14,2%△	7,8%▽	9,5%▽	13,8%△	11,9%	11,3%	8,8%▽	10,6%	12,9%△	12,0%	10,7%	11,7%
6e.e. Lichamelijk geweld door klanten (of patiënten, leerlingen of passagiers, e.d.)? [N=22.827] [% ja, enkele keer-zeer vaak]	5,9%	4,1%▽	7,8%△	5,8%	6,0%	5,4%	0,7%▼	1,1%▼	0,7%▼	1,9%▼	4,5%	4,9%	0,6%▼	0,8%▼	2,1%▽	9,4%△	6,1%	20,2%▲	3,1%▽
6e.f. Lichamelijk geweld door leidinggevenden of collega's? [N=22.838] [% ja, enkele keer-zeer vaak]	0,7%	0,9%△	0,3%▽	1,1%△	0,6%	0,3%▽	1,1%	1,2%△	0,4%	0,7%	0,5%	2,6%▲	0,4%	0,1%▽	0,8%	0,5%	0,1%▽	0,2%▽	1,0%
6e.g. Pesten door klanten (of patiënten, leerlingen of passagiers, e.d.)? [N=22.850] [% ja, enkele keer-zeer vaak]	6,2%	6,3%	6,1%	7,0%△	6,1%	6,0%	2,4%▽	2,6%▽	1,9%▽	6,8%	10,7%△	9,8%△	4,0%▽	2,2%▽	5,0%▽	8,3%△	9,9%△	7,6%△	5,7%
6e.h. Pesten door leidinggevenden of collega's? [N=22.793] [% ja, enkele keer-zeer vaak]	7,9%	9,1%△	6,7%▽	7,8%	8,0%	7,6%	9,9%	11,6%△	6,8%	8,3%	11,0%△	10,4%△	8,2%	5,8%▽	8,0%	7,7%	5,4%▽	5,8%▽	6,8%
6f. Bent u in de afgelopen 12 maanden persoonlijk gediscrimineerd op uw werk? [N=22.816]																			
a. Nee	94,3%	94,2%	94,4%	93,6%	94,5%△	93,9%	95,9%	92,6%▽	96,5%△	94,0%	93,5%	92,7%▽	94,5%	96,4%△	94,1%	93,4%	95,9%△	94,7%	94,8%
b. Ja, vanwege mijn geslacht	0,6%	0,2%▽	1,0%△	0,8%	0,6%	0,4%	1,9%△	0,6%	0,2%	0,7%	0,8%	0,4%	0,9%	0,8%	0,6%	0,8%	0,3%	0,5%	0,4%
c. Ja, vanwege mijn huidskleur	1,0%	1,3%△	0,7%▽	1,0%	1,1%△	0,5%▽	0%	1,8%△	0,6%	0,9%	1,5%	1,6%	0,5%	0,4%	0,8%	1,8%△	0,3%▽	1,0%	0,3%▽
d. Ja, vanwege mijn geloofsovertuiging	0,8%	1,1%△	0,4%▽	0,8%	0,9%△	0,3%▽	0%	1,4%△	0,4%	1,0%	0,9%	0,6%	0,7%	0,1%▽	1,1%△	1,0%	0,4%	0,5%▽	0,3%
e. Ja, vanwege mijn seksuele geaardheid/voorkeur	0,2%	0,4%△	0,1%▽	0,4%△	0,2%	0,1%	0%	0,2%	0,1%	0,3%	0,2%	1,1%△	0,4%	0,6%△	0,0%▽	0,4%	0,1%	0,1%	0,2%
f. Ja, vanwege mijn leeftijd	1,3%	1,2%	1,3%	2,2%△	0,6%▽	3,3%▲	1,0%	1,2%	0,5%▽	1,2%	1,1%	1,0%	1,7%	1,2%	1,2%	1,1%	1,3%	1,8%△	1,6%
g. Ja, vanwege een andere reden	2,6%	2,4%	2,8%	1,8%▽	2,8%△	2,3%	1,6%	3,2%△	2,3%	2,6%	3,0%	3,8%△	1,9%	0,8%▽	2,9%	2,7%	2,1%	2,4%	2,4%

		GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFSTAK (SBI2008)												
	Totaal	Man	Vrouw	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële instellingen	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
7 COMPUTERGEBRUIK																			
7a. Hoeveel uur per dag werkt u gemiddeld aan een beeldscherm voor uw werk? (Uur/dag, inclusief laptop, notebook en thuiswerk) [N=22.202] [Gemiddelde]	3,87	3,86	3,88	1,94▼	4,32▲	3,77▽	1,32▼	3,69▽	2,92▼	3,21▼	2,94▼	1,59▼	6,88▲	6,66▲	4,89▲	5,41▲	3,93	3,01▼	3,59▽
- Minimum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Maximum	13	13	13	13	13	13	10	13	12	13	13	13	13	13	13	12	13	13	12
7b. Bent u telewerker? (Dat wil zeggen: doet u, met behulp van een computer, thuis of elders werk dat u ook op uw bedrijf of bij uw opdrachtgever uitvoert?) [N=22.739] [% ja]	16,2%	18,1%△	14,1%▽	7,1%▼	18,2%△	16,0%	4,7%▼	12,2%▽	11,4%▽	10,6%▽	8,6%▼	7,2%▼	46,9%▲	29,9%▲	21,5%△	20,8%△	24,6%▲	11,6%▽	15,9%
8 ARBEIDSONGEVALLEN																			
8a. Bent u in de afgelopen 12 maanden tijdens het werk betrokken geweest bij een ongeval of voorval, waardoor u lichamelijk letsel of geestelijke schade heeft opgelopen? [N=22.865]																			
1 Ja, één keer	4,9%	5,5%△	4,2%▽	5,8%△	4,8%	4,6%	1,2%▽	5,5%	6,0%	5,4%	6,1%	8,0%△	2,2%▽	0,7%▼	4,7%	4,6%	2,7%▽	5,9%△	3,7%
2 Ja, meerdere keren	1,8%	2,0%△	1,5%▽	2,5%△	1,7%▽	1,7%	1,4%	1,7%	2,8%△	1,5%	2,3%	5,3%▲	0,5%▽	0%▽	1,4%▽	1,6%	0,7%▽	2,4%△	1,9%
3 Nee	93,3%	92,5%▽	94,2%△	91,8%▽	93,5%△	93,7%	97,4%△	92,7%	91,2%▽	93,0%	91,6%▽	86,7%▼	97,3%△	99,3%▲	93,9%	93,8%	96,5%△	91,7%▽	94,3%
8a. Specificatie aantal arbeidsongevallen in de afgelopen 12 maanden [N=344] [Gemiddelde]	4,54	3,92▼	5,47▲	5,23	4,03▼	5,87	3,67	3,40	4,09	5,10	3,22	3,62	2,49	--	4,78	4,05	5,88	5,68▲	4,67
- Minimum	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	--	2	2	2	2	3
- Maximum	50	37	50	50	30	40	5	10	15	50	8	7	3	--	40	37	40	30	10
8b. Welk soort letsel heeft u hierbij opgelopen? [N=1.502]																			
1 Lichamelijk letsel	68,7%	72,5%▲	63,1%▼	81,7%▲	66,7%▽	61,3%▽	75,3%	80,1%▲	83,4%▲	72,8%	58,7%▼	86,1%▲	53,8%	31,3%▼	71,1%	51,3%▼	49,1%▼	57,8%▼	80,1%
2 Geestelijke schade	22,5%	18,5%▼	28,4%▲	13,0%▼	23,7%	29,4%△	0%	15,9%▽	5,7%▼	19,7%	24,9%	9,3%▼	46,2%▲	57,6%▲	24,0%	33,2%▲	39,3%▲	30,8%▲	11,6%
3 Beide	8,8%	9,0%	8,5%	5,3%▽	9,6%	9,3%	24,7%	4,1%▽	10,9%	7,6%	16,4%▲	4,6%	0%	11,0%	5,0%▽	15,4%▲	11,6%	11,4%	8,2%
8c. Heeft u verzuimd als gevolg van dit ongeval/voorval? [N=1.512]																			
1 Ja, en ik ben nog steeds niet aan het werk	7,6%	7,1%	8,2%	5,1%	8,1%	8,5%	0%	9,7%	8,6%	4,1%▽	9,6%	7,3%	20,8%▲	32,1%▲	7,6%	11,2%	11,1%	6,5%	1,4%
2 Ja, maar ik ben inmiddels weer aan het werk	41,3%	43,9%△	37,4%▽	31,1%▼	43,4%△	44,8%	55,0%	46,3%	51,9%▲	44,1%	48,6%	30,2%▼	53,8%	67,9%	44,3%	42,5%	40,8%	30,4%▼	42,2%
3 Nee	51,2%	48,9%▽	54,4%△	63,8%▲	48,5%▽	46,8%	45,0%	44,0%▽	39,5%▼	51,7%	41,8%	62,5%▲	25,4%▼	0%▼	48,1%	46,3%	48,1%	63,0%▲	56,4%
8d. Hoe lang heeft u verzuimd als gevolg van dit ongeval/voorval? (Tel alle dagen van begin tot eind van het verzuim: ook tussenliggende vrije dagen en weekenddagen) [N=719]																			
1 0 dagen (minder dan één volledige dag)	3,8%	4,4%	2,9%	7,3%	3,9%	0,4%▼	0%	1,9%	0%	2,9%	0%	2,8%	0%	0%	9,5%▲	2,4%	5,0%	3,4%	17,6%▲
2 1, 2 of 3 dagen	17,2%	18,9%	14,3%	40,9%▲	14,7%▼	8,6%▼	0%	9,7%▼	38,0%▲	20,9%	17,5%	24,0%	22,1%	0%	13,8%	21,5%	15,2%	7,3%▼	27,7%
3 4, 5 of 6 dagen	9,0%	9,5%	8,3%	10,0%	8,8%	9,5%	28,2%	11,0%	0%▼	10,8%	12,4%	6,0%	6,9%	0%	6,5%	4,4%	7,8%	15,2%▲	5,5%
4 1 tot 2 weken	13,9%	15,1%	12,0%	12,5%	14,0%	14,9%	0%	22,1%▲	8,6%	16,3%	8,6%	15,7%	30,9%	15,6%	12,9%	7,3%	18,7%	11,4%	4,0%
5 2 weken tot 1 maand	18,3%	20,8%△	14,2%▽	9,6%▼	20,4%△	16,2%	0%	21,7%	18,1%	16,9%	33,6%▲	13,0%	7,1%	15,8%	23,4%	13,9%	6,4%	15,4%	8,1%
6 1 maand tot 6 maanden	27,9%	22,5%▼	36,8%▲	16,9%▼	29,3%	30,9%	71,8%	22,1%	29,4%	21,2%	17,2%	34,6%	32,9%	57,6%	23,6%	34,3%	39,6%	36,8%▲	29,7%
7 Langer dan 6 maanden	9,9%	8,9%	11,6%	2,9%▼	9,1%	19,6%▲	0%	11,5%	6,0%	11,0%	10,6%	4,0%	0%	11,0%	10,3%	16,2%	7,3%	10,5%	7,4%
- Gemiddelde	4,49	4,32▼	4,77▲	3,38▼	4,56	5,09▲	5,15	4,64	4,19	4,31	4,52	4,32	4,22	5,64	4,39	4,77	4,54	4,80▲	3,76
8. Arbeidsongeval met lichamelijk letsel en/of geestelijke schade met verzuim (definitie monitor arbeidsongevallen) [Exclusief woon-werkverkeer] [N=22.821] [% ja]	2,9%	3,4%△	2,4%▽	2,5%	3,0%	3,1%	1,5%	3,7%△	5,2%△	3,1%	4,6%△	4,4%△	1,8%	0,6%▽	2,6%	2,9%	1,5%▽	2,8%	1,7%▽
8. Arbeidsongeval met lichamelijk letsel en/of geestelijke schade, én minimaal 4 dagen verzuim (definitie Eurostat) [Exclusief woon-werkverkeer] [N=22.821] [% ja]	2,4%	2,7%△	2,0%▽	1,4%▽	2,5%	2,9%	1,5%	3,3%△	3,2%	2,5%	3,8%△	3,3%	1,4%	0,6%▽	2,3%	2,3%	1,3%▽	2,6%	1,0%▽
8e. Waar of door wie bent u voor dit ongeval/voorval behandeld? [N=1.485]																			
a. Niet behandeld	28,9%	25,1%▼	34,5%▲	35,5%△	27,2%▽	28,3%	0%	22,4%▽	20,3%	28,5%	26,5%	32,3%	16,4%	0%	27,2%	29,7%	27,0%	40,1%▲	17,7%
b. Bedrijfshulpverlener, EHBO'er op het werk	10,3%	11,6%△	8,4%▽	17,7%▲	9,0%▽	6,8%	44,9%▲	11,9%	14,0%	11,6%	4,3%	15,8%△	10,0%	0%	14,7%△	3,6%▼	6,0%	5,1%▼	15,4%
c. Bedrijfsarts	13,1%	12,1%	14,5%	6,4%▼	14,4%△	15,5%	0%	12,7%	6,3%▼	8,2%▽	12,4%	5,8%▼	50,9%▲	68,7%▲	12,6%	20,4%▲	28,2%▲	15,3%	10,4%
d. Huisarts/huisartsenpost	32,0%	33,6%	29,6%	26,9%▽	33,0%	33,7%	45,2%	35,7%	30,8%	34,3%	32,1%	28,3%	47,6%	70,1%▲	37,2%	28,3%	33,1%	26,7%▽	17,6%▼
e. Op de (spoedeisende) eerstehulpafdeling van een ziekenhuis	16,5%	20,3%▲	11,0%▼	12,7%	18,4%△	12,3%	14,8%	23,5%▲	35,6%▲	18,6%	26,6%▲	12,6%	13,9%	0%	14,7%	14,2%	14,2%	5,8%▼	19,2%
f. In een ziekenhuis opgenomen	5,0%	6,0%△	3,5%▽	3,0%	4,6%	9,6%▲	0%	4,5%	8,1%	4,2%	9,3%	5,0%	13,8%	10,7%	3,5%	6,0%	4,9%	2,3%▽	17,1%▲

		GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFSTAK (SBI2008)												
	Totaal	Man	Vrouw	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële instellingen	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
g. Specialist, verbonden aan een ziekenhuis (afspraak op de polikliniek)	14,2%	15,6%	12,1%	7,5%▼	15,4%	17,0%	39,6%	14,7%	25,6%▲	13,7%	11,9%	5,3%▼	4,9%	10,7%	20,6%▲	23,2%▲	8,9%	9,5%▽	5,9%
h. Anders	16,9%	13,3%▼	22,2%▲	12,7%▽	18,1%	16,6%	14,9%	14,2%	3,7%▼	12,3%▽	13,5%	19,3%	53,2%▲	0%	14,9%	21,9%	24,6%	22,4%△	22,9%
8f. Hoe ontstond het letsel? [N=1.481]																			
1 Ergens aan gesneden, gestoten	17,5%	21,4%▲	11,7%▼	32,1%▲	14,5%▼	12,8%	13,4%	20,7%	23,6%	26,0%▲	7,5%▼	28,0%▲	0%▼	0%	24,8%▲	4,3%▼	8,3%	5,9%▼	27,3%
2 Door een voorwerp geraakt	6,2%	7,2%△	4,6%▽	9,8%△	5,8%	2,9%▽	30,4%▲	8,8%	8,0%	8,9%△	3,1%	4,0%	8,9%	0%	7,9%	3,3%	1,2%	3,4%▽	4,8%
3 Een beknelling	3,7%	3,7%	3,7%	4,5%	3,7%	2,5%	16,7%	6,7%△	5,9%	7,5%▲	3,4%	2,9%	0%	0%	0,4%▼	0%	2,9%	1,0%▽	9,9%▲
4 Val van hoogte (trap, ladder, steiger, e.d.)	4,0%	5,1%△	2,5%▽	3,5%	4,1%	4,2%	0%	3,6%	14,0%▲	5,4%	2,3%	6,8%	6,0%	0%	2,8%	2,1%	0%	2,3%	0%
5 Uitglijden, struikelen of andere val	12,0%	12,2%	11,7%	5,9%▼	12,5%	17,6%▲	14,8%	18,9%▲	12,2%	10,6%	24,8%▲	14,9%	14,5%	15,6%	9,4%	9,6%	15,0%	7,3%▽	4,2%
6 Door iemand bedreigd, gebeten, geschopt	12,0%	7,7%▼	18,3%▲	10,7%	12,7%	10,5%	0%	3,4%▼	1,1%▼	4,0%▼	9,3%	1,3%▼	0%	0%	1,6%▼	26,3%▲	18,4%	35,4%▲	10,9%
7 Contact met stroom, hitte, kou, gevaarlijke stoffen, lawaai	4,0%	4,9%△	2,7%▽	4,9%	3,8%	3,8%	24,7%▲	3,8%	1,8%	3,0%	7,8%	15,6%▲	0%	0%	4,3%	0%▼	0,9%	2,1%	0%
8 Verkeersongeval op de openbare weg, tijdens werktijd	3,1%	4,2%△	1,3%▽	3,6%	2,8%	3,6%	0%	2,9%	4,8%	1,3%	11,3%▲	7,4%▲	4,7%	0%	2,4%	3,5%	1,0%	1,1%▽	0%
9 Verkeersongeval op de openbare weg, tijdens woon-werkverkeer	1,8%	1,6%	1,9%	1,9%	1,5%	2,9%	0%	1,2%	0%	1,9%	1,1%	1,4%	0%	15,8%▲	2,4%	2,4%	4,9%	1,1%	4,8%
10 Anders	35,8%	31,9%▼	41,5%▲	23,2%▼	38,5%△	39,3%	0%▼	30,1%	28,6%	31,4%	29,4%	17,6%▼	65,9%▲	68,7%	44,1%▲	48,5%▲	47,2%	40,4%	38,1%
9 ARBO-MAATREGELEN																			
9a. Werkdruk, werkstress [N=22.742]																			
1 Niet nodig, want het speelt hier niet	20,5%	20,0%	20,9%	32,7%▲	17,4%▼	22,1%△	39,3%▲	20,5%	22,9%△	29,1%▲	22,2%	26,2%△	14,6%▽	13,4%▽	23,6%△	12,8%▼	11,0%▼	13,5%▼	26,2%△
2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	39,5%	41,6%△	37,1%▽	40,5%	39,5%	38,2%	43,2%	41,2%	46,3%△	37,4%▽	39,7%	39,1%	43,7%△	45,0%△	39,2%	44,4%△	32,3%▽	37,3%▽	39,0%
3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	29,1%	27,6%▽	30,8%△	20,1%▼	31,2%△	28,6%	10,3%▼	27,9%	21,8%▽	23,4%▽	24,8%▽	24,1%▽	27,5%	31,9%	26,0%▽	33,5%△	41,0%▲	38,5%▲	24,2%▽
4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen	10,9%	10,8%	11,2%	6,7%▽	11,8%△	11,1%	7,2%	10,4%	8,9%▽	10,1%	13,3%△	10,5%	14,2%△	9,7%	11,3%	9,3%▽	15,6%△	10,8%	10,6%
9b. Emotioneel zwaar werk [N=22.692]																			
1 Niet nodig, want het speelt hier niet	47,1%	48,6%△	45,5%▽	61,2%▲	44,7%▽	43,9%▽	68,9%▲	50,9%△	55,0%△	63,4%▲	51,0%△	60,4%▲	53,0%△	50,4%△	54,3%△	35,1%▼	30,9%▼	22,4%▼	49,8%
2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	36,7%	36,1%▽	37,5%△	30,7%▽	37,9%△	37,6%	23,3%▼	34,4%▽	33,7%▽	26,0%▼	35,5%	29,7%▽	32,7%▽	37,0%	32,1%▽	46,6%▲	41,2%△	52,2%▲	36,4%
3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	12,3%	11,7%▽	13,0%△	6,3%▼	13,2%△	14,5%△	4,1%▼	11,3%	8,1%▽	7,6%▽	10,1%▽	7,6%▽	11,3%	9,5%▽	10,0%▽	14,9%△	21,6%▲	20,2%▲	9,2%▽
4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen	3,8%	3,7%	4,0%	1,8%▽	4,2%△	4,0%	3,8%	3,3%	3,2%	3,0%▽	3,3%	2,2%▽	3,0%	3,1%	3,6%	3,5%	6,3%△	5,1%△	4,6%
9c. RSI [N=22.358]																			
1 Niet nodig, want het speelt hier niet	42,7%	40,4%▽	45,3%△	65,3%▲	37,9%▼	42,3%	68,6%▲	39,5%▽	49,1%△	56,2%▲	53,5%▲	67,8%▲	15,9%▼	15,0%▼	37,1%▽	17,8%▼	43,2%	45,6%△	46,5%△
2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	39,0%	41,6%△	36,1%▽	25,3%▼	41,4%△	41,7%△	23,2%▼	42,2%△	37,3%	29,7%▼	32,0%▽	23,2%▼	54,4%▲	58,3%▲	38,7%	59,3%▲	38,6%	38,9%	33,9%▽
3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	13,3%	13,0%	13,7%	6,7%▼	15,0%△	12,0%▽	4,4%▼	13,5%	8,9%▽	10,0%▽	9,8%▽	5,2%▼	23,9%▲	20,6%▲	17,1%△	18,4%△	12,8%	11,9%▽	13,3%
4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen	5,0%	4,9%	5,0%	2,7%▽	5,6%△	4,1%▽	3,7%	4,8%	4,7%	4,1%▽	4,7%	3,8%	5,8%	6,1%	7,1%△	4,4%	5,4%	3,6%▽	6,4%
9d. Lichamelijk zwaar werk [N=22.677]																			
1 Niet nodig, want het speelt hier niet	50,2%	46,6%▽	54,3%△	41,8%▼	51,4%△	53,5%△	33,0%▼	33,0%▼	28,5%▼	46,3%▽	40,4%▼	35,9%▼	82,4%▲	84,6%▲	62,6%▲	63,0%▲	73,8%▲	37,2%▼	54,1%△
2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	34,2%	37,2%△	30,8%▽	39,0%△	33,5%▽	32,5%▽	45,0%▲	46,8%▲	47,1%▲	35,6%△	38,3%△	40,5%△	15,2%▼	13,5%▼	25,3%▼	30,9%▽	21,4%▼	41,3%△	32,4%
3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	12,4%	12,8%	12,0%	15,1%△	12,1%▽	11,4%▽	15,1%	16,9%△	19,0%▲	13,5%△	15,7%△	17,7%△	2,0%▼	1,3%▼	9,4%▽	5,2%▼	3,7%▼	18,7%▲	9,7%▽
4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen	3,2%	3,4%△	2,9%▽	4,2%△	3,1%	2,6%▽	7,0%▲	3,3%	5,5%△	4,5%△	5,6%△	6,0%△	0,3%▽	0,6%▽	2,7%	0,9%▽	1,1%▽	2,7%	3,8%
9e. Geluid [N=22.645]																			
1 Niet nodig, want het speelt hier niet	58,6%	49,0%▼	69,4%▲	61,9%△	57,9%▽	58,6%	41,8%▼	31,7%▼	28,5%▼	64,1%△	49,2%▼	59,2%	73,9%▲	71,0%▲	64,2%△	57,2%	68,2%▲	67,8%▲	63,6%△
2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	32,2%	39,6%▲	23,9%▼	30,3%▽	32,6%	32,4%	44,5%▲	53,4%▲	60,8%▲	28,1%▽	35,3%△	32,1%	19,4%▼	21,5%▼	27,6%▽	34,0%	22,4%▼	25,5%▽	28,3%▽
3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	7,0%	8,9%△	5,0%▽	6,0%▽	7,3%	7,1%	11,2%△	12,2%▲	8,7%△	5,4%▽	11,8%△	5,9%	5,8%	5,7%	6,2%▽	6,9%	6,8%	5,1%▽	6,4%
4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen	2,2%	2,6%△	1,7%▽	1,9%	2,3%	1,9%	2,6%	2,7%	2,0%	2,4%	3,6%△	2,7%	0,9%▽	1,7%	2,1%	1,9%	2,6%	1,5%▽	1,7%
9f. Roken door collega's of klanten [N=22.633]																			
1 Niet nodig, want het speelt hier niet	49,8%	44,8%▼	55,3%▲	46,7%▽	49,6%	53,7%△	51,8%	37,7%▼	33,8%▼	53,4%△	42,3%▽	43,4%▽	55,8%△	58,3%△	55,5%△	42,8%▽	60,4%▲	50,0%	58,9%△
2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	42,5%	46,7%△	37,7%▽	45,0%△	42,6%	39,3%▽	40,0%	53,3%▲	55,9%▲	39,1%▽	45,8%△	47,2%△	39,5%	36,9%▽	38,2%▽	49,6%△	34,4%▽	40,7%▽	35,7%▽
3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	6,0%	6,5%△	5,4%▽	6,2%	6,0%	5,6%	6,7%	7,0%△	7,8%△	5,7%	9,3%△	7,7%△	3,9%▽	4,3%▽	4,5%▽	6,3%	4,0%▽	7,2%△	3,5%▽
4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen	1,8%	1,9%	1,6%	2,1%	1,8%	1,4%	1,5%	2,0%	2,6%△	1,8%	2,6%△	1,8%	0,7%▽	0,5%▽	1,8%	1,3%	1,2%	2,1%	1,9%
9g. Intimidatie, agressie of geweld door klanten (of patiënten, leerlingen of passagiers, e.d.) [N=22.595]																			
1 Niet nodig, want het speelt hier niet	60,2%	63,7%△	56,3%▽	60,5%	60,3%	59,5%	85,9%▲	68,9%△	71,4%▲	65,8%△	58,6%	59,3%	80,6%▲	68,8%△	69,9%▲	44,8%▼	49,3%▼	38,7%▼	67,1%△
2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	32,5%	30,7%▽	34,5%△	33,3%	32,1%▽	33,7%	13,0%▼	28,3%▽	25,5%▽	28,5%▽	31,2%	34,9%	17,5%▼	27,2%▽	25,6%▽	44,7%▲	38,4%△	46,8%▲	27,6%▽
3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	6,2%	4,6%▽	7,9%△	5,1%▽	6,5%△	5,7%	0,4%▼	2,4%▽	2,4%▽	4,4%▽	8,4%△	5,0%	1,4%▼	3,4%▽	3,4%▽	9,5%△	10,5%△	13,1%▲	3,9%▽
4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen	1,1%	1,0%▽	1,3%△	1,0%	1,1%	1,1%	0,7%	0,4%▽	0,7%	1,2%	1,8%△	0,8%	0,5%	0,6%	1,1%	1,0%	1,8%△	1,3%	1,4%

		GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFSTAK (SBI2008)												
	Totaal	Man	Vrouw	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële instellingen	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
9h. Intimidatie, agressie of geweld door leidinggevende(n) of collega's [N=22.589]																			
1 Niet nodig, want het speelt hier niet	69,7%	67,8%▽	71,8%△	74,4%△	68,9%▽	68,6%	82,4%▲	62,2%▽	71,1%	74,8%△	67,2%	72,0%	79,9%▲	74,0%△	73,9%△	56,4%▼	69,8%	65,6%▽	76,1%△
2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	25,1%	27,0%△	22,9%▽	21,8%▽	25,6%△	25,8%	14,6%▼	30,6%△	24,2%	20,5%▽	26,7%	23,4%	17,2%▽	22,5%	20,8%▽	37,6%▲	25,4%	29,1%△	19,1%▽
3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	3,8%	3,6%	4,0%	2,8%▽	3,9%	4,3%	2,3%	5,5%△	3,4%	3,1%▽	4,2%	2,9%	1,5%▽	2,3%▽	3,8%	4,6%	3,6%	4,3%	3,5%
4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen	1,4%	1,5%	1,3%	1,0%▽	1,5%△	1,3%	0,7%	1,7%	1,3%	1,5%	1,9%	1,7%	1,4%	1,2%	1,4%	1,5%	1,3%	1,0%▽	1,3%
9i. Gevaarlijke stoffen [N=22.671]																			
1 Niet nodig, want het speelt hier niet	67,0%	59,5%▼	75,5%▲	69,8%△	66,2%▽	68,1%	51,2%▼	41,8%▼	45,8%▼	71,8%△	62,3%▽	67,5%	91,1%▲	91,0%▲	71,5%△	70,1%△	79,2%▲	65,4%▽	73,3%△
2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	28,1%	34,0%▲	21,6%▼	25,5%▽	28,8%△	27,9%	40,3%▲	48,1%▲	46,5%▲	23,8%▽	32,7%△	28,3%	8,6%▼	8,3%▼	23,2%▽	26,5%	18,7%▼	30,6%△	22,7%▽
3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	3,9%	5,4%△	2,3%▽	3,5%	4,2%△	3,3%▽	6,0%	8,6%▲	5,9%△	3,4%▽	3,5%	3,5%	0,3%▽	0,7%▽	4,3%	3,0%▽	1,7%▽	3,4%	3,1%
4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen	0,9%	1,2%△	0,6%▽	1,2%	0,9%	0,7%	2,5%△	1,5%△	1,9%△	1,1%	1,5%	0,7%	0%▽	0%▽	1,0%	0,4%▽	0,4%▽	0,5%▽	0,9%
9j. Veiligheid, bedrijfsongevallen [N=22.682]																			
1 Niet nodig, want het speelt hier niet	45,5%	39,4%▼	52,3%▲	42,9%▽	45,4%	48,7%△	29,2%▼	25,1%▼	24,1%▼	45,9%	38,6%▽	40,4%▽	73,7%▲	67,6%▲	54,7%▲	50,0%△	59,2%▲	41,0%▽	51,5%△
2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	45,8%	50,6%▲	40,4%▼	48,0%△	45,6%	44,5%	57,7%▲	62,0%▲	63,1%▲	44,1%▽	51,0%△	48,4%	24,0%▼	30,1%▼	37,4%▼	44,8%	35,3%▼	50,7%△	39,5%▽
3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	7,5%	8,6%△	6,2%▽	7,4%	7,8%△	6,0%▽	11,2%△	11,7%△	11,2%△	8,4%△	8,3%	9,8%△	1,8%▼	2,1%▼	6,4%▽	4,9%▽	4,7%▽	7,6%	6,5%
4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen	1,2%	1,3%	1,1%	1,7%△	1,2%	0,8%▽	1,9%	1,2%	1,6%	1,6%△	2,1%△	1,4%	0,5%	0,1%▽	1,5%	0,3%▽	0,8%	0,8%▽	2,4%△
9k. Virussen, bacteriën, schimmels [N=22.616]																			
1 Niet nodig, want het speelt hier niet	57,9%	61,0%△	54,4%▽	58,1%	58,2%	56,5%	50,5%▽	56,2%	68,7%▲	68,3%▲	63,7%△	49,7%▽	79,9%▲	75,1%▲	66,9%▲	56,7%	59,3%	28,5%▼	61,5%△
2 Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen	33,4%	31,7%▽	35,3%△	34,6%	32,9%▽	34,5%	43,1%▲	36,9%△	27,9%▽	25,8%▽	27,7%▽	44,0%▲	15,1%▼	19,8%▼	24,3%▼	33,1%	29,3%▽	56,5%▲	30,3%
3 Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	6,8%	5,6%▽	8,3%△	5,8%▽	6,9%	7,5%	3,7%▽	5,6%▽	2,3%▽	4,2%▽	5,8%	4,5%▽	4,0%▽	4,0%▽	6,2%	8,2%△	9,2%△	13,1%▲	6,1%
4 Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen	1,9%	1,7%	2,0%	1,5%	2,0%△	1,5%	2,7%	1,3%▽	1,1%▽	1,6%	2,9%△	1,8%	0,9%	1,1%	2,6%△	2,0%	2,2%	1,9%	2,1%
9m. Is er in uw bedrijf, instelling of uw bedrijfstak een arbocatalogus opgesteld? [N=22.858]																			
1 Ja	35,4%	37,0%△	33,6%▽	22,6%▼	36,5%△	43,4%△	30,2%	47,4%▲	50,9%▲	27,3%▼	32,6%	25,1%▼	21,8%▼	42,2%△	29,7%▽	44,1%△	31,7%▽	40,8%△	26,0%▼
2 Nee	8,3%	8,7%△	7,9%▽	4,6%▽	8,9%△	9,4%△	8,5%	6,1%▽	6,2%▽	10,5%△	7,0%	10,5%△	11,4%△	8,5%	12,3%△	3,0%▼	5,2%▽	5,4%▽	16,0%▲
3 Weet ik niet	56,3%	54,3%▽	58,5%△	72,8%▲	54,6%▽	47,3%▼	61,3%	46,6%▼	42,9%▼	62,2%△	60,3%△	64,4%△	66,7%▲	49,3%▽	57,9%△	52,8%▽	63,1%△	53,8%▽	58,0%
9p. Is er in uw bedrijf of instelling een Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) opgesteld? [N=22.757]																			
1 Ja	38,2%	43,0%▲	32,7%▼	20,3%▼	41,2%▲	42,5%△	38,4%	54,6%▲	60,2%▲	28,9%▼	28,4%▼	25,5%▼	21,9%▼	40,5%	33,0%▽	44,9%△	31,5%▽	45,0%△	30,4%▽
2 Nee	6,3%	6,8%△	5,7%▽	4,2%▽	6,6%△	7,1%△	6,2%	3,6%▽	5,6%	8,2%△	6,1%	8,5%△	9,4%△	6,8%	9,2%△	2,3%▽	3,5%▽	3,7%▽	13,6%▲
3 Weet ik niet	55,5%	50,1%▼	61,5%▲	75,6%▲	52,2%▼	50,5%▽	55,4%	41,8%▼	34,3%▼	62,9%△	65,5%▲	66,0%▲	68,7%▲	52,7%	57,8%△	52,8%▽	65,0%▲	51,4%▽	56,0%
9l. Is er in uw bedrijf of instelling een preventiemedewerker of arbo-coördinator? [N=22.727]																			
1 Ja	47,5%	50,3%△	44,5%▽	22,5%▼	51,1%▲	56,1%▲	30,6%▼	60,2%▲	56,0%△	29,9%▼	39,8%▽	23,7%▼	41,6%▽	62,5%▲	40,1%▽	73,8%▲	49,4%	59,0%▲	34,6%▼
2 Nee	13,8%	14,8%△	12,7%▽	11,3%▽	14,3%△	13,8%	22,9%▲	10,8%▽	16,6%△	20,3%▲	12,0%	20,5%▲	16,3%	11,3%▽	17,2%△	2,2%▼	9,9%▽	7,1%▼	26,7%▲
3 Weet ik niet	38,7%	34,9%▽	42,9%△	66,1%▲	34,5%▼	30,1%▼	46,6%△	29,0%▼	27,4%▼	49,7%▲	48,2%▲	55,8%▲	42,1%	26,2%▼	42,7%△	23,9%▼	40,8%	33,9%▽	38,7%
9o. Weet u waarvoor u bij de preventiemedewerker terecht kunt? [N=10.489] [% ja]	77,6%	79,0%△	75,7%▽	66,4%▼	77,2%	83,9%△	89,5%▲	83,2%△	86,3%▲	78,3%	75,0%	85,1%△	72,0%▽	75,4%	77,6%	73,7%▽	72,2%▽	75,1%▽	81,2%
10 BEDRIJFSVEILIGHEID																			
10.a-e. Veiligheidscultuur (schaal: 1=weinig-5=veel aandacht voor veiligheid; 5 items; incl. 'naleving regels') [N=22.683] [Gemiddelde]	3,74	3,77△	3,69▽	3,75	3,71▽	3,85△	3,80	3,97▲	4,04▲	3,68▽	3,70	3,72	3,49▼	3,71	3,70▽	3,66▽	3,52▼	3,78△	3,67▽
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
10a. Op mijn werk wordt er goed geluisterd naar suggesties van medewerkers om de veiligheid te verbeteren [N=22.701] [% grotendeels/helemaal mee eens]	65,4%	67,3%△	63,3%▽	65,7%	64,4%▽	69,6%△	71,3%△	75,2%▲	77,5%▲	63,5%▽	61,5%▽	63,4%	50,5%▼	59,7%▽	61,9%▽	59,6%▽	60,9%▽	70,2%△	65,1%
10b. Op mijn werk krijgen de medewerkers veel informatie over veilig werken [N=22.674] [% grotendeels/helemaal mee eens]	57,6%	60,4%△	54,6%▽	56,6%	56,6%▽	63,4%△	58,0%	73,6%▲	77,2%▲	53,6%▽	59,5%	55,5%	37,4%▼	52,6%▽	54,1%▽	54,9%▽	40,3%▼	62,7%△	52,1%▽
10c. Op mijn werk worden veiligheidsproblemen snel aangepakt [N=22.645] [% grotendeels/helemaal mee eens]	58,7%	60,7%△	56,4%▽	61,0%△	57,1%▽	63,7%△	61,4%	70,0%▲	74,3%▲	58,2%	58,1%	59,9%	43,9%▼	56,3%	56,7%▽	52,9%▽	48,4%▼	59,4%	54,2%▽
10d. Op mijn werk wordt veilig werken gestimuleerd [N=22.650] [% grotendeels/helemaal mee eens]	67,0%	69,2%△	64,5%▽	69,0%△	65,7%▽	71,1%△	70,3%	79,8%▲	81,9%▲	65,5%▽	69,6%	67,4%	46,5%▼	59,2%▽	60,9%▽	64,7%▽	52,2%▼	73,9%△	61,9%▽

		GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFSTAK (SBI2008)												
	Totaal	Man	Vrouw	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële instellingen	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
10e. Op mijn werk houdt men zich aan de regels over veilig werken [N=22.644] [% grotendeels/helemaal mee eens]	63,5%	64,9%△	61,9%▽	66,6%△	61,8%▽	68,1%△	65,6%	72,0%▲	75,9%▲	63,8%	64,1%	66,5%	49,2%▼	60,0%▽	59,6%▽	57,8%▽	53,9%▼	66,2%△	62,4%
11 UW GEZONDHEID																			
11a. Wat vindt u, over het algemeen genomen, van uw gezondheid? [1=Slecht-5=Uitstekend] [N=22.882]																			
1 Slecht	0,9%	1,1%△	0,7%▽	0,4%▽	0,9%	1,3%△	0%	2,0%△	1,1%	0,4%▽	0,7%	1,5%△	0,7%	0,6%	1,1%	0,8%	0,9%	0,6%▽	0,7%
2 Matig	9,0%	8,6%▽	9,4%△	5,2%▽	9,1%	12,5%△	6,2%	10,9%△	9,7%	8,0%▽	9,3%	9,0%	10,0%	8,0%	8,9%	8,8%	9,3%	9,0%	8,0%
3 Goed	49,1%	47,7%▽	50,8%△	39,2%▼	50,2%△	54,2%△	53,9%	49,3%	52,6%△	46,9%▽	48,6%	47,5%	47,1%	47,9%	47,5%▽	50,5%	51,4%	51,4%△	49,2%
4 Zeer goed	27,8%	28,7%△	26,8%▽	34,9%△	27,6%	21,6%▽	25,2%	24,4%▽	25,2%▽	29,9%△	27,9%	26,8%	30,3%	29,5%	28,7%	27,9%	25,9%	28,0%	27,8%
5 Uitstekend	13,2%	14,0%△	12,3%▽	20,3%▲	12,2%▽	10,5%▽	14,6%	13,4%	11,4%	14,8%△	13,4%	15,3%	11,9%	13,9%	13,9%	12,0%	12,6%	11,1%▽	14,3%
- Gemiddelde	3,43	3,46△	3,41▽	3,69▲	3,41▽	3,27▼	3,48	3,37▽	3,36▽	3,51△	3,44	3,45	3,43	3,48	3,46	3,42	3,40	3,40▽	3,47
11b.a. Nek [N=22.101]																			
1 Nee, nooit	44,4%	51,7%▲	36,3%▼	48,7%△	43,1%▽	46,0%△	49,8%	49,5%△	53,8%△	46,1%△	48,5%△	45,0%	39,5%▽	39,0%▽	44,3%	42,0%	39,1%▽	40,8%▽	43,4%
2 Een enkele keer, maar van korte duur	30,8%	30,0%▽	31,6%△	29,6%	31,2%△	29,8%	31,1%	28,3%▽	27,3%▽	30,6%	30,6%	28,1%	34,9%△	33,0%	30,8%	32,0%	32,4%	32,2%△	28,3%
3 Een enkele keer, langdurig	3,2%	2,8%▽	3,7%△	3,3%	3,1%	3,8%	4,9%	3,9%	2,2%▽	2,8%	1,9%▽	3,6%	4,2%	2,9%	2,8%	3,4%	4,3%△	3,6%	3,6%
4 Meerdere keren, maar steeds van korte duur	13,2%	9,9%▼	17,0%▲	11,3%▽	14,0%△	11,6%▽	8,9%▽	10,1%▽	11,1%▽	12,4%	11,9%	13,2%	16,1%△	17,0%△	14,3%△	14,0%	15,8%△	13,5%	13,8%
5 Meerdere keren, langdurig	8,3%	5,6%▼	11,5%▲	7,1%▽	8,5%	8,9%	5,3%	8,3%	5,6%▽	8,1%	7,1%	10,1%	5,3%▽	8,1%	7,9%	8,6%	8,5%	9,9%△	10,9%△
11b.b. Schouders [N=22.081]																			
1 Nee, nooit	46,4%	53,8%▲	38,2%▼	56,7%▲	44,6%▽	44,5%▽	52,8%△	49,5%△	52,7%△	49,8%△	49,2%	49,6%	41,1%▽	41,9%▽	46,7%	43,1%▽	44,8%	41,8%▽	43,5%
2 Een enkele keer, maar van korte duur	27,5%	26,9%▽	28,2%△	23,3%▽	28,2%△	28,5%	28,7%	26,4%	26,1%	26,6%	26,8%	23,1%▽	33,7%△	29,4%	27,2%	29,5%	26,2%	29,3%△	26,1%
3 Een enkele keer, langdurig	4,5%	4,1%▽	5,1%△	3,9%▽	4,5%	5,3%△	3,2%	4,9%	4,2%	3,9%	4,7%	5,8%	3,9%	3,8%	4,3%	4,4%	5,0%	5,0%	5,7%
4 Meerdere keren, maar steeds van korte duur	12,3%	9,0%▼	15,9%▲	10,0%▽	13,1%△	10,9%▽	8,6%	10,3%▽	9,1%▽	10,9%▽	11,1%	12,1%	15,2%△	15,3%△	12,7%	13,1%	15,0%△	13,1%	13,3%
5 Meerdere keren, langdurig	9,2%	6,2%▼	12,7%▲	6,1%▽	9,6%△	10,9%△	6,6%	8,8%	7,9%	8,8%	8,2%	9,4%	6,2%▽	9,5%	9,1%	9,9%	9,0%	10,8%△	11,5%△
11b.c. Armen/ellebogen [N=21.714]																			
1 Nee, nooit	69,5%	70,3%△	68,5%▽	76,9%△	69,5%	61,5%▼	67,5%	66,3%▽	65,8%▽	71,5%△	66,2%▽	66,6%	73,1%△	71,9%	68,7%	69,6%	75,0%△	70,6%	64,6%▽
2 Een enkele keer, maar van korte duur	16,6%	17,5%△	15,7%▽	15,5%	16,1%▽	20,2%△	20,3%	18,2%△	20,0%△	16,3%	18,2%	17,7%	15,4%	14,9%	16,4%	17,4%	12,8%▽	15,5%▽	19,8%△
3 Een enkele keer, langdurig	3,2%	3,3%	3,2%	1,6%▽	3,4%	4,4%△	1,4%	3,6%	3,9%	3,0%	3,6%	3,3%	3,1%	3,8%	3,1%	3,1%	3,2%	3,3%	2,5%
4 Meerdere keren, maar steeds van korte duur	5,9%	5,2%▽	6,8%△	4,5%▽	6,0%	7,4%△	5,9%	7,0%△	6,1%	5,5%	6,6%	5,9%	6,1%	5,1%	6,5%	5,0%	4,8%	5,7%	6,8%
5 Meerdere keren, langdurig	4,7%	3,7%▽	5,9%△	1,4%▽	5,1%△	6,6%△	4,9%	5,0%	4,1%	3,8%▽	5,5%	6,5%△	2,3%▽	4,3%	5,4%	4,8%	4,2%	4,9%	6,2%
11b.d. Polsen/handen [N=21.675]																			
1 Nee, nooit	65,8%	68,5%△	62,8%▽	69,5%△	65,7%	62,2%▽	64,0%	64,7%	65,5%	66,3%	67,0%	60,3%▽	65,4%	68,1%	65,1%	68,1%	71,5%△	64,6%	63,5%
2 Een enkele keer, maar van korte duur	18,9%	18,9%	19,0%	18,9%	18,9%	19,1%	25,1%△	19,0%	20,6%	18,4%	19,6%	22,4%△	18,9%	19,0%	19,7%	19,2%	15,0%▽	17,9%	20,5%
3 Een enkele keer, langdurig	3,2%	3,0%▽	3,5%△	2,9%	3,2%	3,5%	0,7%▽	3,5%	2,8%	3,4%	3,3%	3,7%	3,2%	3,8%	2,9%	2,9%	3,0%	3,5%	2,1%
4 Meerdere keren, maar steeds van korte duur	7,2%	6,2%▽	8,3%△	6,3%▽	7,3%	7,4%	5,7%	7,4%	7,3%	7,7%	5,6%	7,5%	8,7%	5,7%	7,4%	5,5%▽	6,1%	8,0%△	7,4%
5 Meerdere keren, langdurig	4,9%	3,5%▽	6,5%△	2,5%▽	4,8%	7,7%△	4,6%	5,4%	3,9%	4,3%	4,5%	6,1%	3,9%	3,5%▽	4,9%	4,2%	4,4%	5,9%△	6,5%△
11b.e. Rug [N=22.351]																			
1 Nee, nooit	32,4%	34,8%△	29,7%▽	32,0%	32,1%	33,9%△	31,2%	32,5%	30,5%	30,8%▽	32,9%	29,9%	35,0%	36,5%△	33,0%	37,0%△	35,4%△	29,6%▽	32,8%
2 Een enkele keer, maar van korte duur	34,2%	35,3%△	33,1%▽	33,2%	34,7%△	33,1%	35,7%	34,8%	36,1%	35,1%	36,0%	30,7%▽	31,2%	33,8%	34,0%	33,6%	33,6%	34,1%	34,4%
3 Een enkele keer, langdurig	5,7%	5,4%	6,0%	5,5%	5,7%	5,8%	6,7%	6,2%	6,5%	5,0%▽	5,0%	7,5%△	6,6%	5,2%	5,4%	5,8%	5,0%	6,3%	5,1%
4 Meerdere keren, maar steeds van korte duur	16,2%	14,9%▽	17,7%△	18,2%△	16,1%	14,7%▽	17,7%	14,8%▽	15,8%	17,5%△	15,2%	15,6%	16,8%	14,3%	16,2%	14,1%▽	16,5%	17,5%△	16,0%
5 Meerdere keren, langdurig	11,4%	9,5%▽	13,6%△	11,0%	11,3%	12,6%△	8,7%	11,8%	11,1%	11,6%	10,9%	16,3%△	10,5%	10,3%	11,4%	9,5%▽	9,5%▽	12,4%△	11,7%
11b.f. Heupen/benen/knieën/voeten [N=22.197]																			
1 Nee, nooit	51,1%	52,7%△	49,4%▽	52,7%△	52,7%△	42,4%▼	45,9%	48,7%▽	46,5%▽	47,9%▽	49,3%	43,0%▽	59,6%△	63,7%▲	55,1%△	55,1%△	53,6%	49,7%	47,7%▽
2 Een enkele keer, maar van korte duur	23,5%	23,9%	22,9%	22,8%	23,1%	25,8%△	29,1%△	24,3%	25,7%	24,4%	27,1%△	23,7%	19,5%▽	16,9%▽	21,8%▽	23,3%	21,5%	23,8%	27,3%△
3 Een enkele keer, langdurig	4,9%	5,0%	4,8%	4,6%	4,9%	5,3%	4,4%	5,7%	5,7%	5,4%	3,9%	5,3%	4,7%	4,3%	4,5%	4,8%	4,9%	5,0%	3,3%▽
4 Meerdere keren, maar steeds van korte duur	10,8%	10,1%▽	11,6%△	13,1%△	10,2%▽	11,7%	13,2%	10,6%	11,2%	12,2%△	10,7%	14,1%△	9,5%	8,6%▽	9,8%▽	8,7%▽	10,1%	11,4%	12,1%
5 Meerdere keren, langdurig	9,6%	8,2%▽	11,2%△	6,8%▽	9,2%▽	14,7%▲	7,4%	10,8%△	11,0%	10,1%	9,1%	13,8%△	6,6%▽	6,5%▽	8,7%▽	8,2%▽	9,9%	10,0%	9,6%
11c.a-e. Burnout (schaal: 1=nooit - 7=elke dag; 5 items) [N=22.905] [Gemiddelde]	1,99	2,02△	1,96▽	1,76▼	2,04△	2,01	1,71▼	2,03	1,93	1,91▽	1,94	1,93	2,18△	2,03	2,01	1,95	2,28▲	1,98	1,94
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	7	7	7	7	7	7	6	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7

		GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFSTAK (SBI2008)												
	Totaal	Man	Vrouw	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële instellingen	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
11c. Burnout (twee categorieën) [N=22.905]																			
1 Nee (score 3.20 of lager op schaal 1 t/m 7)	87,2%	86,6%▽	88,0%△	91,5%△	86,5%▽	86,5%	93,8%△	85,6%▽	88,4%	88,2%	87,8%	87,3%	85,5%	87,3%	86,7%	88,4%	81,9%▽	88,5%△	89,1%
2 Ja (score bóven 3.20 op schaal 1 t/m 7)	12,8%	13,4%△	12,0%▽	8,5%▽	13,5%△	13,5%	6,2%▽	14,4%△	11,6%	11,8%	12,2%	12,7%	14,5%	12,7%	13,3%	11,6%	18,1%△	11,5%▽	10,9%
11c.a. Ik voel me emotioneel uitgeput door mijn werk [N=22.861] [% enkele keren per maand-elke dag]	12,7%	12,5%	13,0%	7,2%▽	13,8%△	13,5%	4,2%▼	13,7%	10,9%	10,7%▽	11,7%	12,0%	14,6%	14,3%	12,3%	12,5%	18,5%△	13,3%	12,2%
11c.b. Aan het einde van een werkdag voel ik me leeg [N=22.809] [% enkele keren per maand-elke dag]	26,9%	28,8%△	24,7%▽	18,1%▼	28,3%△	29,2%△	18,8%▽	27,9%	28,4%	24,7%▽	26,2%	22,5%▽	32,5%△	28,8%	27,0%	27,2%	35,4%▲	25,3%▽	22,6%▽
11c.c. Ik voel me moe als ik 's morgens opsta en geconfronteerd word met mijn werk [N=22.831] [% enkele keren per maand-elke dag]	15,6%	16,5%△	14,7%▽	14,6%	16,2%△	14,1%▽	9,4%▽	17,0%△	13,0%▽	15,4%	16,7%	15,0%	20,6%△	18,2%△	17,2%△	14,6%	18,4%△	12,7%▽	14,2%
11c.d. Het vergt heel veel van mij om de hele dag met mensen te werken [N=22.832] [% enkele keren per maand-elke dag]	9,4%	9,3%	9,4%	6,8%▽	9,6%	11,0%△	4,5%▽	9,0%	5,6%▽	8,5%▽	7,2%▽	9,7%	11,1%	7,4%▽	8,4%▽	9,1%	16,8%▲	10,6%△	9,4%
11c.e. Ik voel me compleet uitgeput door mijn werk [N=22.752] [% enkele keren per maand-elke dag]	12,1%	12,8%△	11,3%▽	10,8%▽	12,3%	12,5%	8,5%	13,5%△	12,4%	12,4%	12,6%	13,4%	13,4%	10,4%	13,5%△	9,9%▽	14,2%△	9,9%▽	10,5%
11d.a. Wat is uw lengte? (cm) [N=22.661] [Gemiddelde]	175,9	182,0▲	169,1▼	176,0	176,2△	174,7▽	178,0▲	178,3▲	180,6▲	176,0	178,6▲	175,0▽	179,8▲	176,8△	176,4△	177,4△	174,6▽	171,1▼	174,1▽
- Minimum	140	140	140	146	140	140	157	148	154	144	145	150	150	150	145	140	142	140	143
- Maximum	218	218	198	205	218	205	204	205	203	210	201	208	218	205	210	205	205	210	203
11d.b. Wat is uw gewicht? (kg) [N=22.677] [Gemiddelde]	77,8	84,5▲	70,3▼	71,1▼	78,8▲	79,8△	76,9	82,7▲	84,6▲	76,3▽	83,2▲	73,6▼	81,7▲	78,7	78,0	79,8△	75,3▽	73,3▼	75,0▽
- Minimum	40	48	40	40	42	45	52	42	48	40	47	45	42	50	44	45	42	42	42
- Maximum	221	221	184	173	221	184	113	221	150	168	185	182	179	135	181	145	190	184	146
11d. Body Mass Index (kg/m2) [N=22.502] [Gemiddelde]	25,1	25,5▲	24,6▼	22,9▼	25,3△	26,1▲	24,2▼	25,9▲	25,9▲	24,6▽	26,0▲	24,0▼	25,2	25,1	25,0	25,3△	24,6▽	25,0	24,7▽
- Minimum	16	16	16	16	16	17	17	17	18	16	18	17	17	17	16	16	16	16	17
- Maximum	64	64	64	61	64	64	36	60	42	62	51	60	52	48	60	61	64	64	45
11d. Body Mass Index (kg/m2) [N=22.502]																			
1 BMI <18.5 - ondergewicht	1,7%	1,1%▽	2,4%△	5,8%▲	1,0%▽	0,7%▽	2,1%	0,7%▽	0,8%▽	3,0%△	1,3%	3,3%△	2,4%	0,7%▽	1,7%	0,6%▽	1,0%▽	1,7%	2,0%
2 BMI 18.5-25 - normaal gewicht	53,7%	47,8%▼	60,2%▲	73,3%▲	51,9%▽	42,4%▼	61,0%△	43,8%▼	42,0%▼	57,7%△	42,8%▼	63,6%▲	52,2%	55,3%	54,2%	51,6%	61,3%△	56,1%△	57,4%△
3 BMI 25-30 - overgewicht	34,4%	41,0%▲	27,1%▼	17,5%▼	36,1%△	43,6%▲	31,9%	42,6%△	45,6%▲	30,7%▽	41,0%△	25,5%▽	35,9%	34,7%	34,0%	38,5%△	29,3%▽	30,9%▽	32,6%
4 BMI >=30 - obesitas	10,2%	10,1%	10,3%	3,5%▼	11,0%△	13,3%△	5,0%▽	12,8%△	11,6%	8,5%▽	14,9%△	7,6%▽	9,5%	9,3%	10,1%	9,3%	8,3%▽	11,3%△	7,9%▽
12 ZIEKTEVERZUIM																			
12a. Heeft u de afgelopen 12 maanden wel eens verzuimd? [N=22.951] [% ja]	49,2%	45,7%▽	53,1%△	45,2%▽	50,9%△	45,5%▽	31,3%▼	48,5%	44,5%▽	46,8%▽	43,3%▽	40,4%▽	54,8%△	51,5%	48,5%	56,8%△	53,2%△	53,3%△	46,8%
12b. Hoe vaak heeft u gedurende de afgelopen 12 maanden verzuimd? (Niet verzuimd is 0 keer.) [N=22.600] [Gemiddelde]	1,10	0,98▽	1,23△	1,11	1,10	1,07	0,61▽	1,13	0,75▽	1,05	0,83▽	1,04	1,37△	1,00	1,13	1,22	1,33△	1,19△	0,96
- Minimum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Maximum	40	40	40	40	40	40	8	40	30	40	40	40	40	30	40	40	40	40	40
12c. Hoeveel werkdagen heeft u de afgelopen 12 maanden verzuimd (Alleen dagen waarop u normaal gesproken zou werken) (Niet verzuimd is 0 dagen.) [N=22.672] [Gemiddelde]	7,67	7,53	7,83	3,34▼	7,92△	10,9△	3,96▽	9,38△	9,36△	6,05▽	9,48△	6,53	5,46▽	6,29	7,07	9,47△	7,58	8,49△	6,72
- Minimum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Maximum	215	215	215	215	215	215	200	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215
Aantal te werken dagen in kalenderjaar (deeltijdgecorrigeerd; fulltime = 215 dagen) [N=22.914] [Gemiddelde]	179,4	196,2▲	160,7▼	141,6▼	186,8▲	183,4△	171,5▽	197,7▲	205,2▲	166,3▼	189,7▲	155,2▼	196,0▲	185,3△	187,3△	188,7▲	175,0▽	163,7▼	172,4▽
- Minimum	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43
- Maximum	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215
Individueel ziekteverzuimpercentage (deeltijdgecorrigeerd) [N=22.643] [Gemiddelde]	4,31	3,80▽	4,89△	2,46▽	4,36	5,98△	2,25▽	4,87△	4,50	3,54▽	5,23△	3,82	2,82▽	3,54	3,75▽	5,11△	4,52	5,33△	4,02
- Minimum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Maximum	100	100	100	100	100	100	93	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
13 DE LAATSTE KEER DAT U HEEFT VERZUIMD																			
13a. Met wat voor soort klachten heeft u de laatste keer verzuimd? [N=22.669]																			
1 Rugklachten	8,3%	9,4%△	7,2%▽	5,1%▽	8,4%	11,6%△	8,8%	10,9%△	12,8%△	8,3%	9,9%	8,9%	6,1%▽	4,7%▽	7,9%	7,1%	5,3%▽	8,3%	7,9%
2 Klachten nek, schouders, armen, polsen, handen	4,5%	4,0%▽	5,0%△	2,2%▽	4,6%	6,2%△	4,9%	6,7%△	4,7%	4,4%	5,5%	4,9%	1,4%▽	2,3%▽	3,7%▽	4,1%	2,6%▽	5,3%△	5,6%

		GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFSTAK (SBI2008)												
	Totaal	Man	Vrouw	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële instellingen	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
3 Klachten heup, benen, knieën, voeten	4,7%	5,5%△	3,8%▽	4,2%	4,3%▽	7,2%△	4,8%	6,8%△	7,1%△	4,5%	5,8%	6,6%△	1,5%▽	3,0%▽	3,3%▽	4,4%	3,9%	5,1%	4,1%
4 Klachten hart- en vaatstelsel	1,0%	1,4%△	0,5%▽	0,2%▽	0,7%▽	2,9%▲	0,8%	1,4%△	1,7%△	0,7%▽	1,1%	0,7%	1,0%	0,8%	0,7%▽	1,7%△	1,1%	0,9%	0,5%
5 Psychische klachten, overspannenheid, burn-out	3,9%	3,4%▽	4,5%△	1,8%▽	4,3%△	4,2%	1,8%	3,3%	2,9%	3,7%	4,3%	2,9%	4,2%	4,3%	3,8%	3,8%	4,9%△	4,7%△	3,7%
6 Vermoeidheid of concentratieproblemen	1,7%	1,2%▽	2,2%△	1,2%▽	1,8%△	1,4%	0,9%	1,3%	0,3%▽	1,2%▽	1,6%	0,8%▽	2,0%	1,9%	1,9%	1,7%	3,8%△	1,8%	1,6%
7 Conflict op het werk	0,4%	0,3%▽	0,5%△	0,4%	0,3%	0,5%	0,7%	0,4%	0,3%	0,3%	0,6%	0,3%	0,3%	0%	0,3%	0,6%	0,6%	0,5%	0,3%
8 Klachten luchtwegen	2,5%	2,2%▽	2,8%△	1,7%▽	2,4%	3,5%△	0,5%▽	3,2%△	1,9%	1,7%▽	3,0%	2,3%	1,9%	1,7%	2,0%	2,7%	3,4%△	3,2%△	2,2%
9 Klachten buik, maag of darmen	7,1%	6,3%▽	8,1%△	6,5%	7,6%△	5,9%▽	5,6%	5,6%▽	6,7%	6,3%▽	6,1%	5,5%	5,5%	8,7%	8,1%△	8,6%△	6,8%	8,5%△	6,8%
10 Huidklachten	0,5%	0,5%	0,5%	0,4%	0,5%	0,7%△	0,4%	0,6%	0,6%	0,5%	0,5%	0,4%	0,2%	0,2%	0,4%	0,6%	0,3%	0,6%	0,5%
11 Klachten oren of ogen	0,9%	1,0%	0,8%	0,9%	0,9%	1,2%	1,1%	1,1%	1,3%	1,0%	1,5%△	0,4%	0,3%	0,4%	0,9%	1,1%	1,0%	0,9%	0,6%
12 Griep of verkoudheid	34,1%	35,5%△	32,6%▽	30,8%▽	36,8%△	25,3%▼	27,3%▽	33,0%	32,2%	33,5%	28,9%▽	25,4%▽	49,0%▲	42,6%△	35,3%	39,7%△	36,9%△	30,9%▽	33,7%
13 Hoofdpijn	3,6%	2,8%▽	4,5%△	4,0%	3,8%△	2,4%▽	2,3%	3,1%	2,1%▽	3,9%	2,4%▽	3,2%	3,5%	5,1%△	3,4%	3,8%	5,1%△	3,9%	2,9%
14 Klachten in verband met zwangerschap	1,1%	0,1%▼	2,2%▲	0,5%▽	1,5%△	0%▽	0%	0,6%▽	0,4%▽	0,9%	0,5%	1,8%△	0,4%	0,9%	1,0%	0,6%	1,6%	2,0%△	1,5%
15 Overige klachten	7,9%	7,1%▽	8,7%△	6,9%▽	7,9%	8,8%△	6,1%	7,5%	7,1%	7,3%	7,3%	5,7%▽	8,4%	8,6%	7,0%▽	8,5%	9,0%	9,6%△	7,7%
16 N.v.t., nog nooit verzuimd	17,8%	19,3%△	16,1%▽	33,3%▲	14,4%▼	18,1%	34,0%▲	14,5%▽	18,2%	21,9%△	20,9%△	30,1%▲	14,4%▽	14,8%▽	20,4%△	11,0%▽	13,7%▽	13,8%▽	20,4%
13b. Hoeveel werkdagen heeft u deze laatste keer verzuimd? [N=18.197] [Gemiddelde]	13,7	14,4△	13,0▽	4,82▼	13,3	22,9▲	11,9	15,2	17,4△	12,9	20,8△	13,3	8,64▽	10,3▽	12,6	13,4	12,7	14,1	13,9
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	999	999	872	554	999	999	220	730	480	999	800	550	365	365	999	720	500	872	999
13c. Heeft u de indruk dat deze klachten het gevolg waren van het werk dat u deed? [N=18.546]																			
1 Ja, hoofdzakelijk gevolg van mijn werk	8,4%	9,6%△	7,2%▽	5,4%▽	8,5%	10,4%△	9,5%	9,5%	12,6%△	7,6%	13,8%▲	11,1%△	6,5%	4,9%▽	8,4%	6,6%▽	6,6%▽	8,2%	7,3%
2 Ja, voor een deel gevolg van mijn werk	13,8%	13,5%	14,2%	10,7%▽	14,1%	15,1%△	13,9%	14,1%	14,6%	12,7%	16,7%△	17,0%△	11,5%	10,0%▽	12,8%	11,1%▽	15,8%△	15,9%△	13,2%
3 Nee, geen gevolg van mijn werk	73,2%	71,8%▽	74,7%△	79,1%△	73,0%	69,2%▽	71,6%	70,0%▽	67,2%▽	76,0%△	65,1%▽	65,2%▽	77,3%△	82,4%▲	74,2%	77,8%△	74,8%	71,3%▽	74,3%
4 Weet niet	4,6%	5,1%△	3,9%▽	4,8%	4,4%▽	5,3%△	4,9%	6,4%△	5,6%	3,7%▽	4,4%	6,7%△	4,6%	2,7%▽	4,6%	4,5%	2,8%▽	4,6%	5,2%
13d. Zo ja, wat was naar uw mening de belangrijkste reden in het werk die (geheel of voor een deel) leidde tot het ontstaan van deze klachten? [N=4.141]																			
1 Werkdruk, werkstress	33,1%	32,0%	34,4%	24,4%▼	34,4%△	31,9%	19,0%	26,5%▽	22,6%▼	26,9%▽	27,1%▽	32,4%	45,0%▲	57,0%▲	34,4%	34,5%	60,5%▲	31,3%	33,0%
2 Emotioneel te zwaar	3,3%	2,5%▽	4,2%△	3,5%	3,2%	3,8%	5,7%	3,3%	1,3%	1,8%▽	3,3%	4,1%	3,6%	3,1%	1,6%▽	4,7%	5,0%	5,2%△	3,3%
3 Lichamelijk te zwaar	21,5%	22,9%△	19,8%▽	25,0%	20,3%▽	24,6%△	21,6%	24,2%	36,4%▲	27,1%△	20,2%	31,4%▲	7,2%▼	0,7%▼	17,9%▽	9,5%▼	5,0%▼	27,4%△	17,3%
4 Langdurig dezelfde handelingen verrichten (achter computer)	10,8%	9,9%▽	11,9%△	10,3%	11,0%	10,2%	19,8%	12,5%	8,3%	11,7%	11,0%	10,5%	16,9%▲	8,9%	14,6%△	14,0%	4,7%▼	6,3%▽	14,8%
5 Te moeilijk werk	0,3%	0,3%	0,3%	0%	0,3%	0,5%	0%	1,3%▲	0,3%	0%	0%	0%	0%	0%	0,3%	0,5%	0,6%	0%	0%
6 Problemen met leiding, werkgever	6,3%	6,0%	6,6%	6,6%	6,0%	7,1%	4,6%	5,6%	1,7%▼	8,1%△	8,5%	2,8%	8,8%	3,6%	7,1%	7,5%	5,3%	6,1%	7,4%
7 Problemen met collega's of ondergeschikten	1,5%	1,1%▽	2,1%△	1,4%	1,7%	1,1%	0%	1,9%	1,3%	1,6%	0,5%	0%	1,0%	2,4%	2,0%	3,1%△	1,7%	1,2%	1,3%
8 Problemen met klanten (of patiënten, leerlingen, of passagiers, e.d.)	0,6%	0,3%▽	0,9%△	1,9%△	0,4%▽	0,7%	0%	0,4%	0%	0%▽	0,5%	0%	0%	0,9%	0,4%	0,3%	1,4%	1,6%△	0,4%
9 Gevaarlijk werk/bedrijfsongeval	2,3%	3,6%△	0,9%▽	3,2%	2,1%	2,9%	9,7%▲	4,3%△	7,1%▲	2,7%	2,4%	2,2%	0%	0%	1,8%	3,6%	0,6%▽	0,7%▽	0,3%
10 Gevaarlijke stoffen	0,5%	0,9%△	0,0%▽	0,6%	0,5%	0,2%	0%	1,3%△	0%	0,3%	0,9%	0%	0%	0%	1,2%△	0,3%	0,2%	0,1%	0%
11 Anders	19,8%	20,5%	18,9%	23,1%	20,0%	16,9%▽	19,6%	18,6%	20,9%	19,6%	25,6%△	16,5%	17,6%	23,4%	18,7%	22,0%	15,0%▽	20,2%	22,3%
13e. Heeft er, de laatste keer dat u verzuimde, verzuimcontrole plaatsgevonden door uw werkgever, arbodienst of andere organisatie? [N=18.450] [% ja]	33,8%	32,4%▽	35,3%△	24,0%▼	33,3%▽	44,5%▲	32,4%	41,1%△	37,4%△	30,3%▽	40,5%△	36,0%	24,1%▼	26,8%▽	32,4%	33,2%	27,2%▽	38,0%△	28,0%▽
14 CHRONISCHE ZIEKTE OF AANDOENING																			
14. Arbeidsgehandicapt [langdurige ziekte, aandoening of handicap en daardoor licht of sterk belemmerd in zijn werk] [N=22.382] [% ja]	18,4%	16,5%▽	20,4%△	12,0%▽	17,6%▽	28,3%▲	17,3%	21,8%△	18,9%	16,7%▽	16,7%	17,1%	13,1%▽	15,8%▽	15,8%▽	19,4%	19,7%	21,1%△	20,5%
14a. Heeft u één of meer van de volgende langdurige ziekten, aandoeningen of handicaps? [N=22.456]																			
a. Geen chronische ziekte/aandoening	64,2%	66,4%△	61,6%▽	74,4%▲	65,4%△	48,2%▼	67,7%	60,1%▽	64,2%	66,0%△	65,7%	69,8%△	65,3%	66,7%	66,4%△	63,0%	62,1%	61,2%▽	64,7%
b. Problemen met armen of handen (ook artritis, reuma, RSI)	5,3%	4,0%▽	6,8%△	1,0%▼	5,2%	10,2%▲	4,7%	6,0%	4,8%	4,3%▽	4,8%	4,9%	5,1%	3,9%▽	5,3%	5,5%	5,9%	6,3%△	5,9%
c. Problemen met benen of voeten (ook artritis, reuma)	5,8%	5,3%▽	6,4%△	2,5%▽	5,1%▽	12,4%▲	3,6%	7,9%△	5,9%	5,0%▽	6,1%	6,3%	3,9%▽	4,0%▽	5,6%	5,7%	6,1%	6,5%	4,4%
d. Problemen met rug en nek (ook artritis, reuma, RSI)	10,1%	9,1%▽	11,1%△	4,8%▼	9,9%	15,9%▲	8,2%	12,7%△	10,5%	9,3%	10,0%	10,4%	8,8%	8,1%▽	8,9%▽	10,5%	10,9%	10,3%	10,2%

		GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFSTAK (SBI2008)												
	Totaal	Man	Vrouw	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële instellingen	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
e. Migraine of ernstige hoofdpijn	5,4%	3,0%▼	8,0%▲	4,5%▽	5,8%△	4,4%▽	2,9%	5,1%	3,8%▽	5,3%	3,8%▽	3,5%▽	4,2%	5,9%	5,0%	4,8%	6,9%△	7,3%△	5,2%
f. Hart- of vaatziekten	2,8%	3,5%△	1,9%▽	0,6%▽	2,1%▽	8,0%▲	1,2%	3,5%△	3,4%	2,0%▽	3,8%△	1,7%	2,6%	2,8%	2,2%▽	4,4%△	3,3%	2,6%	2,4%
g. Astma, bronchitis, emfyseem	5,5%	5,4%	5,7%	5,8%	5,2%▽	6,5%△	6,5%	5,9%	5,2%	5,7%	5,7%	5,0%	4,9%	4,4%	5,8%	4,6%	5,5%	5,8%	4,8%
h. Maag- of darmstoornissen	3,5%	3,2%▽	3,8%△	2,3%▽	3,6%	4,5%△	4,3%	4,4%△	3,2%	3,2%	3,7%	2,1%▽	3,3%	3,2%	3,5%	2,9%	3,9%	3,5%	4,1%
i. Suikerziekte	2,2%	2,8%△	1,6%▽	0,7%▽	1,7%▽	6,0%▲	1,0%	3,2%△	2,3%	2,0%	3,1%	2,9%	3,3%△	1,0%▽	2,4%	2,9%	1,6%	1,6%▽	1,0%▽
j. Ernstige huidziekten	0,8%	0,8%	0,8%	0,5%▽	0,8%	1,1%△	1,2%	1,3%△	0,5%	0,8%	0,5%	0,9%	0,4%	1,1%	0,7%	0,7%	1,1%	0,6%	0,5%
k. Psychische klachten/aandoeningen	2,5%	2,3%▽	2,7%△	2,1%	2,5%	3,1%△	2,0%	4,0%△	1,7%	2,0%▽	2,5%	1,8%	1,8%	2,5%	2,3%	2,4%	3,1%	2,7%	2,1%
l. Gehoorproblemen	2,1%	2,7%△	1,3%▽	0,9%▽	1,7%▽	5,0%▲	1,1%	3,3%△	3,0%△	1,7%	2,1%	0,8%▽	1,7%	1,6%	2,1%	2,7%△	2,3%	1,7%	1,1%
m. Epilepsie	0,4%	0,5%	0,3%	0,4%	0,4%	0,4%	0%	0,8%△	0,6%	0,3%	0,2%	0,8%	0,2%	0,3%	0,2%	0,3%	0,3%	0,5%	0,4%
n. Levensbedreigende ziekten (bijv. kanker, aids)	0,7%	0,6%▽	0,9%△	0,1%▽	0,6%	1,7%△	0,9%	1,0%	0,4%	0,3%▽	1,1%	0,3%	0,4%	1,0%	0,5%	1,1%	1,2%△	0,9%	0,9%
o. Problemen met zien	2,1%	2,3%△	1,9%▽	1,6%▽	1,9%▽	3,5%△	2,1%	2,7%△	2,1%	1,9%	1,7%	3,0%	2,6%	3,1%△	1,9%	2,0%	1,8%	1,7%	1,9%
p. Anders	5,7%	4,9%▽	6,7%△	4,7%▽	5,8%	6,6%△	4,3%	5,3%	5,3%	5,4%	4,7%	5,5%	6,8%	4,9%	5,3%	6,2%	6,4%	6,7%△	6,8%
14b. Wordt u door uw ziekte, aandoening of handicap belemmerd bij het uitvoeren van uw werk? [N=7.972]																			
1 Niet belemmerd	48,4%	50,4%△	46,5%▽	52,7%△	48,8%	45,1%▽	46,3%	44,9%▽	46,9%	50,5%	51,0%	42,7%	62,0%▲	52,3%	52,6%△	47,3%	47,7%	45,4%▽	41,7%▽
2 Licht belemmerd	43,3%	40,7%▽	45,9%△	43,1%	43,2%	43,7%	46,8%	42,7%	44,2%	42,8%	39,5%	44,9%	32,2%▼	43,5%	39,8%▽	45,8%	42,8%	47,3%△	49,1%△
3 Sterk belemmerd	8,2%	8,8%	7,6%	4,2%▽	7,9%	11,2%△	6,9%	12,4%△	9,0%	6,7%▽	9,5%	12,5%△	5,8%	4,2%▽	7,6%	6,9%	9,4%	7,2%	9,2%
14c. Waardoor is de ziekte of aandoening veroorzaakt? [N=7.889]																			
1 Het werk	13,2%	16,0%△	10,4%▽	3,4%▼	13,9%△	15,9%△	13,2%	14,7%	20,7%▲	11,5%	20,1%▲	12,0%	17,2%	10,9%	14,0%	12,0%	10,0%▽	10,6%▽	14,4%
2 Een ongeval op het werk	1,4%	2,2%△	0,7%▽	0,8%	1,3%	2,1%△	7,9%▲	2,5%△	2,6%	1,2%	2,2%	1,0%	0%	0,3%	1,8%	2,0%	0,2%▽	0,9%▽	0,5%
3 Een verkeersongeval	2,7%	2,6%	2,8%	2,4%	3,1%△	1,7%▽	1,6%	4,4%△	2,4%	1,7%▽	2,4%	3,0%	0,7%	4,0%	2,1%	3,2%	2,8%	3,0%	1,9%
4 Een ongeval thuis, in de vrije tijd of tijdens het sporten	5,2%	5,4%	4,9%	10,5%▲	4,9%	3,4%▽	2,9%	5,4%	4,4%	5,7%	2,3%▽	6,2%	3,2%	6,7%	6,7%△	5,4%	4,6%	3,9%▽	6,6%
5 Aangeboren	34,1%	34,4%	33,8%	55,4%▲	34,4%	22,6%▼	42,4%	28,4%▽	33,5%	42,0%△	27,3%▽	36,5%	37,9%	32,8%	34,3%	29,2%▽	34,8%	33,1%	34,1%
6 Anders	43,4%	39,4%▽	47,4%△	27,5%▼	42,5%▽	54,3%▲	31,9%▼	44,6%	36,5%▽	38,0%▽	45,6%	41,3%	41,0%	45,3%	41,1%	48,2%△	47,6%△	48,4%△	42,6%
14d. Zijn er - in verband met uw gezondheid - de afgelopen 12 maanden aanpassingen verricht in uw werkplek of uw werkzaamheden? [N=22.205]																			
a. Nee	87,6%	89,4%△	85,5%▽	91,6%△	87,4%	84,6%▽	89,4%	86,3%▽	91,4%△	89,1%△	88,6%	88,5%	87,9%	88,0%	88,7%△	84,3%▽	88,3%	85,1%▽	86,7%
b. Ja, in hulpmiddelen of meubilair	5,8%	4,8%▽	6,9%△	3,3%▽	6,2%△	6,5%	4,6%	6,7%△	2,8%▽	4,0%▽	4,4%▽	2,9%▽	8,6%△	7,9%△	6,2%	9,4%△	5,3%	6,1%	6,0%
c. Ja, in werktijden	3,1%	2,5%▽	3,9%△	2,7%	3,0%	4,1%△	2,3%	3,0%	2,3%	2,8%	2,6%	3,4%	1,1%▽	2,2%	2,7%	3,4%	3,6%	4,5%△	3,8%
d. Ja, in hoeveelheid werk	2,1%	1,7%▽	2,4%△	1,3%▽	2,0%	2,9%△	2,7%	1,9%	1,7%	1,8%	2,3%	2,7%	1,2%	1,8%	1,9%	1,9%	2,0%	2,7%△	2,1%
e. Ja, in functie of takenpakket	2,6%	2,6%	2,6%	1,8%▽	2,5%	3,7%△	2,9%	3,1%	2,2%	2,2%	2,7%	4,1%△	1,7%	1,9%	1,6%▽	3,1%	2,8%	3,2%△	3,1%
f. Ja, in opleiding of omscholing	0,5%	0,4%	0,5%	0,5%	0,5%	0,2%▽	0,9%	0,6%	0,3%	0,4%	0,5%	0%▽	0,6%	0,4%	0,4%	0,6%	0,4%	0,6%	0,3%
g. Ja, in toegankelijkheid tot Het gebouw	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,1%	0,1%	0,5%	0%	0,1%	0,0%	0,1%	0,5%△	0,2%	0,3%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%
h. Ja, andere aanpassingen	1,6%	1,5%	1,7%	1,4%	1,6%	1,8%	1,4%	1,9%	1,2%	1,7%	1,5%	1,5%	1,4%	1,4%	1,7%	0,9%▽	1,1%	1,8%	1,5%
14e. Zijn er volgens u (verdere) aanpassingen nodig in uw werkplek of uw werkzaamheden in verband met uw gezondheid? [N=21.840]																			
a. Nee	81,7%	82,0%	81,3%	88,7%▲	80,3%▽	80,9%	87,7%△	80,1%▽	82,5%	83,0%△	80,2%	84,3%△	84,0%	86,9%△	81,5%	81,2%	77,1%▽	81,0%	81,5%
b. Ja, in hulpmiddelen of meubilair	7,0%	6,4%▽	7,7%△	5,2%▽	7,7%△	5,8%▽	2,9%▽	7,5%	5,1%▽	6,5%	7,9%	7,1%	6,7%	6,5%	7,6%	7,3%	7,6%	6,9%	7,8%
c. Ja, in werktijden	3,2%	3,4%	3,0%	2,3%▽	3,1%	4,5%△	1,0%	3,3%	3,0%	2,8%	4,7%△	3,4%	2,3%	1,4%▽	3,4%	3,2%	3,0%	3,5%	4,5%△
d. Ja, in hoeveelheid werk	4,8%	4,6%	5,1%	2,1%▽	5,2%△	5,8%△	2,3%	4,8%	4,2%	4,6%	3,6%	3,9%	4,7%	3,2%▽	4,7%	4,2%	8,3%△	5,7%△	3,2%▽
e. Ja, in functie of takenpakket	2,9%	3,0%	2,8%	1,0%▽	3,2%△	3,4%	1,6%	3,8%△	3,1%	2,2%▽	2,2%	2,6%	3,1%	1,9%	2,6%	3,0%	5,4%△	2,7%	2,5%
f. Ja, in opleiding of omscholing	1,5%	1,8%△	1,1%▽	1,1%	1,7%△	0,8%▽	1,1%	1,8%	2,3%△	1,0%▽	1,1%	1,9%	2,1%	0,8%	1,7%	1,4%	1,1%	1,7%	0,6%▽
g. Ja, in toegankelijkheid tot het gebouw	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0%	0,3%	0,1%	0,3%	0%	0,9%△	0,2%	0,1%	0,1%▽	0,3%	0,6%△	0,4%	0,6%
h. Ja, andere aanpassingen	3,9%	4,0%	3,8%	2,0%▽	4,5%△	3,2%▽	5,6%	4,5%	3,8%	3,9%	4,4%	1,5%▽	2,6%	3,0%	4,1%	4,9%△	4,5%	3,5%	4,2%
15 FUNCTIONEREN EN INZETBAARHEID																			
15a.a-c. In-role performance / functioneren (schaal: 1=minimaal - 5=optimaal; 3 items) [N=22.887] [Gemiddelde]	4,48	4,47▽	4,49△	4,49	4,47▽	4,50△	4,55△	4,46	4,51△	4,52△	4,61▲	4,54△	4,42▽	4,42▽	4,48	4,47	4,34▼	4,45▽	4,52△
- Minimum	1	1	1	1	1	1	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
15a.a. Ik behaal alle doelen (werkopdrachten) die bij mijn werk horen [N=22.864] [% grotendeels/helemaal mee eens]	93,0%	93,0%	92,9%	94,5%△	92,7%▽	92,8%	94,5%	92,4%	93,4%	94,2%△	95,6%△	92,6%	92,7%	92,5%	93,2%	93,9%	90,5%▽	91,7%▽	94,2%

		GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFSTAK (SBI2008)												
	Totaal	Man	Vrouw	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële instellingen	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
15a.b. De taken die bij mijn werk horen, gaan me goed af [N=22.873] [% grotendeels/helemaal mee eens]	96,1%	96,1%	96,1%	96,8%△	96,1%	95,4%▽	99,3%△	94,8%▽	97,9%△	96,9%△	96,9%	96,2%	95,4%	96,6%	95,7%	96,7%	94,1%▽	96,1%	96,2%
15a.c. Ik presteer goed in mijn werk [N=22.830] [% grotendeels/helemaal mee eens]	96,6%	96,5%	96,8%	96,6%	96,7%	96,4%	98,7%	95,9%▽	98,1%△	97,0%	97,4%	96,3%	96,1%	96,1%	96,3%	97,3%	94,7%▽	97,0%	96,4%
15b.a-d. Employability (fysieke/psychische eisen, nieuwe baan/functie) (schaal: 1=minimaal - 4=optimaal; 4 items; alfa=0.70) [N=22.771] [Gemiddelde]	2,92	2,94△	2,89▽	3,02△	2,95△	2,67▼	2,90	2,85▽	2,88	2,94△	2,92	2,91	3,13▲	3,01△	2,94△	2,92	2,90	2,89▽	2,89
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
15b.a. Ik kan gemakkelijk voldoen aan de fysieke eisen die mijn werk aan mij stelt [N=22.866] [% (helemaal) mee eens]	87,8%	88,5%△	87,1%▽	89,6%△	88,4%△	83,1%▽	84,8%	85,5%▽	86,1%	87,2%	87,3%	84,2%▽	94,6%▲	92,7%△	88,5%	91,0%△	90,5%△	86,3%▽	86,7%
15b.b. Ik kan gemakkelijk voldoen aan de psychische eisen die mijn werk aan mij stelt [N=22.826] [% (helemaal) mee eens]	89,2%	89,0%	89,5%	91,6%△	89,3%	86,6%▽	91,4%	87,1%▽	89,1%	89,0%	90,0%	88,2%	93,1%△	89,4%	88,8%	91,6%△	87,0%▽	90,1%	90,7%
15b.c. Ik zou gemakkelijk een nieuwe baan/functie kunnen krijgen bij mijn huidige werkgever [N=22.634] [% (helemaal) mee eens]	52,7%	53,1%	52,2%	59,1%△	53,8%△	40,9%▼	51,6%	50,1%▽	49,5%▽	54,2%△	47,3%▽	53,1%	62,1%△	58,0%△	52,6%	55,0%△	50,6%	53,5%	45,5%▽
15b.d. Ik zou gemakkelijk een nieuwe baan/functie kunnen krijgen bij een andere werkgever [N=22.674] [% (helemaal) mee eens]	60,6%	61,1%	60,1%	76,1%▲	63,9%▲	29,6%▼	64,4%	55,5%▽	62,7%	64,7%△	57,5%▽	68,5%△	69,9%△	62,4%	62,9%△	48,2%▼	55,8%▽	61,5%	57,2%▽
16 ARBEIDSVOORWAARDEN																			
16a. Wat waren voor u de drie belangrijkste aspecten bij de keuze voor uw huidige baan? [N=22.808]																			
a. Salaris	36,2%	44,0%▲	27,5%▼	47,1%▲	34,7%▽	32,2%▽	38,2%	45,7%▲	42,0%△	40,7%△	46,2%▲	40,3%△	48,7%▲	45,8%▲	39,2%△	34,0%	18,8%▼	21,9%▼	29,6%▽
b. (Lease)auto	1,8%	2,9%△	0,5%▽	0,9%▽	2,0%△	1,5%	3,3%	1,7%	4,6%▲	1,9%	1,0%▽	0,3%▽	7,8%▲	1,9%	3,4%△	0,2%▽	0,4%▽	0,1%▽	0,7%▽
c. Pensioenregeling	4,2%	5,8%△	2,5%▽	0,7%▼	3,7%▽	10,1%▲	3,9%	7,4%△	4,1%	3,1%▽	6,9%△	2,0%▽	2,9%	5,6%△	3,2%▽	9,3%▲	3,3%	2,7%▽	2,2%▽
d. Promotie- en loopbaanmogelijkheden	11,3%	14,5%▲	7,7%▼	7,8%▽	13,1%△	6,6%▽	7,0%▽	13,1%△	11,2%	9,6%▽	9,2%▽	8,5%▽	18,1%▲	19,8%▲	13,9%△	16,3%△	9,5%▽	7,1%▽	7,5%▽
e. Scholings- en opleidingsmogelijkheden	11,7%	12,3%△	11,1%▽	19,5%▲	11,3%▽	5,8%▼	7,0%▽	10,8%	12,5%	8,7%▽	6,8%▽	7,3%▽	12,2%	16,3%△	10,9%	13,7%△	13,6%△	16,3%△	9,2%▽
f. Mogelijkheden om in deeltijd te werken	12,6%	4,3%▼	21,9%▲	10,4%▽	12,7%	14,6%△	12,3%	5,9%▼	4,0%▼	12,3%	10,9%	14,1%	7,0%▽	9,7%▽	11,6%▽	9,9%▽	20,1%▲	20,0%▲	16,1%△
g. Flexibele werktijden	17,7%	14,1%▼	21,8%▲	30,9%▲	16,1%▽	12,0%▽	21,7%	10,8%▼	6,1%▼	18,9%△	21,1%△	38,9%▲	16,2%	17,1%	19,1%△	16,6%	9,9%▼	20,4%△	21,7%△
h. Thuiswerkregeling	1,7%	1,7%	1,7%	0,3%▽	2,0%△	1,7%	0,4%	1,3%	1,0%	1,4%	0,6%▽	0,4%▽	6,4%▲	5,2%▲	2,3%△	1,1%	1,4%	1,1%▽	2,0%
i. Reistijd/afstand naar het werk	33,2%	29,4%▽	37,5%△	38,1%△	33,4%	27,3%▽	38,4%	35,1%△	29,8%▽	39,0%△	26,3%▽	43,6%▲	26,6%▽	31,1%	31,8%▽	27,6%▽	27,9%▽	34,8%△	29,1%▽
j. Verlof- en vakantiemogelijkheden	5,9%	6,2%△	5,4%▽	4,4%▽	6,1%△	6,2%	10,2%△	6,6%	5,3%	3,7%▽	6,3%	6,6%	2,2%▽	3,1%▽	5,1%▽	9,0%△	17,0%▲	3,3%▽	6,4%
k. Niet te zwaar werk (lichamelijk of geestelijk)	7,1%	6,3%▽	8,1%△	8,7%△	6,4%▽	9,1%△	8,7%	9,5%△	4,8%▽	9,1%△	10,3%△	9,5%△	5,3%	2,3%▽	7,5%	4,2%▽	3,5%▽	6,8%	6,1%
l. Interessant werk	55,1%	57,8%△	52,1%▽	38,2%▼	58,4%▲	57,2%△	40,6%▼	49,8%▽	56,5%	40,2%▼	49,3%▽	32,7%▼	71,3%▲	60,8%△	53,8%	69,5%▲	74,6%▲	63,5%▲	58,0%
m. Overlegmogelijkheden	2,6%	2,5%	2,6%	2,8%	2,5%	2,6%	3,9%	2,9%	3,5%△	2,5%	2,0%	3,1%	1,4%▽	2,0%	2,5%	1,3%▽	1,8%▽	3,3%△	2,7%
n. Werksfeer	33,5%	30,9%▽	36,4%△	44,6%▲	32,3%▽	27,5%▽	35,4%	27,3%▽	37,1%△	39,5%△	25,9%▽	45,9%▲	33,4%	28,7%▽	32,5%	21,8%▼	33,8%	35,8%△	36,3%
o. Werkzekerheid	25,1%	28,5%△	21,2%▽	17,6%▼	25,7%△	29,9%△	27,2%	30,4%△	33,0%△	23,1%▽	28,8%△	16,0%▼	16,8%▽	21,7%▽	22,3%▽	37,1%▲	24,0%	23,6%▽	20,0%▽
p. Anders	15,0%	15,0%	14,9%	13,1%▽	15,2%	16,1%	18,4%	14,7%	17,3%△	16,5%△	19,3%△	13,6%	11,5%▽	11,7%▽	15,0%	10,8%▽	15,2%	13,7%▽	20,5%△
16b.a. Salaris [N=22.619] [Gemiddelde]	6,51	6,57△	6,44▽	6,50	6,49▽	6,63△	6,72	6,65△	6,55	6,37▽	6,56	6,07▼	6,89▲	7,33▲	6,41▽	6,71△	6,53	6,39▽	6,45
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
16b.b. Resultaatgerichte beloning/prestatiebeloning [N=17.747] [Gemiddelde]	5,34	5,43△	5,24▽	5,46△	5,29▽	5,49△	5,73△	5,53△	5,44	5,30	5,27	5,09▽	5,91▲	6,50▲	5,37	5,14▽	4,88▼	5,07▽	5,43
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
16b.c. Pensioenregeling [N=18.872] [Gemiddelde]	6,52	6,53	6,52	6,30▽	6,51▽	6,72△	6,52	6,66△	6,44	6,46	6,61	5,62▼	6,51	7,28▲	6,20▼	6,84△	6,78△	6,59△	6,11▼
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
16b.d. Reiskostenvergoeding [N=16.399] [Gemiddelde]	6,00	6,08△	5,91▽	5,66▽	6,04△	6,04	5,88	6,15△	5,82▽	5,85▽	5,85	5,00▼	6,88▲	7,21▲	6,26△	6,25△	5,67▽	5,51▼	6,14
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
16b.e. Mogelijkheden om zelf arbeidsvoorwaarden samen te stellen [N=14.898] [Gemiddelde]	5,18	5,27△	5,06▽	5,26	5,15▽	5,27	5,71▲	5,24	5,28	4,93▽	4,76▽	4,70▼	5,83▲	6,01▲	5,17	5,47△	5,01▽	5,09▽	5,17
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10

		GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFSTAK (SBI2008)												
	Totaal	Man	Vrouw	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële instellingen	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
16b.f. Functioneringsgesprekken [N=19.839] [Gemiddelde]	5,83	5,74▽	5,93△	6,10△	5,78▽	5,81	5,63	5,62▽	5,57▽	5,61▽	5,50▽	5,51▽	6,04△	6,42▲	5,80	6,14△	5,96△	6,06△	5,63▽
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
16b.g. Promotie- en loopbaanmogelijkheden [N=18.565] [Gemiddelde]	5,53	5,58△	5,48▽	5,89△	5,53	5,28▽	5,59	5,44▽	5,70△	5,36▽	5,19▽	5,27▽	5,98△	6,35▲	5,51	5,71△	5,47	5,57	5,15▽
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
16b.h. Scholings- en opleidingsmogelijkheden [N=19.575] [Gemiddelde]	6,30	6,31	6,28	6,56△	6,25▽	6,33	6,13	6,21	6,35	5,97▽	5,96▽	5,64▼	6,39	7,28▲	6,06▽	6,66△	6,75▲	6,47△	5,96▽
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
16b.i. Mogelijkheden om in deeltijd te werken [N=17.526] [Gemiddelde]	6,72	6,07▼	7,33▲	7,16▲	6,62▽	6,83△	6,75	5,79▼	5,27▼	6,41▽	6,16▼	6,91△	6,73	7,10△	6,56▽	7,24▲	7,50▲	7,32▲	7,01△
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
16b.j. Flexibele werktijden [N=18.349] [Gemiddelde]	6,61	6,46▽	6,77△	7,21▲	6,50▽	6,52	6,97△	6,13▼	5,59▼	6,44▽	6,31▽	7,27▲	7,20▲	7,26▲	6,70△	7,23▲	6,10▼	6,69△	6,76
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
16b.k. Thuiswerkregeling [N=11.652] [Gemiddelde]	5,43	5,47	5,39	5,11▽	5,46	5,51	5,61	4,95▽	4,64▼	5,03▽	4,36▼	4,74▼	6,67▲	6,53▲	5,63△	5,73△	5,47	5,38	5,78△
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
16b.l. Verlof- en vakantiemogelijkheden [N=21.703] [Gemiddelde]	7,21	7,23△	7,18▽	7,30△	7,15▽	7,37△	7,46	7,31△	7,16	7,10▽	6,81▼	7,16	7,23	7,66▲	7,26	7,71▲	7,13	6,99▽	7,33
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
16b.m. Overlegmogelijkheden [N=21.167] [Gemiddelde]	7,04	7,00▽	7,09△	7,26△	7,02▽	6,97▽	7,26	6,96▽	7,06	6,95▽	6,59▼	6,99	7,23△	7,48▲	7,03	7,22△	7,07	7,10△	7,01
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
16b.n. Type dienstverband / contractvorm (vast, tijdelijk, uitzendkracht e.d.) [N=20.707] [Gemiddelde]	7,71	7,71	7,71	7,34▼	7,75△	7,86△	7,76	7,82△	7,82	7,66	7,70	7,28▼	8,05△	8,13▲	7,42▽	7,96△	7,95△	7,71	7,44▽
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
16c.a. Hoe belangrijk vindt u het dat er vakbonden bestaan? [N=20.443] [Gemiddelde]	7,01	6,81▽	7,25△	7,15△	6,94▽	7,25△	6,74	7,02	7,01	6,97	7,14	7,04	6,14▼	6,36▼	6,74▽	7,17△	7,30△	7,34△	7,21△
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
16c.b. Hoe belangrijk vindt u het dat er personeelsvertegenwoordigingen (zoals een OR) bestaan? [N=19.989] [Gemiddelde]	7,30	7,14▽	7,47△	7,16▽	7,26▽	7,57△	6,61▼	7,28	6,96▽	7,15▽	7,31	6,99▽	6,96▽	7,17	7,13▽	7,50△	7,59△	7,61△	7,40
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
16c.c. Hoe belangrijk vindt u het dat er CAO's (collectieve arbeidsovereenkomsten) bestaan? [N=21.388] [Gemiddelde]	7,99	7,85▽	8,16△	8,13△	7,93▽	8,17△	7,91	8,04	7,98	7,98	8,24△	7,86▽	7,00▼	7,73▽	7,66▼	8,10△	8,24△	8,32▲	7,98
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
16d. Bent u lid van een vakbond? [N=22.670] [% ja]	23,2%	27,0%△	19,0%▽	8,1%▼	23,1%	39,0%▲	11,9%▼	30,4%△	33,9%▲	12,6%▼	36,0%▲	16,4%▽	16,5%▽	13,8%▼	15,9%▼	42,1%▲	33,2%▲	23,7%	22,4%
16e. Waarom bent u geen lid van een vakbond? [N=16.998]																			
1 Ik vind het lidmaatschap te duur	11,8%	10,3%▽	13,5%△	4,7%▼	13,1%△	15,4%△	9,4%	15,6%△	14,8%△	8,8%▽	11,8%	10,3%	3,4%▼	6,8%▽	8,0%▽	13,2%	16,4%△	18,7%▲	9,5%
2 Ik heb er nooit serieus over nagedacht om lid te worden	44,4%	39,0%▼	50,0%▲	60,4%▲	43,1%▽	28,4%▼	48,7%	38,1%▽	40,7%▽	47,9%△	33,9%▼	50,1%△	36,6%▽	47,4%	43,2%	42,2%	40,4%▽	50,9%△	41,5%
3 Vakbonden geen invloed (meer) op mijn arbeidsvoorwaarden	14,7%	18,5%▲	10,9%▼	6,2%▼	15,5%△	22,7%▲	10,9%	15,6%	15,6%	13,4%▽	17,6%△	10,7%▽	32,2%▲	16,8%	21,3%▲	9,5%▽	9,8%▽	7,7%▼	17,4%
4 Vakbonden komen niet goed op voor mijn belangen	9,1%	13,1%▲	5,1%▼	2,5%▼	10,0%△	13,9%△	4,6%▽	13,7%△	10,8%	5,3%▽	14,5%△	5,2%▽	12,2%△	10,1%	8,6%	18,5%▲	12,8%△	5,9%▽	7,5%
5 Anders	19,9%	19,2%▽	20,6%△	26,2%△	18,3%▽	19,7%	26,5%△	17,1%▽	18,1%	24,6%△	22,1%	23,6%△	15,6%▽	18,9%	18,9%	16,6%▽	20,6%	16,7%▽	24,1%△
16f. Heeft uw bedrijf een OR (ondernemingsraad), MR (medezeggenschaps-raad), of andere personeelsvertegenwoordiging? [N=17.427]																			
1 Ja	58,1%	56,0%▽	60,2%△	28,0%▼	64,2%▲	68,0%▲	16,5%▼	65,2%△	49,2%▽	35,1%▼	53,4%▽	23,1%▼	61,6%	77,5%▲	48,2%▼	95,1%▲	86,4%▲	82,0%▲	42,9%▼
2 Nee	26,6%	29,3%△	23,8%▽	25,5%	26,9%	26,4%	60,3%▲	24,8%	39,0%▲	38,3%▲	28,0%	41,0%▲	29,7%	18,8%▽	34,5%▲	1,8%▼	6,2%▼	9,2%▼	41,6%▲
3 Weet ik niet	15,3%	14,7%▽	15,9%△	46,5%▲	8,9%▼	5,6%▼	23,2%▲	10,0%▽	11,7%▽	26,6%▲	18,6%△	36,0%▲	8,6%▽	3,7%▼	17,3%△	3,1%▼	7,5%▼	8,8%▼	15,5%

		GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFSTAK (SBI2008)												
	Totaal	Man	Vrouw	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële instellingen	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
16g. Is deze OR, MR, of andere personeelsvertegenwoordiging actief op het gebied van arbeidsomstandigheden? [N=10.098]																			
1 Ja	69,2%	71,9%△	66,7%▽	51,8%▼	70,6%△	72,6%△	80,7%	77,0%△	78,4%▲	64,0%▽	71,5%	56,0%▼	70,8%	75,9%△	68,3%	73,9%△	54,4%▼	68,7%	75,9%△
2 Nee	5,8%	6,6%△	5,0%▽	3,8%▽	5,7%	7,8%△	2,7%	5,0%	7,4%	6,2%	7,1%	14,8%▲	5,8%	4,4%	5,2%	4,9%	11,9%▲	3,9%▽	4,6%
3 Weet ik niet	25,0%	21,5%▽	28,2%△	44,5%▲	23,7%▽	19,7%▽	16,6%	18,0%▽	14,2%▼	29,8%△	21,4%	29,2%	23,4%	19,7%▽	26,5%	21,2%▽	33,8%▲	27,4%△	19,5%▽
16h. Heeft uw bedrijf een CAO (collectieve arbeidsovereenkomst)? [N=17.451]																			
1 Ja	72,2%	69,6%▽	74,8%△	61,9%▼	73,5%△	80,0%△	69,6%	80,9%▲	88,5%▲	64,6%▼	72,7%	70,2%	35,7%▼	76,2%△	52,9%▼	91,8%▲	86,7%▲	89,6%▲	63,4%▼
2 Nee	15,4%	18,4%△	12,5%▽	5,8%▼	18,2%▲	13,7%▽	8,3%▼	10,1%▽	6,7%▼	17,0%△	16,2%	5,5%▼	50,9%▲	19,3%△	30,4%▲	2,0%▼	5,3%▼	4,0%▼	23,0%▲
3 Weet ik niet	12,3%	12,0%	12,7%	32,2%▲	8,2%▼	6,3%▼	22,1%▲	9,0%▽	4,8%▼	18,5%▲	11,1%	24,3%▲	13,4%	4,4%▼	16,6%△	6,2%▽	8,0%▽	6,3%▼	13,6%
16i. Kunt u met een rapportcijfer aangeven hoe tevreden u bent over deze CAO? [N=11.517] [Gemiddelde]	6,80	6,73▽	6,87△	7,06▲	6,76▽	6,73▽	7,14▲	6,83	6,74	6,73▽	6,69	6,24▼	6,79	7,42▲	6,70▽	6,69▽	6,96△	6,86△	6,82
- Minimum	1	1	1	1	1	1	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
16j.a. Personeelszaken (P&O) [N=17.161] [Gemiddelde]	6,19	6,05▽	6,34△	6,79▲	6,10▽	6,17	6,89▲	6,03▽	6,20	6,23	6,17	6,26	5,98▽	6,16	6,16	5,84▼	6,26	6,42△	6,08
- Minimum	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
16j.b. Uw direct leidinggevende [N=20.838] [Gemiddelde]	6,72	6,66▽	6,79△	7,16▲	6,66▽	6,62▽	7,06△	6,64▽	6,64	6,69	6,61	6,81	6,81	7,02△	6,70	6,61▽	6,77	6,80△	6,65
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
16j.c. Ondernemingsraad (OR), medezeggenschapsraad (MR), of andere personeelsvertegenwoordiging [N=13.706] [Gemiddelde]	6,35	6,21▽	6,53△	6,62△	6,30▽	6,42△	6,24	6,25▽	6,20▽	6,17▽	6,05▽	6,06▽	6,16▽	6,57△	6,22▽	6,40	6,55△	6,62△	6,31
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
16j.d. De vakbond [N=10.136] [Gemiddelde]	6,09	5,88▼	6,42▲	6,51▲	6,00▽	6,24△	6,39	6,05	6,16	6,07	6,04	5,96	5,37▼	5,92	5,87▽	6,02	6,22	6,42△	6,01
- Minimum	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
- Maximum	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
17 OPLEIDING EN ONTWIKKELING																			
17a. Heeft u in uw bedrijf de laatste 2 jaar aan een interne opleiding of cursus meegedaan? [N=22.717] [% ja]	56,7%	57,9%△	55,3%▽	37,9%▼	61,1%▲	55,2%	37,0%▼	53,7%▽	54,7%	42,3%▼	52,4%▽	31,4%▼	59,9%	74,6%▲	51,3%▽	77,3%▲	71,8%▲	68,5%▲	52,4%▽
17b. Heeft uw bedrijf de laatste 2 jaar een externe opleiding of cursus voor u betaald? [N=22.657] [% ja]	42,2%	46,8%△	37,1%▽	25,9%▼	47,0%▲	36,8%▽	37,6%	40,8%	50,3%△	30,8%▼	40,2%	18,9%▼	46,8%△	66,5%▲	39,6%▽	55,1%▲	54,3%▲	43,9%△	43,6%
17c. Bent u in uw bedrijf de laatste 2 jaar van functie veranderd? [N=22.637] [% ja]	18,2%	19,2%△	17,0%▽	19,5%△	19,3%△	11,7%▽	9,2%▼	18,2%	13,2%▽	16,7%▽	12,7%▽	16,6%	23,7%△	25,1%△	18,6%	27,1%▲	17,4%	17,7%	15,7%
17d. Is uw functie de laatste 2 jaar uitgebreid? [N=22.647] [% ja]	42,6%	45,2%△	39,7%▽	37,2%▽	45,7%▲	34,0%▼	31,9%▼	45,0%△	40,3%	40,3%▽	33,6%▽	35,5%▽	57,1%▲	52,5%▲	42,4%	50,4%△	41,8%	41,5%	41,2%
17e. Heeft u in uw bedrijf de laatste 2 jaar promotie gemaakt? [N=22.606] [% ja]	15,1%	17,2%△	12,6%▽	20,4%△	15,8%△	6,5%▼	16,9%	14,1%	15,4%	15,9%	9,3%▽	15,7%	22,6%▲	18,6%△	16,4%△	19,0%△	13,7%	11,4%▽	16,1%
17f. Hoe sluiten uw kennis en vaardigheden aan bij uw huidige werk? [N=22.426]																			
1 Ik heb minder kennis en vaardigheden dan ik nodig heb voor mijn werk	5,3%	5,7%△	4,9%▽	5,5%	5,4%	4,6%▽	6,4%	7,3%△	5,3%	5,0%	3,1%▽	4,4%	5,4%	6,3%	5,5%	4,7%	5,6%	4,9%	4,5%
2 Het sluit goed aan	59,5%	58,6%▽	60,6%△	47,2%▼	61,4%△	63,3%△	55,6%	60,4%	65,0%△	52,4%▽	52,0%▽	46,3%▼	66,0%△	64,7%△	57,3%▽	64,4%△	66,2%△	65,5%△	57,8%
3 Ik heb meer kennis en vaardigheden dan ik nodig heb voor mijn werk	35,1%	35,7%	34,5%	47,4%▲	33,2%▽	32,1%▽	38,1%	32,3%▽	29,6%▽	42,6%△	44,9%▲	49,3%▲	28,6%▽	28,9%▽	37,2%△	30,9%▽	28,2%▽	29,6%▽	37,7%
18 WERK EN THUIS																			
18a. Mist of verwaarloost u familie- of gezinsactiviteiten door uw werk? [N=22.693]																			
1 Nee, nooit	50,7%	49,2%▽	52,3%△	68,8%▲	45,9%▼	54,2%△	56,7%	56,4%△	57,2%△	57,4%△	44,5%▽	48,8%	38,0%▼	47,6%	51,2%	48,5%	38,9%▼	49,0%▽	46,3%▽
2 Ja, een enkele keer	40,6%	40,3%	40,9%	26,6%▼	44,1%▲	38,3%▽	36,1%	35,1%▽	35,1%▽	35,8%▽	40,9%	37,8%	51,3%▲	43,9%△	39,9%	41,7%	50,8%▲	44,1%△	43,5%
3 Ja, vaak	7,3%	8,7%△	5,8%▽	4,2%▽	8,2%△	6,5%▽	5,1%	7,0%	6,4%	6,1%▽	11,5%△	10,7%△	9,6%△	7,6%	7,3%	8,6%	8,9%△	5,8%▽	7,7%
4 Ja, zeer vaak	1,4%	1,8%△	1,0%▽	0,5%▽	1,7%△	1,0%▽	2,0%	1,5%	1,4%	0,7%▽	3,1%△	2,7%△	1,1%	0,9%	1,6%	1,2%	1,4%	1,2%	2,6%△
- Gemiddelde	1,60	1,63△	1,56▽	1,36▼	1,66▲	1,54▽	1,53	1,53▽	1,52▽	1,50▽	1,73▲	1,67△	1,74▲	1,62	1,59	1,62	1,73▲	1,59	1,67△

		GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFSTAK (SBI2008)												
	Totaal	Man	Vrouw	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële instellingen	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
18b. Mist of verwaarloost u uw werkzaamheden door familie- en gezinsverantwoordelijkheden? [N=22.049]																			
1 Nee, nooit	71,2%	69,5%▽	73,2%△	82,7%▲	67,8%▼	75,5%△	77,0%△	72,4%	73,8%	74,7%△	71,4%	74,8%△	57,9%▼	68,9%	70,3%	67,6%▽	63,9%▽	74,1%△	67,5%▽
2 Ja, een enkele keer	26,7%	28,0%△	25,2%▽	16,1%▼	29,8%▲	22,9%▽	22,4%	25,9%	24,4%	23,9%▽	24,3%	22,4%▽	40,0%▲	28,8%	27,3%	30,2%△	33,5%△	24,2%▽	29,5%
3 Ja, vaak	1,7%	2,0%△	1,4%▽	1,0%▽	2,0%△	1,3%▽	0%▽	1,4%	1,3%	1,3%▽	3,5%△	2,0%	2,0%	1,9%	2,0%	2,0%	2,1%	1,5%	1,6%
4 Ja, zeer vaak	0,3%	0,4%△	0,2%▽	0,1%▽	0,4%△	0,2%	0,6%	0,3%	0,4%	0,1%▽	0,8%△	0,8%△	0,1%	0,4%	0,3%	0,2%	0,4%	0,3%	1,3%△
- Gemiddelde	1,31	1,33△	1,29▽	1,19▼	1,35▲	1,26▽	1,24▽	1,29	1,28	1,27▽	1,34	1,29	1,44▲	1,34	1,32	1,35△	1,39△	1,28▽	1,37△
18c. Hoe is op dit moment de financiële situatie van uw huishouden? [N=22.578]																			
1 Komt veel geld tekort	5,1%	4,9%	5,2%	4,3%▽	5,5%△	4,0%▽	6,7%	6,5%△	3,6%▽	4,5%	6,3%	7,0%△	2,8%▽	1,8%▽	6,4%△	3,1%▽	3,9%▽	5,1%	6,3%
2 Komt een beetje geld tekort	16,8%	16,4%	17,3%	20,7%△	17,1%	11,7%▽	20,8%	15,8%	15,2%	17,6%	15,5%	24,3%▲	14,4%	11,7%▽	17,3%	15,4%	13,8%▽	18,1%△	19,6%△
3 Komt precies rond	26,5%	25,7%▽	27,4%△	26,8%	26,7%	25,1%▽	25,6%	27,4%	31,3%△	28,2%△	30,0%△	29,4%△	17,0%▼	22,1%▽	27,0%	22,4%▽	23,6%▽	26,6%	25,1%
4 Houdt een beetje geld over	42,0%	42,7%△	41,3%▽	36,5%▽	41,5%▽	49,6%△	37,4%	41,8%	43,8%	39,8%▽	40,6%	34,0%▽	48,9%△	47,4%△	39,1%▽	47,7%△	48,0%△	41,9%	42,1%
5 Houdt veel geld over	9,6%	10,3%△	8,8%▽	11,7%△	9,1%▽	9,6%	9,5%	8,5%	6,1%▽	10,0%	7,5%▽	5,3%▽	16,9%▲	17,1%▲	10,1%	11,4%△	10,7%	8,3%▽	6,8%▽
- Gemiddelde	3,34	3,37△	3,31▽	3,31▽	3,32▽	3,49△	3,22	3,30▽	3,34	3,33	3,28▽	3,06▼	3,63▲	3,66▲	3,29▽	3,49△	3,48△	3,30▽	3,24▽
19 UW VERDERE LOOPBAAN																			
19a.a. Loopt u het risico om uw baan te verliezen? [N=22.683] [% ja]	22,4%	24,3%△	20,2%▽	17,3%▽	23,1%△	23,9%△	14,5%▽	21,8%	23,2%	16,9%▽	26,6%△	16,3%▽	29,8%△	34,3%▲	27,3%△	28,2%△	19,0%▽	17,5%▽	27,9%△
19a.b. Maakt u zich zorgen over het behoud van uw baan? [N=22.715] [% ja]	25,4%	26,8%△	23,8%▽	17,7%▼	27,0%△	25,7%	13,8%▼	27,3%△	27,4%	19,7%▽	29,1%△	20,9%▽	30,0%△	30,8%△	30,6%△	29,9%△	20,0%▽	22,2%▽	29,0%△
19a.c. Heeft u er in het afgelopen jaar over nagedacht om ander werk te zoeken dan het werk bij uw huidige werkgever? [N=22.727] [% ja]	46,0%	45,8%	46,2%	47,7%△	50,7%▲	22,5%▼	33,7%▼	40,1%▽	38,3%▽	48,2%△	42,2%▽	49,1%	61,3%▲	51,4%△	50,4%△	45,7%	44,7%	42,4%▽	50,3%△
19a.d. Heeft u in het afgelopen jaar ook daadwerkelijk iets ondernomen om ander werk te vinden? [N=22.611] [% ja]	23,9%	23,4%	24,4%	24,9%	26,1%△	12,4%▼	15,5%▽	19,3%▽	18,9%▽	22,7%	22,7%	31,2%△	31,5%△	26,9%△	29,4%△	23,1%	21,1%▽	21,9%▽	26,8%△
19a.e. Zou u, als het aan u lag, over 5 jaar nog bij dit bedrijf werken? [N=22.368] [% ja]	62,9%	63,5%△	62,2%▽	41,5%▼	68,1%▲	60,7%▽	64,9%	71,0%△	70,1%△	54,3%▼	70,2%△	42,5%▼	55,8%▽	70,1%△	58,7%▽	69,7%△	62,6%	68,2%△	60,7%
19b.a. Tot welke leeftijd wilt u doorgaan met werken? [N=14.923] [Gemiddelde]	62,5	62,8△	62,1▽	59,4▼	62,6△	64,0▲	61,1▼	62,7	62,2	61,1▼	62,7	61,7▽	63,3△	62,9	62,8△	62,8	63,6△	62,9△	62,4
- Minimum	15	17	15	17	20	15	19	21	30	15	20	19	26	40	17	21	35	20	23
- Maximum	99	99	99	99	99	99	90	99	93	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99
Weet niet [N=22.871] [% aangekruist]	34,7%	25,2%▼	45,4%▲	46,9%▲	36,1%△	16,3%▼	41,4%△	28,1%▽	26,5%▽	39,7%△	28,9%▽	51,8%▲	27,6%▽	26,5%▽	35,0%	25,5%▼	31,7%▽	41,5%△	36,3%
19b.b. Tot welke leeftijd denkt u - lichamelijk en geestelijk - in staat te zijn om uw huidige werk voort te zetten? [N=14.236] [Gemiddelde]	61,8	62,3△	61,1▽	56,4▼	62,0△	64,7▲	61,7	62,9△	60,8▽	60,4▼	62,1	56,7▼	63,4△	64,1▲	62,0	62,9△	63,4▲	61,1▽	62,7△
- Minimum	15	18	15	15	20	38	21	25	23	15	18	18	24	30	19	20	25	22	22
- Maximum	99	99	99	99	99	99	80	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99
19b.b. Weet niet [N=22.862] [% aangekruist]	37,7%	30,2%▼	46,2%▲	49,8%▲	37,1%▽	28,6%▼	43,1%	35,5%▽	30,0%▽	42,6%△	35,9%	49,5%▲	31,0%▽	27,6%▼	37,1%	30,6%▽	37,0%	41,3%△	38,6%
19c. Onder welke omstandigheden zou u tot een hogere leeftijd WILLEN doorwerken dan u nu wilt? [Alleen internet en 45+] [N=3.792]																			
a. Lichter werk (fysiek en/of psychisch)	21,2%	21,1%	21,4%	--	24,5%▲	15,2%▼	28,3%	23,6%	25,2%	19,1%	18,8%	19,8%	15,0%	17,4%	17,2%▽	14,7%▽	22,1%	30,5%▲	17,1%
b. Minder uren of minder dagen per week werken	53,8%	58,6%▲	45,4%▼	--	56,7%△	48,4%▽	53,5%	55,4%	52,3%	52,1%	44,6%▽	35,8%▼	65,0%▲	57,8%	55,0%	55,5%	58,7%△	50,4%	51,1%
c. Omscholing/bijscholing	5,2%	5,0%	5,5%	--	6,6%△	2,7%▽	5,5%	6,8%	5,5%	3,2%▽	5,4%	2,0%	5,4%	4,3%	5,3%	3,8%	5,7%	5,7%	7,0%
d. Meer uitdaging of voldoening in het werk	11,8%	11,5%	12,3%	–	13,2%△	9,1%▽	5,7%	9,1%▽	7,6%	9,6%	7,8%	15,2%	21,7%▲	13,4%	9,8%	12,6%	16,7%△	12,6%	16,1%
e. Als stoppen financieel onaantrekkelijker wordt	26,8%	27,7%	25,3%	--	27,4%	25,8%	15,0%	26,1%	29,2%	27,5%	21,2%	14,0%▼	33,6%	30,2%	27,7%	32,9%△	23,3%	24,6%	30,1%
f. Werkgever/collega's die ondersteunen dat ik langer doorwerk	12,2%	12,9%	10,9%	--	11,5%	13,3%	17,3%	12,7%	9,0%	12,2%	6,6%▽	3,3%▼	17,6%△	13,3%	12,9%	10,0%	17,3%△	11,2%	10,7%
g. Familie/vrienden die ondersteunen dat ik langer doorwerk	7,0%	7,9%△	5,4%▽	--	7,2%	6,6%	11,5%	7,2%	3,7%	7,3%	6,8%	1,6%	7,9%	6,4%	9,7%△	5,5%	8,6%	5,3%	6,8%
h. Minder zorgtaken voor familie of andere naasten	5,1%	2,6%▼	9,6%▲	--	6,3%△	3,1%▽	8,6%	3,7%	3,2%	3,1%▽	3,2%	0%	1,7%	4,8%	3,8%	5,0%	9,3%▲	8,1%△	10,0%▲
i. Betere gezondheid	11,5%	10,9%	12,5%	--	11,6%	11,4%	11,9%	12,2%	10,4%	9,7%	12,7%	15,9%	7,3%	9,7%	10,7%	9,8%	13,4%	13,6%	12,2%
j. Andere omstandigheden	3,3%	2,9%▽	4,1%△	--	3,2%	3,4%	2,4%	4,0%	1,5%	3,5%	3,7%	4,0%	3,8%	2,3%	2,4%	3,5%	4,8%	3,3%	1,6%
k. Weet niet	8,0%	6,1%▽	11,2%△	--	8,7%△	6,8%▽	17,0%▲	5,6%▽	10,9%	11,0%△	8,6%	14,0%	4,5%	4,9%	9,3%	4,6%▽	5,6%	9,3%	9,5%
l. Niet van toepassing: Ik wil hoe dan ook niet langer doorwerken	19,8%	20,6%	18,4%	--	15,6%▼	27,5%▲	13,6%	21,1%	20,9%	19,7%	25,1%	28,7%	15,6%	21,5%	19,2%	21,7%	17,2%	18,3%	17,5%

		GESLACHT		LEEFTIJD			BEDRIJFSTAK (SBI2008)												
	Totaal	Man	Vrouw	15-24 jaar	25-54 jaar	55-64 jaar	Landbouw en visserij	Industrie	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële instellingen	Zakelijke dienstverlening	Openbaar bestuur	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur en overige dienstverlening
19d. Onder welke omstandigheden zou u IN STAAT ZIJN om tot een hogere leeftijd door te werken dan u nu verwacht te kunnen? [Alleen internet en 45+] [N=3.773]																			
a. Lichter werk (fysiek en/of psychisch)	27,5%	28,2%	26,4%	--	31,6%▲	20,2%▼	31,3%	30,5%	32,7%	26,6%	24,4%	16,3%▼	23,3%	22,9%	23,4%▽	20,1%▽	29,7%	36,6%▲	22,9%
b. Minder uren of minder dagen per week werken	60,0%	64,8%▲	51,6%▼	--	60,8%	58,5%	59,4%	59,5%	58,7%	61,4%	55,5%	37,6%▼	63,6%	65,5%	60,7%	62,9%	66,4%△	56,0%▽	54,6%
c. Omscholing/bijscholing	6,1%	5,9%	6,6%	--	7,8%△	3,3%▽	11,1%	6,1%	5,5%	4,5%	5,6%	3,9%	10,3%△	6,4%	5,1%	4,4%	5,2%	8,6%△	9,6%
d. Werkgever/collega's die ondersteunen dat ik langer doorwerk	14,3%	14,9%	13,3%	--	13,3%▽	16,1%△	17,0%	14,2%	12,4%	14,5%	9,6%	7,4%	17,7%	14,4%	15,2%	11,3%	18,1%△	15,2%	12,2%
e. Minder zorgtaken voor familie of andere naasten	7,2%	3,8%▼	13,1%▲	--	8,5%△	4,9%▽	11,2%	4,9%▽	4,0%	4,2%▽	3,4%▽	6,1%	2,4%▽	5,8%	6,6%	7,2%	11,4%△	11,5%△	14,5%▲
f. Betere gezondheid	14,2%	13,8%	14,8%	--	13,7%	15,1%	11,9%	13,1%	14,6%	11,8%	12,7%	15,1%	12,4%	12,1%	16,6%	13,8%	15,4%	15,6%	14,4%
g. Andere omstandigheden	3,3%	3,2%	3,6%	–	3,2%	3,6%	0%	3,6%	2,5%	2,2%	3,8%	2,0%	1,7%	4,2%	3,0%	3,9%	4,2%	3,8%	4,2%
h. Weet niet	16,5%	14,1%▽	20,7%△	--	17,1%	15,4%	19,7%	16,1%	18,9%	18,0%	14,5%	29,3%▲	16,8%	12,8%	16,8%	16,1%	13,5%	16,1%	20,9%
i. Niet van toepassing: Ik ben hoe dan ook niet in staat tot langer doorwerken	8,4%	8,9%	7,6%	–	6,4%▼	12,0%▲	2,6%	11,4%△	11,9%	7,1%	12,5%△	17,0%▲	5,9%	9,8%	7,1%	7,6%	5,2%▽	8,2%	5,6%
20 TEVREDENHEID																			
20a. In hoeverre bent u, alles bij elkaar genomen, tevreden met uw arbeidsomstandigheden? [N=22.821]																			
1 Zeer ontevreden	2,4%	2,4%	2,4%	2,7%	2,3%	2,4%	1,2%	2,5%	2,3%	2,7%	3,8%△	2,6%	1,6%	2,5%	3,1%△	1,7%	1,4%▽	1,8%▽	2,3%
2 Ontevreden	5,3%	5,5%	5,0%	4,6%	5,6%△	4,4%▽	3,7%	4,9%	4,8%	5,5%	5,4%	5,3%	6,8%	3,2%▽	6,2%△	4,4%	6,2%	4,9%	5,6%
3 Niet ontevreden/niet tevreden	18,3%	18,5%	18,1%	16,1%▽	18,8%△	18,4%	12,4%▽	18,2%	18,8%	20,2%△	22,4%△	21,3%△	14,6%▽	10,8%▼	19,3%	15,5%▽	16,7%	18,5%	17,3%
4 Tevreden	62,0%	61,5%	62,6%	63,7%△	61,8%	61,4%	68,2%△	63,3%	64,0%	60,4%▽	58,3%▽	58,3%▽	59,6%	63,8%	57,9%▽	67,5%△	62,9%	65,2%△	61,0%
5 Zeer tevreden	12,0%	12,1%	11,9%	12,9%	11,5%▽	13,4%△	14,5%	11,2%	10,1%▽	11,2%	10,1%	12,4%	17,4%△	19,6%▲	13,4%△	10,9%	12,8%	9,7%▽	13,7%
- Gemiddelde	3,76	3,75	3,77	3,79△	3,74▽	3,79△	3,91△	3,76	3,75	3,72▽	3,65▽	3,73	3,84△	3,95▲	3,72▽	3,82△	3,79	3,76	3,78
20b. In hoeverre bent u, alles bij elkaar genomen, tevreden met uw werk? [N=22.592]																			
1 Zeer ontevreden	2,3%	2,2%	2,3%	2,7%	2,3%	2,0%	0,4%▽	2,2%	1,5%	2,8%△	2,7%	2,9%	1,9%	2,5%	3,0%△	1,7%	1,0%▽	1,9%	2,5%
2 Ontevreden	4,4%	4,6%	4,1%	3,9%	4,8%△	3,0%▽	1,4%▽	4,3%	3,4%	5,2%△	4,9%	3,8%	4,6%	3,9%	5,3%△	4,5%	4,0%	3,4%▽	4,0%
3 Niet ontevreden/niet tevreden	15,5%	15,9%△	14,9%▽	13,2%▽	16,0%△	15,2%	16,6%	16,8%△	16,5%	17,3%△	16,5%	17,7%	15,5%	13,2%	17,7%△	12,0%▽	12,2%▽	12,9%▽	13,9%
4 Tevreden	61,7%	61,9%	61,4%	61,7%	61,7%	61,6%	64,9%	63,2%	65,0%△	60,8%	60,1%	58,2%▽	58,3%	60,5%	57,7%▽	67,0%△	63,0%	63,5%△	61,9%
5 Zeer tevreden	16,2%	15,4%▽	17,2%△	18,6%△	15,3%▽	18,2%△	16,8%	13,5%▽	13,6%▽	13,9%▽	15,9%	17,3%	19,8%△	19,9%△	16,3%	14,8%	19,8%△	18,3%△	17,7%
- Gemiddelde	3,85	3,84▽	3,87△	3,90△	3,83▽	3,91△	3,96△	3,81▽	3,86	3,78▽	3,82	3,83	3,90	3,92△	3,79▽	3,89	3,96△	3,93△	3,88

Literatuur

Blatter, B.M., Bongers, P.M., Kraan, K.O., & S. Dhondt (2000). RSI-klachten in de werkende populatie. De mate van vóórkomen en de relatie met beelsdschermwerk, muisgebruik en andere ICT gerelateerde factoren. Hoofddorp: TNO.

Bossche, S.N.J. van den & P.G.W Smulders (2004). De Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2003: Methodologie en globale resultaten. Hoofddorp: TNO.

Bossche, S.N.J. van den, Hupkens, C.L.H., Ree, S.J.M. de & P.G.W. Smulders (2006). Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2005: Methodologie en globale resultaten. Hoofddorp: TNO.

Bossche, S.N.J. van den, Hupkens, C.L.H., Ree, S.J.M. de & P.G.W. Smulders (2007). Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2006: Methodologie en globale resultaten. Hoofddorp: TNO.

Bossche, S.N.J. van den, Koppes L.L.J., Granzier J.J.M., Vroome E.E.M. de & P.G.W. Smulders (2008). Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2007: Methodologie en globale resultaten. Hoofddorp: TNO.

Centraal Bureau voor de Statistiek (2003). Permanent Onderzoek Leefsituatie (POLS) Gezondheid 2004. Heerlen: Centraal Bureau voor de Statistiek.

Cohen, J. Statistical power analysis for the behavioral sciences. New York: Academic Press, 1977.

Dijkstra, L., Kroft, H. & K.J. Oomkes (2004). Handleiding Monitor Arboconvenanten: Toelichting, gebruiksaanwijzing en technische specificaties. Den Haag: Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Eurostat & National Statistical Offices (2004). The Fourth Community Innovation Survey. Vragenlijst. Luxemburg: Luxemburg.

Eurostat (2001). Europese statistiek van arbeidsongevallen (ESAO). Methodiek. Uitgave 2001. Luxembug: Europese Comissie – Directoraat Generaal Werkgelegenheid en Sociale Zaken.

Fox, M.L. & D.J. Dwyer (1999). An investigation of the effects of time and involvement in the relationship between stressors and work-family conflict. Journal of Occupational Health Psychology, 4, 164-174.

Goodman, S.A., & D.J. Svyantek (1999). Person-Organization fit and contextual performance: Do shared values matter. Journal of Vocational Behavior, 55, 254-275.

Goudswaard, A., Dhondt S. & K. Kraan (1998). Flexibilisering en Arbeid in de Informatiemaatschappij; werknemersvragenlijst, bestemd voor werknemers van organisaties die deelnemen aan het SZW-Werkgeverspanel 1998, Hoofddorp: TNO.

Granzier, J.J.M., Kösters, L, Valk van der, J. (2008). Vergelijking meting arbeidsongevallen NEA versus EBB. Voorburg: CBS.

Gründemann, R.W.M., Smulders P.G.W. & C.R. de Winter. (1993). VAG-Vragenlijst Arbeid en Gezondheid; Handleiding. Lisse: Swets Test Services.

Have, C.J.M. ten, Oeij, P.R.A. & K.O. Kraan (2007). Arbeidsvoorwaarden en arbeidsverhoudingen op ondernemingsniveau. Hoofddorp: TNO.

Heus, P. de, Leeden, R. van den & B. Gazendam Toegepaste data-analyse; technieken voor niet-experimenteel onderzoek in de sociale wetenschappen. Maarssen: Elsevier/ De Tijdstroom, 1995.

Houtman, I.L.D., Goudswaard, A., Dhondt, S., Grinten, M. van der, Hildebrandt, V. & M. Kompier (1995). Evaluatie van de monitorstudie naar stress en lichamelijke belasting. Den Haag: VUGA.

Jansen, J.J.P., Bosch, F.A.J. van den & H.W. Volberda (2006). Erasmus Concurrentie- en InnovatieMonitor. Vragenlijst. Rotterdam: Erasmus Universiteit/Rotterdam School of Management (RSM).

Jettinghoff K, Stam C, Venema A, Bloemhoff A, Ybema JF & Schoots W (2008). Monitor Arbeidsongevallen in Nederland 2006. Hoofddorp, TNO.

Karasek, R.A. Job Content Questionnaire and User's Guide. Lowell, University of Massachusetts, Department of Work Environment, 1985.

Karasek, R.A., Brisson Ch., Kawakami N., Houtman I.L.D., P. Bongers, & B. Amick (1998). The Job Content Questionnaire (JCQ): an instrument for inter-nationally Comparative Assessments of Psychosocial Job Characteris-tics. Journal of Occupational Health Psychology, 3, 322-355.

Koppes L.L.J., Vroome, E.E.M. de, Mol, M.E.M., Janssen, B.J.M., & Bossche, S.N.J. van den (2009). Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2008: Methodologie en globale resultaten. Hoofddorp: TNO.

Koppes L.L.J., Vroome, E.E.M. de, Mol, M.E.M., Janssen, B.J.M., & Bossche, S.N.J. van den (2010). Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2009: Methodologie en globale resultaten. Hoofddorp: TNO.

Koppes L.L.J., Vroome, E.E.M. de, Mol, M.E.M., Janssen, B.J.M., & Bossche, S.N.J. van den (2011). Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2010: Methodologie en globale resultaten. Hoofddorp: TNO.

Kristensen, T. & V. Borg. (2000). Copenhagen Psychosocial Questionnaire (COPSOQ), Copenhagen: National Institute of Occupational Health.

KU Leuven (2004). PASO (Panel Survey of Organisations). Vragenlijst. Leuven: Katholieke Universiteit Leuven.

Lindström, K., Dallner, M., Elo, A.L., Gamberale, F., Knardahl, S., Skogstad, A. & E. Orhade (1997). Review of Psychological and social factors at work and suggestions for the General Nordic questionnaire (QPS Nordic). Copenhagen: Nordic Council of Ministers.

Nielsen, P. & Danmarks Statistik (2001). DISKO (Danish Innovation System - Comparative Analysis) Management Questionnaire about organisation, employee skills and development of new products. Vragenlijst. Kopenhagen: Danmarks Statistik.

Paoli, P. & D. Merllié (2001). Third European survey on working conditions 2000. Dublin: European Foundation for the improvement of living and working conditions.

Schaufeli, W.B. & D. van Dierendonck (2000). Handleiding van de Utrechtse Burnout Schaal (ubos). Lisse: Swets & Zeitlinger.

Smulders, P.G.W., Andries, F. & F. Otten (2001). Hoe denken Nederlanders over hun werk? Opzet, kwaliteit en eerste resultaten van de TNO Arbeidssituatie Survey. Hoofddorp: TNO.

Verboon, F.C, Feyter, M.G. de & P.G.W. Smulders (1999). Arbeid en zorg, inzetbaarheid en beloning: het werknmersperspectief. Hoofddorp: TNO.

Vriend, I., Kampen, B. van, Schmikli, S., Eckhardt, J., Schoots, W. & P. den Hertog (2005). Ongevallen en Bewegen in Nederland 2000-2003: Ongevalsletsels en sportblessures in kaart gebracht. Amsterdam: Consument en Veiligheid.

Ybema, J.F., van den Bossche, S. van den & A. Venema (2006). Monitor Arbeidsongevallen: de overgang van EBB naar NEA. Hoofddorp: TNO.

Zohar, D. & Luria, G. A multilevel model of safety climate: Cross-level relationships between organization and group-levelclimates. Journal of Applied Psychology, 90, 616–628, 2005.

Zwart, B.C.H. de, Heijdel, W.M. & T.J. Veerman (2002). Ontwikkeling vragenlijstmodule ziekteverzuim en reïntegratiebeleid: in het kader van uniformering monitoring arboconvenanten (UMA). Leiden: AStri.

A Wijzigingenoverzicht NEA 2010-2011

In deze bijlage geven we een overzicht van de wijzigingen in de NEA 2011-vragenlijst ten opzichte van de 2010-vragenlijst. Alle 19 modules uit de 2010-vragenlijst komen terug in de 2011-vragenlijst. De 2011-vragenlijst bevat daarnaast één nieuwe module (Bedrijfsveiligheid), die tevens in de vragenlijst van 2009 was opgenomen. In deze bijlage volgen we de 19 modules van de 2010-vragenlijst en geven aan welke vragen daarvan veranderd zijn.

2010-module 1. Persoonsgegevens
Ongewijzigd.

2010-module 2. Uw dienstverband
Ongewijzigd.

2010-module 3. Uw beroep
Ongewijzigd.

2010-module 4. Uw bedrijf
Ongewijzigd.

2010-module 5. Uw werkomstandigheden
De vraag naar het belangrijkste gevaar dat men tijdens het werk loopt, is verwijderd. De vier vragen naar innovatief klimaat en innovatief gedrag die in 2009 in de NEA zaten, maar niet in 2010, zijn in NEA 2011 weer opgenomen. Nieuw toegevoegd is de vraag naar autonomie over werktijden.

2010-module 6. Klanten en collega's
De 4 items over contacten die in 2007 – 2009 in de NEA zaten zijn weer toegevoegd. De vijf items over discriminatie zijn vervangen door de vraag of men in het afgelopen jaar persoonlijk is gediscrimineerd op het werk.

2010-module 7. Computergebruik
Ongewijzigd.

2010-module 8. Arbeidsongevallen
Ongewijzigd.

2010-module 9. Arbo-maatregelen
Er is een nieuwe vraag toegevoegd naar de aanwezigheid van een Risico-Inventarisatie en Evaluatie (RI&E).

2010-module 10. Uw gezondheid
De 6 items over klachten aan het bewegingsapparaat zijn weer toegevoegd. De vraag naar de mogelijkheid om een bedrijfsarts te raadplegen is verwijderd.

2010-module 11. Ziekteverzuim
De vraag of men naar aanleiding van het verzuim contact heeft gehad met een medewerker van de arbodienst of een andere organisatie voor verzuimbegeleiding is verwijderd.

2010-module 12. De laatste keer dat u heeft verzuimd
Aan de internetvariant van de vragenlijst is een vraag nieuw toegevoegd. Het betreft een vervolgvraag die uitsluitend is gesteld aan respondenten die het antwoord 'Overige klachten' hebben aangevinkt bij vraag 12a. Na het aanvinken van deze antwoordoptie kregen zij de vervolgvraag 'Overige klachten, namelijk …?' voorgelegd, waarop een open antwoord gegeven kon worden. Aan het eind van deze module zijn de twee items over het contact met de huisarts en/of specialist verwijderd.

2010-module 13. Chronische ziekte of aandoening
In 2011 wordt in deze module aan internetrespondenten gevraagd middels een open antwoord toelichting te geven indien zij het antwoord 'Anders' hebben aangevinkt. Dit geldt voor de vraag of zij één of meer van de genoemde langdurige ziekten, aandoeningen of handicaps hebben en voor de vraag naar de oorzaak van de ziekte of aandoening. Nadere toelichting middels een open antwoord wordt tevens gevraagd indien internetrespondenten 'Ja, andere aanpassingen' hebben aangevinkt bij de vraag naar verrichte aanpassingen op het werk en bij de vraag naar verdere benodigde aanpassingen.

2010-module 14. Functioneren en inzetbaarheid
Verwijderd zijn 10 items over belemmeringen bij de uitvoering van het werk.

2010-module 15. Arbeidsvoorwaarden
De NEA 2010-vragen over het belang van en de tevredenheid over elf arbeidsvoorwaarden zijn verwijderd. In 2011 bestaat de module uit tien onderdelen met 28 vragen. In de NEA 2007 en 2009 waren respectievelijk 26 en 27 van de 28 huidige vragen over arbeidsvoorwaarden wel opgenomen. Nieuw toegevoegd is de vraag naar tevredenheid over het type dienstverband/contractvorm.

2010-module 16. Opleiding en ontwikkeling
Ongewijzigd.

2010-module 17. Werk en thuis
Ongewijzigd.

2010-module 18. Uw verdere loopbaan

De vier vragen over doorwerken tot en na de pensioengerechtigde leeftijd van 65 jaar zijn verwijderd. Er zijn twee nieuwe vragen opgenomen over de leeftijd tot waarop men wil doorwerken en de leeftijd tot waarop men denkt (lichamelijk en geestelijk) in staat te zijn het huidige werk voort te zetten.

2010-module 19. Tevredenheid

Ongewijzigd.

B NEA-vragenlijst, begeleidende folder, webenquête

B.1 NEA-vragenlijst

TNO, CBS en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voeren dit jaar de achtste *Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden* uit. De enquête gaat over uw werk en wat u daarvan vindt. Graag vraag ik uw medewerking voor dit belangrijke onderzoek.

U bent speciaal geselecteerd om deze enquête in te vullen. Het is dan ook belangrijk dat u de enquête zelf invult. Door mee te doen ondersteunt u een goed doel of maakt u kans op een Staatslot of VVV cadeaubon ter waarde van € 25,–. Uiteraard garanderen wij uw privacy. Onderzoeksgegevens worden anoniem gemaakt en adresgegevens worden vernietigd.

U kunt de enquête gemakkelijk invullen via het internet. Ga naar de website en vul uw unieke inlogcode in:

Website: www.nea2011.tno.nl
Uw unieke inlogcode:

Ook kunt u deze enquête ingevuld terugsturen naar Intomart GfK met bijgevoegde antwoordenvelop.
Voor meer informatie over het onderzoek, uw beloning en de waarborging van uw privacy verwijs ik u naar de bijgevoegde flyer.

Alvast hartelijk dank voor uw medewerking.
Namens TNO, CBS en het ministerie van SZW,

Met vriendelijke groet,

dr. Lando Koppes (TNO)
Onderzoeksleider Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden

TNO innovation for life

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Algemene informatie
- Invultijd: circa 20 minuten
- Gegevens blijven anoniem
- Meedoen kan tot 19 december 2011

Invullen via internet?
- Ga naar www.nea2011.tno.nl
- Voer uw inlogcode in (zie voor- of achterzijde vragenlijst)

Schriftelijk invullen?
- Gebruik een balpen
- Zet in het hokje van uw keuze een kruisje ☒
- Corrigeren: maak het foute hokje 'zwart' ■ en zet een kruisje in het goede hokje ☒
- Bij invullen van getallen s.v.p. niet buiten de hokjes schrijven
- Verwijder dit voorvel voordat u de vragenlijst aan ons terugstuurt
- Retourneer de vragenlijst in de bijgevoegde antwoordenvelop (postzegel niet nodig)

TNO innovation for life

1 Persoonsgegevens

Wat is uw geslacht?
- ☐ Man
- ☐ Vrouw

Wat is uw geboortejaar? 19 ☐☐

Wat is de hoogste opleiding die u heeft afgemaakt?
- ☐ Geen opleiding gevolgd/afgemaakt
- ☐ Basisonderwijs
- ☐ MAVO
- ☐ Voorbereidend beroepsonderwijs
- ☐ HAVO/VWO
- ☐ Middelbaar beroepsonderwijs
- ☐ Hoger beroepsonderwijs
- ☐ Wetenschappelijk onderwijs

Hoe is uw huishouden samengesteld?
- ☐ Gehuwd of samenwonend *zonder* thuiswonende kinderen
- ☐ Gehuwd of samenwonend *met* thuiswonende kinderen
- ☐ Eénouder-huishouden
- ☐ Alleenstaand
- ☐ Anders

Hoeveel uren per dag besteedt u gemiddeld aan huishoudelijke taken en zorgtaken? ☐☐ uur per dag

Heeft u momenteel een betaalde baan? Zo ja, heeft u één of meerdere betaalde banen?
- ☐ Nee, géén betaalde baan → *U hoeft deze vragenlijst niet in te vullen en op te sturen*
- ☐ Ja, één betaalde baan
- ☐ Ja, meerdere betaalde banen

Heeft uw partner een betaalde baan?
- ☐ Ja, heeft betaalde baan
- ☐ Nee, heeft geen betaalde baan
- ☐ Geen partner

Heeft u meer dan één betaalde baan? Vul dan de vragenlijst in voor de baan waaraan u gemiddeld de meeste tijd besteedt!

2 Uw dienstverband

a) Wat is de aard van uw dienstverband?
- ☐ Werknemer met vast dienstverband (voor onbepaalde tijd)
- ☐ Werknemer met tijdelijk dienstverband met uitzicht op een vaste aanstelling
- ☐ Werknemer met tijdelijk dienstverband voor bepaalde tijd
- ☐ Uitzendkracht
- ☐ Oproepkracht/invalkracht
- ☐ Werkzaam via Wet Sociale Werkvoorziening (bijv. in sociale werkplaats)

b) Wat is de omvang van uw dienstverband? ☐☐ uren per week (volgens contract)

c) Hoeveel uur per week zou u willen werken? ☐☐ uren per week (volgens contract)

d) Op hoeveel dagen per week werkt u doorgaans? *(Dus: over hoeveel dagen worden de gewerkte uren per week verspreid?)* ☐ dagen per week

pagina 3

NATIONALE ENQUÊTE ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN 2011

	Ja, regelmatig	Ja, soms	Nee
e) Werkt u in ploegendienst?	☐	☐	☐
f) Heeft u het afgelopen jaar 's avonds of 's nachts gewerkt?	☐	☐	☐
g) Heeft u het afgelopen jaar in het weekend gewerkt?	☐	☐	☐

h) Werkt u over, dat wil zeggen meer uren dan contractueel is vastgelegd?

☐ Ja, structureel
☐ Ja, incidenteel
☐ Nee, nooit → *Ga naar 2k*

i) Hoeveel overuren maakt u *gemiddeld* per week? *(Het gaat zowel om betaald als onbetaald overwerk. Reistijd niet meetellen, overwerk thuis wel meetellen)*

☐☐ uren per week

j) Worden uw overuren uitbetaald?

☐ Ja, volledig
☐ Ja, deels
☐ Nee

k) Hoe lang pauzeert u *in totaal* op een gemiddelde werkdag?

☐☐☐ minuten per dag

l) Hoeveel tijd besteedt u op een *gemiddelde* werkdag aan woon-werkverkeer? *(s.v.p. heen- en terugreis optellen)*

☐☐☐ minuten per dag

m) Hoeveel van uw normale betaalde arbeid verricht u *gemiddeld* thuis? *(overwerk niet meetellen)*

☐☐ uren per week

n) Hoe lang bent u werkzaam bij uw huidige werkgever?

☐☐ jaar ☐☐ maanden

o) Hoe lang bent u werkzaam in uw huidige functie?

☐☐ jaar ☐☐ maanden

p) Hoeveel personen werken er ongeveer in uw bedrijf of instelling? *(Als uw bedrijf meer dan één vestiging heeft, geef dan alleen het aantal werknemers aan van de vestiging waar u werkt)*

☐ 1 tot en met 4
☐ 5 tot en met 9
☐ 10 tot en met 49
☐ 50 tot en met 99
☐ 100 tot en met 499
☐ 500 tot en met 999
☐ 1.000 of meer

q) Geeft u in uw huidige functie leiding? *(personeel waaraan u via anderen leidinggeeft ook meetellen)*

☐ Nee
☐ Ja, aan 1 – 4 medewerkers
☐ Ja, aan 5 – 9 medewerkers
☐ Ja, aan 10 – 49 medewerkers
☐ Ja, aan 50 – 99 medewerkers
☐ Ja, aan 100 of meer medewerkers

r) Vonden in *de afgelopen 12 maanden* één of meer van de volgende veranderingen plaats in uw bedrijf (vestiging/locatie)? *(meerdere antwoorden mogelijk)*

☐ Een grote reorganisatie
☐ Overname *door* een andere organisatie
☐ Overname *van* een andere organisatie
☐ Inkrimping *zonder* gedwongen ontslagen
☐ Inkrimping *met* gedwongen ontslagen
☐ Fusie met een ander bedrijf
☐ Uitbesteding van ondersteunende diensten
☐ Verplaatsing van bedrijfsactiviteiten naar het buitenland
☐ Automatisering van bedrijfsactiviteiten
☐ Geen van bovenstaande veranderingen

3 Uw beroep

Wat is uw beroep of functie?

.....

.....

Kunt u aangeven in welke categorie uw beroep of functie het beste past?

Ambachtelijke en industriële beroepen, namelijk:
- ☐ Schilders
- ☐ Loodgieters, fitters, lassers, plaat- en constructiewerkers, e.d.
- ☐ Metselaars, timmerlieden en andere bouwvakkers
- ☐ Drukkers en verwante functies
- ☐ Voedingsmiddelen- en drankenbereiders
- ☐ Kleermakers, kostuumnaaiers, stoffeerders, confectie-medewerkers, e.d.
- ☐ Elektromonteurs, reparateurs van elektrische apparaten
- ☐ Machinebankwerkers, monteurs, instrumentmakers, reparateurs van machines, e.d.
- ☐ Overige ambachtelijke en industriële beroepen

Transportberoepen, namelijk:
- ☐ Buschauffeurs, treinbestuurders, zeelieden, e.d.
- ☐ Vrachtwagenchauffeurs
- ☐ Laders, lossers, inpakkers, grondwerk- en kraanmachinisten, e.d.
- ☐ Overige transportberoepen

Administratieve beroepen, namelijk:
- ☐ Secretaressen, typisten, e.d.
- ☐ Boekhouders, kassiers, e.d.
- ☐ Postdistributiepersoneel
- ☐ Overige administratieve beroepen

Commerciële beroepen, namelijk:
- ☐ Vertegenwoordigers, handelsagenten
- ☐ Winkeliers, winkelbedienden en andere verkopers
- ☐ Verzekeringsagenten, makelaars, tussenpersonen, e.d.
- ☐ Overige commerciële beroepen

Dienstverlenende beroepen, namelijk:
- ☐ Koks, kelners, buffetbedienden
- ☐ Huisbewaarders, schoonmaakpersoneel (in gebouwen, e.d.)
- ☐ Politiepersoneel, brandweer, bewakers, e.d.
- ☐ Kappers, schoonheidsspecialisten
- ☐ Overige dienstverlenende functies

Gezondheidszorg- en hulpverleningsberoepen, namelijk:
- ☐ Geneeskundigen, tandartsen, dierenartsen
- ☐ Verpleegkundigen, ziekenverzorgenden
- ☐ Bejaardenverzorgers, kinderverzorgers, gezinshulpen, alphahulpen, e.d.
- ☐ Overige gezondheidszorgberoepen

Leerkrachten/docenten, namelijk:
- ☐ Docenten basisonderwijs
- ☐ Docenten voortgezet onderwijs
- ☐ Docenten hoger onderwijs
- ☐ Overige onderwijsberoepen

(Vak-)specialisten, namelijk:
- ☐ Architecten, ingenieurs en verwante technici, tekenaars, e.d.
- ☐ Statistici, wiskundigen, systeemanalisten, ICT-functies en verwante vakspecialisten
- ☐ Kunstenaars
- ☐ Overige vakspecialisten

Agrarische beroepen, namelijk:
- ☐ Akkerbouwers
- ☐ Veehouders, pluimveehouders
- ☐ Tuinbouwers, bollenkwekers, boomkwekers, hoveniers, e.d.
- ☐ Vissers, viskwekers, jagers, e.d.
- ☐ Overige agrarische beroepen

☐ **Leidinggevende functies**

☐ **Overige beroepen**

4 Uw bedrijf

Bij wat voor soort bedrijf of instelling bent u werkzaam?

.....

.....

pagina 5

NATIONALE ENQUÊTE ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN 2011

Kunt u aangeven in welke van onderstaande categorieën uw bedrijf of instelling het beste past?

Industrie, namelijk:
- ☐ Voedings- en genotmiddelenindustrie
- ☐ Aardolie- en chemische industrie
- ☐ Metaalproductenindustrie
- ☐ Metaal- en elektronische industrie
- ☐ Machine-industrie
- ☐ Ander type industrie

Bouwnijverheid, namelijk:
- ☐ Bouwbedrijven
- ☐ Bouwinstallatiebedrijven
- ☐ Afwerking van gebouwen
- ☐ Ander type bouwbedrijf

Handel, namelijk:
- ☐ Autohandel en -reparatie
- ☐ Groothandel machines en apparaten
- ☐ Warenhuizen en supermarkten
- ☐ Ander type groot- en detailhandel

Vervoer en communicatie, namelijk:
- ☐ Wegvervoer (exclusief openbaar vervoer)
- ☐ Post en telecommunicatie
- ☐ Ander type vervoer en communicatie

Financiële instellingen, namelijk:
- ☐ Bankwezen
- ☐ Ander type financiële instellingen

Zakelijke dienstverlening, namelijk:
- ☐ Computerservice en informatietechnologie
- ☐ Juridische en economische dienstverlening
- ☐ Architecten- en ingenieursbureaus
- ☐ Ander type zakelijke dienstverlening

Onderwijs, namelijk:
- ☐ Basis- en speciaal onderwijs
- ☐ Voortgezet onderwijs
- ☐ Hoger onderwijs
- ☐ Ander type onderwijs

Gezondheids- en welzijnszorg, namelijk:
- ☐ Ziekenhuizen
- ☐ Ander type gezondheidszorg
- ☐ Verpleeg- en verzorgingshuizen
- ☐ Ander type welzijnszorg

Openbaar bestuur/overheid, namelijk:
- ☐ Gemeenten, provincies
- ☐ Ministeries
- ☐ Justitie (exclusief het ministerie zelf)
- ☐ Politie
- ☐ Ander type openbaar bestuur/overheid

Overige dienstverlening, namelijk:
- ☐ Cultuur, sport en recreatie
- ☐ Ander type cultuur en overige dienstverlening

☐ **Landbouw, bosbouw en visserij**

☐ **Energie- en waterleidingbedrijven**

☐ **Horeca**

☐ **Overige bedrijven**

5 Uw werkomstandigheden

	Ja, regelmatig	Ja, soms	Nee
• Moet u gevaarlijk werk doen?	☐	☐	☐
• Doet u werk waarbij u veel kracht moet zetten, bijvoorbeeld bij tillen, duwen, trekken, sjouwen, of gebruikt u in uw werk gereedschappen en apparaten waarbij u veel kracht moet zetten?	☐	☐	☐
• Maakt u bij uw werk gebruik van een gereedschap, apparaat of voertuig dat trillingen of schudden veroorzaakt?	☐	☐	☐
• Doet u werk in een ongemakkelijke werkhouding?	☐	☐	☐
• Doet u werk waarbij u herhalende bewegingen moet maken?	☐	☐	☐
• Is er op uw werkplek zoveel lawaai, dat u hard moet praten om u verstaanbaar te maken?	☐	☐	☐

	Ja, regelmatig	Ja, soms	Nee	N.v.t.
• Wanneer u werkt in lawaai, gebruikt u dan gehoorbeschermers, zoals oorkappen of oordopjes?	☐	☐	☐	☐

	Nooit	Soms	Vaak	Altijd
• Werkt u met water of waterige oplossingen?	☐	☐	☐	☐
• Krijgt u tijdens uw werk stoffen op uw huid? (zoals lijm, verf, schoonmaakmiddelen, geneesmiddelen, bestrijdingsmiddelen)	☐	☐	☐	☐
• Ademt u tijdens het werk stoffen in? (zoals damp van oplosmiddel, uitlaatgas, lasrook, graanstof, stof van steen en beton)	☐	☐	☐	☐
• Komt u in contact met mogelijk besmettelijke personen, dieren of materiaal?	☐	☐	☐	☐

	Ja, regelmatig	Ja, soms	Nee
• Kunt u zelf beslissen hoe u uw werk uitvoert?	☐	☐	☐
• Bepaalt u zelf de volgorde van uw werkzaamheden?	☐	☐	☐
• Kunt u zelf uw werktempo regelen?	☐	☐	☐
• Moet u in uw werk zelf oplossingen bedenken om bepaalde dingen te doen?	☐	☐	☐
• Kunt u verlof opnemen wanneer u dat wilt?	☐	☐	☐
• Kunt u zelf bepalen op welke tijden u werkt?	☐	☐	☐
• Moet u in een hoog tempo werken?	☐	☐	☐
• Moet u onder hoge tijdsdruk werken?	☐	☐	☐

	Nooit	Soms	Vaak	Altijd
• Moet u erg snel werken?	☐	☐	☐	☐
• Moet u heel veel werk doen?	☐	☐	☐	☐
• Moet u extra hard werken?	☐	☐	☐	☐
• Is uw werk hectisch?	☐	☐	☐	☐
• Brengt uw werk u in emotioneel moeilijke situaties?	☐	☐	☐	☐
• Is uw werk emotioneel veeleisend?	☐	☐	☐	☐
• Raakt u emotioneel betrokken bij uw werk?	☐	☐	☐	☐
• Vereist uw werk intensief nadenken?	☐	☐	☐	☐
• Vergt uw werk dat u er uw gedachten bij houdt?	☐	☐	☐	☐
• Vergt uw werk veel aandacht van u?	☐	☐	☐	☐
• Op mijn werk worden werknemers aangemoedigd om na te denken over manieren om het werk beter te doen	☐	☐	☐	☐
• In mijn werk krijg ik tijd om nieuwe ideeën te ontwikkelen	☐	☐	☐	☐
• In mijn werk lever ik een duidelijke bijdrage aan het *bedenken* van nieuwe producten/diensten van mijn bedrijf	☐	☐	☐	☐
• In mijn werk lever ik een duidelijke bijdrage aan het *verbeteren* van producten/diensten van mijn bedrijf	☐	☐	☐	☐
• Is uw werk gevarieerd?	☐	☐	☐	☐
• Vereist uw baan dat u nieuwe dingen leert?	☐	☐	☐	☐
• Vereist uw baan creativiteit?	☐	☐	☐	☐

NATIONALE ENQUÊTE ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN 2011

6 Klanten en collega's

Hoe vaak heeft u bij het uitvoeren van uw functie contact met de volgende personen en bedrijven?	Nooit	Een paar keer per jaar	Een paar keer per maand	Een paar keer per week	Dagelijks
• Collega's van uw eigen team	☐	☐	☐	☐	☐
• Collega's van *andere* teams, afdelingen of vestigingen	☐	☐	☐	☐	☐
• Klanten (of patiënten, leerlingen of passagiers, e.d.)	☐	☐	☐	☐	☐
• Toeleveranciers, onderaannemers	☐	☐	☐	☐	☐

Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de onderstaande uitspraken?	Helemaal mee oneens	Mee oneens	Mee eens	Helemaal mee eens	N.v.t.
• Mijn leidinggevende heeft oog voor het welzijn van de medewerkers	☐	☐	☐	☐	☐
• Mijn leidinggevende besteedt aandacht aan wat ik zeg	☐	☐	☐	☐	☐
• Mijn leidinggevende helpt het werk gedaan te krijgen	☐	☐	☐	☐	☐
• Mijn leidinggevende kan mensen goed laten samenwerken	☐	☐	☐	☐	☐
• Mijn collega's helpen om het werk gedaan te krijgen	☐	☐	☐	☐	☐
• Mijn collega's hebben persoonlijke belangstelling voor me	☐	☐	☐	☐	☐
• Mijn collega's zijn vriendelijk	☐	☐	☐	☐	☐
• Mijn collega's zijn goed in hun werk	☐	☐	☐	☐	☐

Heeft u in de *afgelopen 12 maanden* een conflict gehad met:	Nee	Ja, kortdurend	Ja, langdurig
• Een of meer directe collega's?	☐	☐	☐
• Uw direct leidinggevende?	☐	☐	☐
• Uw werkgever?	☐	☐	☐

Kunt u aangeven in welke mate u de *afgelopen 12 maanden* persoonlijk te maken heeft gehad met:	Nee, nooit	Ja, een enkele keer	Ja, vaak	Ja, zeer vaak
• Ongewenste seksuele aandacht van klanten (of patiënten, leerlingen of passagiers, e.d.)?	☐	☐	☐	☐
• Ongewenste seksuele aandacht van leidinggevenden of collega's?	☐	☐	☐	☐
• Intimidatie door klanten (of patiënten, leerlingen of passagiers, e.d.)?	☐	☐	☐	☐
• Intimidatie door leidinggevenden of collega's?	☐	☐	☐	☐
• Lichamelijk geweld door klanten (of patiënten, leerlingen of passagiers, e.d.)?	☐	☐	☐	☐
• Lichamelijk geweld door leidinggevenden of collega's?	☐	☐	☐	☐
• Pesten door klanten (of patiënten, leerlingen of passagiers, e.d.)?	☐	☐	☐	☐
• Pesten door leidinggevenden of collega's?	☐	☐	☐	☐

Bent u *in de afgelopen 12 maanden* persoonlijk gediscrimineerd op uw werk? *(meer antwoorden mogelijk)*

- ☐ Nee
- ☐ Ja, vanwege mijn geslacht
- ☐ Ja, vanwege mijn huidskleur
- ☐ Ja, vanwege mijn geloofsovertuiging
- ☐ Ja, vanwege mijn seksuele geaardheid/voorkeur
- ☐ Ja, vanwege mijn leeftijd
- ☐ Ja, vanwege een andere reden, namelijk:

.....

7 Computergebruik

Hoeveel uur *per dag* werkt u gemiddeld aan een beeldscherm voor uw werk? *(inclusief laptop, notebook en thuiswerk)*

☐☐ uur per dag

Bent u telewerker? *(dat wil zeggen: doet u, met behulp van een computer, thuis of elders werk dat u ook op uw bedrijf of bij uw opdrachtgever uitvoert)*

☐ Ja
☐ Nee

8 Arbeidsongevallen

a) Bent u in de *afgelopen 12 maanden* tijdens het werk betrokken geweest bij een ongeval of voorval, waardoor u lichamelijk letsel of geestelijke schade heeft opgelopen?

☐ Ja, één keer
☐ Ja, meerdere keren, namelijk: ☐☐ keer
☐ Nee → *Ga naar 9*

*Onderstaande vragen hebben betrekking op uw **meest recente** arbeidsongeval/voorval in de afgelopen 12 maanden.*

b) Welk soort letsel heeft u hierbij opgelopen?

☐ Lichamelijk letsel
☐ Geestelijke schade
☐ Beide

c) Heeft u verzuimd als gevolg van dit ongeval/voorval?

☐ Ja, en ik ben nog steeds niet aan het werk
☐ Ja, maar ik ben inmiddels weer aan het werk
☐ Nee → *Ga naar 8e*

d) Hoe lang heeft u verzuimd als gevolg van dit ongeval/voorval? *(tel alle dagen van begin tot eind van het verzuim: ook tussenliggende vrije dagen en weekenddagen)*

☐ 0 dagen (minder dan 1 volledige dag)
☐ 1, 2 of 3 dagen
☐ 4, 5 of 6 dagen
☐ 1 tot 2 weken
☐ 2 weken tot 1 maand
☐ 1 maand tot 6 maanden
☐ Langer dan 6 maanden

e) Waar of door wie bent u voor dit ongeval/voorval behandeld? *(meerdere antwoorden mogelijk)*

☐ Niet behandeld
☐ Bedrijfshulpverlener, EHBO'er op het werk
☐ Bedrijfsarts
☐ Huisarts/huisartsenpost
☐ Op de (spoedeisende) eerstehulpafdeling van een ziekenhuis
☐ In een ziekenhuis opgenomen
☐ Specialist, verbonden aan een ziekenhuis (afspraak op de polikliniek)
☐ Anders

f) Hoe ontstond het letsel? *(kruis alléén de belangrijkste oorzaak aan)*

☐ Ergens aan gesneden, gestoten
☐ Door een voorwerp geraakt
☐ Een beknelling
☐ Val van hoogte (trap, ladder, steiger, e.d.)
☐ Uitglijden, struikelen of andere val
☐ Door iemand bedreigd, gebeten, geschopt
☐ Contact met stroom, hitte, kou, gevaarlijke stoffen, lawaai
☐ Verkeersongeval op de openbare weg, tijdens werktijd
☐ Verkeersongeval op de openbare weg, tijdens woon-werkverkeer
☐ Anders

pagina 9

NATIONALE ENQUÊTE ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN 2011

9 Arbo-maatregelen

Vindt u het nodig dat uw bedrijf of instelling *(aanvullende)* maatregelen neemt ten aanzien van de volgende zaken:	*Niet* nodig, want het speelt hier niet	*Niet* nodig, er zijn al voldoende maatregelen	*Wel* nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende	*Wel* nodig, er zijn nog geen maatregelen
• Werkdruk, werkstress	☐	☐	☐	☐
• Emotioneel zwaar werk	☐	☐	☐	☐
• RSI	☐	☐	☐	☐
• Lichamelijk zwaar werk	☐	☐	☐	☐
• Geluid	☐	☐	☐	☐
• Roken door collega's of klanten	☐	☐	☐	☐
• Intimidatie, agressie of geweld door klanten (of patiënten, leerlingen of passagiers, e.d.)	☐	☐	☐	☐
• Intimidatie, agressie of geweld door leidinggevende(n) of collega's	☐	☐	☐	☐
• Gevaarlijke stoffen	☐	☐	☐	☐
• Veiligheid, bedrijfsongevallen	☐	☐	☐	☐
• Virussen, bacteriën, schimmels	☐	☐	☐	☐

Is er in uw bedrijf, instelling of uw bedrijfstak een arbocatalogus opgesteld?
☐ Ja
☐ Nee
☐ Weet ik niet

Is er in uw bedrijf of instelling een Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) opgesteld?
☐ Ja
☐ Nee
☐ Weet ik niet

Is er in uw bedrijf of instelling een preventiemedewerker of arbo-coördinator?
☐ Ja
☐ Nee → *Ga naar 10*
☐ Weet ik niet → *Ga naar 10*

Weet u waarvoor u bij de preventiemedewerker terecht kunt?
☐ Ja
☐ Nee

10 Bedrijfsveiligheid

Wilt u s.v.p. aangeven of u het eens of oneens bent met onderstaande stellingen:	Helemaal mee eens	Grotendeels mee eens	Niet mee eens, niet mee oneens	Niet mee eens	Helemaal niet mee eens
• Op mijn werk wordt er goed geluisterd naar suggesties van medewerkers om de veiligheid te verbeteren	☐	☐	☐	☐	☐
• Op mijn werk krijgen de medewerkers veel informatie over veilig werken	☐	☐	☐	☐	☐
• Op mijn werk worden veiligheidsproblemen snel aangepakt	☐	☐	☐	☐	☐
• Op mijn werk wordt veilig werken gestimuleerd	☐	☐	☐	☐	☐
• Op mijn werk houdt men zich aan de regels over veilig werken	☐	☐	☐	☐	☐

11 Uw gezondheid

Wat vindt u, over het algemeen genomen, van uw gezondheid?

- ☐ Uitstekend
- ☐ Zeer goed
- ☐ Goed
- ☐ Matig
- ☐ Slecht

Heeft u *de afgelopen 12 maanden* last (pijn, ongemak) gehad van uw:	Nee, nooit	Een enkele keer, maar van korte duur	Een enkele keer, langdurig	Meerdere keren, maar steeds van korte duur	Meerdere keren, langdurig
• Nek	☐	☐	☐	☐	☐
• Schouders	☐	☐	☐	☐	☐
• Armen/ellebogen	☐	☐	☐	☐	☐
• Polsen/handen	☐	☐	☐	☐	☐
• Rug	☐	☐	☐	☐	☐
• Heupen/benen/knieën/voeten	☐	☐	☐	☐	☐

Wilt u aangeven hoe vaak iedere uitspraak op u van toepassing is?	Nooit	Enkele keren per jaar	Maandelijks	Enkele keren per maand	Elke week	Enkele keren per week	Elke dag
• Ik voel me emotioneel uitgeput door mijn werk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
• Aan het einde van een werkdag voel ik me leeg	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
• Ik voel me moe als ik 's morgens opsta en geconfronteerd word met mijn werk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
• Het vergt heel veel van mij om de hele dag met mensen te werken	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
• Ik voel me compleet uitgeput door mijn werk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Wat is uw lengte? ☐☐☐ cm

Wat is uw gewicht? ☐☐☐ kg

12 Ziekteverzuim

Onder verzuim wordt verstaan: minder uren of dagen werken dan normaal vanwege ziekte, ongeval of een andere gezondheidsreden. Normaal zwangerschapsverlof wordt niet als ziekteverzuim opgevat.

Heeft u *de afgelopen 12 maanden* wel eens verzuimd?

- ☐ Ja
- ☐ Nee → *Ga naar 13*

Hoe vaak heeft u gedurende *de afgelopen 12 maanden* verzuimd? ☐☐ keer

Hoeveel werkdagen heeft u, alles bij elkaar, *de afgelopen 12 maanden* naar schatting verzuimd? *(Tel alleen de dagen waarop u normaal gesproken zou werken. Ook gedeeltelijk ziekteverzuim en therapeutisch werken telt als verzuim)* ☐☐☐ dagen

NATIONALE ENQUÊTE ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN 2011

13 De laatste keer dat u heeft verzuimd *(eventueel langer dan een jaar geleden)*

a) Met wat voor soort klachten heeft u de laatste keer verzuimd? *(kruis alléén de belangrijkste klacht aan)*

- ☐ Rugklachten
- ☐ Klachten nek, schouders, armen, polsen, handen
- ☐ Klachten heup, benen, knieën, voeten
- ☐ Klachten hart- en vaatstelsel
- ☐ Psychische klachten, overspannenheid, burn-out
- ☐ Vermoeidheid of concentratieproblemen
- ☐ Conflict op het werk
- ☐ Klachten luchtwegen
- ☐ Klachten buik, maag of darmen
- ☐ Huidklachten
- ☐ Klachten oren of ogen
- ☐ Griep of verkoudheid
- ☐ Hoofdpijn
- ☐ Klachten in verband met zwangerschap
- ☐ Overige klachten
- ☐ N.v.t., nog nooit verzuimd → *Ga naar 14*

b) Hoeveel werkdagen heeft u *deze laatste keer* verzuimd? *(Tel alleen de dagen waarop u normaal gesproken zou werken. Ook gedeeltelijk ziekteverzuim en therapeutisch werken telt als verzuim)*

☐☐☐ dagen

c) Heeft u de indruk dat deze klachten het gevolg waren van het werk dat u deed?

- ☐ Ja, hoofdzakelijk gevolg van mijn werk
- ☐ Ja, voor een deel gevolg van mijn werk
- ☐ Nee, geen gevolg van mijn werk → *Ga naar 13e*
- ☐ Weet niet → *Ga naar 13e*

d) Zo ja, wat was naar uw mening de belangrijkste reden in het werk die *(geheel of voor een deel)* leidde tot het ontstaan van deze klachten? *(kruis alléén de belangrijkste reden aan)*

- ☐ Werkdruk, werkstress
- ☐ Emotioneel te zwaar
- ☐ Lichamelijk te zwaar
- ☐ Langdurig dezelfde handelingen verrichten, langdurig achter computer werken
- ☐ Te moeilijk werk
- ☐ Problemen met leiding, werkgever
- ☐ Problemen met collega's of ondergeschikten
- ☐ Problemen met klanten *(of patiënten, leerlingen of passagiers, e.d.)*
- ☐ Gevaarlijk werk/bedrijfsongeval
- ☐ Gevaarlijke stoffen
- ☐ Anders

e) Heeft er, *de laatste keer dat u verzuimde*, verzuimcontrole plaatsgevonden door uw werkgever, arbodienst of andere organisatie? *(bijvoorbeeld: huisbezoek, oproep, telefonisch contact of schriftelijk contact, zoals een formulier 'eigen verklaring')*

- ☐ Ja
- ☐ Nee

14 Chronische ziekte of aandoening

a) Heeft u één of meer van de volgende langdurige ziekten, aandoeningen of handicaps, en zo ja kunt u aangeven welke? *(meerdere antwoorden mogelijk)*

- ☐ Nee → *Ga naar 14d*
- ☐ Problemen met armen of handen (ook artritis, reuma, RSI)
- ☐ Problemen met benen of voeten (ook artritis, reuma)
- ☐ Problemen met rug en nek (ook artritis, reuma, RSI)
- ☐ Migraine of ernstige hoofdpijn
- ☐ Hart- of vaatziekten
- ☐ Astma, bronchitis, emfyseem
- ☐ Maag- of darmstoornissen
- ☐ Suikerziekte
- ☐ Ernstige huidziekten
- ☐ Psychische klachten/aandoeningen
- ☐ Gehoorproblemen
- ☐ Epilepsie
- ☐ Levensbedreigende ziekten (bijv. kanker, aids)
- ☐ Problemen met zien
- ☐ Anders

b) Wordt u door uw ziekte, aandoening of handicap belemmerd bij het uitvoeren van uw werk?

- ☐ Niet belemmerd
- ☐ Licht belemmerd
- ☐ Sterk belemmerd

c) Waardoor is de ziekte of aandoening veroorzaakt?

- ☐ Het werk
- ☐ Een ongeval op het werk
- ☐ Een verkeersongeval
- ☐ Een ongeval thuis, in de vrije tijd of tijdens het sporten
- ☐ Aangeboren
- ☐ Anders

d) Zijn er – in verband met uw gezondheid – *de afgelopen 12 maanden* aanpassingen verricht in uw werkplek of uw werkzaamheden? *(meerdere antwoorden mogelijk)*

- ☐ Nee
- ☐ Ja, in hulpmiddelen of meubilair
- ☐ Ja, in werktijden
- ☐ Ja, in hoeveelheid werk
- ☐ Ja, in functie of takenpakket
- ☐ Ja, in opleiding of omscholing
- ☐ Ja, in toegankelijkheid tot het gebouw
- ☐ Ja, andere aanpassingen

e) Zijn er volgens u (verdere) aanpassingen nodig in uw werkplek of uw werkzaamheden in verband met uw gezondheid? *(meerdere antwoorden mogelijk)*

- ☐ Nee
- ☐ Ja, in hulpmiddelen of meubilair
- ☐ Ja, in werktijden
- ☐ Ja, in hoeveelheid werk
- ☐ Ja, in functie of takenpakket
- ☐ Ja, in opleiding of omscholing
- ☐ Ja, in toegankelijkheid tot het gebouw
- ☐ Ja, andere aanpassingen

15 Functioneren en inzetbaarheid

In welke mate bent u het eens met de volgende uitspraken?	Helemaal mee eens	Grotendeels mee eens	Niet mee eens, noch mee oneens	Niet mee eens	Helemaal niet mee eens
• Ik behaal alle doelen (werkopdrachten) die bij mijn werk horen	☐	☐	☐	☐	☐
• De taken die bij mijn werk horen, gaan me goed af	☐	☐	☐	☐	☐
• Ik presteer goed in mijn werk	☐	☐	☐	☐	☐

In hoeverre bent u het eens met de volgende uitspraken?	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Mee eens	Helemaal mee eens
• Ik kan gemakkelijk voldoen aan de *fysieke* eisen die mijn werk aan mij stelt	☐	☐	☐	☐
• Ik kan gemakkelijk voldoen aan de *psychische* eisen die mijn werk aan mij stelt	☐	☐	☐	☐
• Ik zou gemakkelijk een nieuwe baan/functie kunnen krijgen bij mijn *huidige* werkgever	☐	☐	☐	☐
• Ik zou gemakkelijk een nieuwe baan/functie kunnen krijgen bij een *andere* werkgever	☐	☐	☐	☐

NATIONALE ENQUÊTE ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN 2011

16 Arbeidsvoorwaarden

a) Wat waren voor u de drie belangrijkste aspecten bij de keuze voor uw huidige baan? *(Kruis de 3 belangrijkste aspecten aan)*

- ☐ Salaris
- ☐ (Lease)auto
- ☐ Pensioenregeling
- ☐ Promotie- en loopbaanmogelijkheden
- ☐ Scholings- en opleidingsmogelijkheden
- ☐ Mogelijkheden om in deeltijd te werken
- ☐ Flexibele werktijden
- ☐ Thuiswerkregeling
- ☐ Reistijd/afstand naar het werk
- ☐ Verlof- en vakantiemogelijkheden
- ☐ Niet te zwaar werk (lichamelijk of geestelijk)
- ☐ Interessant werk
- ☐ Overlegmogelijkheden
- ☐ Werksfeer
- ☐ Werkzekerheid
- ☐ Anders

b) Kunt u met een rapportcijfer aangeven hoe tevreden u bent over de volgende zaken?	1=zeer ontevreden									10=zeer tevreden	Weet niet/ N.v.t.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
• Salaris	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
• Resultaatgerichte beloning/prestatiebeloning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
• Pensioenregeling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
• Reiskostenvergoeding	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
• Mogelijkheden om zelf arbeidsvoorwaarden samen te stellen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
• Functioneringsgesprekken	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
• Promotie- en loopbaanmogelijkheden	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
• Scholings- en opleidingsmogelijkheden	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
• Mogelijkheden om in deeltijd te werken	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
• Flexibele werktijden	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
• Thuiswerkregeling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
• Verlof- en vakantiemogelijkheden	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
• Overlegmogelijkheden	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
• Type dienstverband/contractvorm (vast, tijdelijk, uitzendkracht, e.d.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

c) Kunt u met een rapportcijfer aangeven hoe belangrijk u de volgende zaken vindt?	1=zeer onbelangrijk									10=zeer belangrijk	Weet niet/ N.v.t.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
• Hoe belangrijk vindt u het dat er vakbonden bestaan?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
• Hoe belangrijk vindt u het dat er personeels-vertegenwoordigingen (zoals een OR) bestaan?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
• Hoe belangrijk vindt u het dat er CAO's (collectieve arbeidsovereenkomsten) bestaan?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

d) Bent u lid van een vakbond?

- ☐ Ja → *Ga naar 16f*
- ☐ Nee

e) Waarom bent u geen lid van een vakbond?

- ☐ Ik vind het lidmaatschap te duur
- ☐ Ik heb er nooit serieus over nagedacht om lid te worden
- ☐ Vakbonden hebben geen invloed (meer) op mijn arbeids-voorwaarden
- ☐ Vakbonden komen niet goed op voor mijn belangen
- ☐ Anders

f) Heeft uw bedrijf een OR (ondernemingsraad), MR (medezeggen-schapsraad), of andere personeelsvertegenwoordiging?

- ☐ Ja
- ☐ Nee → *Ga naar 16h*
- ☐ Weet ik niet → *Ga naar 16h*

g) Is deze OR, MR, of andere personeelsvertegenwoordiging actief op het gebied van arbeidsomstandigheden?

- ☐ Ja
- ☐ Nee
- ☐ Weet ik niet

h) Heeft uw bedrijf een CAO (collectieve arbeidsovereenkomst)?

- ☐ Ja
- ☐ Nee → *Ga naar 16j*
- ☐ Weet ik niet → *Ga naar 16j*

i) Kunt u met een rapportcijfer aangeven hoe tevreden u bent over deze CAO?

1=zeer ontevreden						10=zeer tevreden				Weet niet/
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	N.v.t.
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

j) Kunt u met een rapportcijfer aangegeven hoe tevreden u bent over de vertegenwoordiging van uw belangen door de onderstaande personen of partijen?

	1=zeer ontevreden						10=zeer tevreden				Weet niet/
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	N.v.t.
• Personeelszaken (P&O)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
• Uw direct leidinggevende	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
• Ondernemingsraad (OR), medezeggenschapsraad (MR), of andere personeelsvertegenwoordiging	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
• De vakbond	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

17 Opleiding en ontwikkeling

	Ja	Nee
Heeft u in uw bedrijf de laatste 2 jaar aan een interne opleiding of cursus meegedaan?	☐	☐
Heeft uw bedrijf de laatste 2 jaar een externe opleiding of cursus voor u betaald?	☐	☐
Bent u in uw bedrijf de laatste 2 jaar van functie veranderd?	☐	☐
Is uw functie de laatste 2 jaar uitgebreid?	☐	☐
Heeft u in uw bedrijf de laatste 2 jaar promotie gemaakt?	☐	☐

Hoe sluiten uw kennis en vaardigheden aan bij uw huidige werk?

- ☐ Ik heb minder kennis en vaardigheden dan ik nodig heb voor mijn werk
- ☐ Het sluit goed aan
- ☐ Ik heb meer kennis en vaardigheden dan ik nodig heb voor mijn werk

18 Werk en thuis

	Nee, nooit	Ja, een enkele keer	Ja, vaak	Ja, zeer vaak
Mist of verwaarloost u familie- of gezinsactiviteiten door uw werk?	☐	☐	☐	☐
Mist of verwaarloost u uw werkzaamheden door familie- en gezinsverantwoordelijkheden?	☐	☐	☐	☐

Hoe is op dit moment de financiële situatie van uw huishouden?

- ☐ Komt veel geld tekort
- ☐ Komt een beetje geld tekort
- ☐ Komt precies rond
- ☐ Houdt een beetje geld over
- ☐ Houdt veel geld over

19 Uw verdere loopbaan

	Ja	Nee
Loopt u het risico om uw baan te verliezen?	☐	☐
Maakt u zich zorgen over het behoud van uw baan?	☐	☐
Heeft u er *in het afgelopen jaar* over nagedacht om ander werk te zoeken dan het werk bij uw huidige werkgever?	☐	☐
Heeft u *in het afgelopen jaar* ook daadwerkelijk iets ondernomen om ander werk te vinden?	☐	☐
Zou u, als het aan u lag, *over 5 jaar* nog bij dit bedrijf werken?	☐	☐

Tot welke leeftijd *wilt u* doorgaan met werken? Tot mijn ☐☐ ste jaar ☐ Weet niet

Tot welke leeftijd denkt u – lichamelijk en geestelijk – in staat te zijn om uw huidige werk voort te zetten? Tot mijn ☐☐ ste jaar ☐ Weet niet

20 Tevredenheid

In hoeverre bent u, alles bij elkaar genomen, tevreden met uw arbeidsomstandigheden?

- ☐ Zeer ontevreden
- ☐ Ontevreden
- ☐ Niet ontevreden/niet tevreden
- ☐ Tevreden
- ☐ Zeer tevreden

In hoeverre bent u, alles bij elkaar genomen, tevreden met uw werk?

- ☐ Zeer ontevreden
- ☐ Ontevreden
- ☐ Niet ontevreden/niet tevreden
- ☐ Tevreden
- ☐ Zeer tevreden

	Ja	Nee
Mogen TNO en CBS u in de toekomst nog eens benaderen voor vergelijkbaar onderzoek?	☐	☐

Onder de deelnemers aan de Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2011 worden 1.000 prijzen verloot.
In plaats van deelname aan de verloting kunt u er ook voor kiezen om ons een bijdrage te laten doen aan een goed doel.

Wilt u meedoen aan de verloting? *(Kruis alstublieft één hokje aan)*

- ☐ Ja, ik wil kans maken op 1 van de 500 Staatsloten van € 26,-
- ☐ Ja, ik wil kans maken op 1 van de 500 VVV cadeaubonnen van € 25,-
- ☐ Nee, maak € 2,50 over naar Amnesty International
- ☐ Nee, maak € 2,50 over naar KWF Kankerbestrijding
- ☐ Nee, maak € 2,50 over naar War Child
- ☐ Nee, maak € 2,50 over naar het Wereld Natuur Fonds

Hartelijk dank voor uw medewerking!

Uw inlogcode voor het invullen via internet:

Copyright TNO/CBS

B.2 Begeleidende folder

2011

Doe mee aan de Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden

TNO, CBS en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voeren dit jaar de achtste Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden uit. Graag vragen wij uw medewerking voor dit belangrijke onderzoek.

Waarom is dit onderzoek nodig?
Het ministerie van SZW, TNO en CBS willen met deze enquête te weten komen hoe uw werkomstandigheden zijn en wat u daarvan vindt. De overheid, werkgeversorganisaties, vakbonden, bedrijven en instellingen gebruiken de resultaten van deze enquête om de werkomstandigheden in Nederland te verbeteren.

Voor wie is de enquête bedoeld?
De vragen in de enquête zijn zo opgesteld dat zij uitsluitend van toepassing zijn op werknemers. Zelfstandigen behoren niet tot de doelgroep van het onderzoek. Bent u zowel werknemer als zelfstandige, wilt u dan de vragenlijst invullen met betrekking tot uw werk als werknemer?
Als u op dit moment geen baan heeft, dan kunt u dit doorgeven aan onze helpdesk. Wij zorgen er dan voor dat u niet meer benaderd wordt voor dit onderzoek.

Vul de vragenlijst in over 'Arbeidsomstandigheden in Nederland'
- Invultijd: circa 20 minuten
- Doelgroep: werknemers
- Gegevens blijven anoniem
- Meedoen kan tot 19 december 2011

Invullen kan ook via internet
- Ga naar **www.nea2011.tno.nl**

Beloning voor deelname
- Kans op Staatslot of VVV cadeaubon t.w.v. € 25,–.
- Óf € 2,50 naar een goed doel van uw keuze.

Hartelijk dank voor uw deelname!

De beloning voor het invullen
Het invullen van de vragenlijst duurt ongeveer 20 minuten. Als tegemoetkoming voor uw inspanning, verloten we **500** Staatsloten en **500** VVV cadeaubonnen ter waarde van € 25,–. In de vragenlijst kunt u aangeven waar uw keuze naar uit gaat. Op het afscheurbare voorblad van uw vragenlijst vindt u een code. Deze code is uw lotnummer. Op 28 december 2011 worden de winnende codes bekendgemaakt via **www.nea.intomartgfk.nl**. De winnaars krijgen hun Staatslot of VVV cadeaubon automatisch thuisgestuurd. In plaats van deelname aan de verloting kunt u ook kiezen voor een goed doel. Voor uw ingevulde vragenlijst maken wij dan € 2,50 over naar het goede doel van uw keuze (KWF Kankerbestrijding, Amnesty International, War Child of Wereld Natuur Fonds).

TNO innovation for life

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Wat is de rol van TNO, CBS, Intomart GfK en het ministerie van SZW bij dit onderzoek?

Onderzoeksinstituut TNO coördineert het onderzoek. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) selecteert de adressen van werknemers. De inhoud van de enquête wordt gezamenlijk bepaald door TNO, CBS en het ministerie van SZW. Marktonderzoeker Intomart GfK organiseert de verzending van enquêtes, de verloting en de verzending van de prijzen. TNO en CBS ontvangen de anoniem gemaakte enquêtegegevens van Intomart GfK en zullen de resultaten van de enquête publiceren.

De enquête insturen of meedoen via internet
U kunt uw ingevulde vragenlijst in de bijgevoegde antwoordenvelop terugsturen aan Intomart GfK, een postzegel is niet nodig. U kunt de vragenlijst ook invullen via internet. Ga dan naar **www.nea2011.tno.nl**. Vervolgens vult u daar uw inlogcode in, die u vindt op de vragenlijst. De rest wijst zich vanzelf.

Welke vragen willen we beantwoorden?
Voorbeelden van vragen die we u willen stellen zijn:

> Hoe staat het met uw werkdruk?
> Bent u tevreden met uw arbeidsvoorwaarden?
> Heeft u te maken met agressie tijdens uw werk?
> Bent u betrokken geweest bij een arbeidsongeval?
> Welke maatregelen vindt u nodig om uw werk te verbeteren?

Wanneer worden de resultaten bekendgemaakt?
Vanaf mei 2012 worden de resultaten van de enquête bekendgemaakt door TNO, CBS en het ministerie van SZW.
Dit gebeurt door middel van rapporten, persberichten en webpublicaties.

Uw privacy is gewaarborgd
Waarborging van uw privacy is een verplichting voor TNO, CBS en Intomart GfK, die in de Wet bescherming persoonsgegevens is vastgelegd. Naam- en adresgegevens van deelnemers worden direct na de verzending van de beloningen vernietigd. In publicaties over de enquête zijn de antwoorden van individuele deelnemers op geen enkele wijze herkenbaar. Het CBS maakt statistieken door uw gegevens te combineren met die van andere mensen en met gegevens uit andere bronnen, zoals bijvoorbeeld de bevolkingsadministraties. Om uw gegevens te beveiligen, zijn tal van maatregelen getroffen. De gegevens worden verwerkt met goed beveiligde computersystemen waartoe onbevoegden geen toegang hebben. De wet garandeert dat uw gegevens alleen voor statistische doeleinden worden gebruikt. Geen enkele instelling kan toegang opeisen tot de verzamelde gegevens.

Meer informatie?
Mocht u nog vragen hebben, kijk dan op **www.nea.intomartgfk.nl** of stuur een mail naar **nea-intomart@gfk.com**. U kunt ook bellen naar het gratis informatienummer van Intomart GfK.
Telefoonnummer: 0800 - 023 07 83, bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 10:00 - 17:00 uur en van 19:00 - 21:00 uur.

B.3 Screenshots webenquête

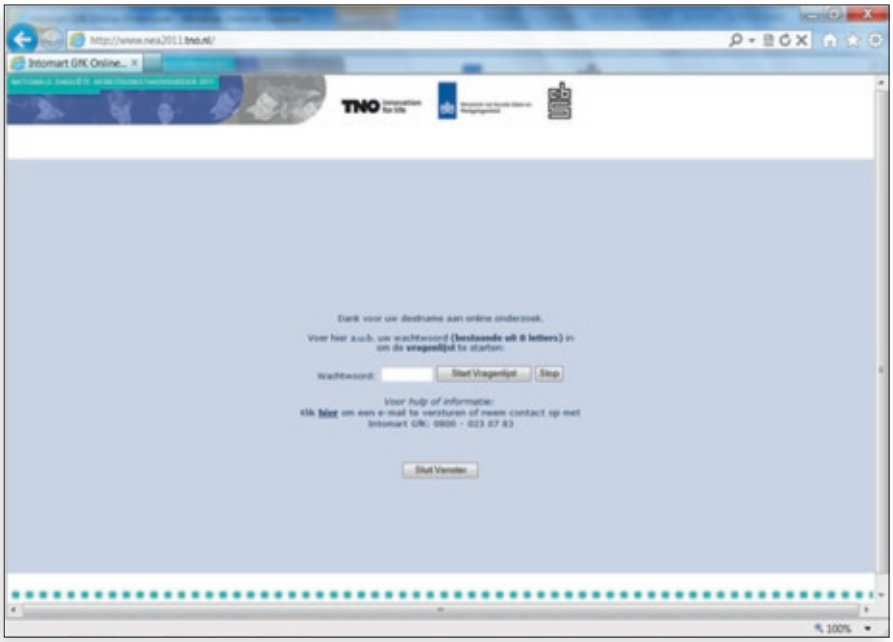

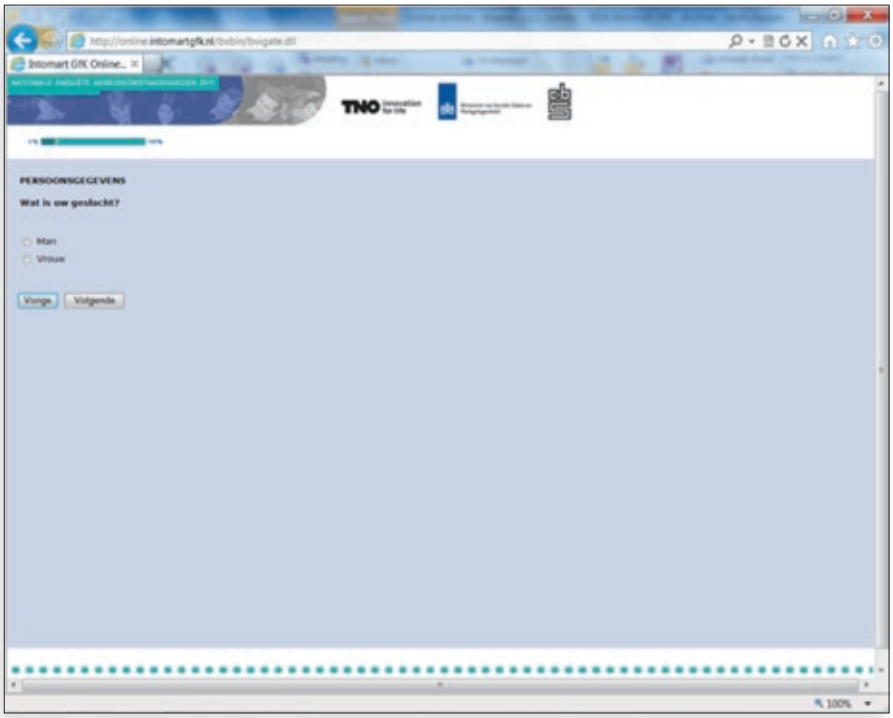

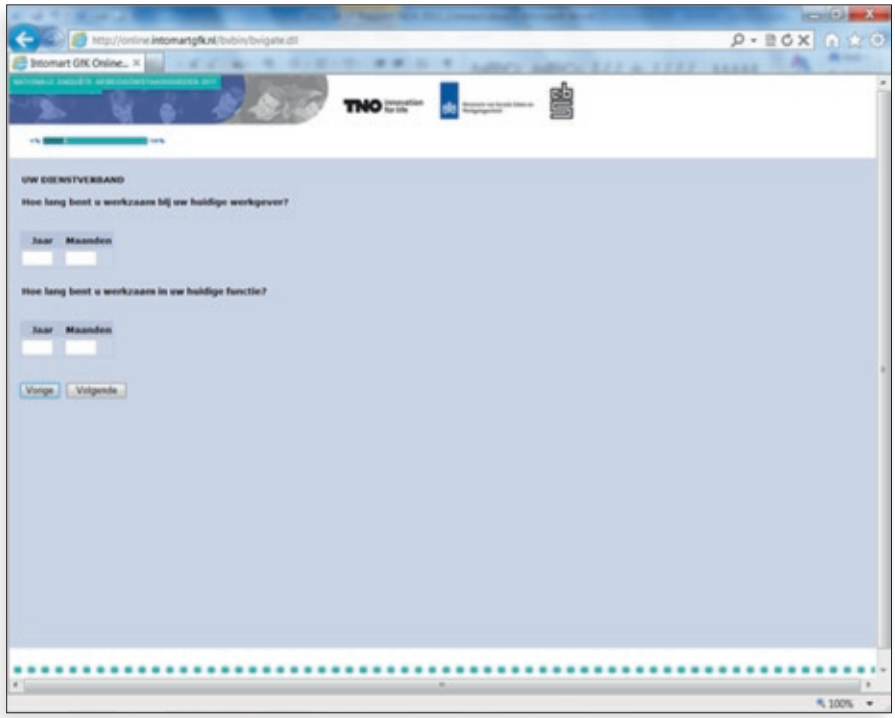
UW DIENSTVERBAND
Hoe lang bent u werkzaam bij uw huidige werkgever?
Jaar
Maanden
Hoe lang bent u werkzaam in uw huidige functie?
Jaar
Maanden
Vorige
Volgende

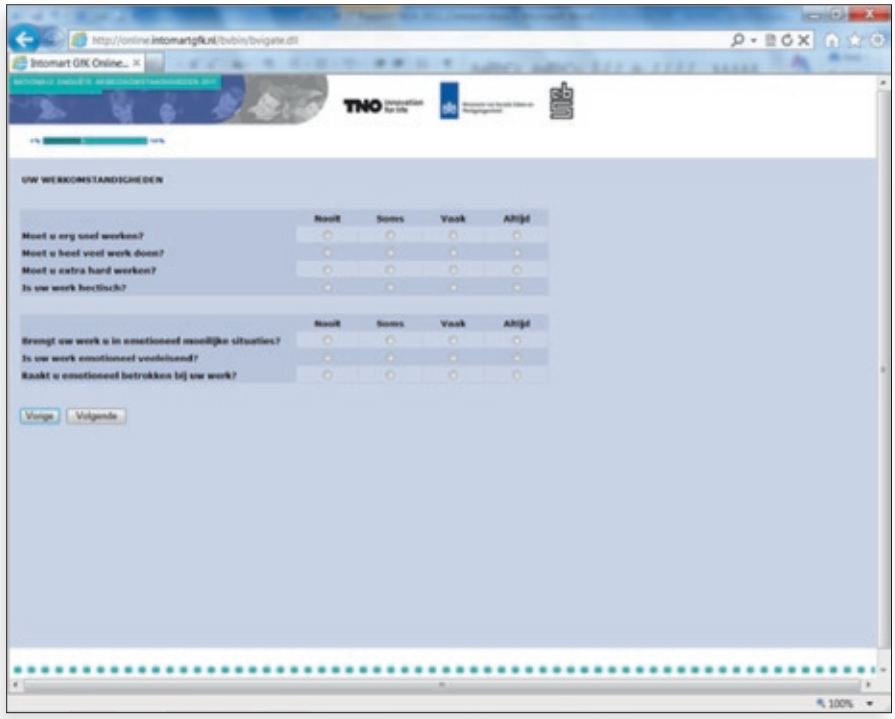
UW WERKOMSTANDIGHEDEN
Nooit
Soms
Vaak
Altijd
Moet u erg snel werken?
Moet u heel veel werk doen?
Moet u extra hard werken?
Is uw werk hectisch?
Nooit
Soms
Vaak
Altijd
Brengt uw werk u in emotioneel moeilijke situaties?
Is uw werk emotioneel veeleisend?
Raakt u emotioneel betrokken bij uw werk?
Vorige
Volgende

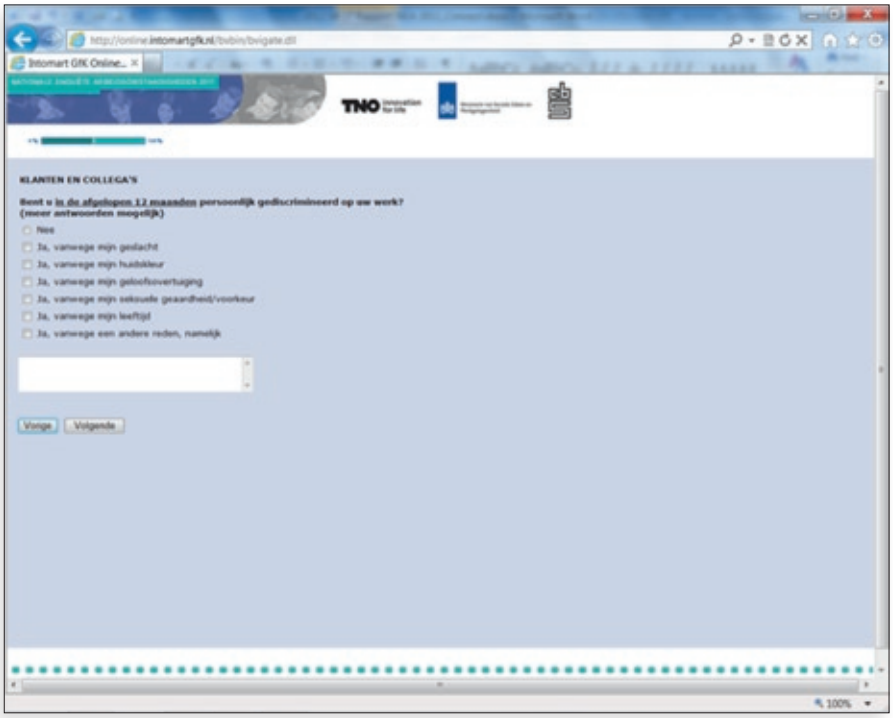
http://online.intomartgfk.nl/bvbin/bvigate.dll
Intomart GfK Online...
TNO
KLANTEN EN COLLEGA'S
Bent u in de afgelopen 12 maanden persoonlijk gediscrimineerd op uw werk?
(meer antwoorden mogelijk)
Nee
Ja, vanwege mijn geslacht
Ja, vanwege mijn huidkleur
Ja, vanwege mijn geloofsovertuiging
Ja, vanwege mijn seksuele geaardheid/voorkeur
Ja, vanwege mijn leeftijd
Ja, vanwege een andere reden, namelijk
Vorige
Volgende
100%

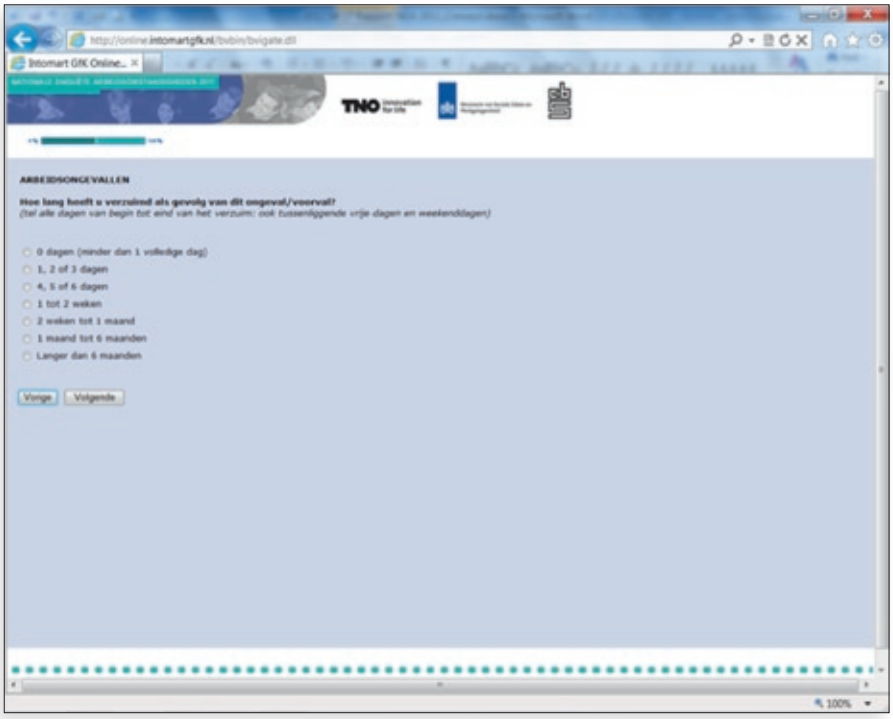
http://online.intomartgfk.nl/bvbin/bvigate.dll
Intomart GfK Online...
TNO
ARBEIDSONGEVALLEN
Hoe lang heeft u verzuimd als gevolg van dit ongeval/voorval?
(tel alle dagen van begin tot eind van het verzuim: ook tussenliggende vrije dagen en weekenddagen)
0 dagen (minder dan 1 volledige dag)
1, 2 of 3 dagen
4, 5 of 6 dagen
1 tot 2 weken
2 weken tot 1 maand
1 maand tot 6 maanden
Langer dan 6 maanden
Vorige
Volgende
100%

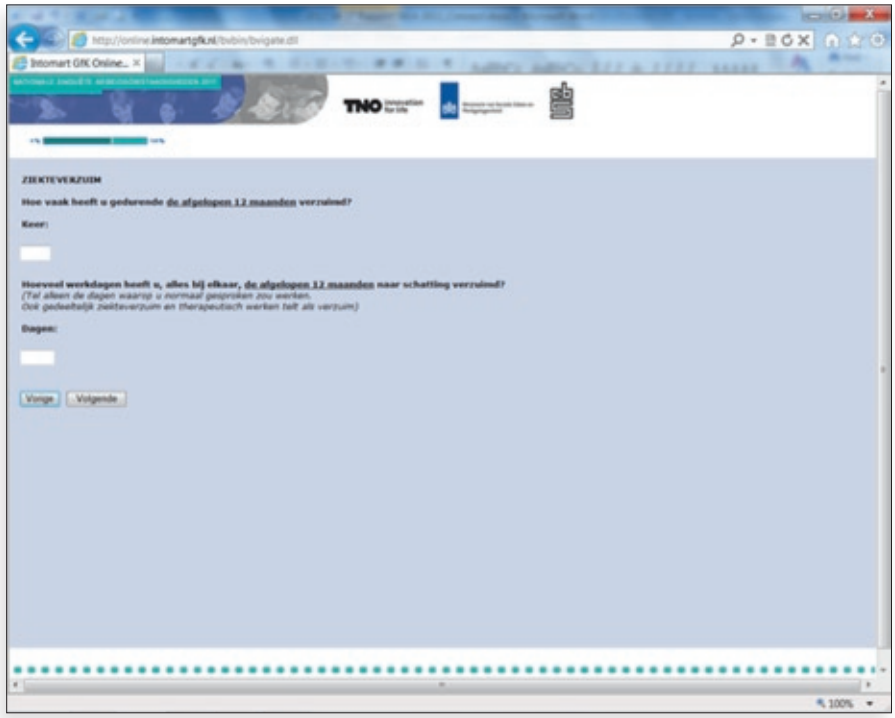
http://online.intomartgfk.nl/bvbin/bvigate.dll
Intomart GfK Online...
TNO
ZIEKTEVERZUIM
Hoe vaak heeft u gedurende de afgelopen 12 maanden verzuimd?
Keer:
Hoeveel werkdagen heeft u, alles bij elkaar, de afgelopen 12 maanden naar schatting verzuimd?
(Tel alleen de dagen waarop u normaal gesproken zou werken.
Ook gedeeltelijk zieketeverzuim en therapeutisch werken telt als verzuim)
Dagen:
Vorige
Volgende
100%

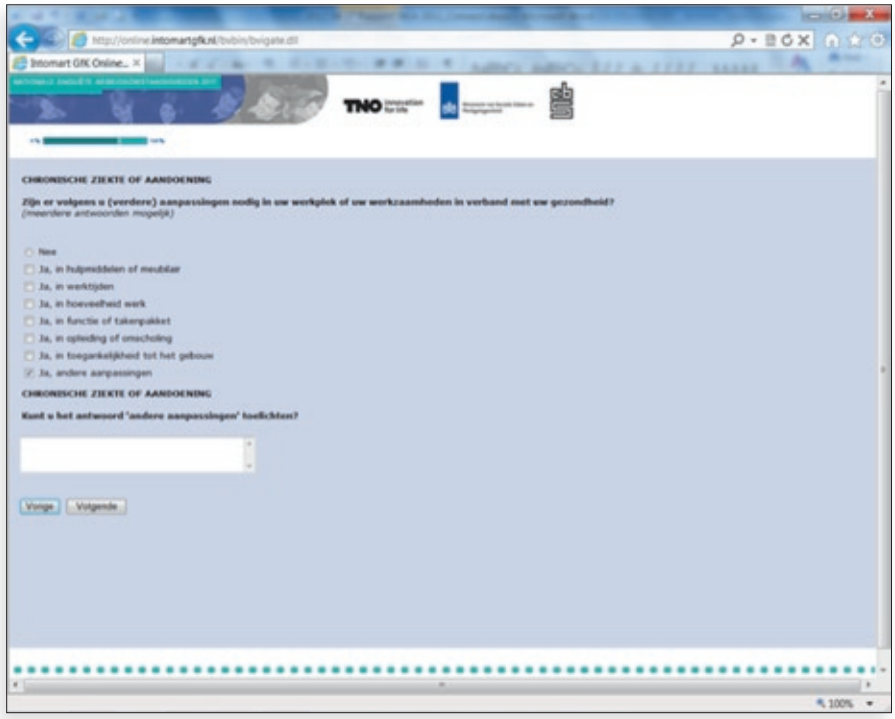
http://online.intomartgfk.nl/bvbin/bvigate.dll
Intomart GfK Online...
TNO
CHRONISCHE ZIEKTE OF AANDOENING
Zijn er volgens u (verdere) aanpassingen nodig in uw werkplek of uw werkzaamheden in verband met uw gezondheid?
(meerdere antwoorden mogelijk)
Nee
Ja, in hulpmiddelen of meubilair
Ja, in werktijden
Ja, in hoeveelheid werk
Ja, in functie of takenpakket
Ja, in opleiding of omscholing
Ja, in toegankelijkheid tot het gebouw
Ja, andere aanpassingen
CHRONISCHE ZIEKTE OF AANDOENING
Kunt u het antwoord 'andere aanpassingen' toelichten?
Vorige
Volgende
100%

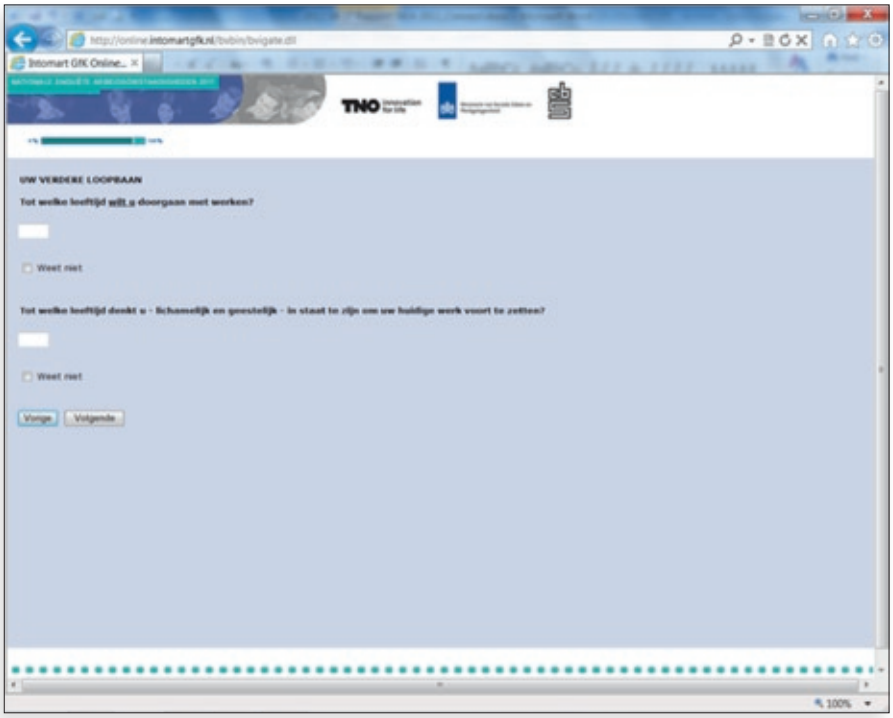
http://online.intomartgfk.nl/bvbin/bvigate.dll
Intomart GfK Online...
TNO
UW VERDERE LOOPBAAN
Tot welke leeftijd wilt u doorgaan met werken?
Weet niet
Tot welke leeftijd denkt u - lichamelijk en geestelijk - in staat te zijn om uw huidige werk voort te zetten?
Weet niet
Vorige
Volgende
100%

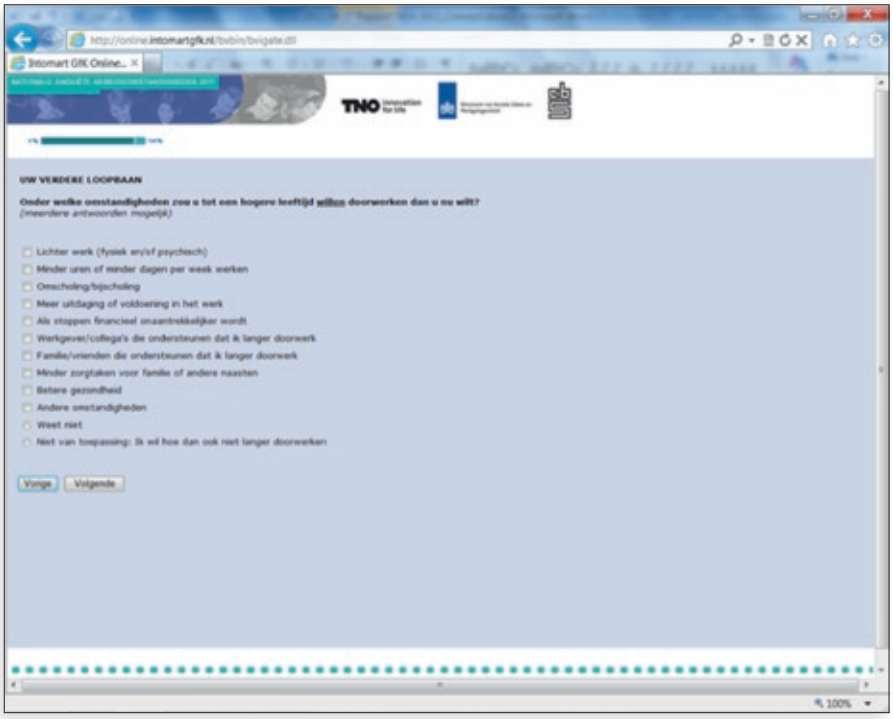
http://online.intomartgfk.nl/bvbin/bvigate.dll
Intomart GfK Online...
TNO
UW VERDERE LOOPBAAN
Onder welke omstandigheden zou u tot een hogere leeftijd willen doorwerken dan u nu wilt?
(meerdere antwoorden mogelijk)
Lichter werk (fysiek en/of psychisch)
Minder uren of minder dagen per week werken
Omscholing/bijscholing
Meer uitdaging of voldoening in het werk
Als stoppen financieel onaantrekkelijker wordt
Werkgever/collega's die ondersteunen dat ik langer doorwerk
Familie/vrienden die ondersteunen dat ik langer doorwerk
Minder zorgtaken voor familie of andere naasten
Betere gezondheid
Andere omstandigheden
Weet niet
Niet van toepassing: Ik wil hoe dan ook niet langer doorwerken
Vorige
Volgende
100%

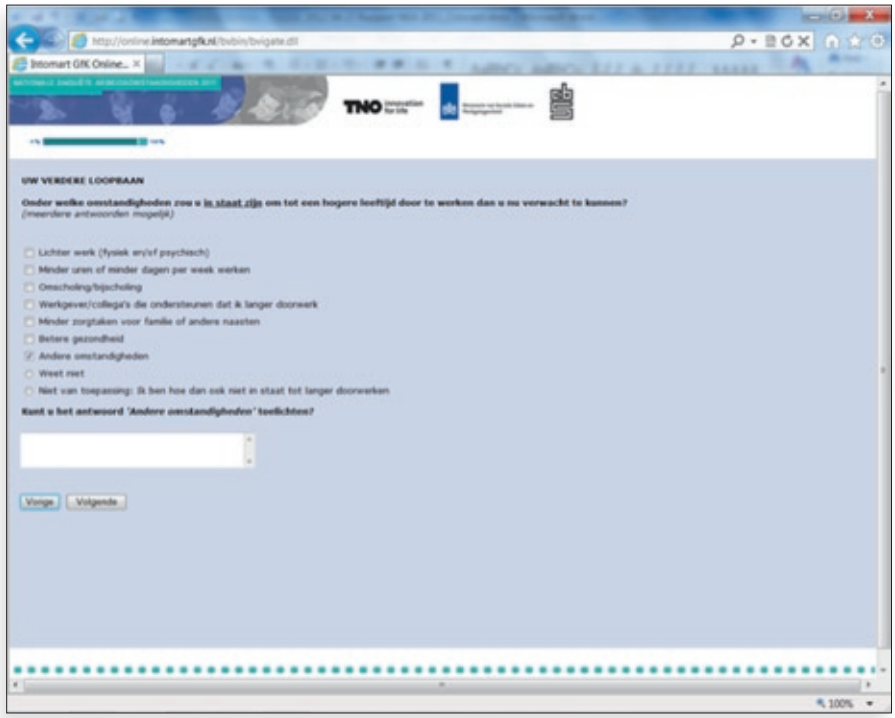
http://online.intomartgfk.nl/bvbin/bvigate.dll
Intomart GfK Online...
TNO
UW VERDERE LOOPBAAN
Onder welke omstandigheden zou u in staat zijn om tot een hogere leeftijd door te werken dan u nu verwacht te kunnen?
(meerdere antwoorden mogelijk)
Lichter werk (fysiek en/of psychisch)
Minder uren of minder dagen per week werken
Omscholing/bijscholing
Werkgever/collega's die ondersteunen dat ik langer doorwerk
Minder zorgtaken voor familie of andere naasten
Betere gezondheid
Andere omstandigheden
Weet niet
Niet van toepassing: Ik ben hoe dan ook niet in staat tot langer doorwerken
Kunt u het antwoord 'Andere omstandigheden' toelichten?
Vorige
Volgende
100%

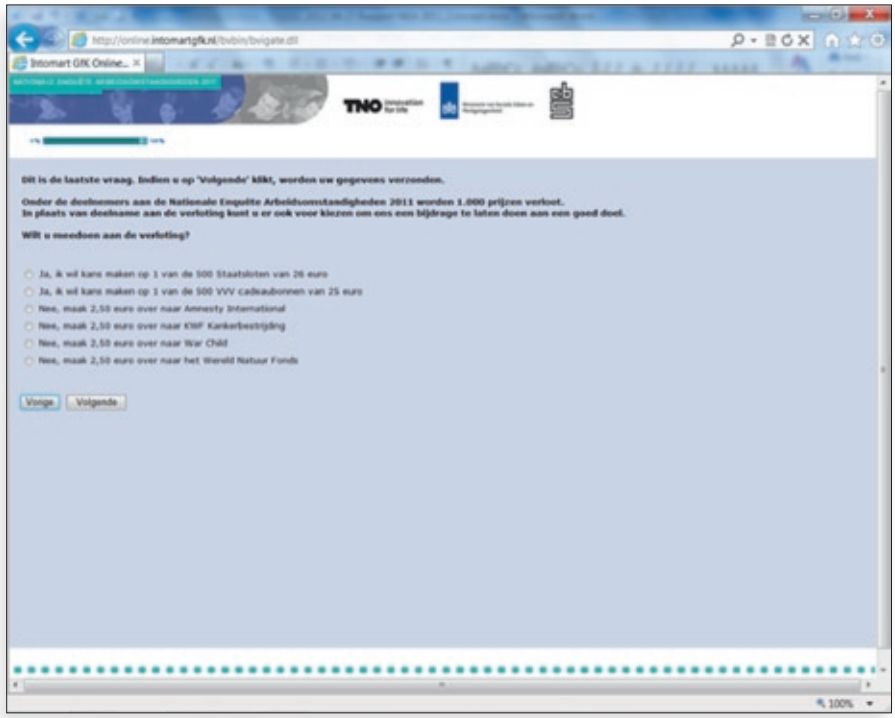
http://online.intomartgfk.nl/bvbin/bvigate.dll
Intomart GfK Online...
TNO
Dit is de laatste vraag. Indien u op 'Volgende' klikt, worden uw gegevens verzonden.
Onder de deelnemers aan de Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2011 worden 1.000 prijzen verloot.
In plaats van deelname aan de verloting kunt u er ook voor kiezen om ons een bijdrage te laten doen aan een goed doel.
Wilt u meedoen aan de verloting?
Ja, ik wil kans maken op 1 van de 500 Staatsloten van 26 euro
Ja, ik wil kans maken op 1 van de 500 VVV cadeaubonnen van 25 euro
Nee, maak 2,50 euro over naar Amnesty International
Nee, maak 2,50 euro over naar KWF Kankerbestrijding
Nee, maak 2,50 euro over naar War Child
Nee, maak 2,50 euro over naar het Wereld Natuur Fonds
Vorige
Volgende
100%

C Reminderbrief

Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2011

Datum
December 2011

E-mail
nea-intomart@gfk.com

Telefoon
0800 - 023 07 83

Betreft: **Herinnering Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2011 – Geef uw mening**

Enige tijd geleden ontving u van ons de vragenlijst *Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2011*. Heeft u de vragenlijst al ingevuld en opgestuurd? Hartelijk dank! U hoeft geen actie te ondernemen. Heeft u de vragenlijst nog niet ingevuld? Dan vragen wij u vriendelijk om dit alsnog te doen. U kunt de vragenlijst insturen tot en met **maandag 19 december 2011.**

Met behulp van uw antwoorden wordt de kwaliteit van de arbeidsomstandigheden in Nederland onderzocht en verbeterd. Uw mening is dus van belang.

Scholier of student met bijbaan?
Heeft u een bijbaantje, bijvoorbeeld naast school of studie? Dan behoort ook u tot de doelgroep. Zou u de vragenlijst willen invullen en opsturen? Heeft u momenteel géén betaalde baan, dan hoeft u de vragenlijst niet in te vullen en terug te sturen.

Beloning voor uw deelname
U kunt met uw deelname een goed doel ondersteunen. Daarnaast verloten wij 1.000 waardebonnen van 25 euro onder de deelnemers. Doe mee en maak kans!

Invullen kan ook via internet
Ga naar de website en vul uw unieke inlogcode in.
Website: **www.nea2011.tno.nl**
Uw unieke inlogcode:

Heeft u nog vragen?
Meer informatie over dit onderzoek vindt u op **www.nea.intomartgfk.nl**. U kunt ook bellen naar het gratis informatienummer van Intomart GfK (0800 023 07 83), of mailen naar **nea-intomart@gfk.com**.

Alvast hartelijk dank voor uw medewerking.

Namens TNO, CBS en het ministerie van SZW,

Met vriendelijke groet,

Dr. Lando Koppes (TNO)
Onderzoeksleider Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden

TNO innovation for life

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

D Belprotocol non-responsonderzoek

V1.
Goede....., u spreekt met <...> van Intomart GfK. Kan ik spreken met <...><...>?

(Indien gesprek doorgang kan vinden):
Wij hebben u ongeveer 2 maanden geleden de vragenlijst 'Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2011' gestuurd. Heeft u deze vragenlijst ontvangen?

ENQ: Als iemand aarzelt met antwoorden of twijfelt, dan uitleggen hoe de vragenlijst eruit ziet: De vragenlijst is blauwgekleurd en op de voorkant staat een foto met groene rand. De vragenlijst bevatte allerlei vragen over uw werk en werkomstandigheden.

1. Ja (naar vraag V3)
2. Afspraak maken t/m 30-12
3. Non respons (gesprek kan geen doorgang vinden) (naar vraag V2)
4. Antwoordapparaat/voicemail (niet inspreken)
5. Fax/modem
6. Nee (naar vraag V7)
7. Weet niet (naar vraag V7)

(PM IF V1=3)
V2.
ENQ: Noteer soort weigering
Weigering (te druk etc.) (non-responscode 02)
Weigering (principieel/geen toestemming) (non-responscode 03)
Weigering (respondent kan niet aan telefoon komen door ziekte of afwezigheid) (non-responscode 04)
Weigering (respondent is op dit nummer niet bekend) (non-responscode 05)
Andere reden, namelijk... (non-responscode 06)

(PM IF V1=1)
V3.
Uw deelname is voor ons nog steeds heel waardevol. We bellen u daarom om te vragen of u de vragenlijst alsnog wilt invullen. U maakt daarmee kans op één van de 1000 staatsloten of VVV-cadeaubonnen ter waarde van 25 euro. Zou u de vragenlijst inderdaad nog willen invullen?
ENQ: Niet voorlezen
☐ ja
☐ nee, wil ik niet
☐ nee, heb de vragenlijst al ingevuld
☐ weet nog niet

(PM IF V3=1 of 4)

V4.

Dank u wel alvast hiervoor. We kunnen u een link sturen met het wachtwoord, zodat u de vragenlijst via internet kunt invullen of afmaken, mocht u deze al voor een deel hebben ingevuld. Mogen we daarom uw e-mailadres noteren?

☐ ja, namelijk……

☐ nee

(PM IF V4=2)

V4b.

Wilt u weten op welke site u de vragenlijst kunt invullen? In dat geval geven wij graag nog een keer de site door en de persoonlijke inlogcode die u nodig heeft om de lijst in te vullen.

☐ ja

☐ nee

ENQ: indien 'ja': geef de site door en meteen ook het wachtwoord aan de respondent en let op het onderscheid tussen kleine en hoofdletters! Vraag respondent het te noteren en te denken aan onderscheid hoofdletters en kleine letters. De site waar respondenten de vragenlijst kunnen invullen is: www.nea2011.tno.nl. Wachtwoord staat in het scherm aangegeven.

(PM IF V3=2)

V5.

Kunt u aangeven waarom u de vragenlijst niet invult?

ENQ: niet voorlezen !!!

1. Ik heb de vragenlijst WEL ingevuld en opgestuurd/ingevuld op internet
2. Niet werkzaam in loondienst, WAO/WIA (arbeidsongeschikt)
3. Niet werkzaam in loondienst, (pre)pensioen/VUT/FPU
4. Niet werkzaam in loondienst, WW (werkloos)
5. Niet werkzaam in loondienst, student
6. Niet werkzaam in loondienst, zelfstandige/ZZP-er
7. Niet werkzaam in loondienst, anders (bijvoorbeeld vrijwillig niet werkzaam)
8. Geen interesse
9. Geen tijd/te druk
10. Vragenlijst onduidelijk
11. Anders, namelijk:
12. Weet niet/geen opgave

Einde vragenlijst

(PM IF V3=1 of 4) (mensen die de vragenlijst (misschien) nog gaan invullen)
V6.
Ik wil u hartelijk bedanken voor uw medewerking aan het onderzoek. U kunt de vragenlijst nog invullen tot en met 1 januari 2012. Een fijne dag/avond verder.

1. Einde gesprek

(PM IF V1=6|7) (mensen die de vragenlijst niet hebben ontvangen)
V7.
Wij hebben u gebeld omdat we graag te weten willen komen waarom sommige mensen de vragenlijst niet hebben ingevuld. Dan heb ik verder geen vragen meer voor u. Bedankt voor uw medewerking en prettige dag/avond verder.

1. Einde gesprek

(PM IF V3=3 or V5=1) (respondenten die de vragenlijst al hebben ingevuld)
V8.
Dan heb ik verder geen vragen meer voor u. Hartelijk bedankt voor het invullen van de vragenlijst en uw medewerking aan dit onderzoek. Een prettige dag/avond verder.

2. Einde gesprek

Alle overige respondenten
V9.
Bedankt voor uw medewerking en prettige dag/avond verder.

1. Einde gesprek

E Screenshots NEA-website

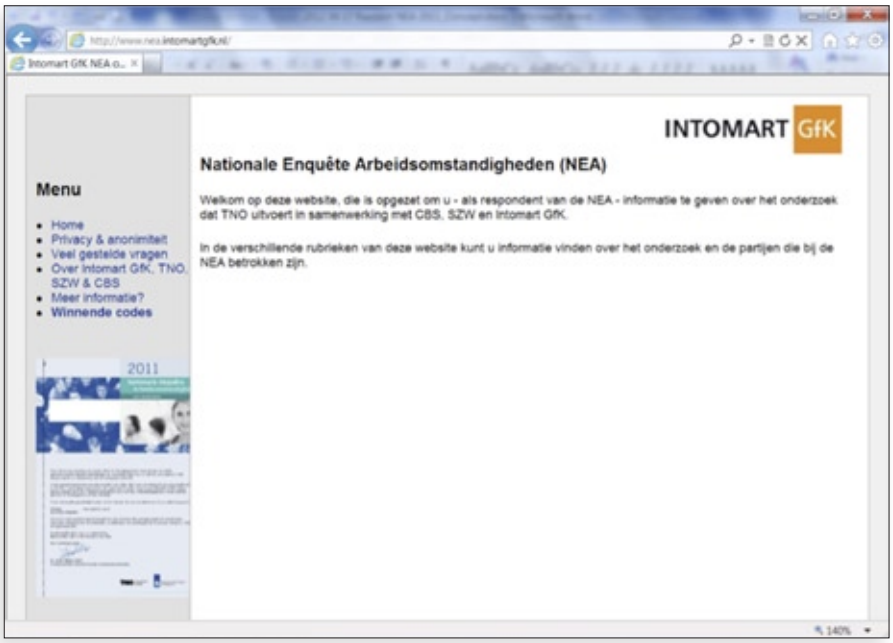

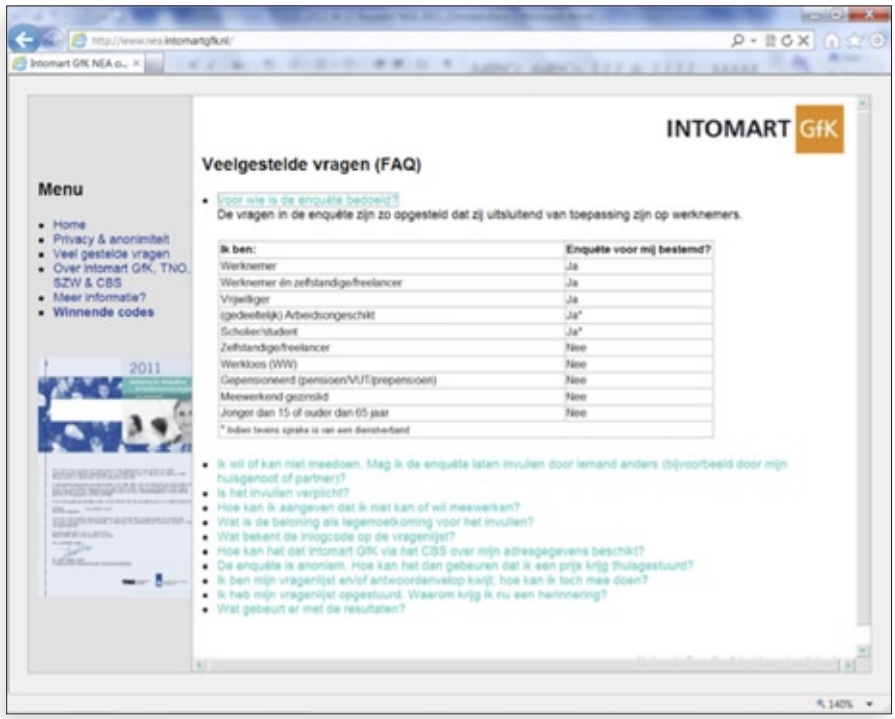
INTOMART GfK
Menu
Home
Privacy & anoniemiteit
Veel gestelde vragen
Over Intomart GfK, TNO, SZW & CBS
Meer informatie?
Winnende codes
2011
Veelgestelde vragen (FAQ)
Voor wie is de enquête bedoeld?
De vragen in de enquête zijn zo opgesteld dat zij uitsluitend van toepassing zijn op werknemers.
Ik ben: | Enquête voor mij bestemd?
Werknemer | Ja
Werknemer én zelfstandige/freelancer | Ja
Vrijwilliger | Ja
(gedeeltelijk) Arbeidsongeschikt | Ja*
Scholier/student | Ja*
Zelfstandige/freelancer | Nee
Werkloos (WW) | Nee
Gepensioneerd (pensioen/VUT/prepensioen) | Nee
Meewerkend gezinslid | Nee
Jonger dan 15 of ouder dan 65 jaar | Nee
* Indien tevens sprake is van een dienstverband
Ik wil of kan niet meedoen. Mag ik de enquête laten invullen door iemand anders (bijvoorbeeld door mijn huisgenoot of partner)?
Is het invullen verplicht?
Hoe kan ik aangeven dat ik niet kan of wil meewerken?
Wat is de beloning als tegemoetkoming voor het invullen?
Wat bekent de inlogcode op de vragenlijst?
Hoe kan het dat Intomart GfK via het CBS over mijn adresgegevens beschikt?
De enquête is anoniem. Hoe kan het dan gebeuren dat ik een prijs krijg thuisgestuurd?
Ik ben mijn vragenlijst en/of antwoordenvelop kwijt. hoe kan ik toch mee doen?
Ik heb mijn vragenlijst opgestuurd. Waarom krijg ik nu een herinnering?
Wat gebeurt er met de resultaten?
140%

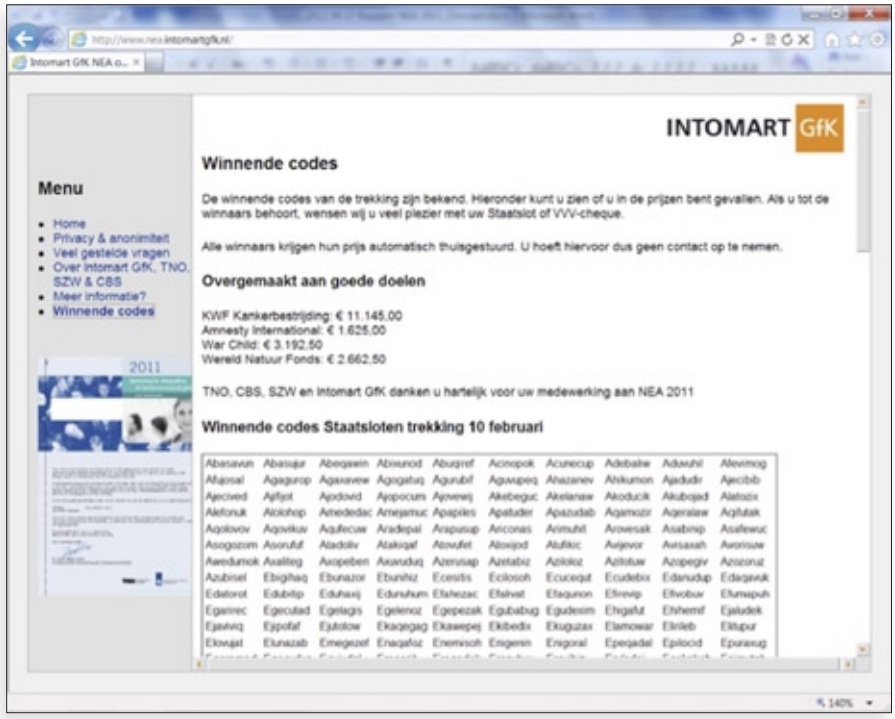
INTOMART GfK
Menu
Home
Privacy & anoniemiteit
Veel gestelde vragen
Over Intomart GfK, TNO, SZW & CBS
Meer informatie?
Winnende codes
2011
Winnende codes
De winnende codes van de trekking zijn bekend. Hieronder kunt u zien of u in de prijzen bent gevallen. Als u tot de winnaars behoort, wensen wij u veel plezier met uw Staatslot of VVV-cheque.
Alle winnaars krijgen hun prijs automatisch thuisgestuurd. U hoeft hiervoor dus geen contact op te nemen.
Overgemaakt aan goede doelen
KWF Kankerbestrijding: € 11.145,00
Amnesty International: € 1.625,00
War Child: € 3.192,50
Wereld Natuur Fonds: € 2.662,50
TNO, CBS, SZW en Intomart GfK danken u hartelijk voor uw medewerking aan NEA 2011
Winnende codes Staatsloten trekking 10 februari
140%

F Vergelijking tussen respons en steekproefkader

TABEL F.1

Samenstelling van de respons (NEA) en het steekproefkader (Enquête Beroepsbevolking EBB 2010): opleiding naar geslacht

	NEA		EBB		Verschil
	N	%	N	%	%*
Mannen					
Basisonderwijs	688	6	248.563	7	-1
Mavo/vmbo	1.808	16	764.611	21	-4
Havo/vwo/mbo	4.457	40	1.509.288	41	-1
Hbo	2.744	25	724.773	20	5
WO	1.349	12	430.607	12	1
TOTAAL MANNEN	**11.046**	**100**	**3.677.842**	**100**	**0**
Vrouwen					
Basisonderwijs	532	4	186.011	5	-1
Mavo/vmbo	1.823	15	634.884	19	-3
Havo/vwo/mbo	4.978	42	1.496.634	44	-2
Hbo	3.372	28	748.594	22	6
WO	1.238	10	327.394	10	1
TOTAAL VROUWEN	**11.943**	**100**	**3.393.516**	**100**	**0**

* Procentpunten. Door afrondingsverschillen kunnen deze verschillen maximaal 1 procentpunt afwijken van het verschil tussen de eerdergenoemde percentages.

TABEL F.2

Samenstelling van de respons (NEA) en het steekproefkader (Polisadministratie): bedrijfstak

	NEA		Polisadministratie		Polisadministratie (bijgeschaald)**		Verschil
	N	%	N	%	N	%	%*
Landbouw, bosbouw en visserij	193	0,8	80.688	1,1	80.688	1,1	-0,3
Winning van delfstoffen	29	0,1	7.157	0,1	7.157	0,1	0,0
Vervaardiging van voedingsmiddelen, vervaardiging van dranken en vervaardiging van tabaksproducten	381	1,7	116.680	1,6	116.680	1,6	0,0
Vervaardiging van kleding, vervaardiging van leer, lederwaren en schoenen	31	0,1	13.876	0,2	13.876	0,2	-0,1
Primaire houtbewerking en vervaardiging van artikelen van hout, kurk, riet en vlechtwerk (geen meubels) Vervaardiging van papier, karton en papier- en kartonwaren en vervaardiging van drukkerijen, reproductie van opgenomen media	192	0,8	57.013	0,8	57.013	0,8	0,0
Vervaardiging van cokesovenprodukten en aardolieverwerking	19	0,1	5.320	0,1	5.320	0,1	0,0
Vervaardiging van chemische producten	159	0,7	41.353	0,6	41.353	0,6	0,1
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	72	0,3	16.052	0,2	16.052	0,2	0,1
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof en vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten	184	0,8	51.459	0,7	51.459	0,7	0,1
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en vervaardiging van producten van metaal (geen machines en apparaten)	288	1,3	98.831	1,4	98.831	1,4	-0,1
Vervaardiging van computers en elektronische en optische apparatuur	97	0,4	25.341	0,4	25.341	0,4	0,1
Vervaardiging van elektrische apparatuur	58	0,3	18.268	0,3	18.268	0,3	0,0
Vervaardiging van overige machines en apparaten	222	1,0	69.290	1,0	69.290	1,0	0,0
Vervaardiging van autos, aanhangwagens en opleggers en vervaardiging van overige transportmiddelen	115	0,5	34.296	0,5	34.296	0,5	0,0
Vervaardiging van meubels, vervaardiging van overige goederen, reparatie en installatie van machines en apparaten	515	2,2	176.235	2,5	176.236	2,5	-0,2
Productie in distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht	91	0,4	22.464	0,3	22.464	0,3	0,1
Winning en distributie van water, afvalwaterinzameling en -behandeling, voorbereiding tot recycling	118	0,5	35.765	0,5	35.765	0,5	0,0
Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw en projectontwikkeling, grond-, water- en wegenbouw (geen grondverzet), gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw	1.047	4,6	348.701	4,9	348.702	4,9	-0,3

	NEA		Polisadministratie		Polisadministratie (bijgeschaald)**		Verschil
	N	%	N	%	N	%	%*
Handel in en reparatie van autos, motorfietsen en aanhangers	283	1,2	110.145	1,5	110.145	1,5	-0,3
Groothandel en handelsbemiddeling (niet in autos en motorfietsen)	1.191	5,2	423.489	5,9	423.490	5,9	-0,8
Detailhandel (niet in autos)	1.816	7,9	668.283	9,4	668.285	9,4	-1,5
Vervoer- over land, water, luchtvaart, opslag en dienstverlening, post en koeriers	1.033	4,5	336.861	4,7	336.862	4,7	-0,2
Logiesverstrekking, eet- en drinkgelegenheden	553	2,4	276.271	3,9	276.272	3,9	-1,5
Uitgeverijen, productie en distributie van films en televisieprogrammas, maken en uitgeven van geluidsopnamen, verzorgen en uitzenden van radio- en televisieprogrammas	142	0,6	49.117	0,7	49.117	0,7	-0,1
Telecommunicatie	78	0,3	31.057	0,4	31.057	0,4	-0,1
Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatietechnologie en op het gebied van informatie	404	1,8	133.059	1,9	133.059	1,9	-0,1
Financiële instellingen (geen verzekeringen en pensioenfondsen), verzekeringen en pensioenfondsen (geen verplichte sociale verzekeringen), overige financiële dienstverlening	909	4,0	287.976	4,0	287.977	4,0	-0,1
Verhuur van en handel in onroerend goed	201	0,9	64.755	0,9	64.755	0,9	0,0
Rechtskundige dienstverlening, accoutancy, belastingadvisering en administratie, holdings (geen financiële), concerndiensten binnen eigen concern en managementadvisering, architecten, ingenieurs en technisch ontwerp en advies, keuring en controle	1.113	4,8	347.439	4,9	347.440	4,9	0,0
Speur- en ontwikkelingswerk	131	0,6	31.807	0,4	31.807	0,4	0,1
Reclame en marktonderzoek, Industrieel ontwerp en vormgeving, fotografie, vertaling en overige consultancy, veterinaire dienstverlening personeelsbeheer, reisbemiddeling, reisorganisatie, toeristische informatie en reserveringsbureaus, beveiliging en opsporing	172	0,7	68.884	1,0	68.884	1,0	-0,2
Verhuur en lease van autos, consumenten-artikelen, machines en overige goederen, arbeidsbemiddeling, uitzendbureaus	1.241	5,4	650.228	9,1	650.230	9,1	-3,7
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen, extraterritoriale organisaties en lichamen	2.080	9,0	497.793	7,0	497.794	7,0	2,1
Onderwijs	2.112	9,2	481.922	6,8	481.923	6,8	2,4
Gezondheidszorg	2.023	8,8	456.830	6,4	456.831	6,4	2,4
Verpleging, verzorging en begeleiding met overnachting	1.689	7,3	402.005	5,6	402.006	5,6	1,7

	NEA		Polisadministratie		Polisadministratie (bijgeschaald)**		Verschil
	N	%	N	%	N	%	%*
Maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting	1.225	5,3	337.358	4,7	337.359	4,7	0,6
Kunst, culturele uitleencentra, openbare archieven, musea, dieren- en plantentuinen, natuurbehoud, loterijen en kansspelen, sport en recreatie	328	1,4	104.458	1,5	104.458	1,5	0,0
Levensbeschouwelijke en politieke organisaties, belangen- en ideële organisaties, hobbyclubs, reparatie van computers en consumentenartikelen, Wellness en overige dienstverlening, uitvaartbranche	434	1,9	135.901	1,9	135.901	1,9	0,0
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel, Niet-gespecificeerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik	20	0,1	18.310	0,3	18.310	0,3	-0,2
Onbekend	0	0,0	21	0,0	.	.	.
TOTAAL	**22.989**	**100,0**	**7.132.758**	**100,0**	**7.132.758**	**100,0**	**0,0**

* Procentpunten. Door afrondingsverschillen kunnen deze verschillen maximaal 0,1 procentpunt afwijken van het verschil tussen de eerdergenoemde percentages;
** Onbekenden uit de Polisadministratie zijn voor de weging naar rato verdeeld over de andere categorieën (bijgeschaald).

TABEL F.3

Samenstelling van de respons (NEA) en het steekproefkader (Polisadministratie): stedelijkheid

	NEA		Polisadministratie		Verschil
	N	%	N	%	%*
Zeer sterk stedelijk	3.748	16	1.395.966	20	-3
Sterk stedelijk	6.425	28	2.031.073	28	-1
Matig stedelijk	4.655	20	1.395.530	20	1
Weinig stedelijk	5.474	24	1.565.847	22	2
Niet stedelijk	2.687	12	744.342	10	1
TOTAAL	**22.989**	**100**	**7.132.758**	**100**	**0**

* Procentpunten. Door afrondingsverschillen kunnen deze verschillen maximaal 1 procentpunt afwijken van het verschil tussen de eerdergenoemde percentages.

TABEL F.4

Samenstelling van de respons (NEA) en het steekproefkader (Polisadministratie): de 4 grote steden en de 12 provincies (exclusief de 4 grote steden)

	NEA		Polisadministratie		Verschil
	N	%	N	%	%*
Amsterdam	803	3	332.717	5	-1
Rotterdam	594	3	243.000	3	-1
Den Haag	522	2	198.716	3	-1
Utrecht (stad)	430	2	148.901	2	0
Groningen	715	3	237.599	3	0
Friesland	880	4	260.425	4	0
Drenthe	656	3	196.587	3	0
Overijssel	1.626	7	484.690	7	0
Flevoland	504	2	174.677	2	0
Gelderland	2.915	13	861.482	12	1
Utrecht	1.332	6	405.950	6	0
Noord-Holland	2.716	12	828.739	12	0
Zuid-Holland	3.392	15	1.070.295	15	0
Zeeland	528	2	153.274	2	0
Noord-Brabant	3.703	16	1.077.009	15	1
Limburg	1.673	7	458.697	6	1
TOTAAL	**22.989**	**100**	**7.132.758**	**100**	**0**

* Procentpunten. Door afrondingsverschillen kunnen deze verschillen maximaal 1 procentpunt afwijken van het verschil tussen de eerdergenoemde percentages.

Eind 2011 voerden TNO en CBS de achtste Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden (NEA) uit. Bijna 23.000 werknemers deden mee aan het onderzoek, dat deel uitmaakt van het kennisinvesteringsprogramma van TNO en financieel wordt ondersteund door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

In de NEA staat 'kwaliteit van de arbeid' in brede zin centraal. Dat betekent dat naast de arbeidsomstandigheden, substantiële aandacht wordt geschonken aan de organisatie en inhoud van arbeid, arbeidsverhoudingen en arbeidsvoorwaarden. Tevens komen enkele andere thema's aan bod zoals functioneren en inzetbaarheid, opleiding en ontwikkeling, gezondheid en de balans tussen werk en privé.

De omvang en representativiteit van de NEA maken het mogelijk om diverse branches te profileren op uiteenlopende arbeidsrisico's, zoals werkdruk, agressie en fysieke belasting. Ook bevat de NEA informatie over maatregelen die werkgevers treffen en over mogelijke effecten van arbeid, zoals werkstress, verzuim en ongevallen.

De NEA signaleert trends, brengt risicogroepen in kaart en vormt een nationaal referentiebestand voor onderzoek op bedrijfs- en sectorniveau. De data zijn – onder voorwaarden – toegankelijk via het Centrum voor Beleidsstatistiek van het CBS en zijn koppelbaar aan statistieken uit het Sociaal Statistisch Bestand van het CBS. De resultaten worden gebruikt door beleidsmakers binnen overheid en bedrijfsleven, alsmede door onderzoekers, HRM- en arboprofessionals.

Deze publicatie vormt de methodologische verantwoording bij de achtste meting van de NEA en biedt een overzicht van de eerste resultaten.

TNO innovation for life